

Esztergom szabad királyi város jegyzőkönyveinek kivonatai 1756.

Jelen, digitális formában megjelenő kiadvány a Tóth Krisztina által 2003-ban elindított, s 2014-ig folytatott sorozat – Tóth Krisztina: *Esztergom szabad királyi város jegyzőkönyveinek regesztái 1712–1755.* [Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára Évkönyvei 9–11., 13., 15–17., 20. kötetek, MNL Komárom-Esztergom Megyei Levéltára Évkönyvei 22. kötet.] Sorozatszerk.: Csombor Erzsébet. Esztergom, 2003–2014. – következő kötetének tekintendő.

Az immáron öt éve megakadt vállalkozás folytatódik tehát, de több ponton módosult formában. A két legfontosabb, az egész vállalkozás szerkezetére kiható változás a következő:

1. Ezentúl a jegyzőkönyvi határozatoknak nem a regesztáit, hanem a tartalmi kivonatait adjuk közre. Ezt tesszük részint azért, mert úgy véljük, hogy regesztá esetén, amelyik természeténél fogva jócskán rövidít, azaz az eredeti szövegből átemelve csak a regesztát készítő személy által rögzítendőnek vélt adatokat tartalmazza, fontos információktól eshetünk el. Vele ellentétben a tartalmi kivonat (legalábbis az általunk definiált tartalmi kivonat) csupán az – esetünkben egyébiránt nem túl nagy számú – formulás részeket nélkülözi, minden más információt viszont átörökít, lévén hogy a ténylegesen megtartott szövegrészeknek gyakorlatilag (a szükséges változtatásoktól eltekintve) tükörfordítását adja, vagyis utóbbi esetében az információvesztés sokkal kisebb, ideális esetben elenyésző. Másrészt pedig a kivonat lehetőséget kínál arra is, hogy általa, a jegyzőkönyvi bejegyzés eredeti szerkezetének ismeretében, értesülhessünk a korabeli ügymenet lefolyását illetően (kérelem, jelentés, avagy periratok beterjesztése, majd tárgyalása, végül pedig határozat vagy ítélet hozatala stb.) – a regeszták, értelemszerűen, ugyanezre nem alkalmasak.

2. A tartalmi kivonatokhoz mellékeljük az eredeti szöveget. A latinul tudó felhasználók számára ezzel lehetőséget nyújtunk arra, hogy adott esetben, ha a kivonatok kapcsán, szövegértelmezési problémái támadnak, visszanyúlhassanak az eredeti szöveghez. Az idegen ajkú olvasók pedig, magyar nyelvtudás híján, mit se tudnának kezdeni a kivonatokkal; a latin nyelv ismeretében azonban ők is haszonnal görgethetik e kiadvány oldalait.

Az eredeti szöveg közreadásának elvei

A jegyzőkönyvi bejegyzések szövegének közreadásakor alapvetően a Soós István 2000-ben megjelent tanulmányában foglaltakra támaszkodtunk (a szóban forgó munka: Soós István: *Javaslatok az újkori magyarországi latin és német nyelvű források kiadására.* In: *Fons* VII. 2000/1. sz. 81–89.; internetes változata elérhető: <http://www.fonsfolyoirat.hu/images/fonsanyagok/Fons/fons/2000.pdf> webcímen), némi változtatással. Nevezetesen: nagy kezdőbetűvel írtuk, az eredeti írásmódot követve, a *magistratus* (a. m. tanács) szót, ha az az Esztergom sz. kir. város tanácsát jelölte; a részben számmal rövidített hónapneveket (pl. *7bris*) következetesen feloldottuk (esetünkben: *Septembris*); a nyilvánvaló, elírásból származó hibákat (döntően helytelen ragok alkalmazása) – nem sokat találtunk; mutatja, hogy annak idején, a szöveg letisztázásakor, kellő gondossággal jártak el – kijavítottuk, anélkül azonban, hogy ezt külön (lábjegyzetben) jeleztük volna; szögletes zárójelben pótoltuk az eredeti szövegből nyilvánvalóan kifelejtett szavakat; annak érdekében, hogy az egyes bejegyzések önállóan is értelmezhetőek legyenek, a visszaulató szövegrészeket a jelzett, eredeti szövegrészekkel helyettesítettük (pl. „ugyanazon a napon”, „ugyanaz a személy vagy hivatal”, „olvastatott a következő leirat” stb., mindez természetesen latinul, és ugyancsak szögletes zárójelben).

Mindebből következik, hogy az eredeti szöveg általunk végzett közreadása nem tekinthető kritikai szövegkiadásnak (nem is állt szándékunkban), vagyis speciális igények esetén (pl. ha az eredeti szöveg filológiai elemzése a cél) kötelező az eredetinek (a levéltárunkban őrzött jegyzőkönyveknek) a használata.

Az idézett szövegeket, illetve szövegrészeket, kifejezéseket dőlt betűvel írtuk.

A tartalmi kivonatok készítésének elvei

Mint fentebb már említettük, a tartalmi kivonatok készítésekor alapvető célunk az volt, hogy a formulás részekről eltekintve lehetőleg minden információt átvegyünk a latin eredetiből a magyar nyelvű szövegekbe. Ennek kapcsán többféle eljárással élünk. Egyfelől bizonyos értelemben egyszerűsítettünk: ha a szöveg megengedte – az egykori írnok fejével gondolkodva: „mi, a mi tanácsunk, a tanácsunk úgy határozott, hogy” stb. –, akkor az Esztergom királyi városra alkalmazott formulát: „*civitas hujas*” vagy „*civitatis hujatis*” (azaz: ez a város, illetve ezen városé/városi) egyszerűen „város”- vagy „városi”-ként adtuk vissza (XY városi polgár, városi céh, városi ház stb.). Másfelől viszont értelmeztük az adott szöveghelyeket, az olvasó számára az olvasottakat egyértelműsítendő. Az eredeti szövegben, értelemszerűen, minden esetben pontosan fogalmaztak, ha idegen (tehát nem Esztergom királyi városi) településről, intézményről, építményről, személyről stb. történt említés, a megfelelő jelző kötelező kitételével (pl. budai városi tanács, nagyszombati asztaloscéh stb.). Esztergom esetében azonban, ha ez nem okozhatott zavart, egyszerűen csak, az említett példánál maradva: tanácsról, asztaloscéhről stb. írtak. Ekkor viszont betoldottunk az eredeti szövegbe, az olvasót a szövegértelmezésben segítő, azaz, megint csak a fenti példákkal élve, ilyenkor városi tanácsról, városi asztaloscéhről (értsd: esztergomi asztaloscéhről) stb. van szó.

Továbbá: nem magyarországi települések esetén, lehetőség szerint megadtuk, kerek zárójelbe zárva, a település mai nevét, illetve hogy jelenleg mely ország területén fekszik; ritkán olvasható szavak vagy kifejezések esetén, ugyancsak kerek zárójel között, feltüntettük a latin eredetét is; családnevek esetén az eredetét alakot adtuk vissza, változatlan formában.

Esztergom szabad királyi város tanácsa ebben az időben egyben városi törvényszéknél is funkcionált (kisebb horderejű ügyekben-perekben maga dönthetett, sőt pallosjoggal is rendelkezett). A tanácsülés ezen alkalmakkor ítélszékké változott át, élén, a tanácsülésekhez hasonlóan, a főbíróval. Ilyen esetekben, ha a fordítás úgy kívánta, bár az eredeti szövegben nem szerepel (soha nem szerepel), „a városi törvényszék, ítélete értelmében” kezdetű formulával élünk.

Mint ahogy számos esetben, főként rövidebb bejegyzések fordításakor, fentebb már szóltunk róla: az ügymenet adott fázisának jelzésként, használtuk – még ha az eredeti szövegben nem, vagy csak ritkán volt kitéve – „a városi tanács, határozata értelmében” kezdetű formulát.

A kivonatok szerkezete: feltüntettük, egyfajta fejlécként, minden kivonat esetében: a kivonat jegyzőkönyvi sorszámát (folyamatosan halad egytől kezdve), a határozathozatal időpontját (év, hónap, nap), a jegyzőkönyvi oldalszámot és a kivonatnak a vonatkozó oldalon betöltött pozícióját (azaz oldalbeli sorszámát; ezen szám nem szerepel az eredetiben, csak mi láttuk el velük az egyes tételeket, könnyebb azonosításuk végett), s végül: amennyiben a belső tanács a külső városi tanáccsal együtt ülésezett, és a napirenden forgó ügyről közösen határoztak, akkor ezt a tényt is.

Az egyugyanazon a napon (ülésein) hozott kivonatokhoz tartozó, az ülés időpontját és az ülésen részt vett tanácsstagok névsorát tartalmazó bevezetés mindig a vonatkozó első határozat előtt kapott helyet.

Az eredeti jegyzőkönyv a Magyar Nemzeti Levéltár Komárom-Esztergom Megyei Levéltárában található, a IV–1001.a. jelzet alatt (1756–1757. év, 20. kötet). Az 1756. évben a jegyzőkönyvbe tett bejegyzések kivétel nélkül mind latin nyelvűek.

Esztergom, 2019. február 11.

Iván László
történész-levéltáros
MNL Komárom-Esztergom megyei levéltára

1756. év

1756. január 3-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valther Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Anno 1756to die 3^a mensis Januarii sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

1.

1756. 01. 03.

1. oldal, 1. sz.

a városi megbízottak írásbeli jelentést tettek Muzsik Ferenc városi árvák atyja zárszámadásainak felülvizsgálatáról. A városi tanács határozatának értelmében, minthogy a jelentésben, a zárszámadásokkal kapcsolatban, valós kifogás nem merült fel, Muzsik Ferenc részére, saját, illetve övéi érdekében: biztosíték gyanánt, felmentő-levél adandó; egyszersmind a Knobloch[-árvák] dolgában, tekintettel a Hebrongh[-árvák ügyében] mutatkozó hátraléokra, a selmecebányai városi tanácsnak, levél írandó.

facta est scripta per dominos deputatos relatio super revisis et censuratis orphanorum curatoris Francisci Muzsik rationibus finalibus, ubi adinventis reflexionibus omnia rati habitis, ex quo nulla realis difficultas adinventata esset, eidem literae absolutionales sui suorumque pro cautela extradandae resolvuntur, in negotio vero Knoblochiano magistratui Schemnitzensi intuitu restantiae Hebronghiadae scribendum determinatur.

2.

1756. 01. 03.

1. oldal, 2. sz.

A városi megbízottak írásban jelentették, hogy Vadász Pál, Vadász Tamás és Luprik Jakob hitvese: Vadász Ilona hitelezőiknek tartozásukat visszafizették. A megbízottak a jogi aktust minden tekintetben jóváhagyták.

Domini deputati in negotio Pauli Vadász, nec non Thomae et Helenae Jacobi Luprik consortis, itidem Vadász ab una et creditorum eorundem partibus ab alia factam accomodationem creditorumque contentationem scripto retulerunt, per totum rati habitam.

3.

1756. 01. 03.

1. oldal, 3. sz.

Richter Lukács özvegyének, Schrajner Katalinnak öröklési ügyét tárgyalván, minthogy a Richter-féle vagyon állapotában – mely vagyoni állag az előzetesen megejtett értékbecslés, illetőleg

számbavétel szerint (csupán) 151 forint 15 dénárt tett ki – változás állott be, a Richter Lukács második házassága alkalmával megkötött szerződést nem vehették figyelembe, és ebből kifolyólag a teljes vagyont nem oszthatták fel az özvegy és leánya, Anna Mária között; ennél fogva a fentebb említett, pénzben kifejezett vagyoni értékből, a vagyoni számbavétel során megállapított [kötelezettség]teher címén, 16 forint 86 dénárt levonván, arra kötelezték az özvegyet, hogy fentebb nevezett leányának 67 forint 7 dénárt (ez a fennmaradt vagyoni érték felének megfelelő összeg) fizessen. Az özvegy erről, továbbá a házassági szerződés utolsó pontjában szereplő, az említett teher-összegeből a néhai Sindler Magdolna után árván maradt, Lettner Mátyástól származó fiú gyermekeket megillető 10 forintnyi összegről kötelezvény-levelet adott, amelyet a városi árvák atyja felügyeletére bízta, számadásába iktatandó.

Assumpto expost Lucae Richter viduae Catharinae Schrajer negotio successionis determinatum est, siquidem per alteratum substantiae Richterianae praevia inventatione et aestimatione non nisi florenos 151. denarios 15. constituentis statum dispositio, occasione initi secundi per eundem Lucam Richter matrimonii facta attendi nequiret, totam remansam substantiam inter viduam et filiam Annam Mariam in duas coaequales partes dividendam venire atque adeo habita reflexione supraspecificati attactae substantiae valoris deductis exinde praevie florenorum 16. denariorum 86. oneribus florenos 67. denarios 7. veluti ratam medietatem supra attacta vidua filiae praenominatae ex substantia Richteriana in integram excontentationem persolvit, super qua summa illico literas obligatorias, ita et super florenis 10. in puncto contractus matrimonialis ultimo et in serie onerum in inventario substantiae Richterianae expressatis orphanosque Magdalenae condam Sindler ex Mathia Lettner progenitos concernentibus eadem vidua de se dedit, orphanorum curatoris curae concreditas in ratiocinio inducendas.

4.

1756. 01. 03.

2. oldal, 1. sz.

A városi tanács, Jászay György árva fiúgyermek rokonának kérelmére, a színe elé járuló Pándi Imrével és Szilva Mihállyal tudatta, hogy az a 212 forint 26 és fél dénárnyi összeg, amelyet Szilva Mihály a mondott árva eltartása fejében eddig bírt, és most – abból 12 forint 26 és fél dénárt, az árva számára szükséges öltözetre levonván –, visszafizetett, Fülöp Jakabnak kiadandó, azzal a feltétellel, hogy az az említett árvát magához veszi, neki mint foltozósabó legénynek megfelelő bért ad, és a szóban forgó 200 forintnyi összeg után járó kamatot annak rendje és módja szerint törleszti; [Fülöp Jakab] kötelezvénylevele, Szilva Mihály írásos [nyilatkozatának] átvételét követően, a városi árvák atyjának átadandó.

Demum Emerico Pándi et Michaëli Szilva in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus erga illius, qua nexum sanguinis habentis instantiam intuitu orphani Georgii Jászay ordinatum est, quatenus floreni illi 212. denarii 26. et medius, quos dictus Michaël Szilva inpraesentiarum erga intertentionem nominati orphani habebat, nunc autem effective persolvit detractis florenis 12. et denariis 26 ½. pro necessariis vestimentis eidem orphano applicandis, Jacobo Fülöp erga dandam assignationem magistratualem elocentur ea lege, ut orphanum illum ad se recipiat eique competentem, qua sodali sartori, mercedem pendat, ita et legale attactae 200. florenorum summae interesse rite praestet, obligatorialibus erga receptionem Michaëlis Szilva literarum orphanorum curatoris consignandis.

5.

1756. 01. 03.

2. oldal, 2. sz.

Pintér Sebestyén kovácmester, városi polgár nyomorúságos állapotára (rossz anyagi körülményeire) való tekintettel, számára – segítségképpen – városi (város részére végzendő) munkát adtak.

Postremo habita miseri status Sebastiani Pintér civis et magistri fabri ratione eidem labor civitatis in sublevamen datus est.

6.

1756. 01. 03.

2. oldal, 3. sz.

Pintér Sebestyén [városi kovácmester] bemutatta azon elismervényt, mely szerint még 1753. november 30-án 100 forintot kifizetett Hujber Lipótnak, az őt megillető vagyon[i részt] kiszolgáltatandó. A szóban forgó elismervényt, hitelesítését követően, a városi árvák atyjának átadták azzal, hogy számadásába iktassa be.

Idem Sebastianus Pinter exhibuit et praesentavit quietantiam de dato 30^{ae} adhuc Novembris anni 1753. Leopoldi Hujber super eidem per exhibentem depositis florenis 100. in exolutionem juris ejusdem, cujusmodi persolutione legitimata quietantia orphanorum curatori consignata per eum in ratiocinio inducenda veniet.

*

Január 6-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcsz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6ta mensis Januarii sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcsz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario, nec non Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

7.

1756. 01. 06.

3. oldal, 1. sz.

felolvasták a királyi Helytartótanács 1755. december 5-én, Pozsonyban kiadott, az Arad mezővárosában lakozó Radvány Antal házat kifosztó és – a mellékelt kimutatásban tételesen felsorolt – vagyontárgyait eltulajdonító gonosztevők letartóztatását elrendelő körözzvényét, amelyben a Helytartótanács az iránt tudakozódik, hogy vajon nem akadtak-e nyomára, Esztergom királyi városa területén, e gonosztevőknek, továbbá hogy az említett vagyontárgyakat ők [ti. a

gonosztevők] vagy mások, esetleg nem bocsátották-e áruba. A városi tanács a szükséges intézkedéseket, ez ügyben, késedelem nélkül megtette.

lectum extitit sub dato Posonii die 5^a Decembris anni recens praeteriti 1755. emanatum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii gratiosum circulare intimatum cujusdam Antonii Radvány incolae oppidi Arad domus expilationem rerumque ejus in advoluta specificatione expressatarum ablationem fine comprehendendorum talismodi maleferiatorum praedocinia exercentium, si ne fors in gremio civitatis hujus comperirentur aut res attactae per ipsosmet, vel etiam tertias manus distraherentur, amplissimo Magistratui significans, circa quos requisitae jam factae habentur dispositiones.

8.

1756. 01. 06.

3. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. január 2-án, Pozsonyban – Esztergom sz. kir. város tanácsának 1755. december 5-én, a kézműves-kiváltságlevelek megszerzése tárgyában, valamint a vargák túlkapásainak dolgában küldött felterjesztésére – kiadott leiratát, amelynek értelmében a városbeli kézművesek, a jövőben is, büntetés: mesterségük gyakorlásától való felfüggesztés terhe alatt kényszerítendők a kiváltságlevelek megszerzésére, továbbá az érintett, kihágást elkövetett vargák vétségük arányában büntetendők, és az efféle jövőbeni kihágások elkövetésétől minden eszközzel visszatartandók, végezetül a Királyi Helytartótanács, a fentebbiek dolgában végzettekről, tájékoztatást vár. A városi tanács, a szóban forgó ügy tárgyalását, elhalasztja a következő tanácsülésre.

Lectum est praeterea et aliud ejusdem excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 2^a Januarii anno currente emanatum ad submissam a parte Magistratus in negotio opificum ratione privilegiorum extractionis ac excessuum hujatum sutorum sub dato 5^{ae} recens evoluti mensis et anni remonstrationem gratiosum rescriptum, reintimans ultronice quoque gremiales opifices ad extractionem regionum privilegiorum sub poena effectivae suspensionis ab exercitio opificii stringendos, attactos autem sutores excessuosos pro demerito puniendos et ab ulterioribus talismodi ausibus omnimode cohibendos ac de his, qualiter effectuat, idem excelsum Consilium Regium informandum, cujus negotii effectuatio usque affuturam sessionem differtur.

9.

1756. 01. 06.

4. oldal, 1. sz.

Felolvasták gróf Illésházy József újonnan kinevezett tárnok[mester] Pozsonyban, 1755. december 31-én, Esztergom sz. kir. város – új hivatalába történt megválasztása alkalmából küldött – szerencsekívánata tárgyában kelt levelét.

Legebantur denique sub dato ibidem [Posonii] die 31^a recens evoluti mensis et anni honorificae excellentissimi domini comitis Josephi Illésházy neo-creati tavernici literae super facta a parte civitatis hujus in adeptam hancce dignitatem aggratulatione.

10.

1756. 01. 06.
4. oldal, 2. sz.

Utasítják a bírót, Szabó János és Komáromy László tanácsstagokat, valamint a esküdt jegyzőt és a szószólót, hogy a hozzájuk kirendelt személyek társaságában végezzék el Hubényi József templomatyja, valamint Takács Mátyás városi gondnok bemutatott számadásainak felülvizsgálatát és ellenőrzését.

Expost pro revidendis et censurandis Josephi Hubényi templi et capellarum curatoris ac Mathiae Takács civitatis aeconomi praesentatis rationibus domini judex, Joannes Szabó, Ladislaus Komáromy senatores et juratus notarius, nec non tribunus cum sibi adjungendis deputantibus relationem facturi.

11.

1756. 01. 06.
4. oldal, 3. sz.

Spanrofft Mihály bemutatta a dorogi postahivatal kimutatását az előző, 1755. év folyamán az általuk Esztergom sz. kir. városának kézbesített levelekről (összesen 23 levél). A városi kamarást utasítják, hogy a kézbesítési díjat (3 forint 5 krajcár), utalvány ellenében, fizesse ki.

Praesentavit Michaël Spanrofft a parte officii postalis Doroghiensi specificationem literarum decursu anni recens evoluti civitati beneficio postae hujus traditarum numero 23., quarum postportum florenos 3. cruciferes 5. constituens erga dandam assignationem dominus cameralis persolvat.

12.

1756. 01. 06.
4. oldal, 4. sz.

Idősebb Süveges Mihálynak hitvese, Béll Katalinnak nevében – néhai Béll Adalbert [vagyonának] öröklése kapcsán – indított perében a bíróság, a peres feleket a törvény szabta rend szerint kihallgatván, minthogy a kereset megalapozatlannak bizonyult, az alpereseket (hölgyek) [a vád alól] felmentette.

Assumpta demum senioris Michaëlis Süveges nomine conthoralis suae Catharinae Béll causa in negotio successionis Adalberti condam Béll partibusque in figura judicii sufficienter auditis praetensione hac inantiquta, sed nec sufficienter edocta, partes incattae absolutae sunt.

13.

1756. 01. 06.
4. oldal, 5. sz.

Patkó Ferenc utódainak perében, az utódok rokona: Jank János ellenében, utóbbi nővérének: Patkó Erzsébetnek halálával az elhunyt [vagyon] részét megörökölni szándékozó felperesek (hölgyek) által állított tanúkat a bíróság törvény szabta módon kihallgatván, az öröklendő javak,

úgy mint lakóház és szőlő harmadrésze tekintetében, a kölcsönös módon történő öröklés okán, az öröklési [jogot], a felperesek javára, megítélte; sőt – szól tovább az ítélet – az 1753. január 15-i tanácsülésen hozott határozatra való tekintettel, az említett szőlő-rész Patkó Ferenc és László között egyenlő arányban történő felosztása mellett, a szóban forgó ház 75 forintot kitevő harmadrésze – abból öt forintot, az említett néhai Patkó Erzsébet árva leánygyermekének eltartására és gondozására, Jank János jelenlegi hitvesének adván –, hasonlóképpen egyenlő arányban felosztandó, oly módon, hogy Patkó Ferenc mind a saját, mind pedig a rokonának, Jank Jánosnak, hivatalból [kirendelt] gyámjának kötelezvény-levelét kézhez vévén, Patkó László árva számára, a városi árvák atyja [felügyeletére bízva], adjon új, 110 forintról szóló kötelezvény-levelét; a 60 forint után járó kamatot, annak rendje és módja szerint, évente fizesse ki, a fennmaradó 50 forint fejében pedig Patkó László árva, anyjával egyetemben, lakják a házban. Egyebekben pedig Patkó Ferenc köteles a tárgyévre kivetett porció-adót kifizetni, továbbá köteles megengedni, hogy fentebb említett rokona, tekintettel a téli időszakra: jövő év Szent György napjáig, ugyancsak a házban lakják.

In causa vero successorum Francisci Patkó contra affinem eorum Joannem Jank per mortem et defectum sororis Elisabethae Patkó fundamento tituli 47. 1ae in portione ejus successionem quaerentibus, ita et per eas statutis testibus sufficienter exauditis, ex ratione mutuae successionis in bonis his veluti alioquin avitis, utpote tertialitate domus et vineae successio actoribus adjudicata est atque adeo reflexe ad determinationem anno adhuc 1753. sub sessione diei 15^{ae} Januarii latam, praeter ratam portionem praeattactae vineae aequaliter inter Franciscum et Ladislaum Patkó subdividendae rata tertialitas attactae domus florenos 75. constituens defalcatis florenis quinque pro intertentione habitaque cura supraattactae Elisabethae condam Patkó orphanae prolis, nominati Joannis Jank modernae consorti adjudicatis itidem inter eos in duas coaequales partes subdividenda erit ea modalitate, ut saepofatus Franciscus Patkó erga receptionem tam suarum, quam saepedicti Joannis Jank affinis sui ex officio curatoratus obligatorialium novas super florenis 110. ad rationem orphani Ladislai Patkó det de se obligatorias orphanorum curatoris consignandas a florenis 60. obveniens interusurium quotannis rite soluturus, in sortem vero resultantium florenorum 50. idem orphanus Ladislaus Patkó cum matre in domo acquisitioni huic substrata habitaturus. In reliquo autem quantum portionale qua alioquin fundo inhaerens pro anno isthoc adrepartitum et restans quemadmodum dictus Franciscus Patkó ipsemet persolvere tenebitur, ita saepenominato affini suo habita temporis brumalis reflexione erga tamen pacificam ejusdem accomodationem in domo, usque affuturam Sancti Georgii diem mansionem indulgere obligabitur.

14.

1756. 01. 06.

5. oldal, 1. sz.

Balás Judit, néhai Herbályi János özvegyének szóbeli kérelmét tárgyalván, a városi árvák atyját utasították, hogy a felügyelete alatt álló Herbályi-utód fiú árvát illető vagyomból fizessen ki az özvegynek – hozománya fejében, továbbá a Herbályi János eltemetésére kiadott költségekre, valamint a három Herbályi-utód árva leány eltartására – 35 forint 88 dénárt.

Postremo Judithae Balás Joannis condam Herbali viduae oretenus proposita demissa instantia sufficienter examinata et excussa, eidem ex massa orphani dicti Herbalyi sub cura orphanorum curatoris existentis habita in sortem allaturae sufficienter legitimatae, ita et funebralium expensarum in sepulturam ejusdem Joannis Herbalyi factarum, nec non intertentionis et curae trium orphanarum prolium Herbalianarum habitae florenos 35. denarios 88. per curatorem erga dandam assignationem exolvendos ordinare visum est.

Január 12-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethó Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 12^a mensis Januarii sub praesidio domini ordinarii judicis Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

15.

1756. 01. 12.

6. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1755. december 29-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amely a pénzváltás ügyében, az uralkodónak 1755. november 24-én kelt és Esztergom sz. kir. városának mellékletben átküldött legújabb határozatának értelmében tudatja, hogy a szász arany dukátok, kivéve a külföldieket, szabadon beválthatók, eredetiségük szavatolt. A szóban forgó uralkodói rendeletet a városi tanács a szokott módon kihirdeti.

primo lectum est sub dato Posonii die 29^a evoluti mensis et anni gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii circulare intimatum in re monetaria quoad novissimam et sub dato 24^{ae} recens praeteriti mensis Novembris anni elapsi 1755. civitati huic transmissam Suae Majestatis Sacratissimae resolutionem per formam additamenti quoad monetas Saxonicas praeter exteris ad tollenda aggravia in trutinando ducatos aureos pro facilitate quaequam constituens fine oportuna cujusvis directionis publicanda committens, cujusmodi benignae Suae Majestatis Sacratissimae dispositio more consueto publicabitur.

16.

1756. 01. 12.

6. oldal, 2. sz.

Felolvasták a budai városi tanácsnak 1756. január 5-én, helyben kelt, Tóth Erzsébetnek, Puntatir János Esztergom sz. kir. városi polgár hitvesének kérelmére kiadott levelét. A kérelmező férjével, annak kicsapongó életmódja miatt, nem tud együtt élni, és ennél fogva, a mellékelt kimutatásban részletezett ingóságait, amelyeket magával hozott [a házasságba], és amelyek felett még mindig a férje rendelkezik, kéri kiadatni, vagy pedig bírói zárlat alá helyezni, és az egyházi bíróságon, a férje ellen indítandó perében, a per befejeztéig, felügyelet alatt tartatni. A férjjel felesége kérését közölvén, az az igényelt vagyontárgyak kiszolgáltatását ugyan megtagadta, ám a maga részéről késznek mutatkozott, szükség esetén, a felesége részére, amennyiben az kevés vagyontárggyal bír, elegendő pénzt biztosítani. Mindezt Esztergom sz. kir. város tanácsa a budai városi tanáccsal tudatja, hozzátéve, amennyiben a feleség szülei, a férj által okozott állítólagos sérelmeket illetően, a férjjel szemben, keresettel élnének, akkor azok itt, Esztergomban, indítsanak ellene pert.

Lectae item sunt Magistratus Budensis sub dato ibidem die 5^a currentis mensis et anni ad instantiam Elisabethae Tóth Joannis Puntatir hujatis civis consortis ob maleferiatam mariti sui

vitam semet eidem cohabitare nequire querulantis, adeoque res suas mobiles ad eum allatas et prae manibus ejusdem mariti huc dum etiam existentes secundum advolutam earum specificationem extradandas aut vero in sequestrum judicarium summendas et usque causae exitum per eam contra eundem in foro consistoriali inchoandae sub eodem detinendas instantis emanatae literae fine communicationis cum eodem Puntatir fiendae Magistratui scriptae. Cujusmodi postulato uxoris ejusdem cum praenominato Puntatir fine dandae replicae communicato, siquidem extraditionem rerum restitui petitarum denegando, semet in sua competentia sufficientem semper daturum replicam consorti suae respondisset, sed et fundum alioquin sufficientem in casu necessitatis ad satisfaciendum uxori suae quoad res has exiles haberet idipsum dicto Magistratui Budensi pro informatione rescribendum erit eo quoque adjuncto, ut si quas contra eundem civem nostrum quoad praetensive illatas injurias personales haberent parentes consortis ejus praetensiones super iisdem, ubi earum intuitu coram Magistratu hujate semet insinuaverint, saepefatumque civem jurisdictioni hujati subjectum hic convenerint juri et justitiae consonum recepturas judicium.

17.

1756. 01. 12.

7. oldal, 1. sz.

Felolvasták Jaksics János zászlóvivő 1755. december 29-én, Verebélyen kelt levelét, amelyben tudatván, hogy Esztergom sz. kir. városában álló háza az elmúlt napokban leégett, az okozott kár megtérítése okán magát a városi tanács kegyeibe ajánlja. A városi tanács, az ügy állásáról, az e tárgyban megejtett vizsgálat eredményétől függően, Jaksics Jánost értesíti.

Legebantur denique domini Joannis Jaksics signiferi sub dato Verbae 29^a decembris anni proxime evoluti datae literae intuitu recens evolutis diebus per conflagrationem hujatis domus suae dominationi illati damni refusionis semet apud amplissimum Magistratum insinuantis. Cujus intuitu in conformitate peractae eatenus inquisitionis suae dominationi dabitur informatio.

18.

1756. 01. 12.

7. oldal, 2. sz.

Hubényi József templomatyja és Takács Mátyás városi gondnok számadásait megvizsgálván, a számtartók írásos jelentésükben a gondnokok által tett észrevételeket mindenben jóváhagyták. A számadásokat, hogy a számtartók velük a jövőben behatóbban foglalkozzanak, a számtartóknak kiadják; a városi gazda számadásában olvasható, kőbányára tett észrevétel kapcsán pedig a következő tanácsulésen fognak határozatot hozni.

Expost domini deputati scriptam fecere relationem super censuratis rationibus tam Josephi Hubényi templi curatoris, quam et Matthiae Takács civitatis oeconomi, ubi positis reflexionibus per omnia rati habitis, ut eisdem praenominati ratiocinantes semet in futurum exsaxctius accomodent, eisdem extradabuntur, intuitu reflexionis autem quoad lapicidinam, in rationibus oeconomi expositae, proxima sessione requisita fiet ordinatio.

19.

1756. 01. 12.
7. oldal, 3. sz.

Hersics János a városi tanács színe előtt, Klósz Mátyás jogigény-átruházása alapján eljárván, a sógora: Stadler Tóbiás és annak hitvese: Hersics Borbála elleni keresete dolgában – a keresetet illetően a városi tanács már jó ideje határozatot hozott – kijelentette, hogy ha a keresetének peren kívül nem tudna érvényt szerezni, akkor a perben, Komáromy László személyében, megbízottat fog állítani.

Hac occasione dominus Joannes Hersics in praesentiam Magistratus comparendo semet ultronee quoque intuitu praetensionis contra affinem suum Tobiam Stadler et ejus consortem Barbaram Hersics ex cessione domini Matthiae Klósz habitae et jam notabili tempore per amplissimum Magistratum terminatae insinuavit, una pro casu necessitatis, si eandem bonis modis citra juris strepitum consequi fors nequiret, dominum Ladislaum Komáromy in causa hac constituit plenipotentiarium usque revocationem.

20.

1756. 01. 12.
7. oldal, 4. sz.

A Pethő úrtól nyert értesülésnek megfelelően az Esztergom sz. kir. város hegyen fekvő szőlőinek kimérésében és városnegyedek szerinti felosztásában ténykedő, és [ennélfogva] közel három hónapig a városban tartózkodó Hajnrich Jakab budai földmérőnek, hasonlóképpen ezredének Esztergom vármegyébe rakott három százada katonai szemléje végett a városba érkező és itt három napig tartózkodó Trauttmonstorff tábornoknak, a városi tanács felkérésének megfelelően biztosított elszállásolására, hat és fél öl tűzifát, a tisztek és altisztek által megejtendő katonai szemle alkalmával, ugyancsak a városi tanács kérésére három napig a városban tartózkodó segéderőknek elszállásolási lehetőséget, és végül a városi bírónak, valamint Stadt Józsefnek fejenként másfél ölnyi tűzifát adnak, illetve biztosítanak.

Demum erga factam domini Pethő insinuationem pro hospitio domino Jacobo Hajnrich Budensi geometrae in negotio civitatis hujus fine nimirum dimensionationis ac in quadranter subdivisionis hujatis vinearum promontorii hicce occupato ac trimestri fere spacio temporis isthic commoranti, non secus et illustrissimo domino generali Trauttmonstorff fine lustrae legionis suae dominationis illustrissimae trium centuriarum comitatu huic illocatarum huc venienti triduo, erga requisitionem Magistratus exhibito orgiae lignorum focalium numero 6. et ½. pro pari in commoditate, occasione attactae lustrae per stabales dominos et alios subalternos officiales hospitia ad requisitionem Magistratus suppeditantibus triduo procurata domino judici vero et Josepho Stadt singulo una, et media lignorum orgia resolvuntur.

21.

1756. 01. 12.
8. oldal, 1. sz.

A Nyáras, illetve Körtvélyes szigethez állított két városi hajós részére, fizetésük terhére, a város majorjában, a nyájak pásztorának szállása mellett, szálláshelyet biztosítanak. A hajósok

mindazoktól, akik az említett szigetekről fát vagy nádat visznek el, pénzt szedhetnek, és a bevétel harmadrészét megtarthatják maguknak.

Duobus pro civitatis nautis ad insulas Nyáras et Kertvélyes constitutis hospitium in allodio civitatis, nimirum ubi pastor armenti habitaret, cum eodem habitaturis in accessum salarii eorum ordinatur eo quoque adjecto, ut ab iis, qui ex praementionatis insulis arundinem aut vero ligna et virgultas eveherent, ordinatam pensionem exigere valeant ratam trialitatem talismodi obventionis habituri.

22.

1756. 01. 12.

8. oldal, 2. sz.

Esztergom sz. kir. város szegény-ispotályának kérelmére, az ispotálynak hat öl tűzifát juttatnak. A tűzrevaló fákat, saját költségén, az ispotálynak kell kivágotnia.

Erga denique hujatis xenodochii mendicorum humillimam instantiam eisdem orgiae lignorum focalium numero 6. xenodochii attamen sumptibus secundae resolutae sunt.

23.

1756. 01. 12.

8. oldal, 3. sz.

Néhai Gerendás István végrendeletének a tartalmát, az örökösök jelenlétében, kihirdetvén, a végrendelet másodpéldányait az örökösöknek kiadták, az eredeti példányt pedig levéltárban helyezték el.

Praeterea publicatum extitit praesentibus successoribus Stephani condam Gerendás testamentum paribus successoribus extraditis or[i]ginale ad arhivum repositum est.

24.

1756. 01. 12.

8. oldal, 4. sz.

Farbinger János és Hantner György vargamestereket, Esztergom sz. kir. város polgárait, a városi tanács elé idéztetvén, a Királyi Helytartótanáctól nemrégiben érkezett – az általuk elkövetett kihágásokra való tekintettel, a mesterségük gyakorlásától való tényleges felfüggesztés büntetésének terhe mellett királyi kiváltságlevél elnyerésére utasító – leiratnak megfelelően, újólag szigorúan megintették: az említett kiváltságlevelet nyerjék el, az egymás közötti, kölcsönösen szított egyenetlenkedéseket simítsák el, valamint az efféle visszaélésekkel a jövőben hagyjanak fel. Minderre nyolc napot kapnak; megintésükről kötelesek mestertársaikat értesíteni.

Joannes vero Farbinger et Georgius Hantner hujates cives et magistri sutores in praesentiam Magistratus citati penes communicationem recenter eorum intuitu quoad nimirum commissos excessus eorum, nec non sub effectiva ab exercitio opificii suspensione privilegiorum regionum extractionem interventi excelsi Consilii Locumtenentialis Regii intimati iterato ex superabundanti tam ad extractionem attactorum privilegiorum, quam et ad invicem attentatarum dissensionum

complanationem et pacificam accommodationem taliumque abusuum, abrogationem cum praefixione octidiei termini serio commoniti sunt, reliquis quoque conmagistris suis admonitionem hanc significaturi.

25.

1756. 01. 12.

9. oldal, 1. sz.

Tágen János ügyét tárgyalván, a 60 forintnyi adósság tekintetében, amellyel az árvapénztárnak, tudniillik néhai Hoffner József árváinak tartozik, a peres feleket meghallgatván, illetőleg Tágen János benyújtott ellenkeresetét tanulmányozván, a következő határozat született: a három Hoffner-utód árva fiú egy évi eltartásáért a fentebb említett 60 forintnyi pénztőke után járó egyévi teljes kamatot: 3 forint 60 dénárt; hasonlóképpen az említett árvák egyikének három évi eltartásáért ugyancsak 3 forint 60 dénárt – mint a 60 forintból a szóban forgó árva fiú részére eső 20 forint után járó 3 évi kamatot – azaz már összesen 7 forint 20 dénárt az árva számadásokban maradványként bejegyzett 10 forint 80 dénárból levonván, a fennmaradó 3 forint 60 dénárt Tágen János a kiadásra fordítsa; egyszersmind a mondott 60 forintnyi péztőkéből 10-10 forintot Czeeh Józsefnek és Knop Jakab özvegyének adván, Tágen János a fennmaradó 40 forintra még adós marad. A kötelezvényleveleket a felek egymás között kicserélvén, az ügyletről készült kimutatást, a szükséges változtatásokat bejegyzendő, az árvagondok felügyeletére bízzák.

Postremo assumpto negotio Joannis Tágen quoad 60. florenorum debitum, quibus ad cassam orphanalem Josephi condam Hoffner orphanis teneretur, auditis sufficienter partibus et positis ac edoctis contrapraetensionibus praenominati Tágen determinatum est, relaxatis primo pro intertentione unius anni trium orphanorum Hoffnerianorum florenis tribus denariis 60. veluti unius anni praespecificati florenorum 60. capitalis integro interusurio, non secus et pro annis tribus, quibus unum attactorum orphanorum intertenuit idem Tágen itidem florenis tribus denariis 60. qua florenorum 20. ad ratam ejusdem orphani unius portionem obvenientium rato pro triennio interusurio insimul itaque florenis 7. denariis 20. ex restantionaliter in rationibus orphanalibus exposito florenorum 10. denariorum 80. interusurio defalcatis florenis adhuc 3. denariis 60. in neglecto interusurio eundem Tágen restantiarum manere, ex capitali autem praementionatorum 60. florenorum florenis 10. in Josephum Czeeh et itidem florenis 10. in viduam Jacobi Knop translatis eundem Tagen florenis 40. adhuc teneri, super quo transmutatis obligatorialibus literis assignationem orphanorum curatorum pro accurata sui directione et permutandorum permutacione extradari.

26.

1756. 01. 12.

9. oldal, 2. sz.

A Grim János asztalosmester mellett szolgálatot tevő Sturm Magdolna Anna hajadont, lopáson érvén, tekintettel az ellopott tárgyak csekély értékére, továbbá hogy azokat nagyjából már visszaadta a megkárosított személynek, valamint hogy még fiatal, s ennél fogva remény van arra, hogy még megjavulhat, és minthogy már néhány napot börtönben senyvedett, húsz korbácsütésre ítélték. A büntetést kis-korbáccsal kell végrehajtani.

Denique Anna Magdalena Sturm celebs apud Joannem Grim magistrum arcularium servitutem agens origine sua ex possessione Süttö furti convicta, habita reflexione exilitatis furti ac rerum

majore in parte damnificato restitutarum ac denique juvenilis et corrigibilis adhuc aetatis, ad ictus scuticae minoris perpresso jam aliquot dierum carcerum squallore numero 20. condemnata est.

*

Január 16-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Nádas Tersztyánszky József jelenlegi és Missics Mihály volt alispánok, Szentgály János főadószedő, Sissay János és Missics István szolgabírák és Gánoczky István, a Visegrádi Kamarai Uradalom intézője mint jelen alkalomra külön meghívottak, továbbá Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok, illetőleg Schrom építész jelenlétében tanácsulést tartottak Esztergom sz. kir. város szent Péter és Pál tiszteletére szentelt, romos állapotban lévő plébániatemploma helyreállításának az ügyében

Die 16^a mensis Januarii sub praesidio domini judicis ordinarii Mathiae Pomházi, praesentibus spectabilibus, perillustribus ac generosis dominis Josepho Tersztyánszky de Nádas inclyti comitatus actuali ordinario et Michaële Missics emerito inclyti comitatus hujusce Strigoniensis vicecomitibus, Joanne Szentgály generali perceptore, Joanne Sissay et Stephano Missics judicibus nobilium praelibati comitatus et Stephano Gánoczky inclyti Domini Cameralis Vissegrad inspectore qua pro actu praesenti specialiter convocatis, nec non Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus praesente etiam architecto Schrom celebrata est sessio magistratualis in facto restaurandae desolatae hujus civitatis parochialis Sancti Petri et Pauli honori dicatae ecclesiae,

27.

1756. 01. 16.

10. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

a Schrom építész által bemutatott rajzot megvizsgálván, a plébániatemplom újjáépítése tárgyában – az ügyet a külső tanács részvételével tárgyalták – a következő határozat született: a városi tanács, a szóban forgó templom újjáépítésére vonatkozó tervével és szándékával kapcsolatban levelet intéz (mellékelve az említett tervrajzot) a Kamara elnökéhez, véleményét és útmutatását kikérendő.

cujusmodi negotio praevia praesentatae per praefatum architectum Schrom delineationis investigatione exteriore quoque senatu praesente uberius conversato determinatum extitit, quatenus penes transmissionem hujus delineationis mens et intentio civitatis intuitu erigendae hujus ecclesiae suae excellentissimae comiti Camerae praesidi genuine et circumstantialiter fine accipiendae suae excellentissimae opinionis gratiosaeque directionis perscribatur, a cujus gratiosa manuductione amplissimus Magistratus praestolaturus est.

28.

1756. 01. 16.

11. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Langh Ferencnek, a szőlőhegyi ültetvények gondnokának, a külső és a belső tanács közös ülésén hozott határozat értelmében, a jövőbeni folytatólagos felmérések elvégzésére, és az urbáriumok vezetésére, éves bér címén – a 30 forinton felül, mely fizetséget mint esküdt városi írnok híz –, 50 forintot fizetnek. A gondnok a szőlők felméréseért, illetve a bejegyzési cédulák kiállításáért, negyedholdanként, 12, illetőleg 24 krajcárt fog szedni; továbbá a beíratásért járó korábbi díjtól: 25 dénártól elesvén, helyette éves szinten fix összeget: 20 forintot fog kapni. A bevallások felvételéért járó és a városi pénztárnak fizetendő egy garas, a hegyestereket minden egyes forint után megillető egy dénár, valamint a bevalló-levelek kiállítási díja, az eddigi előírásoknak megfelelően, megmarad.

Expost cum concursu etiam exterioris senatus Francisco Langh curatorum vinearum promonthorii in ordine ad fiendas dimensionationes, ita et librorum urbanialium habituro ultra florenos illos 30., quos qua juratus civitatis cancellista ordinatos habet, pro hoc fatigio et subeundo munere titulo annui salarii floreni 50. resolvuntur, itaque florenos insimul 80. annue habiturus est a singulo autem dimensionando vineae quadrante cruciferos 12. ad extradandam vero super capacitate vineae schaedam cruciferos 24. (cassatis in reliquo denariis 25. inscriptionalibus hactenus domino notario cedentibus suaeque dominationi in locum amisi hujus beneficii florenis 20. annue infixo ordinatis) percipiet, grosso fassionali ad cassam civitatis, ita et denario a singulo floreno montium magistris dari solito ac denique taxa literarum fassionalium iis, qui voluerint, expediendarum, norma hactenus practicata in statu quo relictis.

*

Január 19-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 19^a mensis Januarii sub praesidio domini judicis ordinarii Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario ac Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

29.

1756. 01. 19.

11. oldal, 2. sz.

felolvasták – a városuk nevében – a [Királyi] Kamara elnökéhez küldendő levelüknek a fogalmazványát. A levél tárgya: romos állapotban lévő plébániatemplomuk újjáépítésével kapcsolatban kikérik az elnök véleményét.

legebatur conceptus in negotio aedificandae desolatae parochialis ecclesiae a parte civitatis ad suam excellentissimam comitem Camerae praesidem fine accipiendae gratiosae opinionis expediendus.

30.

1756. 01. 19.

11. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. január 2-án, Pozsonyban kiadott, az 1754. évi adó befizetésével még elmaradásban lévőkről készült számadások felterjesztését szorgalmazó leiratát. A városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó számadások, minthogy ellenőrzésük már megtörtént, késedelem nélkül felterjesztendőek.

Legebatur item excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 2^a currentis mensis et anni expeditum fine submittendarum pro anno 1754. restantium rationum gratiosum intimatum, cujusmodi rationum expeditio, ex quo jam censuratae essent, quantocius admaturabitur.

31.

1756. 01. 19.

12. oldal, 1. sz.

Felolvasták Gillig József tartományi fő[had]biztosnak 1756. január 13-án, Budán kiadott levelét, amelyben kéri, hogy javaslat-tervezetét, amelyet az Esztergom sz. kir. városában állomásozó (január hónapra beszállásolt) katonasághoz címzett, de írnokának figyelmetlensége folytán a városi tanácshoz szóló egyik levélhez mellékeltek, küldjék át a mondott katonaságnak.

Legebantur praeterea sub dato Budae die 13ª currentis mensis et anni expeditae domini supremi provincialis commissarii Josephi Gillig literae projecti pro hoc mense militiae hic illocatae obvenientis et per inadvertentiam suae dominationis scribae literis Magistratui sonantibus acclusi eidem militiae fiendam consignationem postulantis.

32.

1756. 01. 19.

12. oldal, 2. sz.

Felolvasták néhai Kovács János örököseinek, név szerint Kovács János, István és Erzsébet, Szabó Jakab hitvesének kérelmét, hogy az apai vagyონrészt, mostohaapjuk: Albert György akarata ellenében, a még 1736-ban elvégzett vagyónfelosztás módosításának útján, részükre adják ki. Az ügyet alaposabban kivizsgálván, és a feleket kihallgatván, a felosztás békés úton történő elvégzését ugyan újból megkísérelték, de az eredménytelenül végződött. Elrendelték ennél fogva az említett felosztás alkalmával elkövetett állítólagos hibáknak, illetőleg a kérelmezőket ért sérelmeknek a tüzetesebb kivizsgálását – az ügy [további] tárgyalását, a felosztás békés módon történő elvégzésének reményében, későbbre halasztván.

Lectae fuere denique duplicis ordinis instantiae, una Joannis condam Kovács successorum, videlicet Joannis, Stephani et Elisabethae Jacobi Szabó consortis omnium omnino Kovács contra vitricum eorum Georgium Albert intuitu extradandi eisdem juris paterni per formam rectificationis

prae habitae anno adhuc 1736 die [...] divisionis, cujusmodi negotio uberius indagato partibusque sufficienter auditis ac etiam amicabili inter easdem tentata ea tamen non succedente praenominatis instantibus uberior praetensae injuriae eis illatae ac erroris in attacta divisione allegati proba inposita est et una sub spe amicabilis negotium dilatatum.

33.

1756. 01. 19.

12. oldal, 3. sz.

Néhai Gerendás Gergely leányainak: Erzsébetnek és Katalinnak, Vizolai József és Sövegess József hitveseinek – fivéreik akarata ellenében, az atyai vagyonrész felosztásának elvégzésére, valamint abból a számukra megfelelő rész kiadására vonatkozó – kérelmét, a felek, valamint a leányok anyjának jelenlétében, alaposan megvitattván, minthogy keresetük tárgya csekély értéket képvisel, továbbá az apai vagyonrész kihasításával a kérelmezők inkább kárt szenvednének, mint haszonra tennének szert: mivel ezen vagyonmegosztással – mely remélt vagyonrész amúgy sem lenne elegendő anyjuk eltartására – féltő, hogy az anyai vagyonrészre vonatkozó jogosultságukból magukat kizárnák, az tűnt a legjobb megoldásnak, ha a felek a vagyont továbbra is osztatlanul bírják. A városi tanács ennek értelmében nyomatékkal utasítja a feleket, hogy hagyjanak fel a viszálykodással, éljenek testvéri szeretetben, és az anyának megadván a kellő tiszteletet, eltartására és gondozására minden módot ragadjanak meg.

Altera vero Gregorii condam Gerendás filiarum Elisabethae et Catharinae illius Josephi Vizolai hujus autem Josephi Sövegess consortium contra fratres suos intuitu ineundae in portione paterna divisionis et instantibus extradandae ex eadem competentis ratae. Cujusmodi petitione praesentibus partibus ac etiam matre earum circumstantialiter indagata ac partibus earumque motivis plene auditis et discussis, siquidem substratum praesentis aquisitionis alioquin exiguum esset et per excisionem juris paterni consequenter exilis hujusce boni et oeconomialae subdivisionem ipsis instantibus plus damni, quam commodi accederet, tanto magis, quod ex talismodi divisionis petitione in bonis, quae vix intertenendae instantium matri sufficiunt, certam sui ex jure materno exclusionem metuendam habeant, visum est partes ad amicam et pacificam inque statu indiviso continuandam permansionem disponere eo per expressum eisdem magistratualiter serio injuncto, ut tam erga matrem convenienti honore et reverentia ferantur, quam et invicem a dissidiis et altercationibus supersedendo fraternam unionem exactius foveant, attactae denique eorum matris intertentioni et curae ac oeconomialae suae omni meliore modo prospicere adnitantur.

34.

1756. 01. 19.

13. oldal, 1. sz.

Szilz József adóösszeíró bemutatta a hadiadóról, valamint a város szükségleteire kivetendő adókról készült kivonatos jegyzékeket. A porció-adóra kivetett összeg 5011 forint 46 és fél dénárt, a város házi pénztárába fizetendő 1996 forint 23 dénárt, azaz együttesen 7007 forint 69 és fél dénárt tesz ki. A jegyzékek, a városi adószedő, illetve kamarás részére, hiteles okirat formájában, kiadandók.

Expost dominus Josephus Szilcz conscriptor exhibuit et praesentavit duplicis ordinis extractus super nova adrepartitione quanti militaris et imposita seu gabellis pro domesticis civitatis necessitatibus deservituris domino civitatis perceptori et camerario pro sui directione et accurata

incassandorum incassatione sub authentico extradandos, facit itaque adrepartita pro quanto portionali summa florenos 5011. denarios 46 ½. pro domestica cassa autem florenos 1996. denarios 23. in summa florenos 7007. denarios 69 ½.

35.

1756. 01. 19.

13. oldal, 2. sz.

Esztergom sz. királyi város kamarása bemutatta az 1755-ben az országutak javítására és a városi utcák tisztítására eszközölt kiadások jegyzékét. A kiadások 38 forint 40 és $\frac{5}{6}$ dénárt tettek ki. Kifizetésük általa, a város pénztárából történt. A megfelelően hitelesített jegyzéket a városi tanács jóváhagyta.

Praesentavit item dominus camerarius florenorum 38. denariorum 40 $\frac{5}{6}$. expensas in necessarias viarum reparaciones ac civitatis platearum purgationem anno recens evoluto 1755. factas et per se ex cassa solutas, quae sufficienter per suam dominationem legitimatae acceptantur.

36.

1756. 01. 19.

13. oldal, 3. sz.

Holop András, Pandi Imre és Dinnyés János, a városi tanács színe előtt megjelenvén, érdektársaik nevében is eljárván, szóban panaszt tettek, miszerint a városi kapitány rétjeik legutóbb történt felmérése alkalmával, a házaik mellett heverő fákat erőszakkal felvágatta, és elszállította. A kapitány megérkeztéig nem tárgyalják az ügyet. Megérkezte után, Szilcz József és Lukácsy István kiküldöttek útján, az ügyet kivizsgálják, és a kérelmezőknek igazságot szolgáltatnak. Az eljárás befejezéséig a szóban forgó faanyaghoz – mind az elszállítottakhoz, mind pedig a réteken heverőkhöz – nem nyúlnak; a városi gondnoknak is megtiltják, hogy azokat beszállíttassa.

Demum erga oralem eamque instantem petitionem seniorum Andreae Holop, Emerici Pandi et Joannis Dinnyés nomine etiam reliquorum cointeressatorum in praesentiam amplissimi Magistratus comparentium seque per dominum civitatis capitaneum injuriatos querulantium in eo, quod ligna in ambitu pratorum ad domos instantium adrepartitorum existentia occasione novissimae eorundem pratorum per dictum dominum capitaneum factae dimensurationis idem dominus capitaneus via facti desecari et absportari in damnum et praejudicium instantium curaverit, visum est negotium isthoc usque adventum domini capitanei in suspenso relinqui, quo adveniente penes jam praehabita dominorum Josephi Szilcz et Stephani Lukácsy exmissionem negotium isthoc debito modo investigari instantibusque pro ratione aequi et justis satisfactionem administrari usque finem autem negotii ligna residua tam avecta, quam in attactis pratis existentia in statu quo permitti determinatum est et oeconomus civitatis ab invectione eorundem magistratualiter inhibitus extitit.

37.

1756. 01. 19.

14. oldal, 1. sz.

Minthogy Jankovics Mihály a bíróságon megszabott határidőt több ízben nem tartotta be, kötelezettségeinek nem tett eleget, és Kaptórs Jánosnak tartozását nem adta meg, ezért a városi tanács Jankovics szőlejét Kaptórsnak kiadja.

Postremo Joanni Kaptórs vinea Michaëlis Jankovics magistratualiter immanuata est, siquidem compluribus jam terminis judicialiter praefixis non observatis, injunctae obligationi non satisfecisset debitumque dicti Kaptórs non persolvisset.

38.

1756. 01. 19.

14. oldal, 2. sz.

Az Esztergom sz. kir. város gondnoka által a város szükségleteire vásárolt ökrökért a városi kamarás, nyugta ellenében, 160 forintot fizet; a kiöregedett városi ökröket eladván viszont 150 forint jut a kezéhez.

Boves numero 6. pro necessitate civitatis per oeconomum civitatis emptos dominus camerarius florenos 160. penes dandam assignationem exolvat, florenos vero 150. ex dividendis defectuosis bobus civitatis percipiet.

39.

1756. 01. 19.

14. oldal, 3. sz.

Kalmár Tamás az anyja: néhai Szaller Mária után örökölt vagyonrészéből Najser Károlynak 50 forintot tartozik fizetni. Tartozásának tényét, az 1723. évi 107. törvénycikk alapján, a hitelező biztosítéka gyanánt, jegyzőkönyvbe vették (betáblázták).

Floreni autem 50., quibus Thomas Kalmár ex successione matris suae Mariae condam Szaller Carolo Najser tenetur, fundamento articuli 107. 1723. creditoris pro cautela intabulati sunt.

40.

1756. 01. 19.

14. oldal, 4. sz.

Felolvasták Jank Jánosnak a Patkó-féle örökösök ellenében benyújtott keresetét, amelyben kérelmezi, hogy az örökösöket – minthogy elhunyt hitvese: Patkó Erzsébet vagyonrészére örökösödési jogot nyertek: az örökléssel járó kötelezettség-vállalás okán – kötelezzék a hitvese ápolására, majd eltemetésére általa kiadott költségeknek a megtérítésére. Ügyének tárgyalását a következő tanácsülésre halasztják, ahol döntő ítéletet fognak hozni.

Denique lecta extitit Joannis Jank contra successores Patkoianos instantia intuitu quorundam onerum per instantem in curam et sepulturam prioris consortis suae Elisabethae Patkó

contractorum eorundem exolutionem ex ratione obtentae successionis in portione instantis defunctae consortis attactis Patkoianis, ex quo successio cum onere vaderet, imponendam supplicantis. Cujus revisio et finalis discussio fine probandorum probationis per instantem praestandae in affuturam sessionem extenditur.

41.

1756. 01. 19.

14. oldal, 5. sz.

Chilovszky Mátyás maróti kasznár a városi tanács színe elé járulván, kérte, hogy azt a szerződést, amelyet házának Esztergom sz. kir. városa számára történt bérbe adásáról, a Trauttmonstorff-ezred kapitányát oda beszállásolandó kötöttek, számára, biztosíték gyanánt, hiteles okirat formájában adják ki. A tanács határozatának értelmében a kért okiratot, 1755. november 1-i kelettel, számára kiállítják.

Domino autem Matthia Chilovszky provisore Marothiensi in praesentiam Magistratus comparente seque intuitu extradandi sibi sub authentico pro sui securitate contractus super exarendata civitati pro illocato capitaneo legionis Trauttmonstorffianae domo sua initi insinuante, determinatum est eundem a 1^a novembris anni 1755. stylisandum legalibusque conditionibus adornandum suae dominationi extradari.

*

Január 23-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 23° Januarii sub praesidio domini ordinarii judicis Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

42.

1756. 01. 23.

15. oldal, 1. sz.

a törvényesen egyesített Pest, Pilis és Solt vármegyei Szentendre mezővárosból való Salamon Ferencet, valamint az alsó-ausztriai Szolladorf községből való Joannes Michaël Dellert, Esztergom sz. ki. városi szabómestert, illetőleg könyvkereskedőt, a megfelelő igazolásoknak bemutatása, valamint a szokásos eskü letételének és a 23 forintnyi illetéknek lefizetése ellenében felvették a városi polgárok jegyzékébe. Az utóbbi számára is az illeték mértéke – minthogy atyja már zsenge korában ebbe az országa hozta, itt neveltette, és így már több mint 30 év óta itt él – az [itteni] országlakosok számára megállapított összeg, azaz 23 forint.

Franciscus Salamon magister sartor hujas ex oppido Szent Endre comitatu Pesth, Pilis et Solth articulariter unitis oriundus et Joannes Michaël Deller ex possessione Szolladorf Inferioris

Austriae, nunc autem hujas bibliopola, penes sufficientem sui legitimationem erga depositum solitum corporale juramentum et 23. florenorum taxam cathalogo civium inscripti sunt. Taxa posteriori ex ratione ea, quod in teneris annis in regnum per patrem suum adductus, hicque educatus, jam a 30. et quod excederet annorum spacio in regno hocce degeret, ad normam regnicolarum in florenis quippe 23. limitata.

43.

1756. 01. 23.

15. oldal, 2. sz.

Az előjogára hivatkozó Kertészy Ádámnak a Lupik Jakabot és annak nejét: Vadász Ilonát megillető, és jelenleg törvényszéki zárlat alatt lévő 48 forintnyi összeget – levonván belőle és az adószedőnek átadván a hátralék-hányadot –, nyilvánvaló követelésébe beszámítandó, odaitélték.

Domino Adamo Kertészy prioritatem juris remonstranti floreni 48. Jacobum Luprik et consortem ejus Helenam Vadász concernentes ac prae manibus judiciariis hactenus detenti, deducta portionali restantia domino perceptori immanuanda adjudicati sunt ad imputationem liquidae praetensionis suae dominationis.

44.

1756. 01. 23.

15. oldal, 3. sz.

Szilcz Józsefnek, az új adóösszeírás és -kivetés, valamint a kivonatos összesítések elkészítése terén nyújtott fáradozásaiért, továbbá tekintettel a hegyen lévő szőlők felmérése, illetve városnegyedek szerint történő adóztatásuk kivetése során tett, az előzőnél is komolyabb erőfeszítéseire, a városi kamarás, a tanács határozata értelmében, a szokásos 12 forintnyi juttatáson felül, még 6 forintot fizet.

Domino autem Josepho Szilcz pro praestito in nova conscriptione et imposita ac elaboratione extractuum labore habita reflexione multo majoris fatigii per dimensurationem et in quadrantes factam repartitionem promontorii vinearum aucti, ultra solitam florenorum 12. mercedem florenos adhuc sex suae dominationi resolvi per camerarium erga assignationem magistratualem persolvendos.

45.

1756. 01. 23.

15. oldal, 4. sz.

Írásbeli kérelmét elfogadván, Rajnicsák Mátyásra, a városi őrség parancsnokára bízják, szerény fizetését kiegészítendő, az országos vásárokon behajtani szokott helypénzek szedését, vásáronként egy-egy forintnyi fizetséget adván neki.

Matthiae vero Rajnicsák civitatis vigiliarum magistro erga instantem ejus scripto porrectam petitionem incassatio pecuniae localis tempore publicarum nundinarum desummi solitae erga unius floreni a singulis nundinis computati mercedem in adjumentum ejusdem exilis salarii concredita est.

46.

1756. 01. 23.

15. oldal, 5. sz.

Farbinger János és Hanttner György esztergom sz. kir. városi vargamesterek, letelvén a városi tanács által számukra kijelölt határidő, a tanács színe elé járulván, és ott mestertársaik nevében is eljárván, a közöttük kölcsönösen meglévő ellentéteknek elrendelt megszüntetésére, és a királyi kiváltságlevelek kötelezően előírt megszerzésére vonatkozó végső nyilatkozatukra nézve, jelentést tettek. A mestereket meghallgatván, engedélyezték nekik, hogy a tanács által kirendelt biztos jelenlétében céhet alapítsanak, a következő feltételekkel: amennyiben a céhlegények számának korlátozását, avagy mestertársaiknak az országos vásárok látogatásától való eltiltását, egyéb kihágásokkal egyetemben, továbbra is megkísérelnék, továbbá a közöttük meglévő vitákat és nézeteltéréseket nem szüntetnék meg, és ennél fogva a királyi kiváltságleveleket nem szereznék meg, tekintet nélkül arra, hogy külön joghatóság alá tartoznak, a mesterségük gyakorlásától, összhangban a Királyi Helytartótanács által közvetített uralkodói rendelkezésekkel, őket ténylegesen felmentik.

Joanne Farbinger et Georgio Hanttner hujatibus magistris sutoribus evoluta jam eis magistratualiter ordinato termino in praesentiam Magistratus comparentibus nomine etiam reliquorum conmagistorum suorum intuitu eisdem commissae accommodationis et complanationis adinvicem habitatum controversiarum finalisque quoad impositam eis extractionem privilegiorum regionum declarationis relationem facientibus sufficienter exauditis, eis ex superabundanti sub spe placidionis negotii hujus accomodationis admissa extitit coetus in praesentia magistratualiter ordinati domini commissarii relationem facturi celebratio ea lege adjuncta, quod si attentatos per restrictionem sodalium numeri et inhibitionem conmagistorum suorum a nundinarum publicarum frequentatione excessus illegalesque abusus ultro etiam continuare praesumpserint scissionesque et jurgia adinvicem procurata pleidioribus terminare ac denique privilegiorum regionum iteratis vicibus impositam extractionem ultro etiam detrectaverint, non obstante magistrorum distinctae jurisdictioni subjectorum separatione, effectivam ab exercitio opificii suspensionis poenam in conformitate jam toties reiteratarum dispositionum regiarum per excelsum Consilium Regium intimatarum experturos fore.

47.

1756. 01. 23.

16. oldal, 1. sz.

Jank János kérelmét újból tárgyalván, a Patkó-utódokat mint örökösöket utasítják, hogy a folyamodónak elhunyt felesége: Patkó Erzsébet ápolására és a gyógyszerek megvásárlására, majd pedig az eltemetésére, továbbá a házasságuk tartama alatt a szőlőjük fejlesztésére fordított kiadásait (4 forint 35 dénár, 3 forint, illetve 2 forint 65 dénár: összesen 10 forint), a folyó évi január 6-i tanácsülésen megítélt 5 forinton felül - minthogy az öröklés kötelezettségekkel is jár -, térítsék meg.

Erga humillimam Joannis Jank instantiam occasione prioris sessionis magistratualis perlectam iteratoque assumptam exauditis sufficienter partibus edoctisque per instantem tum florenorum 4. denariorum 35. in curam et medicamenta defunctae consortis ejus Elisabethae Patkó et ejus sepulturam florenorum 3. factis expensis cum etiam vineae medio matrimonii tempore melioratione ad florenos 2. denarios 65. limitata, horum refusionem ultra florenos 5. sub sessione 6^{ae} Januarii anni currentis adjudicatos, ex quo successio cum onere vaderet, insimul florenos adhuc 10. instanti per Patkoianos qua successores fiendam adjudicari.

48.

1756. 01. 23.

17. oldal, 1. sz.

A Hont megyei Kiss-Peszek községből való, körülbelül 35 éves, katolikus vallású Pochiba Mártont, Fiktl András Esztergom sz. kir. városi polgár szolgáját, miután egy a napokban, a városban támadt tűzvész okozásával feltételesen meggyanúsítván, őrizetbe vették, és már több mint hat hetet fogságban töltött, amikor kihallgatván – minthogy a szóban forgó tűzvészről mit sem tudott mondani, mivel még a tűz fellobbanása előtt urával, az említett Fiktl Andrással otthonról eltávozott, és egyébiránt egyetlen megesketett tanú sem vallott ellene –, szabadon engedték.

Postremo Martinus Pochiba Catholicus ex possessione Kiss-Peszek comitatu Hontensi annorum circiter 35. famulus utpote civis hujatis Andreae Fiktl ex suspicione causati nefors nuper dierum exorti in gremio civitatis damnosi ignis comprehensus et jam sex et quod excederet hebdomadarum spacio in duriore carcerum squallore detentus benevole exauditus, siquidem ne minimum quidem de attacto incendio referre sciret, ex quo praevie cum praenominato Andrea Fiktl hero suo domo discessisset, sed nec ullius testis adjurati fassio eum feriret, liber ex aresto dimissus est.

49.

1756. 01. 23.

17. oldal, 2. sz.

Schaden András kőművesmester, városi polgár néhai Horváth Ferenc, valamint annak özvegye ellen 22 forintnyi összegről szóló keresetet nyújtott be, mely összeget a városi szőlőhegyen bírt, a néhai Huszár László feleségéről (a mondott Horváth Ferenc anyósa) ugyanazon Horváth Ferenc László nevű fiára szállott szőlőhöz tartozó pince javaiból, az utóbb említett Huszár László által kéri kiegyenlíteni. A városi tanács határozata értelmében Huszár Lászlónak parancslevelet adnak ki.

Andreae denique Schaden civi et magistro murario florenorum 22. praetensionem contra defunctum dominum Franciscum condam Horváth et dominam ejus consortem viduam formanti contentationemque ex cellario in promontorio vinearum hujate existente habito et ad vineam dominae condam Ladislao-Huszarianae attacti domini Horváth socrus filio ejus domino quippe Ladislao Huszár cessam spectante per eundem dominum Huszár sibi fiendam postulanti litterae commendatoriae ad eundem dominum Huszár exarandae resolutae sunt.

50.

1756. 01. 23.

17. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében egy vizahal, valamint a városi kancellária-hivatal számára vásárolt spanyolviasz árának megtérítésére, a városi kamarásnak, 10, illetve 4 forintot utalványoztak ki.

Demum floreni 10. pro empto husone, floreni vero 4. pro cera Hispanica ad rationem civitatis cancellariae emptae per dominum camerarium exolvendi assignati sunt.

51.

1756. 01. 23.

17. oldal, 4. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, kiküldi a városi kapitányt, hogy a Szentlőrinc kapunál, Komáromy László és Muzsik Ferenc háza között lévő, háromszöget formázó területet szemlélje meg, illetve mérje fel.

Dominus autem civitatis capitaneus fine oculandae et dimensurandae plagae illius per formam trianguli sitae, quae ad portam Sancti Laurentii intra domus dominorum Ladislai Komáromy et Francisci Muzsik situatur, relationem facturus exmittitur.

*

Január 27-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Kussanics György esztergomi kanonok, madocscsai apát és esztergomi jószágigazgató, Nádasi Tersztyánszky József jelenlegi és Missics Mihály volt esztergomi alispánok, Szentgály János adószedő, Sissay János és Missics István szolgabírák, valamint Klastromy András esztergomi plébános, akiket külön erre az alkalomra hívtak egybe, továbbá Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében közös tanácsülést tartottak a romos állapotban lévő plébánia templom újjáépítése ügyében, mely alkalommal

Die 27ma mensis Januarii sub praesidio domini Mathiae Pomházi judicis ordinarii, praesentibus reverendissimo domino Georgio Kussanics venerabilis archicapituli Ecclesiae Metropolitanae Strigoniensis canonico, abbate Sancti Spiritus de Madócsa et bonorum Strigoniensium praefecto etc tit., spectabilibus ac perillustrissimis et generosis dominis Josepho Tersztyánszky de Nádas actuali ordinario et Michaële Missics emerito hujus inclyti comitatus Strigoniensis vicecomitibus, Joanne Szent-Galy perceptore, Joanne item Sissay et Stephano Missics iudicibus nobilium et Andrea Klastromy civitatis plebano qua specialiter pro actu hoc convocatis, nec non Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est mixta sessio magistratualis in facto aedificandae desolatae parochialis ecclesiae, cujus occasione

52.

1756. 01. 27.

18. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

újából felolvasván a Kamara elnökéhez küldendő előterjesztés fogalmazványát, véleményét kipuhatólandó, továbbá az ügyet a külső tanáccsal is ismételten megtárgyalván, valamint a Schrom építész által elkészített tervrajzot áttanulmányozván, határozat született arról, hogy a tervezetet, késedelem nélkül, a város érdekében, a bíró fogja személyesen a Kamara elnökéhez beterjeszteni.

iterato relecto conceptu repraesentationis eatenus ad suam excellentissimam comitem camerae praesid^{em} fine accipiendae gratiosae opinionis submittendae negotioque iterato cum exteriori etiam senatu communicato et consultato delineationeque per architectum Schrom elaborata

oculariter examinata eandem quantocius suae excellentissimae submittere determinatum est quam dominus iudex erga factam requisitionem et benevolam sui oblationem in commoditate civitatis ascensurus suae excellentissimae exhibebit.

53.

1756. 01. 27.

18. oldal, 2. sz.

Szilcz József, Lukácsy István és Knepfel Mihálynak a néhány nappal korábban végrehajtott szemléjéről szóló szóbeli jelentésére a ferences atyák, illetőleg Poxler Antal rétjei között fekvő, az ott lakók házához kiosztott réteken – mely réteket, a jelentéstevők, az úrbéri szabályozással összhangban, nemrégiben felmértek – lévő kivágott fát, az urbáriumban rögzített ölmennyiségnek megfelelően, a tanács határozatának értelmében, a rétek birtokosainak ítélték oda.

Expost domini Josephus Szilcz, Stephanus Lukácsy et Michaël Knepfel oralem fecerunt super recens evolutis diebus peracta oculata in pratis inter prata patrum Franciscanorum ab una et Antonii Poxler partibus ab altera sitis et ad domos incolarum adrepartitis relationem, quibus noviter per suas dominationes in conformitate urbarii dimensuratis ligna illa, quae in ambitu eorundem pratorum secundum numerum orgiarum urbarialium continentur, possessoribus pratorum magistratualiter adjudicata sunt.

54.

1756. 01. 27.

18. oldal, 3. sz.

A városi kapitány, a melléje rendelt szószólóval szóbeli jelentést tett a Szent Lőrinc-kapunál, Komáromy László és Muzsik Ferenc háza között lévő háromszög alakú térség szemléjéről és felméréséről, mely szerint a szóban forgó térség szélessége a Muzsik-féle ház felőli oldalon 4 öl, a Komáromy-féle felőli oldalon 3 öl és 5 róf, a hosszúsága pedig 6 öl. A jelentésnek megfelelően az említett házak tulajdonosai, magukat, biztosíték gyanánt – amennyiben a város az említett térséget eladásra kínálná – mindenkorra vevőnek nyilvánították.

Fecit item oralem relationem dominus capitaneus cum sibi adjuncto tribuno plebis super oculata et dimensurata plaga illa, quae intra domos domini Ladislai Komáromy et Francisci Muzsik ad Portam Sancti Laurentii per formam trianguli sita est, cujus latitudo ex parte Muzsikiana numero 4. orgias, ex parte vero domini Komáromy orgias numero 3. et brachia 5. in longo denique numero 6. orgias contineret, erga cujusmodi relationem praenominati vicini penes interpositam protestatoriam cautelam casum in eum, si eandem plagam civitas venui exponeret, semet pro emptoribus nunc pro tunc declararunt.

55.

1756. 01. 27.

19. oldal, 1. sz.

A városi kapitány előterjesztésére határozat született, mely szerint a szegény lakosok, szerfelett nehéz életkörülményeikre való tekintettel, némiképp sorsuk javítására, minden egyes egész telkes ház esetén 100, féltelkes ház esetén 50, zsellérek esetében pedig 25 köteg ágat, közönséges nevén

rózsét vághatnak le, erdőkben kijelölendő helyeken, anélkül, hogy ott tarvágást végeznének. Az ezen határozatot megszegőket, vétük mértékének megfelelően, a kapitány megbünteti; a bírság a plébánia-templom részére könyörtelenül behajtandó. A külső tanács tagjainak, arra való tekintettel, hogy minden fizetség nélkül a köznek szolgálnak, valamint hogy egy évre a saját gazdaságuk ügyeik intézését elodáztatva, gyakorta a várost érintő közügyekkel foglalkoznak, azon mennyiségen felül, amely házaikhoz ki lett adva, fejenként 50 köteg rózsét juttatnak.

Postremo domini capitanei declarationem, sumendo in condignam reflexionem miserorum incolarum nimium quantum attenuatam sortem notabilemque necessitatem in aliquantulum sublevamen, erga singulam integrae sessionis domum resoluti sunt virgultorum fasciculi vulgo rózse numero 100. et sic observata proportione erga mediae sessionis domum numero 50., inquilinis vero numero 25. in convenienti quantitate locisque per silvanos assignandis citra silvarum ruinam secandi. Poena pro ratione delicti in contravenientes per dominum civitatis capitaneum dictanda et irremissibiliter ad rationem ecclesiae parochialis desummenda. Exterioribus vero dominis senatoribus ea ex reflexione, quod sine omni prorsus salario publico serviant ac per anni decursum cum propriae rei oeconomicae remora in publicorum civitatem tangentium negotiorum pertractatione saepissime desudent ultra eum, qui domibus adrepartitus est, fasciculorum numerum singulo numero 50. facientes visum est placidari.

56.

1756. 01. 27.

19. oldal, 2. sz.

Szabó Mihály árván maradt leányának: Erzsébetnek a szükségleteire, a városi árvák atyja gondja és felügyelete alá helyezett tőkéje után járó kamatot, utalvány ellenében, az árvák atyja, az árva anyjának, kiadja.

Michaëlis denique Szabó orphanæ Elisabethæ interusurium capitalis sub cura et directione magistratualiter constituti orphanorum curatorum existens habiti pro ejusdem orphanæ necessitatibus idem curator erga dandam assignationem matri ejusdem extradabit.

*

Január 30-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethó Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 30ma mensis Januarii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

57.

1756. 01. 30.

20. oldal, 1. sz.

felolvasták Wirtzler János szűcsmester, pozsonyi polgárnak 1756. január 26-án, Pozsonyban kelt levelét, amelyben keresetet nyújt be Vadász Pál szűcs, Esztergom sz. kir. városi polgár ellen azon 79 forintnyi összegre vonatkozóan, amellyel az neki, bizonyos árucikkekért, tartozik. A keresetet elfogadván, azt az 50 forintnyi összeget, amelyet Vadász Pál házának eladásakor, annak árából, a szóban forgó adósság törlesztésére, törvényszéki zárlat alá vettek, Wirtzler János utalványosának: Poxler Antalnak kiadják.

legebantur sub dato Posonii die 26^a currentis mensis et anni emanatae Joannis Wirtzler Posoniensis civis et magistri pelionis literae intuitu praetensionis ejusdem florenorum 79., quibus eidem hujas pelio et civis Paulus Vadász pro acceptis mercibus liquido teneretur, erga quas floreni 50. prae manibus judiciariis ex attacti Pauli Vadász divenditae domus pretio ad rationem hujus debiti detenti ejusdem assignatario Antonio Poxler extradabuntur.

58.

1756. 01. 30.

20. oldal, 2. sz.

A romos állapotban lévő városi plébánia-templom újjáépítésének ügyében a Kamara elnökének színe elé járulni készülő városi bírót megbízzák, hogy nála egyszersmind a város és polgárai közötti nézeteltérések rendezésére, a két évvel korábban, mindkét fél által kiadott költségek dolgában, továbbá az uralkodó által nemrég rendeleti úton előírt városi tanácsi fizetéseknek megemelése tárgyában is, ti. a fizetéseket mely időponttól kezdve emeljék, eljárjon. Mindezekre nézve a bírónak, hiteles okirat formájában, az utasításokat kiadják.

Domino autem judici ad suam excellentiam comitem Camerae praesidem in negotio aedificandae desolatae parochialis ecclesiae ascensuro concreditur simul duplicis ordinis instantiarum in negotio utpote sumptuum in consopitionem controversiarum cum civibus ante biennium habitatum tam per Magistratum, quam per cives factorum ac etiam in facto auctionis salariorum Magistratui per Suam Maiestatem novissime clementer resolutorum, a quo videlicet termino inchoandae, excellentissimae Camerae Regiae quoque fine sui directionis per Magistratum jam porrectarum promotio. Quorum intuitu suae dominationi sub authentico requisita expeditur instructio.

59.

1756. 01. 30.

20. oldal, 3. sz.

Az alsó-ausztriai Ortt mezővárosból származó Anthonius Theodorus Keller mint az esztergomi sz. kir. városi helyőrség élelmezési hivatalának előjárója, a szokásos eskü letételét, illetőleg a 30 forintnyi illeték lefizetését követően felvételt nyert a város polgárainak sorába.

Expost dominus Anthonius Theodorus Keller officii annonae ad hujas praesidium spectantis praefectus, ex Inferiore Austria oppido Ortt oriundus, erga solitam 30. florenorum taxam deposito praevie consueto civium juramento in reliquorum peculii hujus civium numerum adscriptus est.

60.

1756. 01. 30.

20. oldal, 4. sz.

Valter Imre, nővérének: Valter Jusztinának, néhai Bajnai Mihály özvegyének a nevében szóban tiltakozott a Viller János javait illető, Kertészy Ádám javára tett törvényszéki végrehajtás ellen.

Dominus vero Emericus Valter nomine et in persona dominae Justinae Valter sororis suae domini condam Michaëlis Bajnai viduae protestationem et contradictionem oretenus interposuit quoad executionem judicariam in bonis Joannis Viller pro parte domini Adami Kertészy factam.

61.

1756. 01. 30.

21. oldal, 1. sz.

Szabó János az Esztergom sz. kir. városi ispotály gondnoksági hivataláról lemondott. A városi tanács határozatának értelmében hivatali működéséről készült számadását köteles rövid időn belül bemutatni.

Demum dominus Joannes Szabó hujatis xenodochii curatoratus aut inspectoratus officium resignavit sufficientes super gesto hoc munere rationes proxime exhibiturus.

62.

1756. 01. 30.

21. oldal, 2. sz.

Elismervén az Esztergom vármegyei közgyűlés tagjainak, a legutóbb eltelt két év alatt, a különféle hivatalos eljárások alkalmával Esztergom sz. kir. város tanácsának ülésein, a városnak mind a polgári, mind pedig a büntető törvényszékén, valamint egyéb jogi, illetve gazdasági ügyekben való eredményes fáradozásait, a jelenlegi, illetve volt alispánnak, az esküdt írnoknak, azon mennyiségen felül, amelyet házaik után jár, 300, a főadószedőnek és a két szolgabírónak fejenként 200, továbbá Baranyay Zsigmond al-szolgabírónak 100, Barmos Imre esküdtnek pedig 50 köteg ágat, közönséges nevén rőzsét ajánlanak meg adományként, az ágakat saját költségükön levágandó. Ezen felül a mondott személyeket, a városi kaszárnyákban elszállásolt katonaság számára történő ágynemű beszolgáltatása alól – a városban saját házzal bíró lakosok, kivétel nélkül, 14 naponta szolgáltatnak be, a mondott célra, ágyneműt –, ez alkalommal, felmentik.

Postremo habita [reflexione] multifariorum decursu recens evolutorum duorum annorum per dominos magistratuales hujusce inclyti comitatus in gremio civitatis residentes pro ratione diversarum publicarum occurrentiarum civitati huic tam in civilibus sedriis, quam et captivorum revisionibus ac aliis quoque juridicis aequae ac oeconomicis negotiis in qualitate convocatorum utiliter praestitorum fatigiorum, in eorum aliquantulam recognitionem visum est titulo gratuiti dominis actuali ordinario et emerito vicecomitibus ac etiam ordinario judicato notario singulo, ultra eum numerum, qui ad singulam domum adrepartitus est, 300. fasciculos virgultorum vulgo rőzse dominis vero generali perceptori et duobus judicibus nobilium singulo 200. ac denique dominis Sigismundo Baranyay vicejudlium 100. et Emerico Barmos jurassori 50. fasciculos virgultorum propriis sumptibus secandos offerri ac praeterea ex praeexposita reflexione tam suas dominationes, quam et dominum ordinarium inclyti comitatus hujusce notarium ab onere

praestandorum ad rationem per formam casarmarum in gremio civitatis contractae militiae lectisterniorum per reliquos incolas domos possidentes indiscriminatim pro diebus quatuordecim per singulum dari solitorum citra tamen consequentiam pro hac vice immunitari.

63.

1756. 01. 30.

21. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, az ínséges időkre való tekintettel, némi segítség gyanánt, minden városi tanácstagnak, valamint a jegyzőnek, azon mennyiségen felül, amely házaik után jár, 100-100 köteg ágat, közönséges nevén rózset juttatnak, az ágakat saját költségükön levágandó.

Determinatum denique extitit singulo quoque dominorum senatorum, ita et domino notario ultra eos, qui domibus jam adrepartiti habentur, ex ratione penuriosi temporis in aliquantulum sublevamen virgultorum vulgo Rózse fasciculos centum propriis sumptibus secandos placidari.

64.

1756. 01. 30.

21. oldal, 4. sz.

A városi kamarásnak kiutalványoznak 2 forint 50 dénárnyi összeget, hogy azt Janzso János szabónak, aki a városi pandúrok számára 8 darab nadrágot készített, fizesse ki.

Floreni autem 2. denarii 50. secundum exhibitam specificationem pro numero 8. paribus calligarum ad rationem civitatis drabanorum praeparatarum Joanni Janzso sartori exolvendi per dominum camerarium assignantur.

*

Február 3-án, Pető Sebestyén albíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 3^a mensis Februarii sub praesidio domini judicis substituti Sebastiani Pethő, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

65.

1756. 02. 03.

22. oldal, 1. sz.

néhai Szűcs Gergely, valamint Zseliz, Fajchtinger, Szkacsányi, Szada és Fejér tanácstagok özvegyeinek, férjeik Esztergom sz. kir. városának nyújtott hűséges hivatalbéli szolgálataira való

tekintettel, azon mennyiségen felül, amennyi házaik után jár, fejenként 50 köteg ágat, közönséges nevén rőzsét juttatnak, az ágakat saját költségükön levágandó; továbbá mentesítik őket a városi kaszárnyákban elszállásolt katonaság számára nyújtandó szolgáltatás: ágyneműknek házanként, kéthetente történő beszolgáltatása alól. Utóbbi kedvezményben részesítik Obinger Simont is, annak okán, hogy két éve, amikor a Wirtenberg-ezredet a városba vezényelték, a Hajóhoz címzett házában (fogadó?), a város részére, ingyen szálláshelyeket biztosított.

habita reflexione multifariorum fidelium ac utilium servitorum per dominos et maritos dominarum viduarum Zselizianae, Fajchtingerianae, Szkacsányianae, Szadaianae, Gregorii item Szúcs et Fejerianae tempore eorundem gesti senatorialis officii civitati praestitorum, [visum est] praenominatis dominabus viduis singulae, ultra eum fasciculorum vulgo rőzse numerum, qui domibus adrepartitus habetur, singulae numero 50. fasciculos virgultorum pro propriis sumptibus secandos resolvi et praeterea ab onere quoque praestandorum ad rationem militiae civitati illocatae et quasi in casarmis contractae lectisterniorum domatim singulis quatuordecim diebus indiscriminatim praestari solitorum ex praemissa reflexione, Simonem autem Obinger ex eo, quod ante biennium, ubi militia legionis Wirtenbergiae civitati illocata fuisset, in domo sua ad Navim vocata ultra competentiam ad rationem civitatis quarterium gratuito praestiterit, pro hic et nunc, citra tamen consequentiam immunitari.

66.

1756. 02. 03.

22. oldal, 2. sz.

Jelen alkalommal, megvitattván a már több ízben tárgyalt városi tanácsi végzéseket – e viták tárgya: a város szigetein, a lakosok házaikhoz tartozó (kiosztott) réteken, a határjelek fogyatékos állapota, illetve hiánya következtében, e rétek birtokosait nem csekély kellemetlenségek, sőt sérelmek (anyagi veszteségek) érik, midőn a határjeleket csaknem évente kénytelenek kijavítani-pótolni; továbbá a szomszédos települések, kivált Huta, Csév és Kesztlőc lakói, az ispotály földjei, illetőleg a tégláégető-kemence felé eső réteket, amelyeken át történik a városba, illetve onnan vissza, a falujukba irányuló áruszállítás, rongálják (szekereik kerekével felszántván, utakat vágnak bele), olyannyira, hogy e rétek birtokosai évente csupán csekély hasznot húzhatnak belőlük –, határozat született, mely szerint a szigeten fekvő réteken, amennyiben lehetséges – miután azokat a korábbi határozatok értelmében felmérték és az úrbérszabásnak megfelelően tagosították –, jövő tavasszal, a rétek birtokosai, határjelek gyanánt, gyümölcsfákat ültessenek, amelyeket azután, a közjó érdekében, [köz]pénzen fizetendő örökkel (csószök) kell gondoztatni; az ispotály dombja és földjei, illetve a tégláégető-kemence felé eső réteket – mind a lakosok házaikhoz tartozókat (kiosztottakat), mind pedig a városi tanács által korábban használtakat – az efféle szükségtelen, s reájuk oly sok bajt hozó utaktól, kellő helyen húzott árkok útján kell megvédelmezni, a szóban forgó rétek közepén húzódó utakat pedig meg kell szüntetni, s [helyettük] a rétek végében, egy új, három öl szélességű utat kell nyitni. Mely intézkedések foganatosítását, miután a vonatkozó területet a külső tanács tagjaival bejárta, a városi kapitányra bízták, s egyúttal feljogosították, hogy az említettekhez hasonló károk okozóit kivétel nélkül, irgalmat nem ismerve büntesse meg; a bírság kétharmad részét a plébánia-templomnak adván oda.

Hac occasione reassumptis multis jam vicibus reiteratis hodie dum tamen sine effectu haerentibus magistratualibus determinationibus quoad disordinem illum, qui in civitatis insulis inter prata incolarum domibus adrepartita ex defectu distinctivorum signorum metalium non levi cum eorundem pratorum possessorum injuria summaque incommoditate quotannis fere remedendus postulatur ac intuitu quoque pratorum versus terras xenodochii et fornacem lateritiam situatorum,

quae per vicinarum vel maxime possessionum Huta, Csév, et Kesztólcz incolas ad civitatem per eadem sus deque currulisantes nimium quantum ruinantur adeo, ut quotannis exiguum ex iisdem habere possint possessores emolumentum, determinatum est insulana prata praevia eorundem in conformitate jam praehabitarum determinationum dimensuratione et secundum librum urbanalem accurata excisione arboribus fructiferis, in quantum fieri potest, signorum metalium loco deservituris ac per singulum prati possessorem inomisse affuturo vere implantandis, successive autem cum adjuratorio quoque sumptibus ex cassa ob rationem publici boni conducendi custodis conservandis omni meliore ordine et modo regulanda ordinari, prata vero versus collem et terras xenodochii ac fornacem latericiam sita tam ea, quae domibus incolarum adrepartita habentur, quam et illa, quae per prius per Magistratum usuabantur, ab ejusmodi superfluis iisque summe damnosis viis medio requisitorum fossatorum in locis debitis erigendorum praeservanda et immunitanda determinari atque adeo cassatis et annullatis iis, quae per medium eorundem pratorum institutae sunt, complures viae nova trium orgiarum latitudinis in finibus ubique eorundem pratorum citra possessorum damnum instauranda erit. Cujus inomissa effectuatio praevia ejusdem plagae cum concursu etiam exterioris senatus oculata domino capitaneo civitatis concredita est, ita et poena pro ratione procurandi damni in ejusmodi damnorum patratoribus indiscriminatim ac irremissibiliter desummenda ecclesiaeque parochiali in duobus tertiis applicanda suae dominationi concreditur.

67.

1756. 02. 03.

23. oldal, 1. sz.

Pető Sebestyén helyettes bíró, továbbá Lukácsy István és Komáromy László szóban jelentették, miszerint jelenlétükben néhai Horváth Pál örököse: János, illetőleg néhai Patkó András örökösei: János és Erzsébet, előbbi anyjának, néhai Patkó Sárának vagyónrésze dolgában, követelést egyik részről sem támasztván, békésen megegyeztek. E megegyezés értelmében a Patkó-örökösök 70 rajnai forintot fizetnek a Horváth-örökösnek. Megállapodásukat a városi tanács előtt is megerősítvén, azt maga a tanács is jóváhagyta.

Dominus Sebastianus Pethő qua judex substitutus et domini Stephanus Lukácsy et Ladislaus Komáromy oretenus retulerunt, qualiter coram suis dominationibus Pauli condam Horváth successor Joannes ab una et Andreae condam Patkó successores Joannes et Elisabetha partibus ab alia intuitu illius juris materni Sarae utpote condam Patkó amicabiliter cassatis ab utrinque universis praetensionibus in florenis Rhenensibus 70. illi per hos exolvendis convenerint. Qua conventionem in figura quoque amplissimi Magistratus per praenominatas partes confirmata eandem amplissimus quoque Magistratus ratihabuit.

68.

1756. 02. 03.

24. oldal, 1. sz.

Fejér Miklós Erzsébet nevű leányának – kb. 19 éves, katolikus; Komáromban, néhai Szakmáry Mihály örököseinél szolgál; jelenleg, paráználkodás bűnével vádoltatván, börtönben ül – ügyét tárgyalták. A vétkeességét elismerő lány kihallgatásakor azt állította, hogy akivel paráználkodott, az teherbe ejtette. Utóbbival szembesítvén, az a vádat tagadta. A bába sem talált arra utaló jelet, hogy a lány viselős lenne. Minthogy felmerült annak gyanúja, hogy a lány ármánykodik, mivel valójában

gyermekgyilkosságot követhetett el, tanácsosnak látták mindaddig őrizet alatt tartani, amíg bűnösségére vonatkozóan újabb, nyilvánvaló bizonyítékokkal nem szolgál.

Postremo negotio filiae Nicolai Fejér Comaromii commorantis Elisabethae, Catholicae, annorum circiter 19. apud successores Michaëlis condam Szakmáry hic loci servilem agentis, nunc autem in aresto detentae seque criminis fornicationis sponte ac benevole incusantis assumpto delinquente sufficienter exaudita ac cum parte quoque, per quam semet impregnatam adstrueret, confrontata, siquidem contrapars hujus criminis incusata idem negaret, probae autem requisitae non adessent, delinquens e converso semet gravidam benevole confiteretur, graviditatis denique indicia obstetrix eandem oculans nulla experiretur, ex ratione subversantis facileque emergibilis infanticidii visum est usque uberiora semet in delinquente exhibitura indicia eandem in aresto detineri.

69.

1756. 02. 03.

24. oldal, 2. sz.

Kalmár Tamás Esztergom sz. kir. városi süvegescsászár és fia: András kérelmére – ti. utóbbi felvételét kéri a városi süvegescsászárok céhébe, minthogy apja ottani (esztergomi) polgár és süvegescsászár, továbbá állítása szerint, néhai Mészáros György volt esztergomi süvegescsászár özvegyétől [a császár] céhbéli vagyonát kivásárolta volt, és az erről szóló szerződést be is mutatja – elhatározták: a mondott süvegescsászár, következő ülésén, a városi tanács által kirendelt biztos jelenlétében, a szóban forgó ügyben eljárván, bírálja el a kérelmet.

Ad instantiam Thomae Kalmár et filii ejus Andreae intuitu sui in caenam hujatum magistrorum pileatorum Hungaricorum receptionis supplicantis, ex quo gremialis pileatorum magistri et civis filius foret, sed et a Georgii condam Mészáros pileatorum magistri hujatis vidua sibi jus ce hale penes reproductionem factae conventionis comparasse demonstrasset, determinatum est negotii hujus revisionem ac decisionem ce hale eorundem pileatorum in praesentia magistratualiter ordinati commissarii eatenus relationem facturum consessurae concedi.

70.

1756. 02. 03.

24. oldal, 3. sz.

Néhai Szakmáry Mihály örökösének vagyona ügyében – a vagyon közöttük való felosztására, továbbá a közöttük még meglévő nézeteltérések megszüntetésére, illetőleg a mások által benyújtott keresetek és ellenkeresetek visszavonására való tekintettel – a további vizsgálatok lefolytatását, és a végső döntés meghozatalát a következő tanácsülésre halasztják.

Denique assumptum extitit negotium successorum Michaëlis condam Szakmáry intuitu eorundem integrae substantiae inter eosdem dividendae ac reliquarum quoque inter eos vigentium controversiarum accommodationis ita et quarumvis praetensionum et contrapraetensionum complanationis, quarum uberior revisio finalisque decisio in proxime futuram sessionem partibus praevie intimandam extenditur.

71.

1756. 02. 03.

25. oldal, 1. sz.

Krausz Gáspár özvegyének: Hodum Borbálának, az árvák atyja felügyelete alatt, illetve kezelésében lévő, az említett Krausz árváit (fiú)k) illető pénztőke után járó kamatból, a város határozata értelmében, hat forintot adnak.

Demum Barbarae Hodum Casparis condam Krausz viduae ex interusurio capitalis sub cura et administratione orphanorum curatoris existentis attactique Krausz orphanos concernentis floreni sex ordinati sunt.

*

Február 6-án, Pető Sebestyén albíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Knepfl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6^a mensis Februarii sub praesidio domini substituti judicis Sebastiani Pethő, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Michaële Knepfl, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus servata est sessio magistratualis, cujus occasione

72.

1756. 02. 06.

25. oldal, 2. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. január 26-án, Pozsonyban, az uralkodó utasítására kibocsátott [leiratát] a bírák által behajtatni szokott bírságok kiszabásának, és behajtásának szabályozásáról, továbbá bemutatták annak mellékletét: egy kimutatást a [katonai szolgálat elől] megszökött magyar nemzetiségű katonákról. Utóbbi kapcsán a Helytartótanács elrendelte, hogy a szökevényeket Esztergom sz. kir. városában is kerestessék, s ha közülük valakit elfognának, akkor azt adják át a legközelebbi katonai parancsnokságnak. A városi tanács a katonai szökevények ügyében, késedelem nélkül megtette a megfelelő intézkedéseket.

lectum extitit excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 26^a Januarii anno currenti emanatum ex benigna Suae Majestatis Sacratissimae dispositione normam et ideam circa quarumvis mulctarum per judices desummi solitarum tam perceptionem, quam et erogationem praescribens ac praeterea specificationem profugorum nationis Hungaricae militum adnectens [intimatum] fine eo, ut iidem in gremio hujus quoque civitatis serio investigentur, ac si nefors comperirentur, comprehensi proximae militari praefecturae tradantur superindeque excelsum Consilium Regium informetur. Quorum intuitu et quidem quoad mulctas praescriptis dispositionibus semet amplissimus Magistratus omnimode conformaturus est, quoad vero profugorum militum investigationem opportuna jam disposita habentur.

73.

1756. 02. 06.

25. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső tanáccsal együtt ülészvéen, Bicskey Andrást megtették az ispotály gondnokának, akinek feladatául szabták az ispotály bevételeinek kezelését, illetőleg a koldusok gondozását; minthogy pedig az ispotály bevételei jelentős mértékben megnövekedvén, a számadások elkészítésével, továbbá egyéb, a koldusokat érintő ügyekben is jóval többet kell fáradoznia, neki, illetve majdani hivatali utódainak, fizetség gyanánt, az ispotály bevételeinek terhére, 10 forintot adnak.

Expost exteriore etiam senatu praesente cum ejusdem concursu determinata et ordinata sunt sequentia: in curatorem xenodochii Andreas Bicskey constitutus est, cui tam proventuum xenodochii accurata incassatio, quam et ipsimet mendici vigilantia curae et attentioni commendantur, quia vero notabiliter jam auctis ejusdem xenodochii redditibus, labor quoque ratiocinii sed et in aliis eosdem mendicos tangentibus negotiis curae et fatigia dicti curatoris accumularentur, eidem, ita et in munere hoc successuris, salarii loco floreni 10. ordinantur ex proventibus ejusdem xenodochii percipiendi et in ratiocinio exponendi.

74.

1756. 02. 06.

26. oldal, 1. sz.

A tanács határozatának értelmében a kövezetvám-cédulák kiadásával, illetve beszédésével [megbízott] felügyelőnek, az eddig fizetés gyanánt bírt két ölnyi [túzi]fa helyett, évente 10 forintot adnak. Cassanova Dánielt, [aki ez idáig ellátta a fenti hivatalt], e minőségében újból megerősítik.

Non secus et signorum emplastralis pecuniae extraditionis et incassationis inspectori in locum duarum orgiarum lignorum hactenus titulo salarii habitorum annue floreni decem ad extractum salariorum inferendi et ex cassa solvendi resolvuntur. In qua functione iterato Daniël Cassanova confirmatur.

75.

1756. 02. 06.

26. oldal, 2. sz.

A városi kamarás Cassanova Dánielnek, a város pénztárából, az általa bemutatott 250 darab bárcáért – bádoglapból készült igazolványok: a kövezetvám lerovásának megtörténtét lehetett velük igazolni –, darabját két és fél dénárral számítván, 6 forint 25 dénárt fizet.

Cui [Daniéli Cassanova] signa laminea numero 250. pro attactae emplastralis pecuniae incassatione requisita per eundem presentata singulum a denariis 2 et ½. dominus civitatis camerarius ex cassa florenos 6. denarios 25. exolvit.

76.

1756. 02. 06.

26. oldal, 3. sz.

A város kancelláriájának – tekintettel arra, hogy jelentős mértékben megnövekedett az általuk kiadandó iratok darabszáma: a szükséges tintamennyiség elkészítésére – évente 8 forintot adnak.

Visum est praeterea observato notabili cancellariae civitatis expeditionum augmento pro confectione requisiti atramenti eidem florenos 8. quotannis applacidari.

77.

1756. 02. 06.

26. oldal, 4. sz.

A városi írnokok (hatan vannak) kérelmére, tekintettel arra, hogy igen sok a munkájuk, fejenként 100 köteg ágat, közönséges nevén rőzsét adnak, az ágakat saját költségükön levágandó.

Praeterea habita multifariorum laborum civitatis cancellistarum reflexione [visum est] eisdem numero 6. singulo virgultorum vulgo rőzse fasciculos 100. propriis sumptibus secandos erga factam eorum instantiam resolvi.

78.

1756. 02. 06.

26. oldal, 5. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Mind tűzvész, mind pedig egyéb sorscsapások esetére, hogy a város árkat jó karban lehessen tartani, továbbá hogy a Dunához alkalmas szekérút vezessen, az e tárgyban korábban hozott rendelkezéseket jóváhagyván, a külső és a belső tanács közös [elfogadó] szavazatával elhatározták, hogy a Tobánka (Tabán), másként „a szérúk felől” nevű külváros kiskapuja előtt álló házakat, amelyek az árkon kívül helyezkedvén el, az árokkal határosak, a város szükségleteire hasznosítván, helyükről emeljék ki, illetve távolítsák el, és a szőlőhegy alatti, Szilcz József, Lukácsy István és Puntatir János pincéje felé eső területen, az említett pincetulajdonosok költségén, állítsák fel; a házak áthelyezése során okozott károkat pedig, a károk összeírását követően, a város – módjával – térítse meg. Mindezek végrehajtására kiküldik a város kapitányát, továbbá Szilcz Józsefet és Lukácsy Istvánt, akik egyúttal Vincze Mihály fazekas részére, hogy ott [munkájához] alkalmas épületfélét emeljen, területet hasítanak ki.

Ac denique ex ratione boni publici visa necessitate tam in casu emergibilis incendii, quod Deus clementissime avertere dignetur, quam et aliarum fatalium circumstantiarum, ut et fossatum publicum civitatis debito modo restaurari ac conservari melius valeat, commodus denique currulis accessus ad Danubium pateat, penes priorum eatenus jam interventarum dispositionum confirmationem, iterato communibus votis interioris et exterioris senatus conclusum est, quatenus domus illae ad portulam versus suburbium Tobanka, alias de acervis vocatum, extra nimirum fossatum sitae eidemque fossato conterminae, praevia oculata, ex loco illo veluti uti praemissum est, pro publica civitatis necessitate applicando tollantur et cassentur inque plagam sub vinearum promontorio e regione cellariorum dominorum Josephi Szilcz et Stephani Lukácsy ac Joannis Puntatir situatam erga praeiviam ejusdem dimensionationem transferantur et erigantur, sumptibus

videlicet eorundem possessorum, damno attamen per ejusmodi translationem procurando erga praeiviam investigationem et conscriptionem per civitatem moderate refundendo. Pro cujusmodi negotii accuratiore effectuatione domini civitatis capitaneus, Josephus item Szilcz et Stephanus Lukácsy magistratualiter deputantur, in eadem plaga Michaëli quoque Vincze figulo locum pro erigenda sibi domuncula convenianda excisuri superindeque relationem facturi.

79.

1756. 02. 06.

27. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A városi kapitány és a városi szószóló, a külső tanács nevében, szóbeli jelentést tett az ispotály dombjánál, illetve a téглаégető-kemencénél elterülő réteken megejtett helyszíni szemléről. (A szemle célja az volt, hogy az említett réteken futó szekérutak számára olyan új, alkalmasabb nyomvonalat találjanak, hogy a rajtuk közlekedő szekerek, a rétek birtokosainak, többé már ne okozhassanak károkat.) Minthogy a jelzett kár elhárítása, a köz érdekéről lévén szó, a városi tanács kötelessége, illetőleg mivel felettebb nyilvánvaló, hogy szükség van a szántóföldek, valamint rétek határában létesítendő [ezen új] utakra, jóváhagyván a folyó év február 4-én hozott határozatot, annak végrehajtását a városi kapitányra bízta. Egyszersmind – Szilcz József és Lukácsy István jóváhagyásával, hasonlóképpen az említett február 4-i ülésen hozott végzéseknek értelmében – azonnali hatállyal elrendelik a szigeti rétek úrbérszabásnak megfelelő és a rétek birtokosainak költségén elvégzendő felmérését és tagosítását.

Tandem dominus capitaneus et tribunus plebis ex parte exterioris senatus orale fecere relationem super peracta oculata noviter erigendarum viarum ad anteversionem damnorum in pratis ad collem xenodochii et fornacem lateritiam sitis, hactenus per multas ejusmodi inutiles minusque necessarias currules vias possessoribus quotannis procuratorum. Cujusmodi damnorum anteversio siquidem amplissimo Magistratui ex ratione publici eam boni incumberet, necessitas autem earundem viarum in finibus terrarum arabilium et pratorum erigendarum alioquin apprime constaret, reiterata hic loci etiam 4ª currentis mensis et anni interventu determinatione, negotii hujus effectuatio domino capitaneo concredita est. Ita et concursu dominorum Josephi Szilcz et Stephani Lukácsy vigore itidem sub praeattacta sessione 4^{ae} currentis factarum dispositionum pratorum insulanorum in conformitate libri urbarialis fienda mensuratio et eorundem excisio sumptibus eorundem pratorum possessorum committitur inomisse effectuanda.

80.

1756. 02. 06.

27. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A fentebb érintett [szekér]utak létesítése kapcsán, az eredményesebb munkavégzés érdekében, a külső és a belső tanács közös [igenlő] szavazatával Cassanova Dánielt megbízzák, 40 dénáros napidíj fizetség fejében, az útépitési munkálatok irányításával, egyszersmind a munkások felügyeletével.

Ut autem supraattactarum noviter erigendarum viarum effectus majori cum emolumento haberi queat, Daniëli Cassanova penes conducendos operarios solers cura et inspectio cum 40. denariorum diurno unitis interioris et exterioris senatus votis concredita est.

81.

1756. 02. 06.

27. oldal, 3. sz.

A városi tanács úgy határoz, hogy a Szent Anna-[templomnál lakó] ferences szerzetesek rétje, illetve a Poxler Antal rétje között fekvő rétek felméréséért, a rétek birtokosai, Szilcz Józsefnek, Lukácsy Istvánnak és Knepfel Mihálynak mint a tanács által kirendelt személyeknek fejenként két napibért (2-2 forintot), Pethő Sebestyén városi kapitánynak pedig mint a kérésükre hivatalból megjelent személynek egy napibért (egy forintot) fizessenek; egyszersmind a szóban forgó réteken lévő, és a rétek birtokosainak tulajdonában maradó faanyag ügyében hozott korábbi rendelkezéseit megerősíti.

Postremo dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy et Michaëli Knepfel singulo diurna duo, a florenis totidem computata qua magistratualiter exmissis, domino autem Sebastiano Pethő capitaneo ex officio erga instantiam possessorum diurnum unum a florenis 1. computandum pro peracta oculata et dimensuratione pratorum inter prata patrum Franciscanorum ad Sanctam Annam et Antonii Poxler situatorum per eorundem pratorum possessores solvenda determinantur, confirmata in reliquo in ordine ad ligna, quae intra ambitum eorundem pratorum sunt, pro possessoribus remansura jam facta dispositione.

82.

1756. 02. 06.

28. oldal, 1. sz.

Szenttamás mezőváros bírása és esküdtsége Esztergom sz. kir. város színe elé járulván, szóbeli keresetet nyújtottak be a királyi város területén szőlővel bíró Horváth Pál szenttamási lakos ellen, kérvén, hogy követelésüket (46 forint 30 dénár) táblázzák be. Kérésüknek, az 1723. évi törvény 107. cikkelye alapján, a város jogait nem csorbítván, helyt adtak.

Demum iudex et jurati oppidi Sancto Thomensis in praesentiam amplissimi Magistratus comparentes praetensionem suam florenorum 46. denariorum 30., quam in Paulo Horváth incola Sancto Thomensi vineam in fundo Regiae Civitatis possidente haberent, oraliter proponentes, ejusdem intabulationem expetierunt, quorum petitum, salvis juribus civitatis, fundamento articuli 107. 1723. delatum est.

83.

1756. 02. 06.

28. oldal, 2. sz.

Néhai Horváth István árva leányának, a házasságra lépő Katalinnak a kérésére meghagyják az árvák atyjának, hogy a gondjaira bízott tőkepénz-összeget, utalvány ellenében, fizesse ki neki.

Erga vero instantiam Stephani condam Horváth orphanæ Catharinae committitur orphanorum curator, quatenus capitalem summam curæ suæ concreditam ad rationem instantis connubium contrahentis incasset ergaque dandam assignationem eidem exolvat.

84.

1756. 02. 06.

28. oldal, 3. sz.

A lopás gyanújával a város börtönében fogvatartott Horák Lőrinc, Császár József és Susfek Annát, előbb a városi tanács által kiküldöttek, majd pedig a bíróság színe előtt kihallgatták. Határozat született, hogy a tanács, a teljes igazság kiderítése érdekében, írásban keresi meg azokat a helyeket, ahol a vádlottak, saját bevallásuk szerint, korábban, azaz Esztergomba jövetelük előtt tartózkodtak.

Denique scriptam fecere relationem domini deputati super exceptis benevolis fassionibus Laurentii Horák, Josephi Császár et Annae Susfek furti suspectarum et in civitatis aresto detentarum personarum, quibus in figura quoque iudicii summariter exauditis, fine eruendae clarioris rei veritatis ad loca, unde semet venisse ac alias habitare assererent, magistratualiter scribendum determinatum est.

85.

1756. 02. 06.

28. oldal, 4. sz.

Esztergom sz. kir. város esküdt jegyzője bemutatván a városi tisztviselőket, illetve egyéb szegődményesek fizetéséről (mindösszesen 3 forint [...] dénár) készített kimutatás-összesítőt, azt a városi adószedőnek, illetve kamarásnak, hiteles irat formájában, kiadták.

Exhibuit demum extractum dominus juratus notarius salariorum dominorum officialium et reliquorum conventionatorum in summa florenorum 3. denariorum [...] constituendorum suo modo elaboratum, qui pro sui directione domino perceptori et camerario sub authentico civitatis extraditus est.

*

Február 13-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Felkis József Esztergom vármegyei esküdt jegyző, Szentgály János főadószedő, Sissay János szolgabíró, valamint Klastromy András esztergomi plébános, akiket külön erre az alkalomra hívtak egybe, továbbá Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 13^a Februarii sub praesidio domini iudicis Mathiae Pomházi, praesentibus perillustribus ac generosis dominis Josepho Felkis inclyti comitatus Strigoniensis jurato notario, Joanne Szentgály generali perceptore, Joanne Sissay iudice nobilium ejusdem comitatus, admodum reverendo item domino Andrea Klastromy parrocho civitatis qua pro actu praesenti specialiter convocatis, nec non Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est magistratualis sessio, cujus occasione

86.

1756. 02. 13.

29. oldal, 1. sz.

Esztergom sz. kir. város bírása, visszatérően Pozsonyból, ahol a Kamara elnökénél járt, bemutatta ugyanannak 1756. február 8-án, Pozsonyban kiadott levelét, egyszersmind beszámolt arról, hogy az esztergomi városi plébánia-templom építésének ügye – amelyet a Kamara elnöke elé tárt, hogy kipuhathassa: miként vélekedik róla – hogyan is alakul. Az elnök levelének tartalmát a külső tanács tagjaival is megismertetve, a külső és a belső tanács közös [igenlő] szavazatával javaslatba hozták, hogy a város, a szóban forgó ügyben való támogatását megszerzendő, írjon egy köszönőlevelet az elnöknek, amelyben jövőbeni biztosíték gyanánt, eljárásuk igazolására tudakolja meg, hogy vajon a szóban forgó templom újjáépítése, különösen a pénzek felvétele kapcsán, ez irányú szándékait, a Királyi Kamarának, előzetesen jelezze-e? Az építőanyagokról való hathatósabb gondoskodás érdekében pedig a következő határozatokat hozták: 1. A belvárosban álló házak után, tekintet nélkül azok méretére, avagy minőségére, fél ölnyi, a külvárosban állók után pedig negyed ölnyi követ kell beszovalgatni; lehetőség van mindamellett arra, hogy ezen kötelezettséget pénzen (készpénzzel) megválthassák: ekkor egy forint 50 dénárt, illetve 75 dénárt kell házanként fizetni; 2. a házzal nem bírók, azaz a zsellérek kézi robottal szolgáljanak, illetőleg terhük megváltásaként 50 dénárt fizessenek; 3. mindazonáltal a tanácsnak jogában áll, hogy azokat, akik [munkavégzésre] alkalmatlanok, illetve fizetni képtelenek, e szolgáltatás teljesítése alól felmentse; 4. a korábban [elrendelt] kő-beszovalgatás során felhalmozódott, [összesen] 48 és háromnegyed ölet kitevő hátralékot késedelem nélkül be kell hajtani; az adósoknak ez esetben is lehetőségük van arra, hogy megválthassák: munkát végeznek, avagy fizetni fognak; 5. annak érdekében, hogy a lakosság időben értesüljön a fenti rendelkezésekről, azokat a város szószólója házról-házra járva fogja kihirdetni; 6. mindezen rendelkezések végrehajtását – mind a köveknek begyűjtését, mind pedig a megváltásként fizetendő összegeknek kíméletes módon történő behajtását, ezen összegekből húzható [tiszteltdíj] fejében – Pethő Sebestyén városi kapitányra, illetve Hubényi József templomatyára mint alárendeltjére bízzák; 7. úgyszintén a kapitány fog gondoskodni a szükséges mennyiségű homokról és egyéb [építő]anyagokról, továbbá magáról az élelemről is; 8. azon lakosok támogatására, akik az egyháztól pénzt kölcsönöztek – a kölcsönök visszafizetése számukra, jelen, viszontagságos viszonyok között, felette terhes –, a város vegyen fel pénzt – 2000 forintot, 5 százalék kamatra – Pethő Sebestyéntől; 9. és minthogy ezen templom felújításának a felügyeletét elsősorban a város bírása látja el, ennél fogva jogában áll, hogy mindannak elvégzésére utasítson, amit jelen körülmények között a legcélszerűbbnek gondol.

dominus iudex Posonio a sua excellencia comite Camerae praeside redux penes productionem gratiosarum suae excellentiae sub dato ibidem die 8^a Februarii anno currenti emanatarum literarum oralem fecit relationem in negotio aedificandae civitatis parochialis ecclesiae cum sua excellentia fine accipiendae gratiosae opinionis communicato, cujus tenoribus cum exteriore quoque senatu communicatis, communibus omnium votis visum est suae excellentiae in forma humillimae gratiam actionis pro gratiosa ejusdem in hoc etiam negotio manuactione, a parte Magistratus literas exarandas venire, quibus futura Magistratus pro cautela factique sui legitimatione et id fine accipiendae gratiosae a sua excellentia directionis adnectendum erit, num Magistratus intuitu praeattactae restorationis ecclesiae ac cum primis levandarum pecuniarum mentem, et intentionem suam, excelsae Camerae Regiae a cujus utpote indultu praestolandum haberet, informationis loco praevis significet? Ex post circa materialium procuracionem omni meliore modo fiendam, sequentes unitis omnium intentionibus factae sunt dispositiones et quidem 1° Ad singulam domum in interiore civitate sitam indiscriminatim, non attenda ejusdem qualitate aut quantitate, media lapidum orgia ad domos vero in exteriore civitate, seu suburbiis sitas unus quadrans orgiae adrepartitus est ea lege, ut incolarum singulus optionem habeat talismodi lapides

in natura praestandi aut vero eosdem parata redimendi et quidem mediam orgiam erga floreni 1. denariorum 50. quadrantem vero erga 75. denariorum persolutionem. 2° Domos non habentes, seu inquilini, duorum dierum manulem praestabunt laborem vel eundem 50. denariis pro libitu suo rediment. Attamen 3° Facultas relaxandi hocce onus pro ratione compertae inhabilitatis aut insufficientiae cujuspian semper stabit penes Magistratum. Ita et 4° Antiqua lapidum restantia orgias numero 48 et $\frac{3}{4}$. efficiens quantocius et quidem inomisse incassabitur, itidem modo praemisso redemptionis optione debitoribus permessa. Ut autem 5° Singulo incolarum dispositiones isthae in tempore constare valeant, eadem domatim per tribunum plebis intimabuntur. 6° Effectuatio vero earundem et lapidum in natura, ita et pecuniae ex redemptione eorum quam optima eaque discreta modalitate incassandae perceptio domino civitatis capitaneo Sebastiano Pethő, templi curatorem Josephum Hubényi subalternum habituro, erga dandarum rationum obligationem concreditur ex cujusmodi incassanda pecunia. 7° Sua dominatio requisitam arenam quoque, ita et alia necessaria materialia et in frumenta, optimo quo fieri potest modo, procurabit. 8° In sublevamen autem incolarum eorum videlicet, apud quos pecuniae ecclesiae elocatae habentur, ex quo earum depositio ex ratione difficilium temporum eisdem gravis admodum et onerosa foret, a praenominato domino Sebastiano Pethő florenos 2000. per suam dominationem benevole oblatos erga 5. procento pendendum interusurium civitas interea quoque pro praemissa necessitate levabit, donec praeattacta ecclesiae debita incassentur. Et siquidem 9° Alioquin negotii hujus restaurandae ecclesiae cura et inspectio domino judici principaliter competeret, suprema vero provincia penes amplissimum Magistratum foret, eapropter semper integrum erit eidem ea, quae pro re nata opportuna et proficua fore judicaverit, disponendi.

87.

1756. 02. 13.

31. oldal, 1. sz.

A város bírása jelentette, hogy a városi tanács két folyamodványát, amelyekben tudniillik azt tudakolják, hogy mely időponttól kezdve kapnak emelt fizetést, illetve hogy a tanács és a polgárok közötti, két évvel azelőtti ügylet alkalmával a felek által tett, 300 forintot kitevő kiadásokat mely forrásokból térítik meg, a Kamara elnökéhez beterjesztette. Az elnök ezzel kapcsolatos válaszát megkapván, a bíróságnak előadta, hogy az említett fizetésemelést azon okból kérik már megelőző év január elsejétől, mivel a tanács, ez ügyben, kérelmét, már jóval az előírt határidő előtt beterjesztette; az említett kiadások megtérítését pedig, a helyreállt béke megőrzése érdekében, a [...] pénztárából vélik teljesíthetőnek.

Retulit praeterea idem dominus judex semet in conformitate praehabita instructionis binas Magistratus instantias intuitu videlicet auctorum salariorum a quo tempore percipiendorum et expensarum tam per Magistratum, quam et cives in negotio ante biennium adinvicem habito factarum, florenos 300. constituentium, ex quali fundo solvendarum suae excellentiae comiti Camerae praesidi fine gratiosae invectionis proposuisse, quarum intuitu eam se accepisse mentem suae excellentiae dictus dominus judex fidedigne retulit, auctionem praeattactam salariorum a 1^a Januarii anni recens evoluti ratione ex ea intelligendam, quod eatenus porrectam instantiam suam Magistratus jam longo ante praescriptum diem termino promoverit, attactos vero sumptus ex cassa fine ultronee quoque conservandae jam stabilitae pacis et tranquillitatis constantisque subordinationis exolvendos.

88.

1756. 02. 13.

31. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. január 22-én, Pozsonyban kelt, az adósságok betáblázásának módját és rendjét előíró uralkodói utasítást tartalmazó körözüvényét, amelyben arra kötelezik a városi tanácsot, hogy ezen ideiglenes érvényű, a következő országgyűlés [összehívásáig] hatályos rendeletet, annak pontos betartása érdekében, hozzák mindenkinek a tudomására.

Expost legebantur bina excelsi Consilii Locumtenentialis Regii gratiosa circularia intimata, unum sub dato Posonii die 22^a recens evoluti mensis Januarii anni currentis modum et ordinem intabulandorum debitorum praescribens eundemque ex benigno jussu regio pro accurata ejus observatione tanquam interimalem et usque affuturam regni diaetam duraturam resolutionem regiam ad singulorum notitiam publicandum amplissimo Magistratui committens. Cujusmodi benignis dispositionibus semet pro homagiali obligamine suo omnimode conformaturus est.

89.

1756. 02. 13.

32. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. február 3-án, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben elrendelik, hogy a mellékletében [felsorolt] személyeket: Hrics János, Tytirus és Korovkidovszky Jánost, akik szökevények pártolásának bűnébe estek, és az eperjesi börtönből megszöktek, ha Esztergom sz. kir. város területén felismernék őket, vegyék őrizetbe. A város ezzel kapcsolatban a megfelelő intézkedéseket késedelem nélkül megtette.

Alterum vero sub dato ibidem [Posonii] die 3^a Februarii anno currenti penes advolutam personarum Joannis Hrics, Tytiri et alterius Joannis Korovkidovszky crimini fautoratus desertorum implicitorum et ex carceribus Eperjessiensibus profugorum, eorum comprehensionem, si nefors in gremio civitatis comperirentur, committens; quorum intuitu oportuna jam disposita sunt.

90.

1756. 02. 13.

32. oldal, 2. sz.

Bemutatták a néhai Hajsmon Bertalan örökösei, illetőleg a néhai Hoffner Bertalan özvegye, Hooß Erzsébetnek a kérelmére az 1756. február 10-én Pesten, a kisebbik királyi kancellárián kiadott fellebbviteli parancsleveleket.

Demum praesentata et exhibita sunt duplicis ordinis sub dato Pestini die 10^a currentis mensis et anni ex cancellaria minore Suae Majestatis Sacratissimae, unum pro parte et ad instantiam successorum Bartholomaei condam Hajsmon, alterum vero relictae Bartholomaei condam Hoffner, Elisabethae nimirum Hooß emanata, transmissionalia mandata, quorum benignis tenoribus semet amplissimus Magistratus pro homagiali obligamine suo omnimode accomodaturus est.

91.

1756. 02. 13.

32. oldal, 3. sz.

Horváth Pál szenttamási lakos 10 forint 95 dénárra rúgó adósságát – Horváth ezen összeggel Vogner Pál Esztergom sz. kir. városi polgárnak tartozik –, az 1723. évi 107. törvénycikk értelmében, a hitelezők jövőbeni biztosítéka gyanánt, mindazonáltal Esztergom sz. kir. város jogainak sérelme nélkül, betáblázták.

Postremo Pauli Horváth incolae Sancto Thomensis florenorum 10. denariorum 95. debitum, quo Antonio Vogner hujati civi tenetur, vi articuli 107. 1723. futura creditorum pro cautela, salvis tamen juribus civitatis, intabulatum extitit.

*

Február 20-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében [tanács]ülést tartottak, mely alkalommal

Die 20^a mensis Februarii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio, cujus occasione

92.

1756. 02. 20.

32. oldal, 4. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. február 5-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács az uralkodónak még 1749. január 2-án, a hittagadók kapcsán kibocsátott, s utóbb ugyanazon hó 17-én széles körben, országszerte kihirdetett rendeletének értelmében az iránt tudakozódik, hogy az említett rendeletben foglaltakat mi módon hajtják végre: Esztergom sz. kir. város területén megvádoltak-e, bárkit is, hittagadás bűnével, és ellene, eljárást, indítottak-e, avagy jelen pillanatban van-e olyan személy, aki ellen eljárás folyik?

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 5^a Februarii anno currenti emanatum gratiosum circulare intimatum provocative ad benignam Suae Majestatis Sacratissimae anno adhuc 1749. die 2ª Januarii intuitu apostatarum elargitam, subsequenter autem die nimirum 17^a ejusdem mensis circulariter per regnum publicatam resolutionem, informationem cupiens in eo, qualiter nam eidem benignae resolutioni regiae satisfactum habeatur, num? et qui in gremio civitatis istius a praeattacto tempore in crimine apostasiae delati, et num? ac qualiter contra hos processum extiterit ac forte nunc quoque procedatur.

93.

1756. 02. 20.

33. oldal, 1. sz.

Felolvasták Oberhollobrun mezőváros 1756. február 12-én, Vaigl (Wajgl) Péter keresetének tárgyában Esztergom sz. kir. város tanácsához intézett válaszlevelét, melyben tudatják: a kereset tárgyát képező összeget (100 forintot) Scharmitzl Éva örökül hagyta leányának, Magdolnának, az említett Vaigl Péter hitvesének, azon feltétellel, hogy ezen összeget, a mondott mezővárosban, adják ki hitelbe, 5 százalékos kamatra, vagy használják fel a saját [ti. az örökhagyó] háza céljaira; lányát évente illesse meg a kamat összege; ha azonban a lánya nagy szükségben szenvedne, a 100 forintnyi tőkéből juttassanak neki annyit, amennyit a mezőváros [tanácsa] jónak lát.

Legebantur praeterea oppidi Ober-Hollobrun sub dato ibidem die 12^a Februarii anno currenti intuitu praetensionis centum florenorum Petri Wajgl responsoriae literae, quibus mediantibus amplissimo Magistratui significatur, attactos centum florenos consorti nominati Petri Vaigl Magdalenae per matrem ejus Evam Scharmitzl legatos ea lege esse, quatenus iidem erga 5. procento annum interusurium in praenominato oppido elocentur domuique praenominatae testatricis investiantur ac quotannis non nisi interusurium, in maxima vero necessitate ex attacto centum florenorum capitali etiam quidpiam, prouti praenominatum oppidum opportunum judicaverit, in sublevamen saepe nominati Petri Wajgl consorti detur.

94.

1756. 02. 20.

33. oldal, 2. sz.

Lukácsy István bemutatta az 1748. évben, az utcákra fordított kiadások fedezésére kivetett, házak után történt öleskő-beszolgáltatásokról készült számadásait, amelyek 48 és háromnegyed ölnyi hátralékot mutatnak; ezen hátralék behajtására, továbbá a beszürgáltatott kövek templomhelyreállításra [ti. Esztergom sz. kir. város plébániatemplomának újjáépítésére] történő felhasználása végett a szóban forgó számadásokat a város kapitányának kiadták.

Expost dominus Stephanus Lukácsy praesentavit rationes praestitorum lapidum orgialium anno adhuc 1748. ad domos adrepartitorum pro expositione nimirum platearum id temporis requisitorum, ex quibus restantia numero 48 et $\frac{3}{4}$. orgiarum prodiret, fine cujus incassandae lapidumque horum ad restorationem ecclesiae applicandorum rationes hae domino civitatis capitaneo pro sui directione admanuatae sunt.

95.

1756. 02. 20.

33. oldal, 3. sz.

Kosztka Péternek, a városi tanács által kinevezett árvák atyjának meghagyják, hogy a Gaál Andrásnak kiadott 330 forintnyi pénztőke után járó kamatot – a pénztőke néhai Gaál István árván maradt leányát: Annát illeti, hogy abból a mondott Gaál András öt élelemmel és ruházattal ellássa –, további intézkedésig, hagyja Gaál András kezén.

Petro autem Kosztka magistratualiter ordinato orphanorum curator committitur, quatenus interusurium capitalis florenorum 330. apud Andream Gaál existentium elocati Stephani nimirum

condam Gaál orphanam Annam concernentis, ex ratione victus et amictus per praenominatum Andream Gaál dictae orphanae praestari debiti usque ulteriorem dispositionem pro relaxato habeat.

96.

1756. 02. 20.

34. oldal, 1. sz.

Lossonczy János özvegyének, született Szcssemley úrnónek Knepfl Imre és ifjabb Muzsik István Esztergom sz. kir. városi mézárosok elleni, 4 ökör ára miatt viselt perében, az úrnó képviselőjét, illetőleg a mézárosokat meghallgatván, utóbbiak azt állították, hogy adósságukat – amely, szerintük, csak 75 forintra rúg – már visszafizették, sőt – s erre személyesen meg is esküdtek – őket magukat érte kár; ennél fogva ellenkeresetet nyújtván be az úrnó ellen, minthogy annak képviselője úrnője jogigényét nem tudta [érvekkel] igazolni, őket a vád alól felmentették.

Demum assumptum extitit negotium dominae viduae domini condam Joannis Lossonczy natae Szcssemleianae contra hujates cives laniones Emericum Knepfl et minimum Stephanum Muzsik intuitu 4. bovum pretii florenos centum constituentis, ubi tum dictae dominae viduae homine cum et praeattactis lanionibus sufficienter exauditis ac his debitum ad florenos solum 75. restringentibus illudque non solum exolutum haberi, verum etiam eatenus corporale juramentum offerentibus, semet damnificatos esse allegantibus et contrapraetensionem adhuc in dicta domina formantibus, illo vero praetensionem dominae principalis suae non probante, hi ab inpetitione absoluti sunt.

97.

1756. 02. 20.

34. oldal, 2. sz.

Kiss Péter, a Károly herceg-féle ezred magyar gyalogos századának itt [helyben, Esztergom sz. kir. városában], az újoncok toborzására kirendelt százados-kapitánya (*capitaneus*), valamint Dam, a Taitsmalster-ezrednek az itteni [városi] helyőrségbe helyezett német gyalogos századának hadnagya (*locumtenens*) a városi tanács színe elé járulván, az 1755 decemberében támadt tűzvészről, az említett százados-kapitány számára, jövőbeni biztosíték gyanánt, bizonyoságlevél kiadását kérik. A tanács határozatának értelmében a kért bizonyoságlevelet, a vizsgálatok lefolytatását követően, hitelesített okirat formájában kiadják.

Dominis vero Petro Kiss capitaneo inclytae legionis principis Caroli pedestris ordinis Hungaricae militiae hic in collectione tyronum constituto, et locumtenente Dam ex inclita legione Taitsmalsteriana itidem pedestris ordinis militiae Germanicae in hujate praesidio constitutae in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus erga oralem petitionem sibi extradandarum literarum testimonialium super exorto recens evoluto anno 1755. mense Decembri incendio futura mentionati domini capitanei pro cautela deserviturarum. Erga cujusmodi justam petitionem peracta eatenus communis inquisitione in forma testimonialium sub authentico civitatis extradabitur.

98.

1756. 02. 20.

34. oldal, 3. sz.

Felolvasták Wimmer Ferenc üvegesmester, budai polgárnak az Esztergom sz. kir. városi üveges-céhbéli mesterekkel való nézeteltéréseinek tárgyában benyújtott folyamodványát. A városi tanács a vizsgálatok lefolytatását, a szóban forgó ügyben, Szilcz József és Knepfel Mihály tanácsstagokra, illetve az esküdt jegyzőre bízta.

Lectae fuere demum diversae instantiae, et quidem primum Francisci Wimmer civis et magistri vitrarii Budensis in facto certarum controversiarum cum hujate magistrorum vitrariorum caeha habitaram, quarum revisio ac discussio erga fiendam relationem dominis Josepho Szilcz et Michaëli Knepfel senatoribus ac jurato notario magistratualiter deputatis concreditur.

99.

1756. 02. 20.

35. oldal, 1. sz.

Petrovszky Pál vaskereskedő, Esztergom sz. kir. városi polgár, bizonyos pénzbeli követelések tárgyában – katonai tiszti személyek tartoznak neki –, e követelések könnyebb behajtása érdekében, a városi tanácstól ajánlólevelet kér. A tanács határozata értelmében az ajánlólevelet, részére, kiállítják.

Expost Pauli Petrovszky civis et ferri quaestoris hujatis penes reproductionem quorundam activorum debitorum suorum apud officiales militares in restantiis haerentium fine facilioris eorum consecutionis apud amplissimum Magistratum pro literis recommendatoriis supplicantis, cujusmodi justae petitioni delatum est literaeque commendatoriae resolutae sunt.

100.

1756. 02. 20.

35. oldal, 2. sz.

Streven Ferenc Esztergom sz. kir. városi polgár, érseki vámszedő a saját szükségletére szánt, (esztergomi) házában tárolt bora után fizetendő, és a város által ez idáig [rendszeresen] behajtott adó elengedése, továbbá az Ingoldtdadt városában lévő [ingóságok és/vagy ingatlanok] iránti jogigényének hathatósabb érvényesítése érdekében a városi tanácstól ajánlólevelet kér. Kérelmének tárgyalását a következő tanácsülésre halasztják.

Demum domini Francisci Streven teloniatoris archiepiscopatus ac praeterea civis hujatis relaxationem taxae a vinis suis propria duntaxat privataque sua necessitate in hujate domo sua asservari solitis per civitatem hactenus desumptae, nec non intuitu praetensionis suae Ingolstadiensis facilius consequendae, literas commendatorias ab amplissimo Magistratu supplicantis, cujus petiti uberius revisio ac danda instanti resolutio usque futuram sessionem extenditur.

101.

1756. 02. 20.

35. oldal, 3. sz.

Somogyi György szűrszabó-mester, Esztergom sz. kir. városi polgár kérelmére – a mester azt kérte, hogy azt a 35 forint 80 dénárnyi pénzüsszeget, amelyet az elmúlt napokban a néhai Herbalyi János özvegye részére, követeléseinek kiegyenlítésére (az özvegy, követeléseit, az 1756. január 6-i tanácsülésen terjesztette elő), a városi tanács rendelt kiadni a városi gondnok által kezelt Herbalyi-árvákat megillető vagyomból, tartsák vissza – a szóban forgó pénzüsszeget mindaddig az említett gondnok kezén hagyják, ameddig a folyamodó, kérelmének jogos voltát, hitelt érdemlő módon nem tudja bizonyítani.

Denique Georgii Somogyi civis et magistri gauzapearii hujatis intuitu florenorum 35. denariorum 80. recens evolutis diebus Joannis condam Herbalyi viduae ex massa orphanorum ejus Herbalyi sub administratione magistratualiter ordinati curatoris existentium habita in sortem contentandarum ejusdem viduae praetensionum sub sessione 6ta Januarii recens praeteriti anni currentis uberius declaratarum magistratualiter ordinatorum, eorundem detentionem ex rationibus instantionaliter expositis supplicantis, cujusmodi postulato delatum extitit, attactaque pecunia tantisper usque nimirum praenominatus instans expositionem instantiae suae legitimaverit, prae manibus mentionati curatoris detinenda ordinata est.

102.

1756. 02. 20.

36. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében idősebb Süveges Mihálynak 30 napos határidőt tűztek ki arra, hogy Süveges Józsefnek és érdektársainak megfizesse a szerződésben vállalt összeget: 50 forintot.

Postremo seniori Michaëli Süveges pro contentando Josepho Süveges et cointeressatis quoad florenos 50. amicabiliter conventos bis quindena magistratualiter praefixa est.

103.

1756. 02. 20.

36. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében idősebb Kósa Andrásnak 30 napot adnak arra, hogy néhai Varga Péter hagyatékából Szentgyörgy mezőváros egyházának 11 forint 80 dénárt kifizessen.

Non secus et seniori Andreae Kósa fine inomisse persolvendorum florenorum 11. denariorum 80. ex legato Petri condam Varga ecclesiam oppidi Sancti Georgii concernendorum duae quindenae ordinantur.

104.

1756. 02. 20.

36. oldal, 3. sz.

A városi jegyző bemutatta Vida András városi adószedő 1753/54. évről szóló, kellő módon elkészített számadásait. A városi tanács határozatának értelmében a számadások, a Királyi [Helytartó]tanácsnak, késedelem nélkül átküldendők.

Dominus vero notarius praesentavit rationes perceptorales domini Andreae Vida civitatis perceptoris anni 1753/54. debito modo expeditas, quae excelso Consilio Regio quantocius transmittendae [sunt].

105.

1756. 02. 20.

36. oldal, 4. sz.

A városi kiadásokról készült kivonatos jegyzékek felülvizsgálatára kiküldik Szilcz Józsefet.

Dominus autem Josephus Szilcz pro revidendis et censurandis außczugalibus civitatem respicientibus deputatur relationem facturus.

106.

1756. 02. 20.

36. oldal, 5. sz.

Kiss Imrének Kovács András elleni perében – a per tárgya: a két fél között 1753. október 23-án békés úton elvégzett [vagyon]felosztás – a feleket és érvelésüket meghallgatván, úgy ítélték meg, hogy az alperes a reá eső [vagyon]részt ugyan drágábban adta el, mint az alperes [a sajátját], de ezért még a felperesnek őt, perbe fogni, nem volt joga. Ennélfogva az alperes szóban forgó [vagyon]része tárgyában indított keresetet érvénytelennek nyilvánítván, a felperes számára, hogy az alperesnek elégtételt szolgáltatson, határidő gyanánt, Szent Márton napját tűzték ki.

Tandem denique assumpto negotio Emerici Kiss contra Andream Kovács intuitu alterandae divisionis inter eos anno adhuc 1753. die 23^a Octobris amicabiliter inita, usuroboratae quoque partibus earumque motivis sufficienter auditis, ex eo, quod incattus portionem sibi obventam majore, quam actor pretio vendiderit, actionem et actoratum praenominatum actorem non habere partemque incatti simpliciter absolvi visum est termino affuturi Sancti Martini pro contentando incatto eidem actori praefixo.

107.

1756. 02. 20.

36. oldal, 6. sz.

A városi tanács tudomásul veszi, hogy Szabó János menhely-gondnok a városi menhely szegényeinek ruházatára a napokban kiadott 110 forint 55 dénárt, és a költségek[ről szóló számadását a számtartóval] hitelesítette.

Expensae autem florenorum 110. denariorum 55. per dominum Joannem Szabó xenodochii curatorem in vestimenta ejusdem xenodochii pauperibus recenter procurata impensae et per suam dominationem legitimatae acceptantur.

*

Február 24-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepl Mihály, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 24ta Februarii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepl, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

108.

1756. 02. 24.

37. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. február 9-én, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a Helytartótanács – előírván a szemináriumok, internátusok, céhek és ispotályokról szóló számadások elkészítésének és felterjesztésének a módját, mellékelvén az összeállítandó táblázatokhoz a mintát – szigorúan meghagyja, hogy az 1755. évre vonatkozó számadásokat, ellenőrzés végett, haladék nélkül küldjék át a megyéspüspöknek, a belőlük készült táblázatot pedig, hat héten belül, okvetlenül terjesszék fel a Királyi Helytartótanácsnak. A városi tanács, ezzel kapcsolatban, a félreértések elkerülése érdekében, akként tájékoztatja a Helytartótanácsot, hogy a városi menhely szegényei, kegyes alapítványok hiányában, adományokból élnek.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 9ª currentis mensis et anni emanatum gratiosum circulare intimatum penes elaboratarum triplicis ordinis tabellarum transmissionem, normam et ideam pro accuratius submittendis singuli seminarii, convictus, collegii aut etiam hospitalis rationibus praescribens ac una efficaciter committens, quatenus talismodi rationes, norma ibidem fuse circumscripta elaboratae fine requisitae censurae et quidem pro anno recens evoluto 1755. dioecetano quantocius transmittantur, elaborata autem ex eisdem norma praescripta tabella excelso Consilio Locumtenentiali Regio intra tempus sex hebdomadarum infallibiliter submittatur. Cujusmodi fundationes siquidem in gremio hujus civitatis non existant et pauperes quoque hujatis xenodochii citra omnem fundationem gratia solum et cura civitatis eorum ordinati elemosyna vivant, id ipsum excelso Consilio Locumtenentiali Regio ad evitandam omnem suspicionem fine informationis humillime rescribendum visum est.

109.

1756. 02. 24.

37. oldal, 2. sz.

Felolvasták Szentillony József arbei püspök, esztergomi általános helynök 1756. február 3-án, Nagyszombatban kelt, a párkányi plébános jelentésére írott levelét – a jelentés szerint néhai Zeiller

Terézia Esztergom sz. kir. városi lakos egy Párkányban létesítendő kálvária-domb építésére bizonyos pénzösszeget hagyott hátra, amely összeget a városi tanács letétbe helyezvén, azt a mondott plébánosnak a mai napig nem adta ki –, amelyben a helynök kéri, hogy a tanács, a szóban forgó pénzösszeget, juttassa el a városi számtartóhoz avégett, hogy az a pénzösszeget adja ki hitelbe, hogy az összeg, kamatai révén megszorodván, idővel fedezhesse az említett kálvária készítésének költségeit. A városi tanács, válaszlevelében, közli a helynökkel, hogy a Zeiller Terézia-féle pénzösszeget, tudniillik azon, 81 forintnyi összeget, amely az örökhagyó Esztergom sz. kir. városában álló házának eladásából befolyt, kellő biztosítékok ellenében, azonnal lekötötték hitelbe; továbbá hogy az örökhagyó vagyonának többi részét, a párkányi plébános, megkapta; végezetül pedig ígéri: az említett kamatok behajtásánál kellő gondossággal fog eljárni; továbbá: amint az említett kálvária építési munkálatai a kezdetüket veszik, a szóban forgó pénzösszeget, kamatjaival együtt, azon nyomban letétbe helyezi.

Legebantur praeterea sub dato Tyrnaviae die 3^a currentis mensis et anni illustrissimi et reverendissimi domini Josephi Szentillony episcopi Arbensis qua vicarii generalis Strigoniensis honoratae literae ad relationem parochi Parkaniensis intuitu summae per Theresiam condam Zeiller incolam pro aedificio montis Calvariae in Párkány erigendo legatae et per Magistratum detentae, nec in praesentiarum attacto parochi extraditae, quatenus talismodi summam Magistratus manibus reverendissimi domini praefecti hujatis consignare non gravetur erga interusurium per suam dominationem elocandam, ut nimirum expendendo annuo interusurio in eam quantitatem excrescat, ex qua opus erectionis dictae Calvariae inchoari ac etiam perfici possit. Erga quas suae dominationi illustrissimae rescribetur pecuniam attactae Zeillerianae ex pretio videlicet dividitae ejusdem domus in gremio civitatis hujus habitae florenos quippe 81. illico erga sufficientem securitatem elocatos fuisse, inque praesentiarum elocatos haberi, reliquam vero ejusdem testatricis substantiam supraattactum dominum parochum apprehendisse, quemadmodum itaque in accurata obvenientis interusurii incassatione solertem adhibiturus est amplissimus Magistratus curam, ita quamprimum opus erectionis dictae Calvariae inchoatum fuerit, eadem summam una cum suo interusurio inomisse deponendam pollicetur.

110.

1756. 02. 24.

38. oldal, 1. sz.

Felolvasták Magas Ferenc vásárbíró folyamodványát, amelyben a vásárbíró azt kéri, hogy azt a cserjeerdő-részt, amelyet a városi tanács jóváhagyásával, ki fog irtani és rétté fog átalakítani, és amelyet a városi kapitány már szemrevételezett, meghatározott áron majdan eladhassa. A tanács döntésének értelmében határozatot, ez ügyben, behatóbb vizsgálat lefolytatását követően fognak majd hozni.

Binae ex post legebantur instantiae, una Francisci Magas fori judicis intuitu cujusdam dumeti particulae per eundem extirpandae et in pratum convertendae magistratualiter jam applacidatae ac etiam per dominum civitatis capitaneum oculatae erga gratiose determinandum pretium vendendae supplicantis. Cujus intuitu elargienda resolutio usque uberiores eatenus interventarum dispositionum investigationem dilata est.

111.

1756. 02. 24.

38. oldal, 2. sz.

Felolvasták Szabó Antal és Korponai János városi örök folyamodványát, amelyben a folyamodók azt kérik, hogy a szőlőhegy aljában, a pincék felőli részen, Kiss, másként Nehéz János házának szomszédságában, az [őszi] nagy szüret [alkalmával felállítandó] őrhely közelében, kunyhók építéséhez, a szokott illeték [lefizetése] fejében, [földterületre] tehessenek szert. A városi tanács, a szóban forgó földterület kihasítását, a városi kapitányra és a korábban már e célra kijelölt emberekre bízta.

Altera vero [instantia] Antonii Szabó et Joannis Korponai civitatis satraparum pro extruendis domunculis in vicinia domus Joannis Kiss alias Nehéz, eisdem erga solitam taxam excindendis supplicantium, cujusmodi loci excisio sub monte vinearum e regione cellariorum ad stationem majorem vindemialeme fienda, domino civitatis capitaneo eidemque perprius jam eatenus condeputatis concreditur relationem facturis.

112.

1756. 02. 24.

39. oldal, 1. sz.

Szilcz Józsefnek a városi kiadásokról készült kivonatos jegyzékek felülvizsgálatáról szóló írásbeli jelentésére, a városi tanács határozatának megfelelően a városi kamarást utasítják, hogy a bemutatott kimutatások alapján a jegyzékből adott tételeket kihúzával, a fennmaradó, 401 forint és másfél dénárt kitevő összeget a házi pénztárból fizesse ki; az 1755. év során, a városi laktanyákban elszállásolt katonaság részére fordított, ugyanazon jegyzékben feltüntetett kiadások kapcsán pedig a városi pénztárnokot utasítják, hogy ezen utóbbi, 113 forint 25 dénár rugó összeget, levonván belőle a levonandókat, a hadi pénztárból egyenlítse ki.

Demum scriptam fecit dominus Josephus Szilcz relationem super revisis et censuratis sibi magistratualiter concreditibus diversis außzugalibus civitatem respicientibus, quas in conformitate praesentatae specificationis defalcatis ibidem expositis defalcandis ex cassa domestica dominus civitatis camerarius in summa florenis 401. denariis 1. et medio persolvit. Non secus et sumptus decursu anni recens evoluti 1755ⁱⁱ in militiae civitati illocatae casarmas impensos inque exhibitibus außzugalibus expressatos ex cassa militari in summa florenis 113. denariis 25. dominus perceptor detractis detrahendis contentabit.

113.

1756. 02. 24.

39. oldal, 2. sz.

Szilcz József és Knepfl Mihály, egy esküdt írnok-segéd társaságában szóban jelentést tett Vimmer Ferenc üvegesmester, budai polgárnak az Esztergom sz. kir. városi üvegyártó-céh elleni panasz tárgyában. A céh bemutatván céhes kiváltságlevelét, abból kiviláglott, hogy a céh a kiváltságlevelében foglaltak szerint járt el – a vonatkozó passzusok szerint ha egy céh felvesz valakit üvegyártó inasnak, akkor ugyanazon céhnek kell őt legénnyé kitaníttatni –; ennél fogva a céhet a vád alól felmentik.

Idem dominus Josephus Szilcz et dominus Michaël Knepfel cum adjuncto jurato cancellista oralem fecerunt relationem super revisa querimonia Francisci Vimmer civis et magistri vitrarii Budensis contra hujatem vitrariorum ceham formata, ubi reproductis per modo fatam ceham privilegialibus articulis compertoque eo, quod factum cehae articulis his conforme fuerit, tyroque vitrarius per quam ceham susceptus fuerat per eandem quoque in sodalem creari debuisset et ceha ab impetitione absoluta est.

114.

1756. 02. 24.

39. oldal, 3. sz.

Az Esztergom sz. kir. város 1755. évi kiadásairól készült jegyzéket a városi kamarás jóváhagyván és hitelesítvén, a jegyzékben [szereplő tételek] kifizetését engedélyezte. Nevezetesen: 1. szegődményes városi örök részére, nadrághoz való, 9 rőfnyi posztó, rőfjét 1 forint 25 dénárral számítva: 11 forint és 25 dénár; 2. 1754. december 1-től 1755. december 31-ig Poder Bálint, a Fekete Sashoz címzett [fogadó] kocsmárosa, a város számára, több alkalommal, kenyeret és bort szolgáltatott ki: 19 forint értékben; 3. az 1755. év folyamán, szükség folytán, a város által tett kisebb kiadások: 47 forint és 23 dénár.

Postremo exhibitae et praesentatae fuerunt distinctae erogationes et expensae decursu anni 1755. recens evoluti a parte civitatis factae, quae sufficienter legitimatae acceptatae et assignatae sunt per dominum camerarium exsolvendae, et quidem 1° panni pro calligis conventionatorum civitatis satraparum ulnae numero 9. a floreno 1. denariis 25. florenis 11. denariis 25.; 2° a prima Decembris 1754. usque ultimam Decembris 1755. caupo civitatis ad Nigram Aquilam Valentinus Poder praestitit distinctis vicibus ad rationem civitatis panem et vinum facit in summa 19.; 3° diversae minutae erogationes decursu praementionati anni 1755^{ti} a parte civitatis necessario factae constituunt florenos 47. denarios 23.

115.

1756. 02. 24.

40. oldal, 1. sz.

Esztergom sz. kir. város bírása bemutatja Veindlmajer János Antalnak 1756. február 4-én, Vajdhoffen-ben kelt, Hillmajer Anna Mária esztergomi lakoshoz címzett levelét. A levék tárgya: Hillmajer Anna Máriának bizonyos esztergomi [javakra] vonatkozó öröklési joga.

Denique praesentavit dominus judex literas quasdam missiles Joannis Antonii Veindlmajer sub dato Vajdhoffen die 4^a currentis mensis et anni cuidam Annae Mariae Hillmajer hujati incolae in facto ejusdem successionis ibidem habitae expeditas.

116.

1756. 02. 24.

40. oldal, 2. sz.

Esztergom sz. kir. város bírása bemutatja Vinter János szűcsmester, pozsonyi polgár nyugtatólevelét, mellyel a szűcsmester igazolja, hogy Vadász Pálnak, tartozását (50 forint), kifizette.

Nec non literas quasdam quietantionales Joannis Vinter civis et magistri pelionis Posoniensis super facta ejusdem intuitu debiti Pauli Vadász per suam dominationem in florenis 50. contentatione.

117.

1756. 02. 24.

40. oldal, 3. sz.

Idősebb Kossa (Kósa) András fiával: Andrással újból a városi tanács színe elé járulván, őt a bíróság ismételten megintette: az 1752. november 24-én, bizottság jelenlétében végbevitt vagyonfelosztás alkalmával vállalt kötelezvény értelmében, az előírt határidőt, harminc napot tartva, fiát minden tekintetben fizesse ki – ellenkező esetben, a szóban forgó összeget, saját javaiból fogják behajtani; egyszersmind fiát utasították, hogy az általa [már] felvett, 11 forint 80 dénárnyi összeget, Szentgyörgy mezőváros egyháza számára fizesse be.

Seniori vero Andreae Kossa iterato in praesentiam amplissimi magistratus cum filio Andrea comparenti ex superabundanti serio reiterata est judiciaria admonitio fine adaequatae contentationis filii sui intra spacium jam praefixum duarum quindenarum, in conformitate utpote anno adhuc 1752. die 24ª Novembris occasione divisionis, coram deputatione assumptae obligationis, casu in contrario realem experturus in bonis executionem; interea autem persolutio florenorum 11. denariorum 80. ecclesiae oppidi Sancti Georgii, qua per praeventum juniorem Andream Kósa levatorum, eidem imposita est.

*

Március 5-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepl Mihály, Szabó János, Pethó Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 5ta mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

118.

1756. 03. 05.

41. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. február 19-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács utasítja a városi tanácsot, hogy – a korábban hozott rendelkezéseknek megfelelően – az esedékes hadiadót igyekezzen időarányosan befizetni, illetőleg a még le nem rótt adóösszegeket behajtani. A tanács meghagyta a városi adószedőnek, hogy a szóban forgó rendelkezések szellemében, járjon el.

lectum extitit gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 19^a recens evoluti mensis Februarii anno currenti emanatum intimatum, omni conatu ac sollicitudine tam

currentis contributivialis quanti pro rata temporis persolutionem, quam et restantiarum inexolute haerentium fiendam incassationem, reflexe ad priores easque iteratas dispositiones amplissimo Magistratui committens. Cujusmodi dispositionibus cum domino perceptore communicatis, quatenus eisdem semet conformet, suae dominationi commissum extitit.

119.

1756. 03. 05.

41. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Kamara elnökének 1756. február 23-án, Pozsonyban kiadott válaszlevelét, amelyben az elnök, az Esztergom sz. kir. városi plébániatemplom felújítása kapcsán, jelzi a városi tanácsnak: amennyiben a templom-alapban lévő, helyreállításra fordítandó tőkepénz, amelyet hitelre kiadtak a városi lakosoknak, a jövőben, a munkálatok végzésekor elégtelennek bizonyulna, akkor – hitelbe történő pénzfelvétel céljából – a Kamarához fordulhatnak.

Lectae item fuere suae excellentissimae comitis Camerae praesidis sub dato Posonii die 23^a Februarii anni currentis expeditae in facto restaurandae civitatis parochialis ecclesiae levandorumque eum in finem capitalium gratiosae responsoriae literae pro directione amplissimo Magistratui hoc et id significantes, quatenus in eum casum, si fundus ecclesiae apud incolas elocatus inque ecclesiae restorationem convertendus consummando integro huic operi insufficiens successive comperiretur, excelsam Cameram intuitu mutuo levandarum talismodi pecuniarum interpellandam venire.

120.

1756. 03. 05.

42. oldal, 1. sz.

Felolvasták Buda városának 1756. február 20-án, helyben kelt, az ottani Tabánban, Sztehelik Jánosnál lakó, és az Esztergom sz. kir. városában lopás gyanújával őrizetbe vett Susztek Anna ügyében – annak kérésére: igazolandó, hogy még nem volt büntetve – kiadott válaszlevelét.

Praeterea lectae sunt civitatis Budensis sub dato ibidem die 20^a Februarii anno currenti emanatae intuitu isthic ex suspicione furti inarestatae Annae Susztek et ad quendam Joannem Sztehelik incolam Budensem in Tobán residentis fine legitimandae indemnitis suae provocantis responsoriae literae.

121.

1756. 03. 05.

42. oldal, 2. sz.

Felolvasták Érsekújvár mezőváros 1756. február 20-án, helyben kelt ajánlólevelét, amelyben azt kérik, hogy Podhorszky Jánosnak az esztergomi sz. kir. városi árvák atyja felügyeletére bízott pénzét, megfelelő biztosíték ellenében, adják ki a nevezett vér szerinti fivérének: Podhorszky György érsekújvári polgárnak, vagyoni helyzetét javítandó. A városi tanács válaszlevelében közli, hogy kérésüket csak akkor teljesíthetik, ha valóban megfelelő biztosítékot tudnak nyújtani; ellenkező esetben, minthogy ekkor biztonságos kezelése nem lenne megoldható, a szóban forgó pénzt nem adhatják ki.

Lectae item oppidi Érsek-Ujvariensis sub dato ibidem die eadem [20^a] mensis Februarii anno decurrenti datae literae recommendatoriae intuitu pecuniae Joannis Podhorszky sub cura et administratione magistratualiter ordinati orphanorum curatoris existentis habitae fratri germano ejusdem Joannis Podhorszky, Georgio, civi et incolae praelibati oppidi sufficienti fundo proviso in sublevamen ejusdem oeconomiae erga sufficientem cautionem dandasque superinde obligatorias literas extradandae. Erga quas attacto oppido rescribendum veniet, siquidem Magistratui ad praecavendam omnem etiam possibilem incommoditatem non usque qua integrum foret, talismodi pecunias extraneis juris dictionibus concredere, vel ex eo, quod earundem cura et administratio percipiendorumque perceptio ac denique sufficientis securitatis invigilatio non solum difficilior et molestior, sed et impracticabilis esset, eapropter nisi idem oppidum de se super levanda isthae Joanne Podhorszkiana summa sufficientem Magistratui det securitatem eandem extradari non posse.

122.

1756. 03. 05.

43. oldal, 1. sz.

Felolvasták Jaksics Kristóf János zászlótartó 1756. február 15-én, Verebélyen kelt válaszlevelét, amelyben a zászlótartó azt követeli, hogy az előző évi, decemberi tűzvész alkalmával elszenvedett kárát (háza leégett) szomszédja: Fiktl András – minthogy, állítólag, a tűzvész kitörését ő okozta – térítse meg. Az e tárgyban végzett vizsgálat, illetőleg a megesketett tanúk vallomásai alapján azonban a fenti vádat nem lehetett kellőképpen alátámasztani, és ebből következőleg szomszédját a kár megtérítésére kötelezni; minélfogva a városi tanács úgy döntött, hogy az ügyben való [további] vizsgálódást, a teljes igazság kiderítése érdekében, a zászlótartóra bízta.

Legebantur denique sub dato Verbae 15^a Februarii anno eodem 1756. domini Christophori Joannis Jaksics signiferi responsoriae satisfactionem perpessique per incendium mense Decembri anno evoluta exortum domusque suae dominationis conflagrationem damni refusionem per vicinum suum Andream Fiktl praetensive procurati praestandam ab amplissimo Magistratu postulantis. Intuitu cujusmodi ignis peracta communis inquisitio inibique contentae juratae testium fassiones, siquidem requisitam probam contra praenominatum Fiktl ad id, ut refusione damnorum per eundem ignem causatorum gravari valeret, non faciant, fine plenioris informationis visum est eandem inquisitionem domino vexillifero transmittere.

123.

1756. 03. 05.

43. oldal, 2. sz.

Felolvasták Esztergom sz. kir. város csizmadia céhének a pesti csizmadia céh ellenében benyújtott folyamodványát, amelyben az esztergomi céh, felpanaszolván, hogy a pesti céh, az esztergomi országos vásár alkalmával, az esztergomi csizmadia mestereknek (a budai csizmadia mesterek szomszédságában lévő) [árusító] helyét, önhatalmúlag, saját fiókcéhei, ti. az Óbuda, Ráckeve, [Nagy]kőrös és Kecskemét mezővárosi céhek, és mások révén, lefoglalta, a városi tanácstól az őt ért jogtalanság orvosolását kérte. A tanács határozata értelmében, ez ügyben, a pesti városi tanácsnak parancslevelet küldtek.

Ac postremo lecta extitit hujatis cothurnariorum caehae contra caeam cothurnariorum Pestiensem humillima instantia in eo querulantis, quod modo fata Pestiensis caeha cothurnariorum

in publicis nundinis ejusdem civitatis hujatibus magistris cothurnariis locum, in cujus usu per prius fuerunt, penes magistros nimirum cothurnarios Budenses propria autoritate per filiales caehas suas, videlicet oppidanos Vetero-Budenses, Ráczevienses, Kőrőssienses, Kecskemetienses et alios, in damnum et despectum querulantis caehae occupari procuraverit, ad remediendam hancce injuriam fine ponendi remedii apud amplissimum Magistratum demisse supplicantis. Erga cujusmodi instantiam eidem caehae literae commendatoriae ad Magistratum Pestiensem resolutae sunt.

124.

1756. 03. 05.

44. oldal, 1. sz.

Simonyi János hitvese: Vinkler Zsuzsanna, valamint Groll János hitvese: Vinkler Anna Mária a városi tanács színe elé járulván, azt kérték, hogy annak kiderítése végett, vajon vér szerinti fivérük: az erdélyi Szamosújvár szabad és kiváltságolt városában lakó Vinkler János kőműves él-e még, avagy már elhunyt, a városi tanács küldjön levelet a mondott városnak; továbbá Szigl Kristóf özvegye: Sztolcz Anna Katalin ügyében, annak érdekében, hogy jogigényüknek (Csehországban voltak érdekelve) hathatósabb módon tudjanak érvényt szerezni, a tanács adjon nekik ajánlólevelet. A városi tanács kérelmüket helyben hagyván, számukra mind a két levelet kiadták.

Erga oralem vero eamque humillimam Susannae et Anne Mariae Vinkler, illius Joannis Simonyi, hujus autem Joannis Groll consortium intuitu magistratualiter expediendarum ad liberam privilegiamque civitatem Szamos-Ujvariensem in Transylvaniam literarum, intuitu instantium germani fratris Joannis Vinkler murarii ibidem commorantis comperiendaque ejusdem vitae aut mortis, nec non Annae Catharinae Sztolcz, Christophori Szigl viduae intuitu extradandarum sibi literarum recommendatarum, ad facilius consequendam praetensionem suam in Bohemia habitam in praesentiarum amplissimi Magistratus personaliter comparentium et supplicantium instantiam, earundem petitioni delatum est petitaque duplicis ordinis literae resolutae sunt.

125.

1756. 03. 05.

44. oldal, 2. sz.

Rottmonner Fülöp vászonkereskedő, bécsújhelyi (Ujheliensis) polgár Spanrofft Mihály kereskedő, Esztergom sz. kir. városi polgár ellen, nyilvánvaló adósság [értsd: adós voltát az alperes is elismerte] tárgyában, keresetet nyújtván be, a városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó ügy felülvizsgálatának elvégzésére, határnap gyanánt, folyó év április 2-át szabták meg.

Expost exhibita et praesentata est prudentis ac circumspecti Philippi Rottmonner civis et telae quaestoris Ujheliensis contra hujatem civem et mercatorem Michaëlem Spanrofft in facto liquidi actio pro cujusmodi negotii in eadem contenti revisione terminus diei 2^{ae} et subsequentis mensis Aprilis anni currentis praefixus est.

126.

1756. 03. 05.

44. oldal, 3. sz.

Pethő Sebestyén városi kapitányt mint Hersics János teljeskörűen felhatalmazott megbízottját, Komáromy László megkeresésére, a városi tanács kiküldi, hogy Stadler Tóbiás és neje: Hersics Borbála javaira nézve, Klosz Mátyás keresettől való elállása következtében az általa (ti. a kapitány által) benyújtandó keresetben [megszabott összeg] erejéig, felhatalmazójának jogigényét érvényesítse.

Dominus autem civitatis capitaneus Sebastianus Pethő erga domini Ladislai Komáromy qua domini Joannis Hersics plenipotentiarum requisitionem fine peragenda in bonis Tobiae Stadler et ejus consortis Barbarae Hersics, ad vires praetensionis praenominati domini Joannis Hersics ex cessione domini Matthiae Klosz suam dominationem concernentis executionis magistratualiter exmittitur relationem superinde facturus.

127.

1756. 03. 05.

45. oldal, 1. sz.

A városi tanács meghagyta a város kapitányának, hogy mindent félretéve, a [fenyegető] sorscsapások kivédésére, késedelem nélkül biztosítsa – a víz betörése ellen: föld[sánc] emelésével – azt a területet, ahová a fertőző ragályban elhaltakat eltemették.

Magistratualiter praeterea commissum extitit domino civitatis capitaneo, quatenus praefereenter praereliquis universis conceditis sibi negotiis ad antevertendas quasvis, quas Deus clementissime avertere dignetur, fatalitates, locum illum, in quem contagiosa lue perempti sepulti ac defossi habentur, quibus Deus propicius esse velit, terra quam optime contra quosvis aquae vehementioris impetus quantocius muniri faciat neque intermittat.

128.

1756. 03. 05.

45. oldal, 2. sz.

Néhai Haismon Bertalan fiú árvái a városi tanács színe elé járulván, kérésükre, a tanács meghagyja a városi árvák atyjának, hogy részükre, pillanatnyi szükségletük kielégítésére, a felügyelete alá helyezett pénztőke kamatjából fizessen ki száz forintot; továbbá hogy a már gyámság alól kikerült és házasságban élő árvák, Jászai Terézia és Turcsányi Pál leánya: Ilona részére fizesse ki a teljes, ötven forintot kitevő tőkeösszeget.

Erga oralem eamque demissam orphanorum Bartholomaei condam Haismon in praesentiam Magistratus comparentium instantiam eisdem pro modernis necessitatibus floreni centum ex interusurio a capitalibus sub cura et administratione magistratualiter ordinati orphanorum curatoris existentes habitis proveniente per eundem curatorem solvendi assignantur; ita et integrum capitale orphanae Jaszaianae Theresiae et Paulo-Turcsanyianae Helenae florenorum 50. qua jam emaritarum et curatelam excedentium.

129.

1756. 03. 05.

45. oldal, 3. sz.

Szabó János mint a városi menhely felügyelője bemutatta a menhely 1754-1755. évi bevételeiről és kiadásairól készített számadásokat. A városi tanács, a számadások felülvizsgálatára, kirendeli Lukácsy Istvánt, Komáromy Lászlót, a városi jegyzőt, valamint a város szószólója társaságában, a külső tanácsból kiküldendő tanácstagokat.

Demum dominus Joannes Szabó qua xenodochii hujatis inceptor exhibuit et praesentavit rationes xenodochii super ejusdem redivibus ac exitibus anni videlicet 1754/55., pro quarum revisione et censura domini Stephanus Lukácsy, Ladislaus Komáromy et juratus notarius cum tribuno plebis eique ex exteriori senatu adiungendis deputantur relationem facturi.

130.

1756. 03. 05.

46. oldal, 1. sz.

A város bírójának szóban előterjesztett jelentése útján Keller Antal kasznár tudatja a városi tanáccsal, hogy házának bérbe adását – a város, a helyben állomásozó katonaság zászlótartóját, [szerződésben] kikötött bérleti díj ellenében, házában szállásolta el – folyó évi Szent György-napig (1756. április 24.) engedélyezi.

Ac denique dominus iudex oretenus retulit dominum Antonium Keller annonae praefectum qua domus, cui a parte civitatis ex isthic illocata militia signifer erga conventam arendam inquarterisatus habetur possessorem, praemonitionem super non ultra festum imminentis diei Sancti Georgii admittenda domus suae exarendatione erga civitatem praemisisse.

131.

1756. 03. 05.

46. oldal, 2. sz.

A városi tanács, bizonyos észrevételek nyomán, úgy határozott, hogy a bevallások jegyzőkönyvezéséről folyó tárgyalásokat megszakítván, és az 1756. január 16-i tanácsülésen e tárgyban hozott végzést hatálytalanítván, a jegyzőkönyvezésért szedni szokott díjat (15 dénár) továbbra is a jegyző kezén hagyja.

Hac occasione visum est ex peculiaribus quibusdam reflexionibus negotium improthocollandarum quarumvis fassionum, in statu quo ultronice etiam relinquere, sequaciter pro improthocollatione desummi solitis denariis 15. deinceps quoque domino notario relictis, eatenus interventam sub sessione 16^{ae} mensis Januarii anno currenti determinationem cessare.

*

Március 6-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6^a mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

132.

1756. 03. 06.

46. oldal, 3. sz.

a kiküldötteknek a Tabán (Tobánka) nevű, szérűskertek felé eső külvárosban, az árok mellett, a városi kiskapunál álló házak (kunyhók) tárgyában tett helyszíni szemle [eredményéről] – az 1756. február 6-i tanácsülésen akként határoztak, hogy a szóban forgó házak, a szőlőhegy alatti részre, a pincék felé eső területre áttelepítendőek – szóban előterjesztett jelentésére, a városi tanács döntése értelmében, a mondott határozat végrehajtását – minthogy ez a város pénztárát túlságosan is megterhelné, ráadásul a házak tulajdonosait kárpótolni kell –, felfüggesztik.

oralem fecerunt domini deputati relationem super peracta oculata domuncularum in suburbio Tobánka alias de acervis vocato ante portulam civitatis ad fossatum situatarum, quarum videlicet abolitio et ad plagam sub promonthorio vinearum e regione ibidem existentium cellariorum sitam translatio sub sessione 6^{ae} Februarii anno currenti ordinata habebatur. Cujusmodi domuncularum annihilatio et ad locum praespecificatum translatio, siquidem citra notabile civitatis cassae aggravium fieri nequiret, vel ob id, quod praeattactarum domuncularum possessoribus bonificatio quaequam fieri deberet, quam attenuatus modernus aerarii civitatis status minime admitteret, eapropter effectuatio hujus dispositionis in suspenso relinquitur.

133.

1756. 03. 06.

47. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács, valamint a választott polgárok testületének közös határozata

A külső tanáccsal és a választott polgárok testületével közösen tartott ülésen felolvasták a Kamara elnökének az Esztergom sz. kir. város plébániatemploma helyreállításának, valamint a hitel felvételének tárgyában kiadott válaszlevelét. Tárgyalván az említett plébániatemplom felújításáról intézkedő rendelkezéseket, megerősítették az 1756. február 13-i tanácsülésen hozott végzéseket. Pethő Sebestyén helyére, aki megbízatásáról lemondott (feladata volt az [építő]köveknek átvétele, valamint azok ellenértékének készpénzben történő kifizetése), Stadl Józsefet állították. A Schrom [építész] által készített tervrajzokat, Schoden András és Majer Keresztély kőművesmesterek bevonásával, megvizsgáltatván, a munkálatok elvégzésével három városi kőművesmestert bíztak meg, azon feltétellel, hogy elegendő számú, alkalmas segédet vesznek majd maguk mellé. Pallérnak a mondott Majer Keresztély városi szegődményes mestert jelölték, a munkálatok irányítására, illetve felügyeletére pedig Schrom [építész] hatalmazták fel. Végezetül, a városi tanács határozatának értelmében, a téglák dolgában a primásnak, a plébániatemplom felújításának kapcsán pedig a városban ingatlannal bíró Sándor Mihálynak levelet írnak.

Exteriore quoque senatu ac electa etiam communitate presentibus relectae fuere gratiosae responsoriae excellentissimi domini comitis Camerae praesidis in negotio restaurandae parochialis civitatis ecclesiae mutuoque levandarum pecuniarum, quo prae habito consultatum extitit intuitu particularium dispositionum in factae restaurandae attactae parochialis ecclesiae, qua occasione confirmatis dispositionibus sub sessione 13^{ae} Februarii recens elaboratis. In locum domini Sebastiani Pethó functionem incassationis lapidum ac exinde in redemptionem eorum praestandae paratae pecuniae resignantis Josephus Stadl constitutus est. Assumpta demum erigendi novi aedificii delineatione per dominum Schrom elaborata eaque cum magistris murariis hujatibus Andrea Schoden et Christiano Majer communicata ac examinata conclusum est, laborem hujus operis tribus magistris murariis hujatibus, ratione ex ea, ut singulus eorundem ex labore hoc quodpiam commodum sentire queat deferri ea lege, ut aptos, idoneos ac sufficiente numero sodales constituent, eorundem pallerium Christianus Majer civitatis conventionatus magister murarius acturus inspectione ac directione domino Schrom deferenda, quibus principaliter cointelligentia omnisque possibilis in bonum et commodum consummandi hujus caepti directa cura, vigilantia et industria mutuis viribus adhibenda et impendenda commendata erit. Visum est praeterea in forma demissae instantiae Suae Celsitudini Primatiali intuitu tegularum in sublevamen desolatae hujusce ecclesiae, non secus et illustrissimo domino baroni Michaëli Sándor qua possessionem in gremio civitatis habenti, in forma significationis intuitu restaurandae hujus ecclesiae literas exarandas venire.

134.

1756. 03. 06.

48. oldal, 1. sz.

A város határozatának értelmében a Kálvária-hegyen, Krisztus keresztje mellé, még két további kereszt állítandó fel a város költségén, a két szélső kereszt a két lator, középtűt pedig Krisztus vasból való, festett alakjával (az eredeti, fából készült Krisztus-képmás másutt még használható). A keresztállítás lebonyolításával a városi bírát bízták meg.

Hac occasione dispositum est, quatenus in monte Calvariae duae adhuc laterales cruces sumptibus civitatis erigantur, in quibus figurae ferreae duorum latronum, ita et in locum modernae lignae figurae Christi aliorum applicandae talismodi ferrea convenienter pingenda, procurentur; effectuatione domino judici concredita.

135.

1756. 03. 06.

48. oldal, 2. sz.

A város kapitányának, továbbá Szabó Jánosnak, Komáromy Lászlónak, valamint a városi szószólónak és a külső tanácsból kirendelt tanácsstagoknak meghagyják: végezzék el a város erdeiben, vagy bárhol másutt, a város határain belül lévő területeknek a helyszíni szemlélését, felmérését, majd összeírását; hasonlóképpen a Szent Anna-[templomnál lakó] ferences atyáktól – egyezés révén, újonnan – visszanyert rétnek, illetőleg a Szarvas-hegy alatt, egyik oldalról a jezsuita atyák, másik oldalról pedig a Takács Máttyás birtokában lévő rétekkal határos [ugyancsak] városi rétnek árverésen történő eladását.

Domino vero capitaneo eidemque adiungendis dominis Joanni Szabó et Ladislao Komaromy, nec non tribuno plebis eique adiungendis e gremio exterioris senatus ordinandis committitur, plagarum

in silvis ac alibi, terreno utpote civitatis existentium conscriptio praeviaque oculata ac dimensuratione subsecuta, ita et prati a patribus Franciscanis ad Sanctam Annam erga novam conventionem per civitatem rehabiti ac denique prati civitatis infra promontorium Szarvas-hegy vocatum, vicinitatibus ab una patrum Jesuitarum et Matthiae Takács pratorum partibus ab alia siti licitationetenus fienda distractio, relationem superinde facturis.

136.

1756. 03. 06.

48. oldal, 3. sz.

Muzsik Ferenc, korábbi városi árvák atyja, felmentését követően még fél éven át viselte hivatalát, és ebből kifolyólag, fizetést, ezen időszakra, magának követelt. Számadását azonban késve adta be; emiatt a fél évi fizetésének megfelelő összeget (20 forint) Kosztka Péter, újonnan kinevezett városi árvák atyja javára ítélték meg. A városi tanács, korábban hozott határozatainak szellemében, arra intette a számtartókat, hogy határidőre készítsék el számadásaikat – a határidőt túllépők ellen, amennyiben több mint egy hónapot késnének számadásuk benyújtásával, komoly büntetést helyezvén kilátásba.

Tandem Petro Kosztka neo-constituto orphanorum curatorii medii anni florenos 20. constituens rata salarii (per praedecessorem ejusdem Franciscum Muzsik ob id vendicata, quod ultra terminum magistratualiter extradandi isti extractus medio adhuc anno officium isthoc gesserit, perceperit ac erogaverit) adiudicata est a tempore nimirum ejusdem resolutionis (non obstante tardiore functionis hujus, propter protractum praenominati ejusdem praedecessoris ratiocinium, apprehensione) computanda: reiteratis hic loci ex superabundanti eatenus jam latis determinationibus, ut nimirum deinceps omnis ratiocinans, nisi graviorem experiri velit animadversionem, ratiocinium suum exacte extractui conformare noverit, neque ultra terminum talismodi extractus extendere praesumat, rationes vero post efluxum termini intra spacium ad summum unius mensis praesentare non intermittat, casu in contrario realem experturus animadversionem.

137.

1756. 03. 06.

49. oldal, 1. sz.

Muzsik Ferencnek – a városi kapitány jelentésére, bizonyos megfontolásból – megérdemelt, igen súlyos büntetését elengedvén, meghagyták, hogy szérűskertjének kerítését, minthogy azt kertjének határain túl, már az országúton állította fel, késedelem nélkül helyezze át: beljebb, kertjének határára; egyszersmind valóban komoly büntetést helyeztek kilátásba, amennyiben a jövőben hasonló vakmerőséget követne el.

Eidem Francisco Muzsik erga factam domini civitatis capitanei relationem relaxata ex peculiaribus reflexionibus graviore promerita poena inpositum est, quatenus sepimentum horti sui trituratorii, ultra competentes limites cum restrictione viae currulis publicae expositum, inomise retrahat ac a talibus ausis deinceps supersedeat, graviorem secus experturus animadversionem.

138.

1756. 03. 06.

49. oldal, 2. sz.

Fajchtinger Ferenc írásban benyújtván keresetét Dietrich János lakatosmester, helybeli polgár ellen, annak tartozása (100 forinttal volt adósa) ügyében, jogigényét, adomány címén, a városi plébániatemplom helyreállítása céljából, a plébániatemplom gondnokára átruházta. A követelést, az 1723. évi törvény 107. cikkelyének értelmében, betáblázták.

Postremo Franciscus Fajchtinger praesentavit scripto quandam praetensionem florenorum 100., quibus suae dominationi Joannes Dietrich hujas civi et magister faber serarius tenetur. Cujusmodi praetensionem sua dominatio, habita reflexione modernae restaurationis hujatis parochialis ecclesiae, eidem titulo elemosynae donavit, quae pro securitate ecclesiae fundamento articuli 107. 1723. intabulatur ecclesiaeque curatori pro sui directione extradita est.

*

Március 9-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfli Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 9^a mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfli, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

139.

1756. 03. 09.

50. oldal, 1. sz.

a városi kapitány szóban beterjesztette az árverés útján kiárusítandó rétek és az erdei tisztások helyszíni szemléről készült jelentését.

oralem fecit relationem Dominus capitaneus civitatis super peracta oculata pratorum et plagarum in silvis situatarum licitationetenus dividendarum.

140.

1756. 03. 09.

50. oldal, 2. sz.

Holless György és neje: Szűcs Judit a városi tanács színe elé járulván, bejelentették szándékukat: házukat eladják. Magát a telket azonban (értéke: 409 forint), összes tartozékával egyetemben, a város részére, iskola céljára, megtartják. A város azonnál kifizetett nekik, előlegbe, 20 forintot. Minderről a felek bevallást tettek; bővebben lásd a bevallási jegyzőkönyvben.

Expost Georgio Holess et ejus consorte Juditha Szücs in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparentibus intentionemque suam intuitu quippe venditionis domus eorum significantibus, fundus idem cum omnibus appertinentiis ad rationem civitatis pro schola deserviturus in florenis 409. retentus est illicoque praenominatis venditoribus floreni 20. anticipati et fassio supreinde celebrata est, uti uberius in protocollo fassionum.

141.

1756. 03. 09.

50. oldal, 3. sz.

Feldl Lipót és Szanthoffer Pál, a városi tanács színe előtt, egy ház adás-vétele kapcsán – előbbi eladta házát az utóbbinak –, külön keresettel élvén, összes iratukat a tanácsnak bemutatták. Minthogy azonban a felek, a szóban forgó ház adás-vételét anélkül intézték, hogy arról írásba foglalt szerződést kötöttek volna, ráadásul tanúkkal sem tudják kellőképpen igazolni az adás-vétel tényét, emiatt csupán szóban tett nyilatkozataikból világlik ki, hogy a vevő még 8 forint 84 dénárral adósa maradt az eladónak, továbbá – egy tanú vallomásából, aki erre kész megesküdni, az derül ki, hogy a vevő, a szerződéskötéskor, bizonyos ablakkereteknek való rámák, amelyeket utóbb más célra használtak fel, valamint egy új ajtónak a birtokába jutott; végezetül, az említett tanú vallomása révén, az is igazolódni látszik, amennyiben az eladó ez ellen bizonyítékkal nem tud szolgálni, hogy a vevő 20 forintot, bevallási illeték címén, a város részére, a ház árába beszámítván, az eladónál letétbe helyezett.

Demum Leopoldo Feldl et Paulo Szanthoffer intuitu praetensionum suarum adinvicem formatarum, ex divenditione nimirum domus per illum huic facta promanantium, coram amplissimo Magistratu penes reproductionem universarum connotationum suarum computum ineuntibus, siquidem partes citra scripto confectum contractum attactae domus venditionem et emptionem consummassent, sed nec sufficientibus testimoniis talismodi factum debito modo probare valerent, quantum ex oralibus earum pro et contra factis declarationibus ac connotationibus erui posset, emptorem Paulum Szanthoffer florenis adhuc 8. denariis 84. praenominato Feldl restantiarium manere ac ad hujus summae depositionem obligari, listis pro fenestris deservituris et necdum eo applicatis, ita et nova porta emptori, qua per eum unius testis juramenti quoque depositionem offerentis fassione, tempore factae conventionis sibi cassis doceri adjudicatis; in reliquo depositionem quoque 20. florenorum titulo taxae fassionalis, ad rationem civitatis per emptorem pro venditore, qua in rata medietate juxta factam conventionem eidem incumbentis depositorum et in sortem pretii domus per saepefatum emptorem nunc imputatorum, qua itidem praeattacti unius testis testimonio firmatorum, usque contrariam ab adverso adducendam probam, stabiliri.

142.

1756. 03. 09.

51. oldal, 1. sz.

A városi kapitányt megbízzák, hogy – maga mellé véve Lukácsy István és Knepl Mihály tanácsstagokat, továbbá a város szószólóját, illetőleg a külső tanács több tagját – a Szent Lőrinc-kapu kijáró-kapujánál, Komáromy László és Muzsik Ferenc háza között elterülő háromszög alakú térséget, szem előtt tartva a térség helyszíni szemléléről és felméréséről szóló jelentésben foglaltakat, árverezze el.

Praeterea domino civitatis capitaneo cum ei adjungendis dominis Stephano Lukácsy et Michaële Knepfl, tribuno item plebis et e gremio exterioris senatus adhibendis concredita extitit plagae per formam trianguli, intra domos domini Ladislai Komáromy et Francisci Muzsik ad portam Sancti Laurentii exitus sitae et jam praevie oculatae ac dimensuratae, in conformitate attactae oculatae et subsecutae relationis licitationetenus distractio.

143.

1756. 03. 09.

51. oldal, 2. sz.

Bemutatták Francz Bertalan 1756. március 8-án készített, és a városi levéltárban lezárt állapotban [lepecsételve] letétbe helyezett végrendeletét.

Praesentatum extitit testamentum prudentis ac circumspecti Bartholomaei Francz die 8ª currentis mensis et anni conditum ad archivum clause repositum.

144.

1756. 03. 09.

52. oldal, 1. sz.

Turcsánszky László városi dobosnak, komoly anyagi gondjaira való tekintettel: segítség, illetve adomány gyanánt, két forintot adnak.

Serio confecto civitatis tympanotribae Ladislao Trocsánszky, in vitae sublevamen, titulo elemosynae floreni duo resolvuntur.

145.

1756. 03. 09.

52. oldal, 2. sz.

A városi kamarásnak meghagyják, hogy a város bírójának, aki az elmúlt napokban, bizonyos, Pozsony városára vonatkozó ügyekben, a Kamara elnökének színe elé járult, a szállító-alkalmatosság bérleti díját (15 forint), a városi pénztárból, térítse meg.

Florenos autem 15. dominus camerarius, pro curuli occasione, domino judici recens evolutis diebus in negotiis civitatis Posonii ad suam excellentiam comitem Camerae praesidem ascendenti, conducta, ex cassa civitatis exolvat.

146.

1756. 03. 09.

52. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a néhai Mercz Borbála, Vaigl Pál özvegyének vagyonából – vagyonát örökösei, Esztergom sz. kir. városából Morvaországba magukkal vitték – a kiköltözési illeték lerovandó és a városi pénztárba befizetendő.

Hac occasione determinatum est, quatenus a substantia dominae condam Barbarae Mercz Pauli Vaigl viduae, per ejus successores e gremio civitatis hujus in Moraviam evecta, taxa detractus desummatur cassae civitatis inferenda.

147.

1756. 03. 09.

52. oldal, 4. sz.

Streven Ferencnek az 1756. február 20-i tanácsülésen bemutatott írásbeli kérvényét tárgyalván – a folyamodó azt kérelmezi: engedjék meg számára, hogy Esztergom sz. kir. városába adómentesen szállíthasson be bort, saját felhasználásra, és azt ott, házának pincéjében tárolhassa –, a városi tanács, kérelmét, minthogy a kérelmező ezen város polgára, az 1647. évi törvény 78. cikkelye alapján, elutasította; egyébiránt pedig úgy döntött: amennyiben kiderülne, hogy kérelmező esetében, borából véletlenül nagyobb mennyiséget írtattak volna rá, tévesen, az adókivetési cédulára, a jövőbeni összeírás és adókivetés alkalmával ezen sérelmet orvosolni kell; továbbá: annak érdekében, hogy a kérelmező jogigényének hathatósabban tudjon érvényt szerezni, Ingolstadt városának ajánlólevelet küldenek.

Postremo denique assumpta fuit domini Francisci Streven scripto sub sessione adhuc 20^{ae} evoluti mensis Februarii anni currentis exhibita instantia, intuitu admittendae sibi sine taxa vinorum in civitatem liberae inductionis hicque in cellario domus suae pro sua duntaxat necessitate asservationios supplicantis, cujus intuitu, siquidem civitas in usu desumptionis talismodi taxae foret, instans autem civis esset, habita reflexione dispositionis in articulo 78. 1647. expressatae, petito ejus delatum non est; in reliquo, si et in quantum major nefors vini numerus erronee instantis portionali schaedae inscriptus comperiretur, talismodi injuria occasione futurae conscriptionis et impositae compensanda veniret. Literae autem recommendatoriae fine facilius consequendae ejusdem instantionaliter expositae praetensionis ad civitatem Ingolstadiensem resolvuntur.

148.

1756. 03. 09.

52. oldal, 5. sz.

Azon 100 forintnyi összeget, amellyel György János, a bemutatott kötelezvénylevél tanúsága szerint, Stadl Józsefnek tartozik, az 1723. évi törvény 100. cikkelyének megfelelően a hitelező javára betáblázták; egyszersmind a hitelező részére, a betáblázás megtörténtéről, bizonyáglevelet adtak ki.

Ac denique intabulati sunt floreni 100. ductu articuli 107. 1723., quibus Joannes György Josepho Stadl juxta productas literas obligatorias tenetur, pro parte praenominati creditoris, cui etiam literae testimoniales super talismodi facta intabulatione extraditae sunt.

*

Március 12-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében [tanács]ülést tartottak, mely alkalommal

Die 12ma mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio, cujus occasione

149.

1756. 03. 12.

53. oldal, 1. sz.

Szabó János nyugalmazott menhely-felügyelő 1754-55. katonai évről készített számadásainak ellenőrzése alkalmával, a kiküldött megbízottak által benyújtott jegyzőkönyv tanúsága szerint, mindent rendben találtak – a volt felügyelőnek a felmentőlevelet ki is adják. Mindazonáltal, az ellenőrzés során tett észrevételek megerősítést nyervén, Szilcz Józsefre bízzák, hogy a szóban forgó számadásokat, egyrészt a felügyelő elődjének hivatali könyve, másrészt pedig a Quaricsian György-féle végrendelet vonatkozásában, vegye mégis tüzetesebb vizsgálat alá.

scriptam fecerunt domini deputati relationem super revisis et censuratis domini Joannis Szabó emeriti inspectoris xenodochii pro anno militari 1754/55. confectis rationibus, circa quas nulla reali difficultate adinventae expositisque reflexionibus stabilitis, in ordine ad primam et secundam earundem uberius investigatio tam ex manuali in officio isthoc domini ratiocinantis praedecessoris, quam et testamento Georgio-Quaricsiano fienda domino Josepho Szilcz concreditur; in reliquo ratiocinans absolvitur eidemque literae absolutionales extradandae resolvuntur.

150.

1756. 03. 12.

53. oldal, 2. sz.

Küldöttségi, szóban beterjesztett jelentés szerint az 1756. március 11-én tartott árverésen a Szent Lőrinc kapu kijáró kapujánál, Komáromy László és Muzsik Ferenc háza között elterülő, frissen felmért háromszög alakú térséget – hossza: 4 öl 3 rőf, szélessége: a Muzsik-féle ház felőli részen 2 öl 2 rőf, a Komáromy-féle felőlin pedig, amely szélességbe beleértendő a város árkának szélessége is, az [újonnan] felhúzendó [város]falak vastagsága viszont nem, 3 öl 2 rőf – 125 forintért eladták Pethó Sebestyénnek, aki azt azon nyomban, ugyanezen összeg fejében, átengedte Viasz Józsefnek. A szóban forgó térség eladása kapcsán mindkét házsomszéd ellenvetéssel élt: Komáromy László azon félelmének adott hangot, hogy ha a térségen egy ház épülne, akkor abból neki kára származhatnék; Muzsik Ferenc viszont, ezen túlmenően, magának követelte az elővételi jogot. A városi tanács, utóbbi jogcímre való tekintettel, a térséget, a fentebb említett 125 forint fejében, Muzsik Ferenc javára ítélte meg. A tanács döntése ellen Pethó Sebestyén tiltakozással élt.

Oralem item fecit alterius ordinis deputatio relationem super peracta recens praeterita die 11^a currentis mensis et anni licitatione et divenditione triangularis plagae ad portam Sancti Laurentii exitus eandem, intra domos domini Ladislai Komáromy et Francisci Muzsik sitae noviterque dimensuratae, in lonso orgias numero 4. et 3. braccia, in lato vero ex parte domus Muzsikianae orgias numero 2. et 2. braccia ex parte autem Komáromy domus, ubi suarum orgiarum spacium in lato pro fossato civitatis relictum, orgias numero 3. et 2. braccia, quantitate plagae hujus praeter crassierum murorum erigendorum intellecta continentis, domino Sebastiano Pethó in et pro florenis 125. facta per suamque dominationem illico et instantanee Josepho Viasz pro eadem summa cessa. Cujusmodi venditioni vicinis domino Ladislao Komáromy et Francisco Muzsik ultro quoque

contradicientibus, et quidem illo contradictionem suam solum ad erigendum quodpiam nefors suae dominationis domui damnosum aedificium restringente, isto autem ultronee etiam praeemptionem vendicante, ex eadem praeemptionis ratione posteriori Francisco quippe Muzsik qua vicino eadem plaga magistratualiter in praeattacta licitata florenorum 125. summa adjudicata est, domino Sebastiano Pethő eatenus protestante.

151.

1756. 03. 12.

54. oldal, 1. sz.

A városi bíró jelentése szerint Stadler Tóbiás és neje: Hersics Borbála, a színe előtt, Hersics János száz forintnyi összeget kitevő követelését – a követelés érvényesítésének joga, kereset-átruházás folytán, Klósz Mátyásról reá (ti. Hersics Jánosra) szállott – békés úton teljesítették: kamatokkal együtt – a kamatokat a kölcsön felvételének időpontjától számítván – összesen 141 forint 5 dénárt fizettek ki neki. A városi tanács, biztosítékul, kiadta nekik a Klósz-féle felhatalmazólevelet, továbbá a kölcsönösszeg felvételekor a részükre (ti. a városi tanács részére) átadott kötelezvényeket (az átadás tényét az 1750. december 4-i tanácsülésen iktatták jegyzőkönyvbe), illetőleg a szóban forgó ügyletre vonatkozó összes egyéb okiratot. Végezetül azt a 24 forintot, amely a mondott száz forinton felül, a Hersics-féle vagyonból, a hitelezők részére, a városi levéltárban volt letétbe helyezve, és amely összeget, miként az a fentebb említett tanácsülésen vezetett jegyzőkönyvből kiderül, kötelezvény ellenében átadtak Stadler Tóbiásnak és nejének, Hersics János négy örököse között egyenlő arányban szétosztották.

Retulit item dominus judex Tobiam Stadler ejusque consortem Barbaram Hersics coram sua dominatione praetensionem domini Joannis Hersics florenorum centum, ex cessione domini Matthiae Klósz per suam dominationem quaesitam, modis amicis ac unacum neglecto interusurio a tempore levationis computato complanasse atque insimul florenos 141. denarios 5. ad rationem praenominati domini Hersics persolvisse, quibus tam literae chartabiancales Kloszianae, quam et amplissimo Magistratui tempore levationis hujus summae datae et sub sessione 4^{ae} Decembris anni 1750. improthocollatae reversales ac reliquae universae factum praesens tangentes literae futuram eorum ad cautelam resignatae sunt; florenis 24., qui ultra praeattactos centum florenos, ex pecunia Hersicsiana, ad rationem creditorum in archivo civitatis depositi habebantur praenominatoque Stadler et ejus consorti, erga datas reversales, uti ex prothocolo 4ae Decembris anni 1750. clare pateret, extraditi fuerant, inter quatuor successores ejusdem domini Hersics aequa sorte divisis.

152.

1756. 03. 12.

55. oldal, 1. sz.

Komáromy László kérésére kiküldik a városi kapitányt, melléje rendelvén a város szószólóját és a hegymestereket, hogy a (folyamodó) szőleje szomszédságában fekvő területet, amelyet sajátkezüleg formált át hasznavehetetlen töltésoldalból (agger) gyümölcsöskertté, szemrevételezését és felmérését követően, megfelelő áron a tulajdonába engedjék át.

Erga instantiam domini Ladislai Komáromy exmittitur dominus civitatis capitaneus cum adjungendis tribuno et montium magistris fine oculandae et dimensurandae plagae cujusdam suae dominationis vineae vicinae et per suam dominationem ex inutili aggere in pomarium conversae erga condignum pretium suae dominationi assignandae.

153.

1756. 03. 12.

55. oldal, 2. sz.

Csehő Ilona és Anna írásban fellebbezett sógoruk: Kovács András ellenében, aki az 1755. január 31-i tanácsülésen, nővérük végrendeletének kihirdetésekor, óvást emelvén az ősi javakra vonatkozó öröklési joguk ellen, a végrendelet érvénytelennek nyilvánította. A részestársak nevében tett fellebbezést felolvasván, az ügyben való vizsgálatot és döntést a következő tanácsülésre halasztják.

Legebatur praeterea Annae et Helenae Csehő, nomine etiam cointeressatorum exhibita humillima instantia, contra affinem earum Andream Kovács, provocative ad interpositam occasione publicationis testamenti earundem sororis sub sessione 31^{ae} Januarii anno recens evoluto 1755. factae protestationem, intuitu successionis earum aviticae invalidandique praeattacti earum sororis testamenti; cujus revisio et decisio usque uberiozem negotii hujus investigationem, in affuturam sessionem differtur.

154.

1756. 03. 12.

55. oldal, 3. sz.

A lopás gyanújával már hat hét óta fogva tartott Novák Lőrinc, Császár József és Sustek Anna ügyét tárgyalván, jóllehet ügyük kapcsán mind Buda városába, mind pedig Győr vármegyébe, írtak, minthogy eleddig, rájuk nézve, semmi terhelő bizonyíték nem merült fel, őket szabadon bocsátották. A városi tanács határozatának értelmében a börtönőrnek, a fentebb említett fogvatartottak őrizetéért – aki egyébiránt nem felelős azért, hogy ártatlanul ültek börtönben –, egy forint 50 dénár fizetendő, a szabadon bocsátottaknak pedig, ártatlanságukról, jövőbeni biztosíték gyanánt, bizonyosságlevél adandó ki.

Hac occasione assumptum extitit negotium ex suspicione furti in aresto a sex jam hebdomadarum spatio detentorum Laurentii Novák, Josephi Császár et Annae Sustek, quorum intuitu esto quidem tam civitati Budensi, quam et comitatui Jaurinensi scriptum haberetur, quia nihilominus nihil poenalis contra eosdem hactenus prodivisset, liberi dimissi sunt carcerum quoque custodi ex cassa civitatis, citra tamen formandam consequentiam, pro custodia praenominatorum arestatorum a vinculis obveniens taxa, utpote floreni 1. denariorum 50. solvenda ordinatur, iisdem autem ex aresto dimissis literae attestatoriae futura eorum pro cautela super indemnitate suspecti delicti extradanda ordinatae fuerunt.

155.

1756. 03. 12.

56. oldal, 1. sz.

Vörös Erzsébetnek, Takács Gáspár hitvesének személyesen előadott kérelmére – a kérelmező az iránt folyamodott, hogy a városi tanács révén biztosíthassa: az őseitől örökölt, házban, illetve szülőben bírt, és jelenleg (szülő)anyja: Szűcs Judit, Holes György hitvese kezén lévő, csekélyke vagyonszámát anyja, illetve mostohaapja nem fogja elkótyavetyélni, avagy [adósságokkal] megterhelni –, anyjának rossz híre, illetőleg amiatt, hogy mostohaapja gyalázatosan hitvány gazda, a tanács a következőképpen döntött: a szőlőt, amelyet a folyamodó férje művel a termés feléért, továbbra is a kezén hagyják, hogy az eredeti kötelmek szerint használja a jövőben is; a ház kapcsán

pedig: az eladásából befolyt összeg (401 forintért kelt el) egy részét, miután abból, anyja számára, egy alkalmas kis házat vett, és azt tehermentesítette, anyjának évente fizetendő, törvény szabta kamat fejében – a kamatot a tanács által kinevezett gondnoknál kell majd letétbe helyeznie –, a kérelmezőnek bérbe adják.

Postremo erga oralem Elisabethae Vörös Casparis Takács consortis instantiam, intuitu juris sui aviti, tam in domo, quam et vinea habiti ac inpraesentiarum prae manibus matris suae Judithae Szúcs, Georgii Holes consortis existentis, autoritate magistrali a dilapidatione aut inoneratione praenominatae instantis matris et vitrici praeservandi, humillime supplicantis determinatum est ex ratione publica notorietate notae instantis genitricis ejusque mariti pessimae oeconomiae, ad anteventendam exiguae adhuc superextantis substantiologiae dilapidationem aut damnosam inonerationem prospiciendumque juri avito instantis vineam illam, quam erga dimidium fructuum instantis maritus cultivat, ultro etiam prae manibus ejus erga eandem obligationem relinquendam, partem vero pretii florenorum urpote 401. domus venditae, ab emenda convenienti domuncula matri instantis exolutioneque ejusdem onerum remansuram, erga pendendum matri quotannis legale interusurium ad manus magistratualiter ordinati curatoris deponendum, instanti elocandam ordinari.

*

Március 15-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Knepf Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében [tanács]ülést tartottak, mely alkalommal

Die 15^a mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Michaële Knepf, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio, cujus occasione

156.

1756. 03. 15.

57. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. március 4-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben annak érdekében, hogy elkerülhetőek legyenek a vásárlók és eladók közötti nézeteltérések, visszautalván az e tárgyban hozott korábbi rendelkezésekre, a Helytartótanács szigorúan meghagyja a következőket: egységesítsék a Magyarországon forgalomban lévő pénzek tisztaságát, illetőleg értékét; a folyékony, avagy szilárd anyagok mérésére szolgáló (úr)mértékeket, továbbá a mérlegsúlyokat igazítsák hozzá a pozsonyi mértékekhez és mérlegsúlyokhoz; a jövőben negyedévente küldjék fel hozzá a termény-táblázatokat; s végezetül: terjesszék elébe azon magyar nemzetiségű katonáknak a nevét, akik folyó év januárjában Itáliában [állomásozó csapataiktól] megszöktek.

lectum est gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 4ta currentis mensis et anni emanatum circulare intimatum provocative ad priores jam eatenus factas dispositiones, ad evitandas inter ementes et vendentes nocivas confusiones, omnium in hoc regno currentium monetarum ligam seu valorem ad uniformitatem reducendum, mensuras vero tum

aridorum, cum liquidorum, non secus et pondera mensuris ac ponderibus Posoniensibus conformanda; tabellam vero rerum venalium naturalium in futurum angaricaliter excelso Consilio submittendam committens ac denique specificationem quoque quorundam nationis Hungaricae militum, recens praeterito mense Januarii ex Italia profugorum, fine diligentis eorundem perquisitionis ac ubi reperirentur comprehensionis, adnectens in ordine ad quos oportuna jam disposita habentur; quoad illa autem amplissimus Magistratus semet gratioso praescripto ad amussim conformare non intermittet.

157.

1756. 03. 15.

57. oldal, 2. sz

Pethő Sebestyén nyilvánosan visszavonta döntését, amelynek értelmében a Szent Lőrinc-kapu előtt, Komáromy László, illetve Muzsik Ferenc házának szomszédságában elterülő háromszög alakú térséget – a térséget a napokban a város árverésre kínálván, azt jómaga 125 forintért megvásárolta, majd ugyanezen összeg fejében – Viasz Józsefnek átengedte, kérvén, hogy a város erről, a részére, illetőleg örösei és azok utódai részére, bevallást tegyen. Az ügyet a városi tanács ismételten, részleteiben megtárgyalván, a folyó (március) hó 12-i ülésén e tárgyban hozott végzését megerősítette, ami ellen Pethő Sebestyén újból tiltakozással élt.

Hac occasione dominus Sebastianus Pethő palam, publice et manifeste revocavit cessionem plagae triangularis ante portam Sancti Laurentii sitae domibusque minorum Ladislai Komáromy et Francisci Muzsik vicinae recens praeteritis diebus per civitatem venditae et per suam dominationem licitatione tenus in et pro florenis 125. emptae in eadem summa Josepho Viasz factam, petendo fassionem pro se haeredibusque et successoribus suis per civitatem celebrari; cujusmodi negotio uberius iterum pro et contra disceptato stabilita extitit eatenus lata sub sessione 12^{ae} Martii anno labenti determinatio, domino Pethő protestationem reiterante.

158.

1756. 03. 15.

58. oldal, 1. sz.

A város jegyzője bemutatta a város 9350 forintot kitevő kölcsöntőkéjéről készített számadás-kivonatot, amelyre nézve a város, minthogy a mondott tőkeösszegeből 4371 forintot kihelyezett, 4919 forinttal (?) van még hátralékban. A város meghagyja a városi kamarásnak – a szóban forgó kivonatot, hiteles okirat formájában, részére kiadván –, hogy az utóbbi összeg után a kamatokat fizesse ki.

Expost praesentavit dominus notarius elaboratum extractum capitalium passivorum civitatis in summa florenos 9350. in se continentium, ex quibus siquidem floreni 4371. a parte civitatis in alios translati haberentur, manet civitas non nisi florenis 4919. restanciaria; a qua summa dominus camerarius obveniens interusurium exoluturus est, pro cujus accurata directione idem extractus sub authentico extraditus est.

159.

1756. 03. 15.

58. oldal, 2. sz.

Miszier Péternek, aki Krajnából származott el – közismerten rossz anyagi helyzetére való tekintettel, továbbá amiatt, hogy Magyarországon nevelkedett, és már hosszú évek óta itt, Esztergom szabad királyi városában lakik –, engedélyezték, hogy ne a külföldiek, hanem a belföldi országlakosok által fizetendő polgárdíjat rója le.

Petro Miszier carniolo ex ratione notae ejusdem paupertatis, habita reflexione tam ejusdem in regno hocce educationis, quam etiam in isthac civitate a longioribus jam annis habitationis, citra tamen quampiam consequentiam, desumi solita ab extraneis taxa civilis ad regnicolarum florenorum quippe 23. taxam relaxata est.

160.

1756. 03. 15.

58. oldal, 3. sz.

Csehő Ilona és Anna, a sógoruk: Kovács András elleni, nővérük után való öröklés tárgyában – sógoruk, végrendeletét, érvénytelennek nyilvánította – viselt perben, a városi tanács ösztönzésére, a perben érdekelt összes személy nevében is, sógorukkal békés úton megegyeztek. Az egyezés értelmében sógoruk 30 forintot fizet nekik; ezt követően a felek összes követelésüktől elállnak. A felek, az egyezséget, a városi tanács színe előtt, kézfogásukkal pecsételték meg.

Hac occasione Anna et Helena Csehő nomine etiam cointeressatorum suorum in negotio successionis invalidationisque testamenti sororis suae contra affinem suorum Andream Kovács, erga seriam amplissimi Magistratus cohortationem, amicabiliter in florenis 30. per hunc illis exolvendis cassatis ab utrinque universis praetensionibus convenerunt, talismodi conventionem suam stipulatis coram amplissimo Magistratu manibus confirmantes.

161.

1756. 03. 15.

59. oldal, 1. sz.

Pethő Sebestyén városi kapitány, Komáromy László tanácsstag és Vozár Pál városi szószóló személyesen jelentették, hogy a városi bíró megbízásából, Cassanova Dániel városi kéményseprő kérésére, elvégezték a Szent Lőrinc-kapu kijáró kapujánál, kapun kívül, jobboldalt elterülő, városfallal határos térségnek a helyszíni szemlélését. A térség szélessége, a városfaltól mérve, 4 öl, hosszúsága pedig 11 öl 4 róf. A kéményseprő – aki súlyos adósságaitól szabadulni akarván, saját házát eladásra kínálja – a mondott területen, a közjó érdekében: a jövőbeni esetleges tűzvészek miatt, az őrhely szomszédságában, egy kisebb házat kíván, saját használatra, építeni. Személyesen előadott kérelmét a városi tanács megtárgyalván, a városnak eleddig nyújtott, illetőleg a jövőben nyújtandó hűségese szolgálataira való tekintettel a kért, egyébiránt használaton kívül álló területet, 30 forint fejében, részére kiszolgáltatták, a következő feltétellel: a városfal mellett fekvő 4 öl szélességű területen úgy építse fel a házát, hogy az [azon áthaladó] országos kocsiút számára megfelelő szélességű sávot hagyjon szabadon, és az úton zajló közlekedést semmi módon ne akadályozza; a felépítendő épület sarkát, az egyenes vonalat megtartva, Komáromy László átellenben fekvő háza [sarkához] igazítsa; az épületet jó minőségű anyagból emelje, és megfelelő

formájúra készítse; az építkezés megkönnyítésére engedélyezik, hogy a városfalat is felhasználja: az épületet tetszése szerint hozzá építheti, mindazonáltal tartozik a városfalat a lehető legjobb állapotban fenntartani; köteles a leendő ház teljes hosszában, egészen Szilágyi Miklós házáig, a városfaltól számított két öl szélességben, a város által majdan készíttendő vízvezeték számára, saját költségén, földben futó boltozatot építeni. A mondott térség kihasítására és a kérelmező számára történő átadására a tanács a városi kapitányt, Komáromy Lászlót és a városi szószólót rendeli ki.

Postremo dominus capitaneus Sebastianus Pethő et Ladislaus Komáromy cum sibi adjuncto tribuno plebis Paulo Vozár oralem fecerunt relationem super peracta penes domini judicis exmissionem pro parte et ad instantiam Daniélis Cassanova civitatis spacicaminarii oculata plagae extra portam Sancti Laurentii, in exitu, ad partem dextram, in ductu moeniorum sitae moeniisque contiguae, in lato orgias numero 4. a moeniis computatas, in longo vero orgias numero 11. et 4. brachia continentis per praenominatum spacicaminarium pro erigenda ibidem sibi domuncula petita; cujusmodi petitionem eodem spacicaminario coram amplissimo Magistratu quoque proponente eaque sufficienter excussa, siquidem praenominatus instans gravioribus debitis onustus in talismodi onerum suorum depurgationem domum suam venui exponere vellet, eum autem habita boni publici ratione prope vigilias ob emergibiles ignis fatalitates mansionem habere conveniret, eidem plaga illa, qua alioquin hactenus nulli usui applicita, ex ratione quoque fidelium ac utilium civitati praestitorum et in futurum praestandorum servitiorum in et pro florenis 30. restituta extitit ea lege, ut a muro civitatis numero 4. orgias in lato versus viam currulem publicam computando ponendo aedificio applicare possit, eidem viae vero sufficiens spacium excindatur necque eadem quoquo modo constringatur aut etiam conveniens ad portam civitatis ingressus praepediatur itaque cornu ponendi aedificii e regione sitae domini Ladislai Komáromy domui observata recta linea conformetur, talismodi ponendum aedificium autem ex bona materia convenienti forma extruatur, pro cujusmodi aedificii sublevamine dicto spacicaminario murus quoque civitatis per eum tamen quam optime conservandus eidem indulgetur, cui aedificium quoque superinducere pro lubitu integrum erit; obligabitur attamen e converso idem spacicaminarius, duarum orgiarum spacium in lato intellectum et a muro civitatis computatum propriis sumptibus et expensis ad rationem civitatis pro aquae ductu, dum et quando ibidem per civitatem erigendo, deserviturum sub fornicem accipi curare, usque domus suae longitudinem ad vicinae domus Nicolai Szilágyi finem intellectam, super talismodi nihilominus duarum orgiarum spacio, casu etiam in eo, ubi per civitatem pro fossato et aquae ductu applicaretur, saepefato spacicaminario aedificium qualecunque pro sua necessitate extruere licitum erit. Pro cujus plagae excisione nominatoque instanti traditione dominus civitatis capitaneus, Ladislaus Komárom et tribunus plebis exmittuntur relationem facturi.

162.

1756. 03. 15.

60. oldal, 1. sz.

Muzsik Ferenc, nyugalmazott városi árvák atyja félévi (gondnoki) bérének kifizetését kéri, egyszersmind megtiltja, hogy azon háromszög alakú területet, amely a házának szomszédságában áll, és amelyet a város, nemrégiben elárverezvén, javára ítelt meg, bárki is [önhatalmúlag] birtokba vegye.

Denique lecta est Francisci Muzsik qua emeriti orphanorum curatoris intuitu medii anni curatorialis salarii sui supplicantis instantia, cum adnexa ad calcem protestatione et inhibitione quoad plagae illius triangularis domus instantis vicinae et recens evolutis diebus per civitatem licitatione tenus venditae instantique per Magistratum adjudicatae per quemcunque fiendam occupationem.

Március 20-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében [tanács]ülést tartottak, mely alkalommal

Die 20^a mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomhazi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio, cujus occasione

163.

1756. 03. 20.

61. oldal, 1. sz.

Pethő Sebestyén és Komáromy László tanácsstagok, a város szószólója: Vozár Pálnak társaságában, személyesen jelentették, hogy a Szent Lőrinc kapunál, a városfal mentén elterülő, az 1756. március 15-i tanácsülésen Cassanova Dánielnek átengedett térséget, a vonatkozó tanácsi határozatnak megfelelően, az adományos és örökösei tulajdonába adván, annak birtokába az adományost beiktatták. A birtokba iktatás ellen néhai Fejér János özvegye – attól tartván, hogy ha a szóban forgó térségre egy ház épülne, abból neki mint szomszédnak valamiféle kára származnék –, tiltakozással élt.

domini deputati Sebastianus Pethő et Ladislaus Komáromy senatores cum tribuno plebis Paulo Vozár oretenus retulerunt semet plagam illam, ad portam Sancti Laurentii penes murum civitatis sitam, recens evoluta sessione die 15^a currentis mensis et anni Daniëli Cassanova spacicaminario resolutam, in conformitate ejusdem determinationis eidem haeredibusque et posteritatibus ejusdem tradidisse et immanuasse suamque dominationem in eadem statuuisse, domina vidua domini condam Joannis Fejér, in quantum erigendum ibidem aedificium eidem nefors qua vicinae damnum quodpiam causaret, protestante et contradicente.

164.

1756. 03. 20.

61. oldal, 2. sz.

A városi kapitány és a város szószólója személyesen jelentették, hogy Komáromy Lászlónak a szőlőjével szomszédos területet, amelyet hasznavehetetlen töltésoldalból gyümölcsös céljára szolgáló helyé alakított át, szemrevételezt követően, arra [a terület-átformálás révén szerzett elő]jogát elismervén, két forintért eladták; egyszersmind a szőlővel egyesített területet felmérték és lajstromba vették.

Oralem item fecit idem dominus capitaneus et tribunus plebis relationem super peracta oculata plagae illius domini Ladislai Komáromy vineae adjacentis, per suam dominationem ex inutili aggere in locum pro pomario deserviturum conversae, quae suae dominationi erga duorum florenorum titulo recognitionis juris persolutionem vendita est vineaeque suae dominationis admensurata urbarioque inscripta extitit.

165.

1756. 03. 20.

61. oldal, 3. sz.

A városi szószólvó bevonásával tanácskozáván, határozatot hoztak, miszerint a plébánia utcájából, illetőleg a Duna utcából esős időben lefolyó és a Holles-féle telek előtt összegyűlő, összes telek-szomszédjának kárára pangó esővíz Dunába történő levezetésére, szerény kivitelezési költségek mellett, egy a mondott telektől a Dunáig futó, boltozott és vasrácsokkal kellőképpen ellátott csatorna készítenendő.

Expost cum concursu quoque tribuni plebis conclusum est, quatenus ad derivandam et ad Danubium promovendam aquam illam, quae ex vico, in quo parochia sita est ac Danubiali quoque platea pluvioso tempore congregari et ante fundum Hollessianum cum totius viciniae illius incommoditate stagnare assoleret, penes attactum fundum Hollessianum commodus aquae ductus seu canalis usque Danubium extendendus et sub fornicem summendus cratigue ferrea debito modo muniendus moderatis tamen sumptibus erigatur.

166.

1756. 03. 20.

62. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, a plébánia-templom folyamatban lévő helyreállítási munkálataihoz kapcsolódva, a munkálatok során fel nem használt földből és kövekből a Duna utca felújítandó, illetve – szükség szerint – annak úttestje kiigazítandó, valamint a Duna gátjai, mindazon helyeken, ahol ez leginkább kívánatosnak mutatkozik, magasabbra emelendők és megerősítendők.

Ac una illud quoque dispositum extitit, quatenus occasione modernae restorationis ecclesiae parochialis terra et lapidibus inutilibus inde avehendis non solum praeattacta Danubialis platea reficiatur requisiteque via plateae corrigatur, verum et aggeres Danubii in locis maximis requisitis replentur et solidentur.

167.

1756. 03. 20.

62. oldal, 2. sz.

A városi menhely, illetőleg a házról-házra járó, [koldulásból] élő szegények megsegítése érdekében a városi kapitányt megbízzák: szigorúan ügyeljen arra, nehogy a város területén idegen koldusok, avagy a város saját kéregetői, kivéve azokat, akiket – az utóbbiak közül – jómaga könyöradományra méltónak talál, házról-házra járva kolduljanak. Ennélfogva feladatává teszik: a könyöradományra érdemesült városi szegényeket írja össze; az összeírtakat, a városi pénztár terhére, lássa el bádogból készült bárcákkal; az idegen, vagy az efféle bárcákkal nem rendelkező helybeli koldusokat – azonmód, amint szem elé kerülnek –, a városi fegyveres örök útján, a városból távolíttassa el; végre jelen rendelkezéseket a szomszédos Szenttamás és Víziváros törvényhatóságaival, a célból, hogy velük egyetértésben, e téren megfelelő intézkedéseket hozhassanak, rövid úton közölje.

Praeterea concredita est domino capitaneo in sublevamen xenodochii aliorumque hujatum pauperum ostiatim viventium seria invigilantia atque cura, ne extranei in gremio civitatis

oberrantes mendici sed nec hujates, nisi ii, quos sua dominatio elemosyna dignos adinvenerit, ostiatim obambulare et mendicare admittantur. Eapropter sua dominatio hujates pauperes elemosyna videlicet dignos conscribet, conscriptos signis lamineis ex cassa procurandis distinguet, extraneorum autem vel talismodi signo destitutorum, quamprimum observati fuerint, instantaneam e civitate educationem satrapis civitatis severe imponet, dispositionibus his cum vicinis quoque Sancto Thomensis et Aquaticae civitatis jurisdictionibus, ad habendam hac in parte cointelligentiam paresque dispositiones faciendas, vicine communicandis.

168.

1756. 03. 20.

63. oldal, 1. sz.

Eötvös Mihály orvos, vallására nézve katolikus, győri nemesember, a testületi [a. m. közösen leteendő] esküt letévén, valamint a szokásos 23 forintnyi illetéket megfizetvén, Esztergom sz. kir. város polgárainak sorába felvételt nyert.

Demum egregius Michaël Eötvös nobilis Jaurinensis professione chyrurgus catholicae religionis, deposito praevie corporali juramento et solita florenorum 23. taxa, in numerum hujatum civium assumptus est.

169.

1756. 03. 20.

63. oldal, 2. sz.

Kalmár Tamást, aki a Peterlik-ág kihalta következtében [lakatlanná vált] ház eladásából befolyt összeggel (az összeg, ki nem fizetett kamatjaival együtt, jelen pillanatban 150 forintot tesz ki) adósa a városnak, arra kötelezik, hogy adósságát azonnál törlessze; ellenkező esetben tartozását vagyonából fogják behajtani – a törlesztés határideje gyanánt Szent György közelgő ünnepnapját tűzvén ki.

Thomae Kalmár autem fine inomissae persolutionis florenorum illorum 150. una cum neglecto interusurio, quibus civitati ex caducitate Peterlikiana venditae domus pretio teneretur, cum comminatione casu in contrario realis executionis terminus Sancti Georgii proxime affuturi, judicialiter praefigendus ordinatur.

170.

1756. 03. 20.

63. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében néhai Sinkay Lukács fiának: Istvánnak, kérelmére – István Nagyszombatban [már] két esztendő óta a botanika tudományának szentelt, s most nagybátyja útján benyújtott folyamodványával ahhoz kér segítséget, hogy a papi pályára léphessen –, egy az általános [érseki] helynököknek címzett ajánlólevelet adnak.

Stephano denique Lucae condam Sinkay hujatis civis filio phytosophiae Tyrnaviae in secundum annum operam navanti, erga humillimam ejus instantiam per patruum ejus Joannem Sinkay

propositam, fine facilius consequendae clericae literae commendatoriae illustrissimo domino generali vicario exarandae resolute sunt.

171.

1756. 03. 20.

63. oldal, 4. sz.

Muzsik Ferenc nyugalmazott városi árvák atyjának hivatalviselési idejére járó fizetésének tárgyában beterjesztett kérelmét ismételten tárgyalván, az ügyében való további vizsgálódást, illetőleg a döntő ítélet meghozatalát a következő tanácsülésre halasztják.

Assumpta iterato extitit Francisci Muzsik emeriti orphanorum curatoris instantia intuitu salarii pro rato gesti curatoratus tempore supplicantis, cujus uberior indagatio finalisque decisio in affuturam sessionem extenditur.

172.

1756. 03. 20.

63. oldal, 5. sz.

Viasz József kérelmére – azt kéri: a háza előtt elterülő kicsiny térséget engedjék át a tulajdonába, hogy azon egy épületet emelhessen –, az ügyében már korábban – az 1752. december 5-i városi tanácsülésen – hozott határozatnak megfelelően, a szóban forgó terület helyszíni szemléljére kiküldik Knepfl Mihály és Szabó János tanácsosokat.

Ad humillimam vero Josephi Viasz instantiam, intuitu admittendae sibi pro erigendo quopiam necessario aedificio plagae illius exiguae, quae ante instantis domum sita esset cujusque intuitu anno jam 1752. 5ª utpote Decembris apud amplissimum Magistratum semet instantionaliter insinuaverat ac etiam fine oculandae ejusdem plagae sub sessione praeattactae diei deputationem obtinuerat supplicantis, penes prioris latae determinationis confirmationem pro peragenda oculata domini Michaël Knepfl et Joannes Szabó senatores exmittuntur relationem facturí.

173.

1756. 03. 20.

64. oldal, 1. sz.

Knepfl Mihálynak a saját, illetve néhai Fajchtinger József özvegye nevében szóban beterjesztett kérelmére (mindketten Hoósz András hitelezői) kiküldik a városi kapitányt, hogy egy korábban kapott felhatalmazás birtokában az említett adós szőlejét, felbecsült értéke szerint, a mondott hitelezők részére, a bíróság által már jóváhagyott követelésüknek megfelelően, különítse el, majd pedig ossza fel.

Dominus denique capitaneus erga oretenus per dominum Michaëlem Knepfl qua creditorem Andreae Hoósz, nomine etiam dominae viduae domini condam Josephi Fajchtinger qua itidem creditricis attacti Hoósz factam instantiam, virtute jam alioquin praehabita exmissionis authorisatur et exmittitur ad continuandam in vinea praenominati Andreae Hoósz ad rationem eorundem creditorum, quibus eadem vinea adjudicata et jam quoque pro parte eorum executi haberetur executionem ejusdemque vineae sequestrationem et subdivisionem, a proportione

cujusque creditoris adjudicatae praetensionis observato tamen ejusdem vineae aestimato pretio instituendam.

174.

1756. 03. 20.

64. oldal, 2. sz.

A városi kapitány, Muzsik Ferenc jelenlétében, a városi tanácsnak jelentette, hogy a Szent Lőrinc-kapunál, a Muzsik háza szomszédságában elterülő térséget, melyet a napokban a város által megejtett árverés alkalmával 125 forintért megvásárolt, békés megegyezésük értelmében, ugyanezen összeg fejében, Muzsik részére átengedte, azzal, hogy Muzsik köteles a plébánia-templomnak két ölnyi [építő]követ, valamint kétezer téglát adni, az építőanyagot saját költségén fuvarozandó. Muzsik Ferencnek, szóban előadott kérelmére, engedélyezték, hogy szükség esetén az említett térségnek a városfal melletti részét is birtokba vegye, sőt hogy azon házat építsen, azon kikötéssel, hogy az utóbb említett területen tartozik a csatorna, illetőleg vízlevezető árok számára a város által kihalászott két öl szélességű sávban boltozott [csatornát] készíteni, továbbá hogy magát a városfalat, amelyet az épület felhúzásakor igénybe vehet, köteles jó állapotban fenntartani.

Postremo idem dominus capitaneus oretenus retulit, Francisco quoque Muzsik in praesentiam amplissimi Magistratus comparente, qualiter sua dominatio intuitu plagae illius attacti Muzsik domui vicinae et ad Portam Sancti Laurentii sitae recensque evolutis diebus occasione nimirum licitationis ejusdem a parte civitatis institutae per suam dominationem in et pro 125. florenis emptae, cum eodem Muzsik amicabiliter conveniendo, eam eodem pretio eidem sponte ac benevole cesserit ea lege adjecta, ut idem Musik ecclesiae parochiali duas orgias lapidum et bis mille tegularum propria vectura administrandarum dare obligetur. Erga cujus oralem eamque humillimam instantiam indultum extitit, quatenus spacium quoque intra praementionatam plagam usque murum civitatis praetensum pro necessitate sua occupare inibique aedificium erigere possit ac valeat, spatium attamen illud duarum orgiarum latitudinis pro fossato seu canale et aquae ductu per civitatem excisum sub fornicem summere murumque civitatis pro juvamine ponendi aedificii eidem admissum in bono statu conservare obligetur.

*

Március 26-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valther Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 26^a mensis Martii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

175.

1756. 03. 26.

65. oldal, 1. sz.

Pethő Sebestyén, Knepfl Mihály és Szabó János tanácsstagok szóban jelentették, hogy korábban nyert felhatalmazásuk birtokában, a város szószólójának jelenlétében, a Viasz József háza előtti területet – a terület hossza, Muzsik Ferenc háza felé mérve: másfél öl, szélessége pedig, beleértve a Viasz-féle ház szomszédságában futó, a királyi város területét Szenttamás [mezőváros] területétől elhatároló utca, valamint vízlevezető árok szélességét, három öl és két láb – szemrevételezván és felmértén, azt tapasztalták, hogy a szóban forgó terület birtokbavételével, illetve ott egy háznak létesítésével az említett utcán zajló, szekerekkel történő átmenő forgalom nem fog akadályoztatni, illetőleg mindez Valentovics Pál közelben álló házára nézve semmiféle hátrányos következménnyel nem fog járni; ráadásul az újonnan emelendő ház elegendő szélességű szekérbejáróval, illetve -kijáróval fog rendelkezni. A fenti jelentésre a mondott területet, felmért határai szerint, a külső tanács két tagjának: a városi szószólónak és adószedőnek a jelenlétében, két forintért, Viasz Józsefnek eladták.

domini Sebastianus Pethő, Michaël Knepfl, et Joannes Szabó oralem fecerunt relationem, qualiter suae dominationes virtute praehabita exmissionis in praesentia quoque tribuni plebis plagam illam, quae ante domum Josephi Viasz situaretur ac in longo seu versus domum Francisci Muzsik progrediendo orgiam 1. et mediam, in lato autem seu intra vicum, cui eadem domus advicinaretur et aquae ductum seu fossatum terrenum regiae civitatis a Sancto-Thomensi distinguens, orgias tres et duos pedes complecteretur, oculassent ac dimensurassent comperissentque, quod per praemissae plagae occupationem ibidemque erigendum aedificium neque attactus vicus, sequaciter via currulis vici ejusdem constringenda sit, neque etiam vicinae domui Pauli Valentovics per id quodpiam praejudicium aut damnum inferetur eademque domus sat spatiosum exitum et introitum currulem habitura sit. Erga cujusmodi dominorum deputatorum fidedignam relationem eadem plaga, in conformitate praemissae dimensionationis, mentionato Josepho Viasz praesentibus etiam exterioribus senatoribus utpote tribuno plebis et civitatis perceptore erga duorum florenorum in recognitionem juris ad cassam civitatis persolutionem applacitata et vendita est.

176.

1756. 03. 26.

66. oldal, 1. sz.

Valentovics Pál a városi tanács színe elé járulván, a Viasz József (övével szomszédos) háza előtti terület eladásával, illetve azzal kapcsolatban, hogy azon a területen mondott szomszédja házat kíván építeni – minthogy féltő: ez esetben saját házának szekérrel való megközelítése esetleg akadályokba ütközne –, a maga és hitvese: Szentgály Borbála nemes úrnő nevében ellenvetéssel élt.

Cujusmodi plagae venditioni erigendique ibidem per nominatum Josephum Viasz aedificii vicinus Paulus Valentovics in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparens, in quantum nefors ponendum ibidem aedificium sibi praejudiciosum et damnosum foret domusque suae currulem exitum et introitum praepediret, nomine suo et uxoris suae nobilis dominae Barbarae Szentgály solemniter contradixit.

177.

1756. 03. 26.

66. oldal, 2. sz.

Medveczky Ádámnak, illetve Dömény Mihálynak, hasonló értelmű kérelmére, a városi kapitány ez ügyben tett jelentésének ismeretében, az igényelt és a kapitány által már szemrevételezett, illetve felmért térségeket – az egyik terület hossza, a királyi város, illetőleg Szenttamás [mezőváros] közös határán futó vízlevezető árok mentén mérve, 5 öl 2 láb, szélessége: 3 és fél öl, a másik hossza 15 öl, szélessége pedig 3 öl – négy, illetve hat forintért, eladták.

Hac occasione domino civitatis capitaneo referente erga parem humillimam Adami Medveczky et Michaëlis Dömény instantiam, intuitu talismodi plagarum ante domos eorum existentium habitarum eis applacidandarum supplicantium, supplicantibus plagae illae jam per dominum capitaneum oculatae et dimensuratae, et quidem illi in lato orgiarum numero 3. et mediae, in longo autem seu defluxu fossati et aquae ductus terrena regiae civitatis et Sancto-Thomense distinguentis orgias 5. et 2. pedes erga quatuor florenorum titulo recognitionis juris, huic autem in lato orgias numero 3., in longo vero orgias 15. continens plaga erga 6. florenorum eodem titulo deponendorum solutionem applacidatae et venditae sunt.

178.

1756. 03. 26.

67. oldal, 1. sz.

Városi megbízottak szóban jelentették, hogy korábbi kiküldetésüknek megfelelően az Előhegy lábánál, a nagy(obb) szüreti állomáshelynél, Szilcz József és Lukácsy István pincéivel szemben fekvő területet felmérték, majd felosztották 21 kisméretű ház építésére alkalmas házhelyre. A területen, a szekérút számára, a pincék, illetőleg a leendő házikók között tíz öl, míg a kertek irányában 5 öl hosszúságú [földsávot] hasítottak ki. A jelentéstevők megbízattak, hogy a házhelyeket, árverésen, a legtöbbet ajánlónak, adják el.

Retulerunt item domini deputati oretenus, quomodo plagam illam sub pede promontorii Előhegy vocati ad majorem stationem vindemialem e regione nimirum cellariorum dominorum Josephi Szilcz et Stephani Lukácsy sitam, virtute praehabita exmissionis dimensurassent et in fundos numeo 21. pro domunculis deservituros subdivisissent, pro via curruli intra attacta cellaria et erigendas domunculas orgias numero 10., versus hortos autem itidem pro curruli via orgias 5. excidentes. Cujusmodi facto approbato et ratihabito, ut iidem fundi licitationetenus plus offerenti divendantur, eisdem dominis deputatis concreditum est relationem facturis.

179.

1756. 03. 26.

67. oldal, 2. sz.

Városi megbízottak feladatává tették, hogy azt a térséget, amelyik a Buda utcában, Bujdosó István házától egyenes vonalban Kerekes Pál házáig húzódik, mérjék fel, és anélkül, hogy az ott futó sikátor területéből valamit is elvinnének, azon lakosok között, akiknek háza a szóban forgó térség szomszédságában áll, az általuk (ti. a megbízottak által) megszabott áron, osszák fel. A mondott térség, miként a korábban Viasz Józsefnek, Medveczky Ádámnak és Demény Mihálynak eladott

területek, házaikkal együtt „méretezendők” (értsd: veendőik jegyzékbe), és a megfelelő adócédulák kiosztandók.

Concredita estitit praeonominitis dominis deputatis plagae etiam illius, quae a domo Stephani Bujdósó usque domum Pauli Kerekes in platea Budensi linea recta ducenda interjacet, dimensuratio et citra coarctationem plateolae viaeque ibidem existentis, pretio per suas dominationes conscientiose limitando, iisdem incolis, quorum domibus plaga illa advicinatur, fienda disfractio. Cujusmodi plaga, ita et superius attactae Josepho Viasz, Adamo Medveczky et Michaëli Demény venditae, domibus eorum admensurandae schaedisque portionalibus adiciendae venient.

180.

1756. 03. 26.

67. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. március 11-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Kamara elrendeli: a jövőben a házi[pénztár]ral kapcsolatos számadásokat, a fizetések folyósítása felfüggesztésének terhe mellett, a féléves határidőt minden esetben betartva, hozzájuk kell felterjeszteni.

Expost lectum est excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato Posonii die 11^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum circulare intimatum rationum domesticarum imposterum semper intra terminum semestris spacii excelsae Camerae Regiae infallibiliter fiendam submissionem cum comminatione effectivae suspensionis a salariis committens. Cujusmodi dispositionibus semet amplissimus Magistratus omnimode accomodare non intermittet.

181.

1756. 03. 26.

68. oldal, 1. sz.

Felolvasták Valkó Máté magyar vargamester kérvényét, amelyben a folyamodó, annak okán, hogy mesterségének gyakorlásától a [városi] vargák céhe – mivel féltékenységtől vezérelve illetlen cselekedetekre ragadtatta magát: tulajdon hitvesének, valamint mestertársainak tiszteletét gyalázkodó szavaival besározta –, átmeneti időre eltiltotta, ezen büntetés elengedését kéri, ígervén, hogy életmódján komolyan fog változtatni. A vargamesternek, miután szigorú figyelmeztetésben részesült, a saját, illetve hitvesének és gyermekeinek nyomorúságos állapotára, illetőleg szegény voltukra való tekintettel, utolsó ízben, büntetését elengedték, aki egyszersmind a céh által kirovandó összes bírság [kifizetése] alól is mentesült.

Legebatur praeterea Matthaei Valkó magistri sutoris Hungarici per ceham ab exercitio opificii sui ex ratione reiteratis vicibus zelotypia stimulante commissorum quorumpiam inconvenientium actuum ac etiam effutorum talismodi scandalosorum honorem propriae uxoris ac conmagistrorum suorum graviter proscindentium verborum suspensi instantia, intuitu relaxationis poenae hujus humillime supplicantis emendationemque seriam morum promittentis. Erga quam praevia saevara commonitione habita reflexione miseri et egeni supplicantis status ejusque consortis et prolium sub spe serie emendationis pro hac et quidem postrema vice relaxata suspensionis opificii poenaltate omnis etiam mulcta per ceham dictanda eidem condonata est.

182.

1756. 03. 26.

68. oldal, 2. sz.

A Zólyom vármegyei Tótpelsőcről (Plesocz) származó, katolikus vallású Fülöp Jakab szabómester [nevét], miután az esküt letette, illetőleg a 23 forintnyi illetéket megfizette, Esztergom sz. kir. város polgárainak a jegyzékébe bevezették.

Jacobus vero Fülöp ex comitatu Zoliensi, possessione Plesocz oriundus, religionis catholicae, magister sartor, praevia juramenti taxaeque florenorum 23. depositione cathalogo civium inscriptus est.

183.

1756. 03. 26.

68. oldal, 3. sz.

Kolon János, miután Esztergom sz. kir. város fegyveres őrévé választották, a szokásos esküt letette.

Joannes autem Kolen in civitatis satrapam adsumptus consuetum deposuit juramentum.

184.

1756. 03. 26.

68. oldal, 4. sz.

Esztergom sz. kir. város [Esztergom] vármegye 1756. március 29-én tartandó általános közgyűlésére Lukácsy István és Komáromy László [tanácsosokat] küldi ki.

Domini Stephanus Lukácsy et Ladislaus Komáromy pro generalis comitatus congregatione die 29^a currentis celebranda a parte civitatis deputantur relationem facturi.

185.

1756. 03. 26.

69. oldal, 1. sz.

Ifj. Pamhákel Mihály a városi tanács színe elé járulván, a maga, illetve a csolnoki plébános nevében (mindketten Hoósz András hitelezői) azt kérte, hogy a városi kapitány, a tanács jóváhagyásával, a mondott adós szőlejét, részére, illetve érdektársai részére, ossza fel. Kérelmének helyt adván, a kapitányt a fentebb említett birtokmegosztás elvégzésére kiküldik.

Junior autem dominus Michaël Pamhákel in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparens qua creditor Andreae Hoósz, ex ratione anteventendorum majorum nefors damnorum sed et facile emergibilium confusionum praecautiois, petiit tam suo quam et domini parochi Csolnokiensis qua etiam creditoris nomine dominum capitaneum civitatis ad continuandam executionem in vinea attacti Andreae Hoósz pro parte suae domonationis et cointeressatorum

peractam, ejusdem vineae subdivisionem magistratualiter authorisari. Cujus petito legali delatum est dominusque capitaneus virtute jam praehabitaie instructionis exmittitur.

186.

1756. 03. 26.

69. oldal, 2. sz.

Petrovszky Pálnak Majer Károly özvegye ellenében, adóssága tárgyában (az özvegy 246 forint 6 dénárral adósa) benyújtott írásbeli kérelmére a városi tanács a város bírójának meghagyta, hogy – minthogy az özvegy másoknak is tartozik pénzzel, és ezen hitel-ügyletek lebonyolítása a városi tanács dolga – az özvegyet idéztesse a színe elé, és ott, megfelelő határnapot kitéúzvén, kötelezze adósságainak megfizetésére.

Erga denique scripto porrectam Pauli Petrovszky contra Caroli Majer viduam intuitu debiti sui florenorum 246. denariorum 6. supplicantis instantiam determinatum extitit, siquidem dicta vidua aliis etiam obaerata esset, sed et onera, quorum cura et administratio amplissimo Magistratui incumberet haberet, quatenus eandem dominus judex in sui praesentiam citari faciat ac intuitu debitorum suorum persolutionis judicialiter admoneat fineque eo terminum etiam competentem praefigat relationem superinde facturum.

187.

1756. 03. 26.

69. oldal, 3. sz.

Knepfl Mihály bemutatván az 1750. évben, a városfal mellett futó vízlevezető árok helyreállítására, illetőleg létesítésére kivetett adó beszédéséről készített számadásokat, a számadások felülvizsgálatára kiküldik Valter Imre és Komáromy László tanácsstagokat, az esküdt jegyzőt, valamint – többedmagával – a városi szószólót.

Postremo dominus Michaël Knepfl praesentavit rationes super incassatione adrepartitae taxae anno 1750. in reparationem et respective erectionem fossati seu aquae ductus ad muros civitatis existentis, pro quarum revisione domini Emericus Valter, Ladislaus Komáromy senatores et juratus notarius cum tribuno plebis eique adjungendis deputantur relationem facturi.

188.

1756. 03. 26.

69. oldal, 4. sz.

A városi kapitány jelentette, hogy kesztölci lakosok kívánságára az esztergomi káptalannak előző napon, a város területére, a Strázsa-hegynek nevezett domb alatti térségre hajtott, utóbb a város őrei által összeterelt nyáját, a káptalan számvevőjétől szóban vett biztosítékra (utóbbi megfelelő kártérítést helyezett kilátásba), a káptalannak visszaszolgáltatta.

Dominus autem capitaneus retulit, hesterna die gregem ovium venerabilis capituli Strigoniensis per optionem Kesztölcziensium ad terrenum civitatis, plagam sub monte Strázsa-hegy vocato sitam impulsam per custodes civitatis invagiatum, erga verbalem autem assecurationem super danda

sufficienti satisfactione per dominum rationistam capituli domino capitaneo factam per suam dominationem illico resignatum esse.

189.

1756. 03. 26.

70. oldal, 1. sz.

Egy korábbi határozatnak megfelelően – a szóban forgó határozat szerint Esztergom sz. királyi város plébániatemplomának, a templomban tartandó szentmisék alkalmával használatos évi bormennyiséget, természetben, többé már nem szolgáltatja ki – a Barankovics József egyházi által az 1755. évre adott három akónyi misebor árát, akóját három forinttal számolván, a városi kamarás megtéríti.

Denique in conformitate jam eatenus interventae determinationis, siquidem civitas vinum pro celebrandis in ecclesia parochiali sacris missae officiis per anni decursum requisitum jam in natura non praestet dictae ecclesiae, tres urnas pro necessitate hac requisitas et per aedituum Josephum Barankovics datas pro anno videlicet 1755. singulam urnam a florenis 3. computando dominus camerarius ex cassa exolvat.

190.

1756. 03. 26.

70. oldal, 2. sz.

A [városi kamarásnak] meghagyják, hogy a városi kancellária-hivatal szükségletére szánt két köteg papír árát (5 forint 75 dénár), utalvány ellenében, fizesse ki.

Non secus et chartae pro necessitate civitatis cancellariae requisitae duo rizmata florenorum 5. denariorum 75. penes dandam assignationem [dominus cancellarius] exolvat.

191.

1756. 03. 26.

70. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Hosszú sor nevű külváros lakosai nevében benyújtott folyamodványt, amelyben a mondott lakosok amiatt tiltakoznak, hogy Casanova Dániel a városfalon kívül, a Szent Lőrinc-kapu mögött, a várostól nemrégiben vásárolt területen egy épületet kíván emelni; azt vélvén, hogy emiatt, a szóban forgó területet átszelő utcán, szűkület keletkezhet. A városi tanács, ezen ügyben, a március 15-i, illetve 20-i ülésein hozott végzések szellemében fog eljárni.

Postremo lecta est instantia nomine incolarum suburbii Hosszú sor vocati in forma protestationis porrecta, intuitu erigendi per Daniëlem Casanova aedificii ad portam Sancti Laurentii extus in plaga utpote eidem per civitatem recenter vendita et excisa ob praetensam ibidem existentem plateae coarctationem. Cujus intuitu habita reflexione eatenus sub sessionibus 15^a et 20^a Martii interventarum determinationum amplissimus Magistratus id facturus est, quod juris et justitiae dictaverit ordo.

Április 2-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valter Imre, Knepfl Mihály, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromi László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 2da mensis Aprilis sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomhazi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Michaële Knepfl, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromi senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

192.

1756. 04. 02.

71. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. március 11-én kiadott körözüényét, amelyben a Helytartótanács az 1755. szeptember 9-én hozott rendelkezések – a rendelkezések értelmében a királyi sószállítók, jövet-menet, mindenféle vám fizetése alól fel lettek mentve – kapcsán, kiegészítésül, tudatja: a sószállítók kötelesek magukat, tekintet nélkül arra, hogy tele, vagy éppenséggel üres szekérrel közlekednek, a vámfizetés dolgában, kellőképpen igazolni; e célból, nehogy bármi módon, saját törvényes bevételeik után, a vám lerovását elkerüljék, a jövőben közhitelű formában kiállított, személyre szóló útlevelet kapnak, amelyben az is fel lesz tüntetve: hol és ténylegesen milyen áron szerzik be a sót. Abban az esetben viszont, ha a sószállítók, visszatértükben, esetleg külföldi árut hoznának be, eredeti áron, akkor újonnan felfogadott szállítóknak számítván, tartoznak a vámot mindenhol teljes mértékben megfizetni. A körözüennyel a Helytartótanács átküldte azon portékáknak a jegyzékét, amelyeket az egyik bécsi kereskedőházból, a kereskedőházba betörve, loptak el, azon utasítással, hogy ha véletlenül azon érnének valakit, hogy az ellopott portékák egyiket-másikat, a város (Esztergom sz. királyi városa) területén, áruba bocsátaná, akkor azokat legott vegyék bírói zár alá, s az esetről késedelem nélkül értesítsék a Helytartótanácsot. A városi tanács, utóbbiak kapcsán, a szükséges intézkedéseket, késedelem nélkül megtette.

lectum est gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato 11^{ae} mensis Martii anno currenti emanatum circulare intimatum provocative ad factas sub dato adhuc 9^{ae} Septembris anno recens evoluto 1755. dispositiones, in continuationem earundem quoad salis regii vectores tam in itu, quam et reditu ab omni teloniali exactione immunes habendos significans, ea lege adjecta, ut hi seu curribus sale regio oneratis seu vacuis proficiscentes semet in teloniis sufficienter legitiment, quo fine eisdem (ad anteventendas teloniorum hoc vel illo modo in justis legalibus suis obventionibus defraudandi occasiones) non quidem singulis individuis, verum pro ratione cujusvis loci, unde comparent, respective in concreto sumptis, posthac in authentica forma passuales extradabuntur. Casum autem in eum, si attacti salis vectores, in reditu erga novam mercedem res alienas nefors reveherent, iidem qua noviter conducti vectores ad solutionem telonialem ubique omnino obligentur. In reliquo specificationem quarumpiam mercium ex fornice mercantili Viennae recenter effracto furto ablatarum amplissimo Magistratui transmittens fine eo, si nefors quidpiam ex eisdem in gremio civitatis distrahi contingeret, illico sequestro judiciali subiciatur eatenusque indilate excelsum Consilium informetur; cujus intuitu requisita jam disposita habentur.

193.

1756. 04. 02.

71. oldal, 2. sz.

Felolvasták a budai városi tanács 1756. március 3-án, helyben kelt levelét, melyben arra kéri Esztergom sz. kir. város tanácsát, hogy Wimmer Ferenc üveggyártómester, budai polgár [volt] inasának, a napokban üveggyártó-legénnyé lett Schmid Pálnak az ügyében parancsolja meg városuk üveggyártó-céhének: keresetüktől elállván a mondott inast ismerjék el legénynek. A fenti ügyben való további vizsgálat lefolytatását, illetőleg a budai városi tanácsnak szóló válaszlevél megszövegezését a következő tanácsülésre halasztották.

Legebantur item Magistratus Budensis sub dato ibidem 3^a Martii anno currenti in negotio attactae civitatis civis et magistri vitriarii Francisci Wimmer tyronis Pauli Schmid recenter in sodalem facti et per hujas vitriariorum contubernium pro sodale non recogniti requisitoriae literae amplissimum Magistratum amice ac condecenter requirentis, quatenus hujati vitriariorum contubernio tum id, ut a praetensione sua desistat, cum etiam nominatum Schmid pro legitimo sodale recognoscat imponere velit. Cujus negotii uberior disquisitio et accomodatio dandumque attacto Magistratui Budensi petitum responsum in futuram sessionem dilatum est.

194.

1756. 04. 02.

72. oldal, 1. sz.

Vidra András bemutatta az 1755. évi hadiadó [befizetéséről], valamint a házipénztári bevételekről és kiadásokról készített számadásokat. A számadások felülvizsgálatát Lukácsy István, Szabó János és Komáromy László tanácsosokra, az esküdt jegyzőre, valamint a városi szószólóra stb. bízta.

Expost dominus Andreas Vidra exhibuit et praesentavit rationes tam super quanto militari, quam et domesticis redditibus et exitibus pro anno 1755. concinnatas et confectas, pro quarum revisione et censura domini Stephanus Lukácsy, Joannes Szabó, Ladislaus Komáromy senatores et juratus notarius, nec non tribunus plebis cum sibi adjungendis deputati sunt relationem facturi.

195.

1756. 04. 02.

72. oldal, 2. sz.

Az [Esztergom] vármegye általános közgyűléséről készült, és a városi követek által személyesen előadott jelentés szerint a közgyűlés jóváhagyta, hogy a vármegyében állomásozó Pajtragh nevű szerződéses katonahad részére, a minden egyes közkatona után járó hadiadó (portio) összegén felül, fejenként egy krajcár [pótadó] fizetendő.

Domini vero deputati oralem fecerunt relationem super celebrata inclyti comitatus generali congregatione; cujus occasione illocatae contractionaliter comitatui huic militiae titulo Pajtragh cruciferum illum erga singulam gregariorum portionem applacidatum extitisse.

196.

1756. 04. 02.

72. oldal, 3. sz.

Knepfl Mihálynak az 1750. évben, a városi lakosok által a vízlevezető árok helyreállítására, illetőleg újonnan létesítésére fizetett adópénzekről készült [számadásait] az ez ügyben megbízott városi bizottság felülvizsgálván, és vonatkozó jelentését írásban benyújtván, a számadónak az adópénzek behajtásával kapcsolatos észrevételeit és kifogásait elfogadták; egyszersmind meghagyták, hogy a számadó, az általa jelzett adóhátralékot, a melléje adandó városi karhatalom segítségével, szedesse be.

Non secus et domini alterius ordinis deputati scriptam fecerunt relationem super revisis et censuratis domini Michaëlis Knepfl quoad incassationem pecuniae anno adhuc 1750. virtute determinationis per incolas civitatis in reparationem et respective novam erectionem fossati seu aquae ductus solutae [rationibus], ubi expositis ratiocinanti considerationibus et difficultatibus approbatis et eidem expositarum restantiarum penes dandam magistratualem assistentiam incassatio committitur.

197.

1756. 04. 02.

73. oldal, 1. sz.

Kósa (Kóssa) András fia: ifj. Kósa András, valamint sógorának a városi tanács színe előtt személyesen előadott újabb kérelmére a városi kapitányt megbízták, hogy id. Kósa András házáat, minthogy id. Kósát a városi törvényszék már több ízben felszólította: a szóban forgó kérelmezők követelését teljesítse, mind a kérelmezőknek, mind pedig más hitelezőjének elégtétel nyújtása végett, árusítsa ki.

Domino autem civitatis capitaneo erga iteratam filii Andreae Kóssa junioris quippe Andreae ita et affinis ejusdem in praesentiam Magistratus comparentium instantiam, attacti senioris Andreae Kósa qua iteratis jam vicibus magistratualiter ad satisfaciendum praenominatorum instantium praetensionibus admoniti domus distractio fine satisfactionis tum praememoratorum cum et aliorum complurium ejusdem creditorum concredita extitit.

198.

1756. 04. 02.

73. oldal, 2. sz.

Muzsik János kérelmére a városi tanács a következőképpen határozott: Kertész Istvánnak, határnapul, a közelgő Szent György-napot (április 24.) tűzik ki, hogy a folyamodó követelését teljesítse; ezen határidő túllépése esetén viszont a követelést be fogják rajta hajtani: azt vagyonából fogják kielégíteni.

Ad instantiam vero eamque humillimam Joannis Muzsik petitionem Stephano Kertész ex superabundanti terminus adhuc usque proxime affuturum Sancti Georgii diem fine inomissae et adequate praenominati instantis praetensionis complanationis, cum comminatione casu in contrario realis executionis, magistratualiter praefixus est.

199.

1756. 04. 02.

73. oldal, 3. sz.

A városi kapitány bemutatta a néhai Horák István, illetve Nagy Jakab fiú árvái javára kiállított, 20, illetőleg 15 forintról szóló kötelezvényleveleket, a megfelelő felügyelet és [pénz]kezelés végett azokat az árvaszámadás-kivonathoz csatolandó.

Praesentavit ex post dominus civitatis capitaneus quasdam reduplicacis ordinis literas obligatorias, unas super florenis 20. Stephani condam Horák, alteras vero florenis 15. Jacobi condam Nagy orphanos tangentes et concernentes ad rationem horum orphanorum fine requisitae curae et administrationis extractui orphanali inserendas.

200.

1756. 04. 02.

73. oldal, 4. sz.

Muzsik Ferenc kérelmét újra tárgyalván, és annak helyt adván, meghagyták a városi kamarásnak, hogy a kérelmezőnek, azon összegben felül, amelyet hivatalának (a városi árvák atyja volt) ellátásáért, illetmény fejében, már kifizettek neki, még 20 forintot adjon.

Demum Franciscus Muzsik instantia relecta negotioque in eadem contento reassumpto ac plene et adaequate indagato et excusso compertaque instantis injuria, eidem pro gesto curatoratus orphanorum munere ultra perceptum jam effective salarium floreni adhuc 20. erga dandam assignationem per dominum camerarium exolvendi adjudicantur.

201.

1756. 04. 02.

74. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a néhai Jakabffy László árva leányát illető, a városi árvák atyja felügyeletére bízott tőkepénz (ti. a leány tőkepénze) után járó kamatot, a mondott árvák atyja, a jövőben, visszamenőleg, az árva leány anyjának, Szijjártó (Széjártó) István hitvese: Kalóczy Katalinnak, leánya élelmezésére és ruházkodására fordítandó, évente kifizeti.

Ladislai autem condam Jakabffy orphanae interusurium a capitalibus ejusdem sub cura et amministrazione magistratualiter ordinati orphanorum curatoris constitutis obveniens idem curator vigore praesentis determinationis imposterum, tam minirum hactenus neglectum, quam et deinceps obventurum matri ejusdem orphanae Catharinae Kalóczy Stephani Széjártó conthorali ad rationem attactae orphanae in ejus victum et amictum quotannis exolvat.

202.

1756. 04. 02.

74. oldal, 2. sz.

A városi tanács akként határozott, hogy a felügyelete alatt álló árvák a következő tanácsülésen jelenjenek meg, ahol életkorukat felülvizsgálják annak érdekében, hogy az őket megillető,

élelmezésükre szánt kamatok dolgában – ti. nehogy azokat gyámjaik feléljék – a megfelelő intézkedéseket meghozhassák.

Hac occasione visum est et id disponere, quatenus proxime ordinanda eatenus magistrali sessione universi sub cura et amministrazione Magistratus existentes orphani in praesentiam amplissimi Magistratus fine revidendae eorundem aetatis constituentur ob id nimirum, ut requisitae intuitu eorum interusuriorum fieri queant dispositiones, ne videlicet mercedem jam promerentium in sortem eorum victus cum jactura orphanorum per eos, qui tales orphanos intertenent consumantur, quod vel maxime orphanorum curator vigore jam eatenus per censuram quoque positaram reflexionum praecavendum habebit.

203.

1756. 04. 02.

74. oldal, 3. sz.

A városi tanács elrendelte, hogy a további panaszoknak elejét veendő, a jövőben, lovakat itatni, csak a plébániatemplom, avagy a serfőzőház előtti Duna-szakaszon lehet; másutt történő itatásuk, a korábbi gyakorlattal szakítva, tilos.

Postremo visum est et id ex ratione praecavendarum complurium querimoniarum ordinare, quatenus deinceps equi in Danubio non alibi, quam ante templum parochiale aut domum braxatoriam adaquentur, alibi vero hactenus practicatu adaquatio inhibeatur.

204.

1756. 04. 02.

74. oldal, 4. sz.

Felolvasván Kertész István neje: Iván Katalinnak mostohaapja: Perbalyi (Perbali) Tamás ellenében, öröklés tárgyában beterjesztett folyamodványát, a városi tanács közbenjárására a mostohaapa, az ügyet békés úton rendezendő, 25 forintot ajánlott meg a mostohalányának. Az ügy további tárgyalását, illetőleg a döntő ítélet meghozatalát későbbre halasztották.

Denique legebatur Catharinae Iván Stephani Kertész consortis contra Thomam Perbali intuitu praetensae cujusdam successionis instantia, cujus intuitu partes sufficienter audita ac dicto Perbalyi instantis nimirum vitrico florenos quoque 25. erga amplissimi Magistratus interpositionem eidem instanti ad redimendam vexam negotioque huic modis amicis terminando offerente; ejusdem uberius discussio ferendumque finale judicium sub spe amicabilis partibus serio commendatae dilata est.

205.

1756. 04. 02.

75. oldal, 1. sz.

Felolvasván néhai Hettlinger Jakab özvegye: Milner Teréziának néhai Majer Károly özvegye ellenében benyújtott folyamodványát – a folyamodó ebben azt kéri, hogy az özvegy 514 forintnyi adósságát térítse meg –, a városi tanács korábban hozott határozatának értelmében a városi bírónak meghagyják, hogy az adóst intse meg, határidőt tűzve ki adóssága megfizetésére.

Ac etiam dominae Theresiae Milner domini condam Jacobi Hettlinger viduae contra Caroli condam Majer viduam intuitu florenorum 514. liquidae praetensionis ejus adjustmentem supplicantis instantia lecta est, erga quam in conformitate jam factae determinationis dominus judex cum praefixione termini praenominatam debitricem monebit.

*

Április 8-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromi László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 8^a mensis Aprilis sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromi senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

206.

1756. 04. 08.

75. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

a külső tanács jelenlétében a küszöbön álló egyházlátogatás ügyét tárgyalván – az egyházlátogatás, a mai napon, délután, Kussanics György esztergomi főkáptalani prefektus, érseki megbízott (visitator) vezetésével veszi kezdetét –, az előkészületeket folytatva meghagyták, hogy a városi templomatyá, tiszteletdíj gyanánt, a szokásos templomi adó (cathedraticum) terhére, az egyházi pénztárból, a megbízottnak 5 körmőci aranyat, utóbbi titkárának: Abranics István nyergesújfalusi plébánosnak, illetve a megbízott segédjének egy-egy aranyat, a kocsislegénynek pedig 85 dénárt fizessen ki.

in praesentia quoque exterioris senatus negotium canonicae visitationis hodierna die post meridiem per hujatem dominum praefectum venerabilis archicapituli, reverendissimum quippe Georgium Kussanics ecclesiae metropolitanae Strigoniensis canonicum qua eatenus specialiter per suam celsitudinem primatiale archiepiscopum Strigoniensem ordinatum visitatorem inchoandae assumptum extitit, in quo praehabitis jam factis dispositionibus id adhuc adicere visum est, quatenus titulo honorarii in vim consueti cathedratici attacto domino visitatori a parte civitatis auri Kremniciensis numero 5., adjuncto eidem secretario domino quippe Stephano Abranics parcho Nyerges Ujfalusiensi aurum 1., ephoebo domini visitatoris florenus 1., aurigae denique ejusque subalterno denarii 85. ex cassa ecclesiae dentur, cujusmodi expensas erga dandam assignationem templi curator persolvat. In reliquo domini deputati punctis a parte civitatis proponendis semet exacte conformabunt relationem facturi.

207.

1756. 04. 08.

76. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. március 26-án, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács, királyi parancsra, tudatja, hogy a városi tanács, a törvényszéke előtt, bűbájosság, illetve jóslás ügyében indított, illetőleg zajló pereket a jövőben, végső szakaszában (azaz az ítélet végrehajtása elmarad), minden esetben köteles áttenni hozzá, ahonnan azok az uralkodó elé fognak kerülni, végső ítéletet hozandó.

Expost legebatur gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 26^a Martii anno currenti emanatum circulare intimatum ex benigno jussu regio significans, quatenus ex ratione subversantium gravissimarum circumstantiarum causas Magistratuales ex crimine magiae et sortilegii coram se motas et discussas ac decisas, priusquam executioni mancipentur, semper imposterum cum tota processus serie excelso Consilio Locumtenentiali Regio, abinde Suae Majestati Sacratissimae fine impertiendae desuper ulterioris resolutionis transmittendas amplissimus Magistratus submittat. Cujusmodi dispositionibus semet exacte accommodare non intermittet amplissimus Magistratus.

208.

1756. 04. 08.

76. oldal, 2. sz.

Felolvasták Gillig József tartományi fő[had]biztos 1756. április 4-én, Budán kelt értesítőlevelét, amelyben a főbiztos tudatja, hogy a téli [hadiadóról] készítendő számadás benyújtásának határnapjául május 2-át tűzte ki. A városi tanács a főhadbiztos utasításának tartalmát a városi adószedővel megismertette.

Legebantur praeterea sub dato Budae die 4^a currentis mensis et anni domini supremi provincialis commissarii Josephi Gilligh significatoriae literae fine ineundi hybernalis computus terminum secundae imminentis mensis Maii praefigentes, quibus cum domino civitatis perceptore communicatis semet sua dominatio dispositioni huic conformare noverit.

209.

1756. 04. 08.

76. oldal, 3. sz.

Felolvasták Pest város tanácsának 1756. április 1-én, helyben kelt levelét, amelyben tanácsuk azt kéri Esztergom sz. kir. város tanácsától, hogy a néhai Helmstraith Bernát fiú árváját illető, Hoffer József esztergomi sz. kir. városi takácsnál tanácsi felügyelet mellett kamatra kihelyezett 100 forintot, a mondott árva szülőanyjának: Margitnak, Puczer menyasszonyának, nyugtatóvány ellenében, adják ki. A tanácsi határozat értelmében a kérelemnek helyt adván, a pesti városi tanácsnak válaszlevelet küldenek.

Legebantur item sub dato Pestini die 1^a currentis mensis et anni civitatis ejusdem Magistratus in negotio quorundam 100. florenorum Bernardi condam Helmstraith orphanum concernentium et apud Josephum Hoffer hujatem textorem erga interusurium sub curatela amplissimi Magistratus elocatorum fine eorum nominati orphanani genitrici Margarethae nuptae Puczerianae erga solitas

quietantiales extraditionis amplissimum Magistratum requirentes literae. Cujusmodi justo et aequo petito deferendum attactoque Magistratui rescribendum visum est.

210.

1756. 04. 08.

77. oldal, 1. sz.

Felolvasták Bíró János győri alispán 1756. április 2-án, Győrött kelt, Kayzer József, gúnynevén Császár, valamint Novák Lőrinc korábbi életmódjáról és magaviseletéről tudósító válaszlevelét, illetőleg a hozzá mellékelt tanúvallomásokat. A levélben foglaltak szerint a nevezett személyeket, lopás gyanújával, Győr városában zár alatt tartották; utóbb azonban szabadon engedték őket.

Lectae fuerunt praeterea domini vicecomitis comitatus Jaurinensis Joannis Biró cum acclusis testimoniis intuitu vitae et morum anteaactorum Josephi Kayzer alias Császár et Laurentii Novák furti suspectorum inque carceribus civitatis hujus detentorum et jam exmissorum sub dato Jaurini die 2^a currentis mensis et anni emanatae sponsoriae literae.

211.

1756. 04. 08.

77. oldal, 2. sz.

Felolvasták Bernard Hießinghernek, az alsó-ausztriai Immenstadt (Immenstat) uradalmi lajstromozójának 1756. március 24-én, helyben kelt levelét, amelyben a lajstromozó a városi tanácstól, egy bizonyos Melchior Nejer kerékgyártómesterrel – a mester körülbelül 20 évvel ezelőtt a mondott településről ide, Esztergom sz. kir. városba települt át – kapcsolatban, utóbbi rokonainak tájékoztatására, információkat kér. A szóban forgó ügyben való vizsgálódást a városi bíróra bízák.

Ac denique legebantur sub dato Immenstat ex Inferiori Austria die 24^a Martii anno currenti emanatae domini Bernardi Hießingher dicti loci dominalis registratoris literae cujuspiam Melchioris Nejer magistri rotarii ante annos circiter 20. ex praenominato loco horsum semet transferentis pro directione ejusdem cognatorum informationem fidedignam vitae aut moris petentes. Cujusmodi negotium fine dandae requisitae informationis inquirendum domini judici concreditur.

212.

1756. 04. 08.

77. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Budára visszatérni készülő Czách Antal börtönőr helyére, a hatályos szerződésben foglaltak szerint, tekintettel nyomorúságos állapotára, valamint annak reményében, hogy megjavul, Czách Mátyást veszik fel. A városi kapitányt egyszersmind megbízák azzal, hogy az új börtönört komoly figyelmeztetésben részesítse.

In reliquo in locum Antonii Czách Budam redituri Matthias itidem Czách erga priorem conventionem et obligationem, considerato ejusdem miserabili statu sub spe serio emendationis, in custodem carcerum recipitur, erga quem peragenda severa commonitio domino civitatis capitaneo concredita est.

213.

1756. 04. 08.

78. oldal, 1. sz.

Meghagyják a városi bírónak, hogy Pinter Sebestyén városi kovácsot amiatt, hogy már több ízben panaszkodtak a munkájára (ti. silány munkát végez), állásából való elbocsátásának terhe mellett, komolyan intse meg.

Sebastianus denique Pinter civitatis faber ferrarius erga complures jam interventas intuitu mali ejusdem laboris querimonias cum comminatione infallibilis amotionis domino judici severe monendus committitur.

*

Április 12-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 12^a mensis Aprilis sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

214.

1756. 04. 12.

78. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

a Kussanics György esztergomi kanonok által a napokban, Esztergom sz. kir. városában végzett egyházlátogatásról készült írásbeli jelentést, a külső tanács jelenlétében, felolvasták, majd magyar nyelvre fordítván, hosszasan tanulmányozták. A jelentés megvitatását követően a következőképpen határoztak: tekintettel Esztergom sz. kir. városa nehéz helyzetére, valamint arra, hogy a fizetésemelés elrendelése amúgy sem az ő (a városi tanács), hanem a Királyi Kamara hatáskörébe tartozik, fizetésemelést, legyen szó készpénzről, vagy akár természetbeni juttatásokról, sem a plébánosnak, sem a templomszolgának, sem pedig a tanítóknak nem tudnak adni; ami pedig a stólapénzeket illeti, a város tartsa magát a Mérei-féle egyházlátogatás alkalmával hozott rendelkezéshez, az ezzel állítólag ellentétes értelmű, a Kelio-féle vizitáció során adott utasítás esetében pedig a város várja meg, amíg erről értesítést kap. Jelen határozat tartalmát, a határozat értelmében, a szóban forgó írásbeli jelentés elkészítésével megbízott tanácsstagok Kussanics György kanonokkal közlik, akitől az általa hozott rendelkezések szövegét írásban meg fogják kapni.

scriptam fecerunt domini deputati relationem super recens evolutis diebus per reverendissimum dominum Georgium Kussanics ecclesiae metropolitanae Strigoniensis canonicum hic loci peracta caconica visitatione, qua presente quoque exteriore senatu relecta et lingua vernacula interpretata, post longiorem rei rumptionem et discussionem determinatum extitit ex ratione nimirum quantum praegravati civitatis hujusce status ac alioquin etiam auctione salariorum non in activitate Magistratus, ast dispositione excelsi Camerae Regiae consistente nullam penitus aucionem domino

parochus neque ludimagistris et aedituo tam in parata, quam et deputatis eorum resolvi posse, sequaciter nec quidpiam alterandum aut innovandum applacidari, verum universa et singula in statu quo relinqui, quoad taxam vero stolarum civitatem praescripto visitationis Méreianae inhaerere praetensaeque contrariae ordinationis occasione visitationis Kelionianae factae cum civitate fiendam communicationem praestolari. Cujusmodi resolutionem fine petita responsionis iisdem domini deputati aliefato domino visitatori a parte civitatis referent dispositiones modernas per suam dominationem reverendissimam factas futura civitatis pro directione a sua dominatione reverendissima scripto expetitur superindeque amplissimo Magistratui relationem facturum.

215.

1756. 04. 12.

79. oldal, 1. sz.

Pest városának a napokban kelt levelére (a levél tárgya: a Helmstraith [örökösöknek] a városuk árvák atyja felügyelete alatt lévő, 100 forintnyi összegre vonatkozó keresete), Esztergom sz. kir. város tanácsa a következő tartalmú válaszlevelet intézi: a mondott összeggel adós személy a pénzüsszeget, a kötelezvénylevélben megadott határidőre, köteles letétbe helyezni, amelyet Pest városának tanácsa, a szokásos elismervény fejében, tartozik a Hebenstraith-árva (fiú) szülőanyjának kiadni, azon feltétellel, hogy ha néhai Steszka Bernát kőfaragómester, volt Esztergom sz. kir. városi polgár fiú árvái, Pest városában, a 100 forintnyi összeget illetően, hasonlóképp keresettel élnének – Esztergom városa Pest városát, ezzel kapcsolatban: segítség nyújtására, előzetesen már felkérte –, akkor Pest városa vagy ezen 100 forintnyi Steszka-féle összeggel a Helmstraith [örökösök] elégítse ki, vagy adjon meg minden segítséget ahhoz, hogy a Steszka-árvák, a szóban forgó adósságot, törleszthessék.

Expost erga civitatis Pestiensis nuperrime in facto praetensionis Helmstraithianae intuitu florenorum centum sub cura et directione magistratualiter constituti orphanorum curatoris existentium exaratas literas rescribendum dictae civitatis Magistratui veniet, attactorum florenorum centum pro termino in obligatorialibus expressato fiendam depositionem debitori ex hodierna sessione injunctam haberi eorumque erga consuetas literas quietantionales extraditionem genitrici orphani Hebenstraithiani non difficultari, eo attamen in forma requisitionis adjecto, siquidem orphani Bernardi condam Steszka hujatis civis olim et magistri lapicidae etiam centum florenorum praetensionem quamquam Pestini haberent, cujus intuitu jam per prius etiam ejusdem civitatis Magistratus fine praebendae assistentiae interpellatus extiterat, quatenus vel his centum florenis Steszkaianis mentionatam Helmstraithianam praetensionem complanare vel vero orphanis his Steszkaianis fine consequendae adiustationis mentionati debiti omnem requisitam assistentiam dare dignetur idem magistratus Pesthiensis.

216.

1756. 04. 12.

80. oldal, 1. sz.

Hoffman Ferenc városi fésűkészítő-mestert, illetőleg a tatai zsidó hitközségbe tartozó Herschl Izsákot a városi tanács színe előtt, egy adásvételi ügy kapcsán – előbbi, utóbbitól, szarulemezeket vásárolt – meghallgatván, ügyükben a következő ítéletet hozták: a fésűkészítő-mester – aki a vásárláskor elővigyázatosan járván el, elismeri, hogy a zsidó árus nem csapta be őt –, az adásvételi szerződésnek megfelelően köteles 50 szarulemez árát, darabját 4 forintjával számítván, kifizetni; 50-ért viszont nem kell pénzt kiadnia: utóbbiakat az árus ajándékba adta neki.

Demum Francisco Hoffman hujate magistro pectenariorum ab una et judaeo quodam Isaco Herschl jurisdictioni Tatensi subjecto partibus ab altera in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus ac sufficienter exauditis, in facto interventae cujuspian emptionis et venditionis cornuum deliberatum est praeattactum pectenarium emptorem venditori judaeo nullam fraudem et dolum comprobantem in conformitate inita conventionis, siquidem emptorem cautum esse oporteret, attactorum cornuum indiscriminatim computandorum centum a florenis 4., defalcatis numero 50. per judaeum eidem pectenariorum sponte oblatis et donatis, exolvere obligari.

217.

1756. 04. 12.

80. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében az aggkori gyengeségben szenvedő, és [tisztének ellátására immáron] képtelen Kertész István városi hajdú helyébe, saját kérésére, a többi hajdúéval megegyező szerződés szerint, Homoky István fiát veszik fel.

In reliquo visum est in locum senio confecti et inhabilis Stephani Kertész civitatis drabani erga parem reliquis obligationem et conventionem filium Stephani Homoky hujatis civis pro drabani servitio instantem assumere.

218.

1756. 04. 12.

80. oldal, 3. sz.

A városi tanács meghagyásából a városi kamarás Juhász Jánosnak, tehenének elvesztéséért – a gulyával lévő tehenét a város bikája a minap szarvával keresztüldöfte –, kárpótlás címén, a város pénzéből, 6 forintot fizet.

Joannis Juhász recenter per amissionem vaccae in armento per taurum civitatis cornu transverberatae et transfossae damnificati floreni 6. titulo bonificationis ex cassa per dominum camerarium exolvendi resoluntur.

219.

1756. 04. 12.

80. oldal, 4. sz.

A Kalmár Tamás és Závody Ádám Esztergom sz. kir. városi polgárokat terhelő adósságot – 36 forinttal tartoznak Endrődy Pál pozsonyi kanonoknak –, az 1723. évi törvény 107. cikkelyében foglaltak értelmében, a hitelező javára, jövőbeni biztosíték gyanánt, betáblázták.

Florenorum autem 36., quibus Thomas Kalmár et Adamus Závody hujates incolae reverendissimo domino Paulo Endrődy capituli Posoniensis canonico tenerentur debitum, fundamento articuli 107. 1723. futura domini creditoris pro cautela intabulatum est.

220.

1756. 04. 12.

80. oldal, 5. sz.

A városi tanács határozata értelmében a városi kamarás, a város pénzéből, a festőnek, a Kálváriadombon álló, vaslemezből újonnan készült [ember]alakok kifestésére 8 forintot, illetőleg Czách Antal városi börtönőrnek, a plébániatemplom hajójának felújításához használatos kötél, közönséges néven alattság, illetve a szerződésnek megfelelően 4 mérő gabona [biztosításáért] 4, illetőleg 5 forint 50 dénárt fizet.

Denique floreni 8. pictori pro decoloratis neoerectis figuris ex ferrea lamina in monte Calvariae, floreni autem 4. pro fune vulgo alattság ad navem pro ecclesiae parochialis restauratione destinata requisito ac denique floreni 5. denarii 50. pro frumenti saponibus numero 4. ad rationem conventionetenus habitu deputati Antonio Czách carcerum custodi dati, ex cassa per dominum camerarium solvendi ordinantur.

*

Április 22-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 22^a mensis Aprilis sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, et Ladislao Komáromy senatoribus, celebrata extitit sessio magistratualis, occasione cujus

221.

1756. 04. 22.

81. oldal, 1. sz.

felolvasták keresztszegi Csáky [Miklós] prímás, esztergomi érseknek 1756. április 10-én, Magyarbél [Veľký Biel, ma: Szlovákia] községben kelt, az Esztergom sz. kir. városi plébániatemplom helyreállítása tárgyában írott válaszlevelét.

gratiosum suae celsitudinis primatialis archiepiscopi Strigoniensis domini, domini e comitibus Csáky de Keresztszeg etc. (titulorum) 10^a currentis mensis et anni in possessione Magyarbél in negotio restaurandae hujatis ecclesiae parochialis emanatum rescriptum [perlegebatur].

222.

1756. 04. 22.

81. oldal, 2. sz.

Felolvasták galántai Fekete György királyi személynöknek a Knepfl Ferenc-féle perrel kapcsolatban írott levelét, amelyben a személynök azt kéri a városi tanácstól, hogy a pert, felülbírálandó, azonnal tegyék át hozzá. A városi tanács határozatában rögzíti, hogy a szóban forgó perrel kapcsolatban, a napokban, döntését már meghozta.

Et illustrissimi domini Georgii Fekete de Galantha personalis praesentia regiae in judiciis locumtenentis literae intuitu processus Francisco-Knepfliani quo celerius suae dominationi illustrissimae, ut eundem quantocius revidere possit, transmittendi sonantes, ad quas recenter praeteritis diebus a parte amplissimi Magistratus jam responsum extitit, perlegebantur.

223.

1756. 04. 22.

81. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács két parancslevelét. Az elsőben – kelt 1756. április 6-án, Pozsonyban – a Helytartótanács a következőket rendeli el: 1. a városi tanács tudakolja meg, hogy a halakat, első kézből, milyen áron vásárolják fel, avagy a Dunában lévő tárolóhelyekről a halárusok, illetve – városuk [ti. Esztergom sz. királyi város] piacán – a belföldi vagy küllhoni hallal kereskedők azokat milyen áron adják el, majd minderről – halfajták szerinti bontásban – készítsen kimutatást, és azt minden hónap vége táján, de legkésőbb hónap végére, terjessze fel hivatalukba; 2. ezen kimutatás, hónapról-hónapra, tartalmazza azt is, hogy városuk halárusai mikor milyen méretű halakhoz jutottak hozzá – nagyobb testűekhez, mint pl. a viza vagy [egyéb] tokhal, avagy kisebbekhez –, vagy pedig, ha úgy adódik, közöljék: éppenséggel nem sikerült semmiféle halra sem szert tenniük, hiábavaló kifogásaiknak elejét veendő; 3. Pozsony város tanácsát utasítja: hirdesse ki, hogy a halárusok, vagy hallal kereskedők, vám fizetése nélkül szabadon, minden korlátozás nélkül léphetnek városuk területére – ha ennek híre megy, nagyobb számban fognak majd a kereskedők Pozsonyba seregelni. A másodikban pedig – kelt 1756. április 13-án, ugyancsak Pozsonyban – a Helytartótanács, az esztergomi vargák túlkapásaival kapcsolatban, folyó év január 2-án elrendelt [intézkedéseinek] végrehajtására vonatkozóan, Esztergom sz. kir. város tanácsától tájékoztatást kér.

Hac etiam occasione lecta fuere duplicis ordinis excelsi Consilii Locumtenentialis Regii gratiosa intimata, primum de dato diei 6^{ae} currentis mensis et anni Posonii emanatum, quo mediante praecipuntur sequentia: primo singulo mense quali pretio pisces a prima manu coemantur, qualive pretio tum in hujate foro, cum etiam in conservatoriis in Danubio asservatis a piscatoribus pisciumque quaestoribus tam intraneis, quam extraneis vendantur, per amplissimum Magistratum rescindendum, hoc rescito, singulae speciei piscium pretium exponendum talismodique specificationem circa singuli mensis finem excelso Consilio ita submittendam esse, ut hanc circa finem aut in fine mensis illius idem excelsum Consilium Regium percipere valeat; secundo ad praecavendas vanas hujatum piscatorum excusationes in submittendis informationibus circumstantiam exprimendam esse pro ratione, ut hoc aut illo mense majoris speciei pisces, uti sunt huso et antaceus, aut in exigua admodum quantitate aut nullatenus acquiri possunt; tertio publicandum esse Posoniensi Magistratui serio injunctum haberi, ut piscatores seu piscium quaestores citra omnem restrictionem taxaque cujusunque desumptionem in civitatem Posoniensem libere intrare admittat, ut rescita hac circumstantia, copiosiores Posonium confluent; secundum sub dato 13^{ae} mensis et anni supra memorati ibidem emanatum serio ac districtim ad submittendam informationem de effectu circa excessus hujatum sutorum 2ª Januarii anni volventis intimatum monens amplissimum Magistratum; quibus perlectis determinatum est commissam quoad utrumque hocce intimatum informationem excelso Consilio quo citius submittendam esse.

224.

1756. 04. 22.

82. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. április 5-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Kamara közli az uralkodónak a [kincstárat] megillető, ún. „elvételi jog”-ról (jus detractus) hozott rendeletének a szövegét – a rendelet a Magyarországról, illetőleg, Tirol kivételével, az örökös tartományokból a Brescia kerületbe [átköltözőknek, az átköltözés során] kiszállítandó, örökség jogán bírt vagyoni javaiból (a szóban forgó jog értelmében) visszatartandó vagyontárgyairól rendelkezik –, egyszersmind azonban tudatja, hogy ezen joggal, bármilyen vagyontárgyól is legyen szó, Esztergom sz. kir. városa maga élhet.

Non secus [lectum fuit] gratiosum excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae Posonii die 5ª similiter modo currentis mensis et anni emanatum circulare intimatum intuitu juris detractus in efferendis e regno Hungariae et aliis haereditariis caesareo-regiis provinciis excepta Tyroli in districtum Brixinensem haereditatibus observandi clementiam Suae Majestatis Sacratissimae resolutionem eo fine intimans, ut pro emergente casu in educendis quibusvis in praeattactum districtum haereditatibus ejusmodi jure detractus civitas quoque haec utatur.

225.

1756. 04. 22.

83. oldal, 1. sz.

Néhai Zselézi András özvegye: Terenyei Anna nemes úrnőnek Pethő Sebestyén Ferenc tanácsstag, városi kapitány ellenében írásban benyújtott tiltakozására – az özvegy a kapitányt, egy a folyamodványában részletesen körülírt csatorna, avagy vízlevezető [árok] eltorlaszolásától eltiltja – a kapitány, a tiltakozásnak jogaira nézve sérelmes volta miatt, az özvegy ellenében, maga is tiltakozással élt. A városi tanács határozatának értelmében az özvegy részére, jogainak jövőbeni biztosítása gyanánt, hitelesített bizonyáglevelet adnak ki.

Expost praesentata est scripta protestatio nobilis dominae Annae Terenyei egregii condam domini Andreae Zselézy relictae viduae contra aequae egregium dominum Franciscum Sebastianum Pethő senatorem et capitaneum civitatis intuitu cujusdam canalis seu aquae ductus in eadem protestatione uberius circumscripti, qua ab ejusdem canalis seu ductus aquarum attentanda supplantatione et suppressione praenominatum dominum civitatis capitaneum inhibet; cujusmodi protestationi et inhibitioni repetitus dominus capitaneus, in quantum juribus suis eadem praejudiciosa foret, reprotestatus est. Dominae autem protestanti futura jurium suorum pro cautela literae testimoniales authentice extradandae resolvuntur.

226.

1756. 04. 22.

83. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városi főbírónak – a bíró a napokban, a város ügyében, kiküldetésben járt jeszenicei Jankovics Miklós királyi tanácsos, prímási teljhatalmú megbízottnál –, napidíj fejében, Vidra András városi kamarás hat forintot fizet.

Denique in sortem diurni et expensarum floreni sex domino ordinario judici, qui diebus proxime praeteritis in negotio civitatis ad spectabilem ac perillustrem dominum Nicolaum Jankovics de Jeszenicz Sacrae Caesareo-Regiae Majestatis consiliarium et suae celsitudinis primatialis archiepiscopi Strigoniensis plenipotentiarium fuerat magistratualiter deputatus, determinantur per dominum civitatis camerarium Andream Vidra exolvendi.

227.

1756. 04. 22.

84. oldal, 1. sz.

Felolvasták Josephus Ruchietl számtartónak (*provisor*) 1756. április 11-én, Boldogasszony (Frauenkirchen: ma Ausztria) településen – Hoósz Andrásnak fivére: Hoósz János Mihály gálosi (Gols: ma Ausztria) iskolamester ellen támasztott (nem vitatható) keresete tárgyában – kiadott válaszlevelét, amelyben a számtartó tudtul adja: az iskolamester, adóssága kapcsán, már több ízben élt ellenkeresettel; a keresetleveleket urához, a herceghez nyújtván be. A városi tanács határozatának értelmében a számtartó levelének, illetve mellékleteinek tartalmát, tájékoztatás végett, közlik Hoósz Andrásal.

Postremo lectae fuere sub dato in Boldogh Aszony die 11^a Aprilis anno currenti emanatae ejusdem domini provisoris, domini Josephi Rúchietl responsoriae intuitu liquidae praetensionis Andreae Hoosz in fratre suo Joanne Michaële Hoósz ludi magistro Gálossiensi habitae, significantes quales nam iterato contrapraetensiones debitor iste formet easque in forma supplicis libelli celsissimo principi qua domino suo benignissimo exhibuerit; quae fine sui directionis unacum acclusis praenominato Andreae Hoósz communicabuntur.

*

Április 24-én, Szent György katonaszent és mártír napján – uralkodói rendelet alapján tisztújításra kijelölt határnapon –, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tisztújító tanácsulást tartottak, mely alkalommal,

Die 24^a Aprilis festo Sancti Georgii militis et martyris termino utpote celebrandarum restauratoriarum ordinato sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est virtute benigni Suae Majestatis Sacratissimae mandati restauratorii sedes restauratoria Magistratus hujusce regiae civitatis, cujus occasione

228.

1756. 04. 24.

84. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács, valamint a választott polgárok testületének közös ülése

miután a városi plébániatemplomban elénekelték a Veni Sancte-kezdetű egyházi éneket, majd pedig szentmisét tartottak, a városházára vonulván, a városi tanácsnak a szokásos előírásoknak

megfelelően tartott tisztújító ülésén, a külső tanács, illetőleg a választott polgárok közösségének jelenlétében, felolvasták az uralkodó 1756. március 12-én, Bécsben kiadott, fentebb említett rendeletét – a rendelet értelmében a városi tanács királyi biztos közreműködése nélkül hajthatta végre a tisztújítást –, illetőleg annak tartalmát, szokott módon, magyar és német nyelven is ismertették.

posteaquam praevis jam in parochiali civitatis ecclesia numen divinum per hymni Veni Sancte! decantationem et sacri cantati exauditionem invocatum fuisset, facto exinde ad curiam civitatis celebrandis sessionibus ordinatam progressu, amplissimo Magistratu solita norma consistente praesentibus exteriore senatu et electa communitate supraattactum benignum Suae Majestatis Sacratissimae sub dato Viennae Austriae die 12^a Martii anno currenti emanatum restauratorium mandatum stylo consueto expeditum Magistratuique absque interventu commissarii regii pro hac etiam vice ad ulteriorem tamen benignam ratificationem actum restorationis deferens lectum solitoque modo linguis vernaculis, Hungarica nempe et Germanica interpretatum extitit.

229.

1756. 04. 24.

85. oldal, 1. sz.

Felolvasták, majd – hogy mindenki számára érthető legyen – magyarul, illetve németül (is) értelmezték a Királyi Kamara leiratait. Az első, 1756. március 29-én kelt leiratban a Kamara, a tanácsi tisztújítás kapcsán kiadott uralkodói rendeletet, mellékletként átküldve, utasítja a városi tanácsot, hogy a rendeletben foglaltaknak megfelelően, egyszermind az e tárgyban korábban hozott rendelkezéseket, köztük az 1755. augusztus 26-i leiratukban közölt rendelkezéseket szem előtt tartván, végezzék el a tisztújítást – a történekről tájékoztatást várván el tőlük.

Expost lecta ac itidem linguis vernaculis [Hungarica et Germanica] pro singuli notitia ac directione interpretata fuere distincta excelsae Camerae Regiae gratiosa intimata, et quidem unum sub dato 29^a Martii anni currentis in facto restorationis praeattactum benignum Suae Majestatis Sacratissimae restauratorium mandatum amplissimo Magistratui accluse transmittens inque conformitate ejusdem actum hunc restorationis peragendum provocative ad per prius jam hoc in passu praescriptam normam ac una etiam dispositionum sub 26ª adhuc evoluti mensis Augusti et anni 1755^{ti} per excelsam Cameram Regiam Magistratui intimatarum effectuationem eatenusque submittendam informationem committens.

230.

1756. 04. 24.

85. oldal, 2. sz.

A [Királyi Kamarának] egy másik, 1756. április 12-én, Pozsonyban, királyi parancsra kiadott (leirata) szigorúan megtiltja a városi tanácsnak, hogy a belső tanácsba, tanácstagnak, képzetlen, műveletlen, latin nyelvben abszolút járatlan személyt jelöljenek, kivéve, ha a képzett személyeknek teljességgel híjával vannak.

Alterum [intimatum Camerae Regiae] sub dato Posonii 12^a currentis mensis et anni de benigno jussu regio illiteratorum et idiotarum adeoque linguae Latinae expertium candidationem in interiorem senatum, nisi in casu positivi literatorum subsectorum defectus, pro judicatu vero ex

rationibus ibidem uberius expressatis, indispensabiliter nunquam attentandam Magistratui serio imponens.

231.

1756. 04. 24.

85. oldal, 3. sz.

A városi esküdt jegyző bemutatta a Királyi Kamara 1756. április 22-én, Pozsonyban kiadott rendeletét, mellyel a Kamara – (a jegyző) kettős hivatalviselésével kapcsolatban – utasítja a városi tanácsot, hogy jelen tisztújító ülésén, az időközben megüresedett két tanácsosi hely betöltése kapcsán, Baranyai Zsigmond Esztergom vármegyei szolgabíró [kiváló] tulajdonságait ne tévessze szem elől. A Kamara rendeletét, miután azt a nemzeti nyelveken is értelmezték, a jegyző, a korábban kapott utasításnak megfelelően, a Kamarának a mondott szolgabíróval kapcsolatos szándékait feltárandó, közérthetően taglalta.

Exhibuit expost et praesentavit dominus juratus civitatis notarius quodpiam pro parte sui in facto dupplicis suae dominationis officii sub dato Posonii die 22^a currentis mensis et anni emanatum excelsae Camerae Regiae decretum una amplissimo Magistratui intimans, quatenus occasione modernae sedis suae restauratoriae in complendis binis senatorialibus medio tempore enatis vacantiis ad qualitates domini Sigismundi Baranyai comitatus hujus vicejudlium pro condigno reflectere non omittat. Cujusmodi excelsae Camerae Regiae gratiosum decretum, praevia ejusdem linguis vernaculis interpretatione, idem dominus notarius in conformitate praehabita instructionis suae quoad posterius utpote membrum, intuitu memorati domini Baranyai ad detegendam excelsae Camerae Regiae mentem fuse exposuit.

232.

1756. 04. 24.

86. oldal, 1. sz.

Felolvasták Kussanics György esztergomi kanonok, (esztergomi) főkáptalani jószágigazgató 1756. április 20-án, Esztergomban kelt levelét, amelyben a jószágigazgató egyrészt tudtul adja: alapítványt tett az egi jogi iskolában [Collegium Iuridicum Foglarianum] tanuló növendékek számára – évente egy, elsősorban Hont megyéből, vagy ilyenek híján, Esztergom sz. kir. városából származó, utóbbi esetben a városi tanács által kijelölendő, növendék számára –; másrészt pedig indítványozza, hogy a két megüresedett városi tanácsosi hely egyikére, tekintettel [kiváló] tulajdonságaira, Meszlényi Józsefet nevezzék ki.

Legebantur denique sub dato Strigonii 20^a currentis mensis et anni datae reverendissimi domini Georgii Kussanics ecclesiae metropolitanae Strigoniensis canonici et ejusdem venerabilis archicapituli bonorum Strigoniensium praefecti honoratae literae, penes intimationem factae per suam dominationem reverendissimam cujuspian pro uno alumno in juridico Agriensi collegio quotannis ex comitatu Hontensi praeferenter et in casu defectus subjectorum comitatus ejusdem regiae huic civitatis intimandi ex regia hacce civitate delata amplissimo Magistratui denominatione eorsum mittendi foundationis, dominum Josephum Meszlényi habita reflexione qualitatum suae dominationis pro modernis binis senatorialibus vacantiis amplissimo Magistratui recommendantes.

233.

1756. 04. 24.

86. oldal, 2. sz.

A városi bíró, a város kapitányával és szószólójával egyetemben – őket, tisztükre, az érvényes előírásoknak megfelelően, két évre választották –, még csak hivatala első évét töltvén le, hivatalát továbbra is megtartotta. A városi tanács, a Zselézy András, illetőleg Knepfl Mihály halálával megürült két tanácsosi hely közül az előbbinek helyére (a külső tanácsstagok, illetve a választott polgárok testülete esetében minden hivatali hely be volt töltve), fejenkénti szavazást követően, Szentgály Jánost, Baranyai Zsigmondot, illetve Meszlényi Józsefet jelölte.

Quibus praemissis, siquidem domini judex et capitaneus, ita et tribunus plebis norma hactenus usitata pro biennio electi haberentur ac non nisi primum functionum suarum annum adhuc explevissent, iisdem citra resignationem ultronee etiam functiones suas qua bienni terminum in se complectentes retinentibus, sed nec in electa communitate neque exteriori senatu quapiam medio tempore vacantia emersa ad reintegrandas binas senatorales per mortem minorum Andreae Zselézy et Michaëlis Knepfl emersas vacantias progressum est atque in locum illius votis viritim exceptis candidati sunt per amplissimum Magistratum domini Joannes Szentgály, Sigismundus Baranyai, Josephus Meszlényi.

234.

1756. 04. 24.

87. oldal, 1. sz.

a külső tanács határozata

A városi (belső) tanács kirendelte Szilcz Józsefet és Lukácsy István tanácsstagokat, valamint a városi esküdt jegyzőt a külső tanács tagjaitól szavazatukat veendő. A külső tanács tagjai – miként a kiküldöttek jelentették – a belső tanács által jelöltnek választott személyek közül, fejenkénti szavazással, a többség akaratának megfelelően, belső tanácsstagnak [Zselézy András helyére], Meszlényi Józsefet választották meg. (A választott polgárok testületét ez esetben nem szavaztatták meg, minthogy ők csak a bíró és a szószóló személyére voksolhatnak.)

Pro quorum electis [dominis videlicet Joanne Szentgály, Sigismundo Baranyai et Josepho Meszlényi] votis ab exteriori senatu excipiendis commissarii denominantur domini Josephus Szilcz, Stephanus Lukácsy senatores et juratus notarius, qui ad antefatam exteriori senatum (electa communitate solum pro iudice et tribuno votisante) exmissi, votis viritim exceptis antelatum dominum Josephum Meszlényi pluralitate votorum electum retulere.

235.

1756. 04. 24.

87. oldal, 2. sz.

A városi tanács, Knepfl Mihály helyére, a tanácsstagok többségének szavazatával, Szentgály Jánost, Baranyai Zsigmondot és Vidra Andrászt jelölte.

In locum autem domini Michaëlis condam Knepfl memoratus amplissimus Magistratus itidem pluralitate votorum candidavit dominos Joannem Szentgály, Sigismundum Baranyay, Andream Vidra.

236.

1756. 04. 24.

87. oldal, 3. sz.

a külső tanács határozata

A külső tanács tagjai a belső tanács által jelöltnek választott személyek közül, a belső tanács megbízottjainak jelenlétében, fejenkénti szavazással, a többség akaratának megfelelően, városi (belső) tanácstagnak [Knepfl Mihály helyére], Vidra Andrást választották meg.

Ex quibus eodem modo per antenominatos dominos commissarios exteriori senatui propositis votisque viritim exceptis pluralitate eorum dominus Andreas Vidra electus est.

237.

1756. 04. 24.

87. oldal, 4. sz.

a külső és a belső tanács, valamint a választott polgárok testületének közös ülése

Az újonnan megválasztott két városi tanácstag [Meszlényi József és Vidra András], a tisztújító ülésen, a külső, illetve belső tanács, valamint a választott polgárok testülete tagjainak jelenlétében, a szokásos (ún. testületi) esküt letévén, helyüket, a tanácsban, elfoglalták.

Qui bini neoelecti domini senatores deposito in praesentia exterioris quoque senatus et electae communitatis in facie consessus restauratorii consueto corporali juramento, illico competentes sessiones acceperunt.

238.

1756. 04. 24.

88. oldal, 1. sz.

A segédhivatalnokok [megválasztását] április 26-ára halasztván, a tisztújító ülést berekesztették; a városi tanács, a külső tanács, valamint a választott polgárok testülete tagjainak kíséretében, a megszokott rend szerint, bevonult a városi plébániatemplomba, hogy a fenséges Istennek hálát adjon, illetőleg hogy a Te Deum laudamus!-kezdetű, Szent Ambrus-féle egyházi éneket meghallgassa.

Atque taliter sessione hac terminata continuationeque subalternorum, qui restaurandi forent, in affuturam diem 26^{am} currentis [mensis] extensa, ad supraattactam parochialem ecclesiam pro agendis supremo numini gratibus decantandique hymni Ambrosiani Te Deum laudamus! exceptione consueto ordine exteriori senatu et electa communitate amplissimum Magistratum committantibus reditum fuerat.

*

Április 26-án, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében folytatták a tisztújító tanácsulást, mely alkalommal,

Die 26ta mensis Aprilis sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Johanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est continuative sedes restauratoria, cujus occasione

239.

1756. 04. 26.

88. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

a külső tanács jelenlétében, Rajnicsák Máté városi őrpáncsnokot, aki hivatalát – amelynek élére Majer Károly halálát követően került – csak ideiglenes jelleggel töltötte be, hivatalában, a külső és a belső tanács szavazatával, megerősítették.

praesente quoque exteriore senatu Mathaeus Rajnicsák civitatis vigiliarum magister in gesta modo provisorio a tempore obitus Caroli condam Majer functione hac unitis exterioris senatus quoque votis confirmatur.

240.

1756. 04. 26.

88. oldal, 3. sz.

A városi tanács, a helybeli bíró és esküdt jegyző személyesen előadott jelentésére – beszámolójuk szerint a városban állomásozó Trauttmanstorff-féle vértés ezred katonái, önhatalmúlag, a városnak komoly sérelmére, húst mérnek ki, és ezen tevékenységükkel, jóllehet kapitányukat erre felszólították, a mai napig nem hagytak fel – úgy határozott, hogy sérelmüket orvosolandó, az esetről, a tartományi [katonai] biztost, írásban értesíti.

Expost relationem oralem fecerunt domini judex et juratus notarius recens evolutis diebus observato, quod illocata civitati militia legionis cataphractorum Trauttmanstorffianae via facti in grave civitatis praejudicium et damnum carnes emacillet, ejusdem militiae dominum capitaneum ad desistendum ab hocce praejudicioso facto requisivisse, qui siquidem in praesentiarum non desisteret, visum est fine oportunae medelae id ipsum domino provinciali commissario perscribere.

241.

1756. 04. 26.

89. oldal, 1. sz.

A városi hajdúknak, a városi szószóló által beterjesztett kérelmére, megengedik, hogy az eddigi gyakorlatnak megfelelően, némi támogatás gyanánt, a város gabonáját, meghatározott aratóhányad fejében, levághassák, azon feltétellel, hogy ezen munkavégzést, éves kötelezettségükbe, nem számíthatják be.

Erga oretenus autem propositam per tribunalum plebis civitatis drabanorum humillimam instantiam eis norma hactenus practicata in sublevamen aliquantulum applacidantur campestres civitatis fruges in medietate erga limitandam quottam messorialem demetiendae, ea per expressum lege adjecta, ne per talismodi laborem vel minimum annuae obligationis suae negligant.

242.

1756. 04. 26.

89. oldal, 2. sz.

Városuk, illetőleg lakosaik bevételeinek növelése érdekében a városi tanács akként határozott, hogy – kiváltságlevelének szellemében – miként a múltban, úgy a jövőben is továbbra tartsanak marhavásárokat. A tanács ennél fogva a maga idejében megteszi a szükséges intézkedéseket, illetőleg – hogy vágyott szándékának nagyobb foganatja legyen –, a fenti határozat kihirdetése érdekében, a vármegyénél, el fog járni.

Mutuis praeterea consultationibus factis in augmentum civitatis proventuum ac etiam unius cujusve incolarum commodum et emolumentum determinatum est, quatenus nundinae pecorum civitati ex privilegio competentes, in quarum usu etiam praefuerat civitas, iterato instituantur, fine eo requisitae praevis in tempore elaborandae erunt dispositiones ac ut intentum hoc cupitum tanto majore cum emolumento sortiri queat effectum, inclutus comitatus intuitu fiendae publicationis a parte civitatis interpellabitur.

243.

1756. 04. 26.

89. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Schrom mérnök a városi tanács színe előtt, a külső tanács jelenlétében, közösen tartott tanácskozást követően, a városi plébániatemplom helyreállítási munkálatainak irányítását, amely munkálatok elvégzését feladatul kapta, ingyen, nem tartván igényt semmiféle kikötött bérre, elvállalta; egyszersmind a templomnak általa készített tervrajzait, arra az a esetre, ha jómaga eltávozna, vagy esetleg elhalálozna, hasonlóképpen fizetséget nem várván érte, a városra bízta, mindezért egyet kérvén a várostól cserébe: az építkezésnél, a kőművesmesterek alkalmazását illetően, adjanak neki teljes körű felhatalmazást, azaz álljon jogában őket felvenni, vagy – szükség esetén – elbocsátani.

Postremo domino geometra Schrom in praesentia amplissimi Magistratus comparente praesente etiam exteriore senatu in facto restaurandae parochialis ecclesiae circa qualitatem instituendi hujus operis delata eidem domino geometrae directionis aedificii provincia factis fusionibus discursibus et consultationibus idem dominus geometra directionem in se assumendo operam suam et industriam ac conatum omnem citra ullam mercedem conventam sponte ac benevole civitati obtulit, affidando simul amplissimum Magistratum extraditionis delineationum hujus aedificii per se factarum civitati itidem citra quampiam taxam in casu abitui sui aut etiam subsequibilis mortis, unice petendo ab amplissimo Magistratu semet plene authorisari quoad magistros murarios ad aedificium isthoc adhibitos, quatenus in ordine ad eorum assumptionem vel pro casu necessitatis amotionem semet dispositive habere possit.

244.

1756. 04. 26.

90. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Hubényi Józsefnek, a városi plébániatemplom gondnokának, aki jelen pillanatban a plébániatemplom építkezésének felügyeletét is ellátja, megnövekedett terheire való tekintettel, illetve arra, hogy saját háztartásának ügyeit mostanság kénytelen elhanyagolni, a külső tanáccsal való teljes egyetértésben, évi bérén (20 forint) felül, évente, további 10 forintot fizetnek.

Hac occasione Josepho Hubényi ecclesiae parochialis curatori nunc munus quoque inspectoris penes aedificium ecclesiae obeunti ex ratione majorum fatigiorum ac propriae quoque rei domesticae neglectus, unito etiam exterioris senatus consensu, annuo viginti florenorum salario floreni adhuc 10 adiciuntur annue solvendi.

*

Május 7-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 7^a mensis Maji sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus, celebrata extitit sessio magistratualis, cujus occasione

245.

1756. 05. 07.

90. oldal, 2. sz.

a városi tanácstól kiküldöttek jelentették: két személy végrendelezett: néhai Holczer Márton özvegye, Kralinger Erzsébet, aki végrendeletét megtartotta magának, illetve Dömény Mihály, akinek végrendeletét viszont, a városi levéltárban, letétbe helyezték.

relationem fecerunt domini deputati super binis exceptis testamentis, uno ab honesta muliere Elisabetha Kralinger Martini condam Holczer vidua prae manibus testatricis relicto et altero Michaëlis Dömény ad archivum reposito.

246.

1756. 05. 07.

90. oldal, 3. sz.

A városi tanácstól kiküldött megbízottak, írásban benyújtott jelentésük szerint, a napokban, saját kérésére, számba vették, illetve összeírták néhai Bajnay Mihály özvegyének, Valther Jusztinának a vagyonát: ingóságait, illetőleg ingatlanjait; magát a vagyonleltárt, az özvegy és hozzátartozói [jogainak] jövőbeni biztosítéka gyanánt, a városi levéltárban, letétbe helyezték.

Scriptam item fecerunt alterius ordinis domini deputati relationem super universae mobilis et immobilis dominae Justinae Valther domini condam Michaëlis Bajnay viduae substantiae inventatione et conscriptione recens evolutis diebus erga ejusdem dominae requisitionem peractae, quae futura ejusdem dominae et suorum pro cautela ad archivum reposita est.

247.

1756. 05 .07.

90. oldal, 4. sz.

Szabó János városi tanács tag és az esküdt jegyző személyesen jelentették, hogy a minap, a városi plébános jelenlétében, néhai Bajnai Mihály özvegyétől: Valther Jusztinától, jegyzékbe vételüket követően, átvették a volt férjét mint a [Szentháromság Társulat] egykori felügyelőjét megillető vagyontárgyakat, majd azokat Hubinyi Józsefnek, a mondott társulat jelenlegi felügyelőjének a gondjaira bízták.

Ita et domini Joannes Szabó senator et juratus notarius oretenus retulerunt recens evolutis diebus praesente etiam domino civitatis parcho ab antelata domina vidua [Justina Valther res] domini condam Michaëlis Bajnai, [qui] inspectorem condam egerat, concernentes praevia earum conscriptione recepisse easque Josephi Hubinyi moderni videlicet antelatae almae congregationis inspectoris curae et administrationi tradidisse.

248.

1756. 05. 07.

91. oldal, 1. sz.

A Vidra András-féle – az 1754-1755. katonai évi hadiadókról, illetve az 1755. naptári évi kamarai (házi-)adókról készített – számadásokat felülvizsgáló bizottságnak, írásbeli jelentése szerint, a hadiadó-elszámolásokkal kapcsolatban nem volt semmiféle észrevétele; utóbbiakat illetően azonban, lényegét tekintve, formai kifogásokkal élt (minthogy a kifogásolt részeket maga a számadó már kijavította), nevezetesen a városi kádárnak adott 6 akónyi bor kapcsán: a mondott kádárnak [a kiváló szőlőtermés miatt] lényegesen nagyobb erőfeszítésébe került [a megfelelő számú boroshordót előállítani] – a város ugyanis, ekkora mennyiségű bor tárolására, nem rendelkezett elegendő számban hordóval, bort viszont, hordójával, a rendkívüli termés miatt, már 30 dénárért is lehetett vásárolni –, emiatt az utóbbi számadásokat is elfogadták. A városi kőtörőnek, az általa teljesítendő, ölekre darabolt kőtömbök után járó tizedszolgáltatását illetően, a faragott kövek tekintetében, az 1751-52. évi háziadók vonatkozásában, az akkori bizottság által tett, és a városi tanács által jóváhagyott észrevétel kapcsán hozott rendelkezések végrehajtását a városi bíróra bízták. Minthogy pedig a szóban forgó számadásokat illetően semmi lényeges kifogás nem merült fel, a számadót, a számadások felsőbb hatóságok által történő jóváhagyásáig, felmentik [az anyagi felelősség viselésének terhe alól].

Scriptam denique fecit censura relationem super revisis et suo modo censuratis domini Andreae Vidra tum perceptoralibus, cum et cameraticis pro anno militari 1754-55. illis, his autem pro anno solari 1755. confectis rationibus, ubi quoad illas nulla reflexione occurrente, quoad has vero expositis plerumque in formalitate subsistentibus reflexionibus jam per ratiocinantem emendatis in ordine ad urnas vini 6. civitatis viatori datas ex peculiaribus reflexionibus, siquidem viator ille notabiliter majora fatigia subire et laborem longe copiosorem praestare debuerit, vinum autem ob raram abundantiam a denariis etiam 30. comparari valuerit, sed nec dolia sufficientia pro tanta

quantitate conservanda civitas habuerit, pro hac vice citra consequentiam eidem applacitatae sunt. Quoad lapicidam vero erga decimam ex lapidibus orgialibus praestandam in ordine ad lapides sculptos habita reflexione dispositionum in rationibus anni 1751-52. domesticis per censuram factarum et magistratualiter approbatarum effectuatio domino judici concredita est. In reliquo nulla reali difficultate semet afferente ratiocinans usque ratificationem superiorum instantiarum absolvitur.

249.

1756. 05. 07.

91. oldal, 2. sz.

Szilcz József és Komáromy László tanácsstagok, valamint az esküdt jegyző írásban beterjesztett jelentése szerint [színük előtt] bizonyos fogva tartott, lopással gyanúsított személyek önkéntes vallomást tettek. A városi tanács határozatának értelmében a fogvatartottak ügyének tárgyalását a következő tanácsülésre halasztják.

Postremo domini Josephus Szilcz, Ladislaus Komáromy senatores et juratus notarius scriptam fecere relationem super exceptis benevolis fassionibus inarestatarum in facto furti personarum, quarum revisio in affuturam sessionem differtur.

250.

1756. 05. 07.

92. oldal, 1. sz.

Felolvasták a [királyi] személynök 1756. május 2-án, Pesten kiadott parancslevelét, amelyben a személynök utasítja a város tanácsát, hogy néhai Hoffner Bertalan özvegye, Hoóß Erzsébetnek perét, fellebbezése okán, haladéktalanul tegyék át bíróságához; egyúttal meghagyja, hogy amennyiben ez még nem történt meg, akkor az [ítélet] végrehajtását függesszék fel, az özvegy ügyét bíróságának következő ülésén tárgyalandó.

Quibus praemissis lectae sunt gratiosae sub dato Pestini 2^a currentis mensis et anni emanatae illustrissimi domini personalis intuitu quantocius fine revisionis transmittendi appellati processus Elisabethae Hoóß, Barthalomaei condam Hoffner viduae praeceptoriae literae, una et committentes, ut executio, si necdum peracta esset, usque futurum revisionis eventum in suspenso relinquatur.

251.

1756. 05. 07.

92. oldal, 2. sz.

Felolvasták Szabó János írásban benyújtott tiltakozását, melyben a folyamodó az ellen emel szót, hogy a város által készített vízlevezető árok pincéi szomszédságában fut le, és őt emiatt, esetlegesen, kár érheti; egyszersmind kéri erről az ilyenkor szokásos bizonyosságlevél kiadását. A városi tanács határozatának értelmében a kért bizonyosságlevelet kiadják neki.

Legebatur praeterea domini Joannis Szabó protestatio in ordine ad recenter a parte civitatis erectum aquae ductum penes cellarium suae dominationis situm exindeque nefors eidem domino

protestanti causanda damna protestantis eatenusque solitas testimoniales literas petentis, quarum extraditio suae dominationi applacidata est.

252.

1756. 05. 07.

92. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében néhai Majer Károly, illetve Bíró János özvegyeinek, hiteleik törlesztése végett, újabb határidőt: még tizenöt napot adnak.

Expost viduis Caroli condam Majer et Joannis Biró fine excontentandorum creditorum suorum ex superabundanti adhuc terminus unius quindenae concessus est.

253.

1756. 05. 07.

92. oldal, 4. sz.

A városi törvényszék, ítéletében, kötelezi Süvegess Mihályt, hogy Süveges József és részestársai követelését, [adóssága] saját vagyonából történő behajtásának terhe mellett, futó (azaz május) hó végéig, elégítse ki.

Non secus et seniori Michaëli Süvegess excontentatio praetensionis Josephi Süveges et cointeressorum usque finem currentis mensis cum comminatione realis executionis judicialiter commissa est.

254.

1756. 05. 07.

92. oldal, 5. sz.

Inanovics Pált, a Macedóniából, Torno városából származó, görög-keleti vallású városi kereskedőt, minthogy Magyarországon nevelkedett, és Macedóniával többé már semmiféle kapcsolatot nem ápolt, azonkívül hitvest, magának, katolikust választott, a külhoniakat terhelő adó fizetése alól felmentvén, miután lerótta a 30 forintnyi polgárdíjat, illetőleg letette a szokásos testületi esküt, Esztergom sz. kir. város polgárainak a sorába beiktatták.

Paulus autem Ivanovics quaestor hujas, graeci ritus antiqui, ex Macedonia alias civitate Torno oriundus, ex ratione, quod in regno hoc educatus nullumque peramplius in Macedonia nexum habens, consortem etiam orthodoxae religionis catholicae acceperit, in extraneorum taxa dispensatus erga 30 florenorum titulo taxae et consueti corporalis juramenti depositionem in reliquorum hujatum civium numerum receptus est.

255.

1756. 05. 07.

93. oldal, 1. sz.

Örökösei jelenlétében felolvasták és kihirdették néhai Knepfli Mihály 1743. június 5-én készült végrendeletét, amelynek másolati példányait, a tanács határozatának értelmében – tájékoztatásuk végett –, az örökösöknek kiadják.

Hac occasione praesentibus successoribus referatum et publicatum extitit testamentum domini condam Michaëlis Knepfli anno 1743. 5^a Junii conditum, cujus paria eisdem pro sui directione extradabuntur.

256.

1756. 05. 07.

93. oldal, 2. sz.

A városi adószedő bemutatta a [kerületi] hadbiztosnak járó, az éppen maguk mögött hagyott téli időszak (hat nónap) alatt lerótt [hadiadóról] készült számadását, amelyből kiviláglik, hogy az adóhátralék, a vonatkozó időszakra, 1309 forint 36 és $\frac{3}{4}$ -ed krajcárt tesz ki.

Praesentavit praeterea dominus perceptor computum commissariaticum super facta praestatione pro sex mensibus hybernalibus hisce diebus initum, ex quo pateret restantiam manere florenorum 1309. cruciferorum 36 $\frac{3}{4}$.

257.

1756. 05. 07.

93. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Pethő Sebestyén részére, a városi plébániatemplom helyreállítására szánt kölcsön (2000 forint, 5 százalékos kamatra) felvételéért, a város hiteles pecsétje alatt, kötelezvénylevelet állítanak ki.

Expost ordinatum est, quatenus domino Sebastiano Pethő super florenis 2000. erga 5. pro cento praestandum interusurium pro moderna restaurandae parochialis ecclesiae necessitate a sua dominatione levatis literae obligatoriae sub authentico civitatis suae dominationi expediantur.

258.

1756. 05. 07.

93. oldal, 4. sz.

Tonay Venceszláv, illetőleg mostohaanyai: Erzsébet és Anna Mária ügyét tárgyalván, a mondott mostohaanyok anyjának halálával hátramaradt vagyon kapcsán, az öröklés tárgyában támasztott kereseteket illetően a feleket, illetőleg egy tanút kihallgatván, a következő határozat született: a mostohaapa, az ez ügyben kötött, és a felek által [kölcsönösen] elismert békés megállapodás értelmében, köteles Erzsébet nevű leányának 20 forintot, míg Anna Máriának, 3 forint 20 dénárt az általa elvégeztetendő hamvasztásért levonván, 16 forint 80 dénárt haladéktalanul kifizetni.

Demum assumpto Venceslai Tonay ab una et privignarum ejus Elisabethae et Annae Mariae partibus ab alia negotio, in facto praetensionum quarundam quoad successionem in substantia a morte matris praeattactarum privignarum remansa sufficienter auditis partibus, sed et statuto teste examinato determinatum est in conformitate eatenus initae amicabilem nunc etiam per partes recognita [conventionis] nominatum Tonay Elisabethae florenos 20., Annae Mariae autem defalcatis florenis 3. denariis 20. per eum pro cremato urendo anticipatis florenos 16. denarios 80. quantocius persolvere obligari.

259.

1756. 05. 07.

94. oldal, 1. sz.

Néhai Kiss József, illetve Makk József fiú árvái vagyonának ügyében vizsgálódnán – az árvák tőkepénze, valamint a utána járó kamatok a városi árvák atyjának felügyeletére bízván, jelenleg Szántay Mátyásnál, illetőleg Pajkircher [Antal] özvegyénél vannak kihelyezve, – a következő határozat született: a kamatok, Szántai Mátyás részére, a kötelezvénylevél kiadásának keltétől, azaz 1752. június 15-től az 1757. június 15-ig [terjedő kamat-időszakban] az előbb mondott árva fiú eltartására és öltözetének biztosítására, illetve az említett özvegy részére, támogatásképpen, minthogy az utóbb mondott árva fiút jelen pillanatban is ő gondozza, átadandók; maga a [kötelezvénylevél] pedig az árvák atyjának kiadandó.

Postremo orphanorum Josephi condam Kiss apud Matthiam Szántay et alterius Josephi condam Makk apud viduam Pajkircherianam elocatorum subque cura et administratione magistratualiter constituti orphanorum curatoris existentium capitalium abindeque obvenientium interusuriorum negotio indagato et reviso determinatum est illius praenominato Mathiae Szántai ex ratione intertentionis ac etiam praestitorum vestimentorum eidem orphano, a dato emanationis obligatorialium 15ª utpote Junii anni 1752. usque eandem inclusive anni 1757., hujus vero praenominatae Pajkircherianae, ex quo idem orphanus in praesentiarum quoque sub cura et directione ejus esset eique in necessitatibus succurreret, capitalium interusura relaxari id ipsumque orphanorum curatori pro sui directione in forma commissionis extradari.

260.

1756. 05. 07.

94. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Smitt Károly kapitánynak Turóczy Istvánnal és Kerekess Pállal szembeni, 100 forintra rúgó tartozása, illetőleg Rajz Ignácnak Majer Jánossal – 90 forintra – kötött hitel-megállapodása, az 1723. évi törvény 107. cikkelyének megfelelően [az adósok vagyonának terhére], az említett hitelezők jövőbeni biztosítéka gyanánt, betábláztatnak, illetőleg minderről, a bizonyásleveleket, részükre kiadják.

Ac denique domini capitanei Caroli Schmitt florenorum 100. debitum apud Stephanum Turóczy et Paulum Kerekess habitum, Ignatii Rajz vero florenorum 90. contractus cum Joanne Majer initus fundamento articuli 107. 1723. futura mentionatorum creditorum pro cautela intabulantur et superinde literae testimoniales eisdem extradabuntur.

*

Május 10-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 10ma mensis Maji sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

261.

1756. 05. 10.

95. oldal, 1. sz.

Horváth Istvánnak – aki beidézttetvén, a városi tanács színe előtt meg is jelent – hitelezője: Juhász Ferenc követelésének kielégítésére, a bírói döntés értelmében, adósságának saját vagyonán történő behajtásának terhe mellett, tizenöt napot adnak.

Stephano Horváth in praesentiam amplissimi Magistratus citato et personaliter comparente fine adaequate contentandi creditoris sui Francisci Juhász terminus unius quindenae judicialiter praefixus est cum comminatione in casu contrario realis quoque executionis.

262.

1756. 05.1 0.

95. oldal, 2. sz.

A városi kapitányra bízzák a városi földek határainak a bejárását, szemrevételezését, és szükség esetén, a javításra szoruló határjeleknek a szomszédságban élő, ez ügyben előre kiértesített birtokosok jelenlétében történő helyrehozatalát.

Domino autem civitatis capitaneo concredita est limitum territorialium reambulatio et oculata compertaque renovationis metarum necessitate earundem in praesentia vicinorum dominorum praevie eatenus requirendorum renovatio et relationem superinde facturo.

263.

1756. 05. 10.

95. oldal, 3. sz.

Maczejkó Anna és Leszeczky Mihály özvegye: Frint Zsuzsa fogságban lévő, lopással vádolt személyek ügyét tárgyalván, jelenlétükben felolvasták önként tett vallomásaikat, majd szembesítvén őket, ügyükben a következő végzést hozták: minthogy vallomásaikban tételesen felsorolták, hogy milyen tárgyakat tulajdonítottak el, továbbá hogy az ellopott, a károsultaknak már vissza is szolgáltatott tárgyak csekély értékkel bírnak, másrészt pedig hogy egyéb vád, velük szemben, nem merült fel, sőt az a tény, hogy tettüket ittas állapotban követték el, enyhítő körülménynek számít, s azt is tekintetbe vévén, hogy már egy ideje fogságban vannak, Maczejkó Anna mint főbűnös 30, társa pedig 10 korbácsütésre ítélandó, mely ítéletet, a kisebb korbáccsal, a város vásárterén, illetve a városháza udvarán kell végrehajtani.

Expost assumpto inarestatarum Annae Maczejko et Susannae Frint, Michaëlis Leszczy viduae furti rearum personarum negotio perlectisque in praesentia earum benevolis fassionibus ac dictis inarestatis personis adinvicem confrontatis sufficienterque examinatis deliberatum est quando quidem res furto ablatae in benevolo examine expressatae damnificatis restitutae alioquon exiles essent, alia autem contra inarestatas hasce personas non prodirent, sed et ebrietate, in qua furtum praesens attentarunt, facti gravitatem aliquantum alleviante eisdem, habita etiam reflexione perpessi jam aresti, et quidem illi qua principaliter reae scuticae minoris in publico civitatis foro ictus numero 30., huic autem ictus numero 10. in area curiali demeritam in poenam aliorum autem salutare in exemplum adjudicari.

264.

1756. 05. 10.

95. oldal, 4. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, azt a rétet, amelyet a jóvoltából a [Szent] Anna[-templomnál] élő ferencesek, adomány címén, már hosszú évek óta használtak és amelyről a szénát, saját költségükön, maguk gyűjtötték be, a mindkét fél által felismert nagyobb haszonra való tekintettel, e tárgyban már megkötött egyezségnek megfelelően, évente három szekényi széna biztosítása fejében – a szénát, a ferences atyáknak, négyes fogat fogja szállítani –, visszavette.

Demum siquidem pratum illud, quod in praesentiarum ex munificentia civitatis patres Franciscani ad Annam titulo elemosynae longioribus jam annis usuabant propriisque sumptibus ejus fructus colligebant, habita ab utrinque majoris commoditatis reflexione civitas erga trium curruum foeni, quatuor jumentis praejunctorum quotannis fiendam attactis patribus Franciscanis praestationem facta jam eatenus conventionem recepisset, solenne eatenus scriptum eisdem inmanuandum concinnandum erit.

265.

1756. 05. 10.

96. oldal, 1. sz.

A városi tanács, Esztergom vármegye folyó (május) hó 14-én tartandó közgyűlésére, Valther Imre és Szabó János tanácsstagokat delegálta, akik utasításba kapták a következőket: írásban kérelmezzék, hogy a közgyűlésen hirdessék ki a város szándékát, miszerint a város, az országos vásárok tartásának napját megelőző napon, mindig fog marhavásárt tartani; továbbá szólítsák fel a vármegyét, hogy szüntesse meg, területén, a kőművesek által gyakorolni szokott azon gyalázatos eljárást, hogy szombati napokon, a napnak kijáró jámbor tisztelet ürügyén, a szokottnál egy órával korábban abbahagyják a munkát, ám bért, maguknak, egész napra követelnek, ráadásul ezen órát, illetve a nap hátralevő részét, másutt munkával töltvén, további fizetést húznak – a kovácsok és ácsok által űzött hasonló praktikák kapcsán a város már meghozta a megfelelő rendelkezéseket –; végül abban az esetben, ha a vármegye esetleg azt tudakolná: a város hozzájárulna-e, hogy a területén szerződés szerint állomásozó katonaság, a következő katonai évben, [újabb], velük [ti. a vármegyével] kötendő szerződés birtokában, ugyanott, továbbra is állomásozzék, akkor adják elő, hogy folyó évben, emiatt, a várost milyen sérelmek, illetve veszteségek érték, mindazonáltal biztosítsák a vármegyét: kedvező feltételek esetén erre továbbra is hajlandóságot mutatnak.

Pro imminente autem 14^a currentis celebranda generali hujus inclyti comitatus congregatione a parte civitatis deputantur domini Emericus Valther et Joannes Szabó intentionem civitatis intuitu

erigendarum nundinarum pecorum pridie semper publicarum nundinarum civitatis celebrandarum fine elargiendae eatenus per inclytum comitatum publicationis scripta instantia proposituri, non secus et intuitu abolendi in gremio hujusce inclyti comitatus (siquidem a parte civitatis eatenus [quoad] et fabros etiam lignarios jam dispositio facta haberetur) per murarios praticari soliti abusus publico damnosi in eo videlicet, quod diebus Sabathi sub praetextu devotionis diei huic praestandae solito maturius una hora laborem conventionatum relinquunt eoque non obstante consuetam totius diei mercedem exigant, eandem vero horam quin et reliquam diei ejusdem partem alibi iterum conducta mercede expleant, sequaciter cum damno publici quaestum turpem exercent inclitum comitatum requisituri, ac demum in casu, quo inclytus comitatus nefors intentionem civitatis quoad contractionaliter illocatam militiam affuturo quoque anno militari erga ineundam secum conventionem hic relinquendam experiri vellet, gravamina et deperditas civitatis hoc anno habitas detegent, bonis attamen modis et conditionibus civitatem ad id etiam citra aggravium accessuram inclyto comitatui ejusdem voluntatem experturi significabunt, relationem superinde facturi.

266.

1756. 05. 10.

97. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Pethő Sebestyén, Komáromy László és Vidra András tanácsstagokat megbízzák azzal, hogy készítsenek kimutatást arról: [folyó évben] milyen veszteségeket szenvedett a város amiatt, hogy a területén katonaság állomásozik, illetőleg hogy ez a város számára milyen összegű – szerződésben vállalt – pénzbeli kiadásokat jelent.

Eapropter dominis Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy et Andreae Vidra elaborandae a parte civitatis habitae deperditae universaeque expensae in illocatam civitati contractionaliter militiam factae concreduntur.

267.

1756. 05. 10.

97. oldal, 2. sz.

Pethő Sebestyén kirendelt városi biztos személyesen jelentette: az elnökletével, egyéb megbízottak, valamint kézművesek jelenlétében tartott tárgyaláson, a városi vargák céhének túlkapásai, illetőleg az általuk elkövetett visszaélések kapcsán [a felek között támadt nézeteltéréseket] – a [feleknek] keresetüktől való visszalépésével – békés úton elsimították; továbbá hogy bocsánatot kért azért, mert a városi tanácsnak ez ügyben hozott határozatát, az abban foglaltakat, nem tartotta be. Minderről a város a Királyi Helytartótanácsot írásban értesíti.

Postremo praenominatus dominus Sebastianus Pethő oralem fecit relationem super amica accommodatione et complanatione sub praesidio suae dominationis qua eatenus ordinati commissarii in praesentia aliarum quoque jurisdictionum et opificum convocatorum attactorum abusuum et excessuum cehae hujatis sutorum per recessum a talismodi inconvenientibus praetensionibus ac praemissa omnimoda observatione determinationis magistratualis eatenus latae medioque suae dominationis perillustris super non obtemperacione attactae magistratuali determinationi facta etiam deprecatione, quod ipsum excelso Consilio Locumtenentiali Regio fine petitae informationis humillime perscribetur.

Május 17-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 17^a mensis Maji sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

268.

1756. 05. 17.

98. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Kamara 1756. május 10-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara megparancsolja a városi tanácsnak, hogy Jaksics János zászlótartónak a városi törvényszéken lévő összes levelét és iratát gyűjtse egybe, azokat pecsételje le, majd ezen dokumentumokat hatósági zár alá vévén, további utasításig, tartsa zár alatt. A tanács, annak érdekében, hogy az említett zászlótartó nemességi [ügye további] halasztást ne szenvedjen, továbbá hogy a törvényi előírásokkal ne kerüljenek összeütközésbe, határozatában meghagyja a zászlótartó bizalmasának, Niksics Mátyás városi polgárnak – a városi tanács biztos forrásból értesült arról, hogy a zászlótartó összes iratát bizalmasának őrizetére bízták –, hogy ezen okiratokat, a biztosabb őrizet végett, saját pecsétjével ellátván helyezze el, letétben, a városi levéltárban; mindezek megtörténtéről a Királyi Kamara azonmód értesítendő, egyszersmind a zászlótartó nemességére vonatkozó észrevételek is ugyanoda felterjesztendőek.

lectae sunt sub dato Posonii 10^a currentis mensis et anni emanatae excelsae Camerae Regiae gratiosae literae domini Joannis Jaksics signiferi universas literas et scripta sub jurisdictione amplissimi Magistratus reperienda ex certo incidenti obsigillanda ac sub sequestrum magistratuale summenda ac usque ulteriores excelsae Camerae ordines sub eodem asservanda praecipientes; cujus intuitu, ut et his gratiosis excelsae Camerae Regiae dispositionibus satis fiat ac etiam [res] nobilitaris mentionati vexilliferi prorogative quoquo modo non laedatur legisque censuram Magistratus non incurrat, visum est ejusdem domini signiferi familiarem civem alias hujusce civitatis Matthiam Niksics, sub cujus cura et custodia universa literalia instrumenta saepefacti domini signiferi asservari amplissimo Magistratui fidedigne innotuisset, ad id disponendum, ut attacta literalia instrumenta sub sigillo suo, tutioris conservationis causa, ad archivum civitatis per formam depositi Magistratui benevole tradat; quo facto, superinde illico excelsam Cameram Regiam cum adicienda nobilitatis reflexione informandam ulterioremque gratiosam eatenus ordinationem expetendam venire.

269.

1756. 05. 17.

98. oldal, 2. sz.

Felolvasták Josephus Rothnak, a Trauttmonstorff-féle vértés ezred ezredesének 1756. május 12-én, Csákvárott kelt válaszlevelét. Levelében az ezredes, ezredének Esztergom sz. kir. városában

állomásozó százada kapitányának ügyében – a Perszina nevet viselő kapitány, a városban, a köz számára, húst próbált meg kimérni –, elnézően nyilatkozott: nézete szerint kapitányának e ténykedése a városra nézve nem lehet sérelmes, minthogy a kapitány, húst, kizárólag katonáknak árusít. A városi tanács az ügyet, jogorvoslat végett, felterjeszti a Királyi Tanácshoz.

Legebantur etiam sub dato Csákvár 12^a currentis mensis et anni domini colonelli inclytæ legionis cataphractorum Trauttmontorffianæ Josephi Roth gratiosæ responsoriæ literæ intuitu attentatæ per ejusdem legionis in gremio civitatis illocatæ centuriæ dominum capitaneum Perszina publicæ carniū macillationis, qui siquidem talismodi praejudiciosum factum restrictive ad venditionem carniū solis militibus fiendam ultronee etiam mentionato domino capitaneo indulgeret, negotium isthoc fine gratiosæ medelæ excelso Consilio Regio humillime repraesentandum erit.

270.

1756. 05. 17.

99. oldal, 1. sz.

Felolvasták a győri városi tanács 1756. május 14-én, helyben kelt levelét, amelyben a tanács, egy bizonyos újfajta, törvénytelen, keresztelési illeték névvel illetett, 70 dénárt kitevő adónem kiszabásával, illetőleg behajtásával kapcsolatban – városuk csizmadiamesterétől, Nagy Istvántól, aki egyébiránt nemesember, Esztergom sz. kir. városának nemrég, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján tartott hetivásárán, az itteni csizmadiák behajtották a szóban forgó illetéket –, azt kéri az esztergomi városi tanácstól, hogy ezen említett visszaélést szüntesse meg, illetőleg a csizmadiamesternek a pénzét, a 70 dénárt, adja vissza. A városi tanács határozata értelmében a válaszlevél elküldésével a következő hetivásár napjáig – e vásáron az említett győri csizmadiamester vélhetően újra meg fog jelenni – várni fognak; ugyanezen időpontra halasztják a felek szembesítését, illetőleg az ügyben való részletesebb vizsgáldást.

Lectæ fuere denique sub datu Jaurini die 14^a currentis mensis et anni ejusdem civitatis Magistratus honoratæ literæ intuitu cujusdam novæ et illegalis desumptionis et taxationis titulo baptismalis taxæ denariorum 70. constituentis in quodam attactæ civitatis cothurnariorum magistro Stephano Nagy in persona alias nobili occasione recenter præteritarum Purificationis Beatae Mariæ Virginis publicarum civitatis hujus nundinarum per hujates cothurnarios attentatæ attactorum denariorum 70. refusionem abusisque hujus sublacionem amice petentes, cujus intuitu dandum responsum usque proxime celebrandas nundinas, pro quibus nefors nominatus Jaurinensis cothurnarius magister etiam compariturus est, fiendamque partium confrontationem et negotii uberiores indagacionem differtur.

271.

1756. 05. 17.

99. oldal, 2. sz.

A nemrégiben tartott megyei közgyűlésre delegált küldöttek személyesen tettek jelentést a soron következő katonai évben a katonaság összevonásával kapcsolatban hozandó rendelkezésekről, illetőleg az áthelyezésükkel kapcsolatban már megszületett végzésről. Eszerint a városra bízták annak eldöntését, hogy tartózkodják-e a területén katonaság, vagy sem – a városban kevéssel azelőtt összevont század, ti. a megmaradó része, mindenesetre a vármegye más részébe lesz áthelyezendő; az építőmesterek és kőművesek által elkövetett visszaélés ügyében pedig – ők szombati napokon, a

napnak kijáró ájtatosság ürügyén, a munkát, a szerződésben vállaltakhoz képest, egy órával korábban abbahagyták, de ez nem gátolta meg őket abban, hogy e napra teljes fizetést vegyenek fel – a vármegye, a köz javára való tekintettel, ezen visszaélést a megyében is meg fogja szüntetni; illetőleg hogy a megyében kihirdethesse a város szándékát: [országos vásárok napja előtt] marhavasárt kíván tartani, meghagyja, hogy a vonatkozó engedély tartalmát az alispánnal közöljék.

Quibus perlectis domini deputati super recens celebratae inclyti comitatus congregationis in negotio contractionis militiae quoad dispositiones affuturo militari anno instituendas novamque ejusdem dislocationem facta determinatione oralem fecere relationem competentiae utpote civitatis in gremio ejusdem permansionem, residuam vero modo isthic contractae centuriae partem in gremio comitatus dislocandam fore, quoad vero murariorum et architectorum diebus Sabathi unam horam diei sub praetextu devotionis ex convento labore intermittendum ac eo non abstante integram ordinatam mercedem desumentium abusum et excessum ex ratione boni publici eas inclytum comitatum facturum ordinationes, ut in gremio ejusdem quoque abusus isthic sufferatur, quoad nundinas denique pecorum per civitatem celebrari intentionatas ad hoc, ut per inclytum comitatum in gremio ejus publicari valeant; superinde privilegii communicationem cum domino vicecomite fiendam ordinatam esse.

272.

1756. 05. 17.

100. oldal, 1. sz.

Az örökösök jelenlétében felnyitván, illetve kihirdetvén néhai Dömény Mihály végrendeletét, a végrendeletet, az örökösöknek, tájékoztatás végett, másolatban kiadják.

Expost praesentibus successoribus reseratum et publicatum fuit testamentum Michaëlis condam Dömény, cujus paria pro eorum directione eis extradanda ordinantur.

273.

1756. 05. 17.

100. oldal, 2. sz.

A tanács, határozatának értelmében, a Helless György-féle telekhez nemrégiben vásárolt tartozékokat, úgymint szántóföldeket, réteket és szérűskertet, további rendelkezésig, a város részére művelendő, a saját kezelése alatt tartja.

Visum est hac occasione appertinentias, utpote terras arabiles, prata et hortum trituratorium, ad fundum Georgio-Hellessianum recens emptum, ad rationem civitatis usque ulteriores dispositiones cultivandas reservare.

274.

1756. 05. 17.

100. oldal, 3. sz.

Hubényi József, a városi plébániatemplom és kápolnák gondnoka, egyszersmind a Szentháromság Társulat felügyelője bemutatta, mindkét megbízatására vonatkozóan, a hivatalviseléséről (1755. április 1. és 1756. április 1. közötti időszak) szóló számadásokat. A városi tanács, határozatának

értelmében, a számadások felülvizsgálatával Lukácsy József, Szabó János, Meszlényi József [tanácsstagokat] és az esküdt jegyzőt bízta meg, a felülvizsgálatot a városi plébános, valamint a külső tanács és szószólója jelenlétében végzendő.

Josephus demum Hubényi templi parochialis et capellarum curator et una congregationis Sacratissimae Trinitatis inspector exhibuit et praentavit duplicis functionis suae rationes a prima Aprilis 1755. usque eandem 1756. confectas, pro quarum revisione domini Stephanus Lukácsy, Joannes Szabó, Josephus Meszlényi et juratus notarius deputantur in praesentia domini civitatis parochi et tribuni cum eidem adjungendis exteriori senatu easdem revisuri, superindeque relationem facturi.

275.

1756. 05. 17.

100. oldal, 4. sz.

[Hubényi József, a városi plébániatemplom gondnoka] bemutatta a városi plébániatemplom építésére fordított pénzösszegről (349 forint 6 és $\frac{2}{3}$ dénár, március 8 és április 30. közötti időszak) szóló havi kimutatás-összesítőt.

Exhibuit item menstruaem extractum expensarum in aedificium parochialis ecclesiae ab 8^a Martii usque ultimam Aprilis factarum florenos 349. denarios 6 $\frac{2}{3}$ constituentium.

276.

1756. 05. 17.

100. oldal, 5. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Nagyszegi Ferenc városi ifjú ember, önálló életvitelre képtelen rokkant katonának kérelmére, hogy befogadják a pesti invalidusok házába, ajánlólevelet adnak.

Francisco Nagyszegi hujati filio, militi videlicet invalido omnibus vitae mediis destituto erga humillimam instantiam literae recommendoriae fine facillioris ad domum invalidorum militarem Pestensem receptionis resolvuntur.

277.

1756. 05. 17.

101. oldal, 1. sz.

Pethő Sebestyén és Vidra András városi tanácsstagok, a városi bírótól nyert megbízatásukhoz híven eljárván, az elmúlt napokban elhunyt Hiettl János Jakab, volt tüzér zár alatt lévő („lepecsételt”) vagyonát illetően, személyesen tettek jelentést. A városi tanács határozatának értelmében kirendelik Pomházi Mátyás bírót, Pethő Sebestyén kapitányt, Vidra András tanácstagot, valamint az esküdt jegyzőt, egy személyben városi ügyészt, hogy a volt tüzér vagyonát – amely, magvaszakadás folytán, a városi pénztárra szállt – vegyék át, majd a vagyontárgyakat írják össze.

Dominis Sebastiano Pethő et Andrea Vidra penes domini judicis exmissionem super obsigillata recens praeteritis diebus viam universae carnis ingressi Joannis Jacobi Hiettl olim pyrobolarii

substantia oralem relationem facientibus, pro ejusdem via caducitatis pro parte fisci civitatis apprehensione et inventatione ac conscriptione domini judex Matthias Pomházi, capitaneus Sebastianus Pethő, Andreas Vidra et juratus notarius qua fiscus civitatis deputantur relationem facturi.

278.

1756. 05. 17.

101. oldal, 2. sz.

A városi ítélőszék, Vagner János festőlegény perében – a festőlegény mint károsult, a neki kárt okozó Kun Antal fuvaros ellen azért indított pert, mert a fuvaros szekeréről eltűnt, vagy netalán ellopták a butykosát, s vele a butykosba rejtett pénzét (21 forint 50 dénár) –, a pereset körülményeit alaposan kivizsgálván, illetőleg a feleket, illetve az előállított tanút kihallgatván, súlyos gondatlanság vétkében mind a két felet elmarasztalta. Ebből kifolyólag, döntése értelmében, a felek közösen tartoznak viselni a káreset terhét – kivéve az említett butykos elvesztéséből származó kárösszeget, mivel annak megtérítésétől a butykos tulajdonosa: Bíró György kegyesen eltekintett –, ezen felül a festőlegény a szekér bérleti díját köteles a fuvarosnak kifizetni, s mellé még, ugyanannak, 75 dénárt juttatni.

Assumpto expost Joannis Vagner sodalis pictoris qua damnificati et actoris contra Antonium Kun aurigam qua damnificantem et incattum negotio in facto deperditi aut nefors furto sublatis nominati actoris lagenarii ibidemque inclusorum florenorum 21. denariorum 50. ex curru praefati incatti, cujusmodi negotio sufficienter indagato partibusque ita et statuto teste plene exauditis, siquidem utraque pars crassae et culpabilis incuriae convicta foret, attactum damnum in rata medietate utriusque ferendum (excluso valore mentionati lagenarii per ejusdem dominum Georgium utpote Bíró benevole relaxato) determinatum est conductae occasionis obligatam mercedem praeterea denarios quippe 75. saepofatum actorem parti incatti persolvere obligari.

279.

1756. 05. 17.

101. oldal, 3. sz.

A városi tanács színe előtt Valentovics Pál, a jelenlévő Viasz Józsefet, a maga, illetve felesége nevében annak idején – ti. az 1756. március 25-i tanácsülésen – tett ellenvetését megismételvén, háza építésének folytatásától eltiltotta. A tanács határozatának értelmében kiküldték Pethő Sebestyén, Szabó János és Meszlényi József tanácsstagokat, hogy a helyszíni szemlét újra végezzék el.

Postremo Josepho Viasz et Paulo Valentovics in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus hocque sub sessione 25^a adhuc Martii anni currentis quoad aedificium ejusdem Josephi Viasz interpositam contradictionem suam nomine etiam consortis suae reiterante et a continuatione praejudiciosi et damnosi sibi attacti aedificii dictum Viasz inhibente, fine iterandae oculatae domini Sebastianus Pethő, Joannes Szabó et Josephus Meszlényi exmissi sunt relationem facturi.

280.

1756. 05. 17.

102. oldal, 1. sz.

Szentgály János a városi tanács színe előtt, nővére, egyben Valentovics Pál hitvese: Szentgály Barbara nevében, a Viasz József-féle házépítéssel kapcsolatban, [Valentovics Pálhoz] hasonlóan, maga is kifogásokkal élt. A városi tanács, határozatában, elrendeli, hogy Szentgály János részére – egyrészt azért, hogy a katonasággal szembeni követelését érvényesíteni tudja: a korábbi, illetve jelenlegi [vagyon] állapotára vonatkozóan, másrészt pedig hogy hitvese bizonyítani tudja: hozományát előző férje, Pollyákovics Tamás hadnagy rossz egészségi állapotának javítására fordította – bizonyáglevelet adjanak ki. A szükséges – a folyamodó számára kedvező időpontban elvégzendő – vizsgálatok lebonyolítására bizottságot küldenek ki.

Cujusmodi inhibitionem et protestationem [Pauli Valentovics] dominus quoque Joannes Szentgály personaliter in praesentiam amplissimi Magistratus comparens nomine dominae sororis suae Barbarae Szentgály attacti Pauli Valentovics conthoralis quoad mentionati Viasz aedificium ex ratione allegati damni ex superabundanti reiteravit ac una etiam nomine ejusdem dominae sororis suae institit, eidem fine jurium praetensionumque suarum apud bellicum habitatum facillioris consecutionis super statu priore et moderno, ita et allaturae suae in prioris domini et mariti sui Thomae Pollyákovics olim locumtenentis valetudinarii status curationem factae consumptione extradandarum literarum testimonialium, cujus intuitu pro peragenda inquisitione, dum et quando instanti libuerit, deputatio ordinabitur.

281.

1756. 05. 17.

102. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városi árvák atyja Rajzl Adalbertnek, néhai Hebrangh Mátyás fiú árvájának élelmezéséért és ruházattal való ellátásáért, az árvát megillető [tőkevagyon után járó] kamatok terhére, 70 forintot fizet.

Adalberto Rajzl in sortem victus et amictus orphani Matthiae condam Hebrangh orphanorum curator penes dandam assignationem florenos 70. ex ejus interusurio persolvat.

*

Május 21-én, Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 21^a mensis Maii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus, celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

282.

1756. 05. 21.

103. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. május 6-án, Pozsonyban kiadott leiratát, és a leirathoz mellékelt három – tárgyuk szerint Itáliából szökött katonák, illetve egyéb ügyben vétkező egyének személyleírását tartalmazó – iratot, amely leiratban a Helytartótanács elrendeli a szóban forgó bűnösök után való nyomozást, és, amennyiben Esztergom sz. kir. városában akadnának rájuk, kézre kerítésüket, a sikeres akciót követő azonnali jelentéstételi kötelezettséggel. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, a szükséges intézkedéseket késedelem nélkül megtette.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 6^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum intimatum cum triplicis ordinis acclusis personalem videlicet descriptionem quorundam ex Italia profugorum militum ac aliorum quoque delinquentium continentibus eorum solertem perquisitionem, ac si nefors in gremio civitatis hujus comperirentur, comprehensionem et excelso Consilio Regio eatenus illico fiendam informationem amplissimo Magistratui committens, circa quos requisita jam disposita habentur.

283.

1756. 05. 21.

103. oldal, 2. sz.

Felolvasták Keller Antal városi kasznár levelét, amelyet a városban álló, és a város által a Trauttmonstorff-féle ezred zászlótartója számára bérbe vett háza ügyében írt. A városi tanács, annak érdekében, hogy az zászlótartó a kasznár házából minél hamarabb eltávozzék, lehetővé téve, hogy a kasznár, házát, újra tetszés szerint használhassa, a szükséges intézkedéseket megteszi.

Legebantur praeterea domini hujatis annonae praefecti Antonii Keller intuitu domus suae civitati ingremiatae ibidemque a parte civitatis conductae pro signifero legionis Trauttmonstorffianae hospitis semet declarantis literae, cujus intuitu, ut attactus dominus signifer ex mentionata domo quantocius transferri nominatusque dominus annonae praefectus beneficiis domus suae uti pro lubitu possit, oportuna disponentur.

284.

1756. 05. 21.

103. oldal, 3. sz.

A kiküldött városi bizottság, a napokban elhunyt néhai Hietl János Jakab volt tüzér vagyonának felkutatásáról, összeírásáról és – minthogy a tüzér nem hagyott örököszt maga után, magvaszakadás címén – a városi pénztár javára történő birtokba vételéről, írásbeli jelentést nyújtott be. A városi tanács, határozatának értelmében, a volt tüzér ügyében a vizsgálatok lefolytatását, illetőleg a szükséges intézkedések megtételét, következő üléséig, elhalasztja.

Expost domini deputati scriptam fecerunt relationem super inventata, conscripta et apprehensa via caducitatis ad rationem fisci civitatis substantia Joannis Jacobi condam Hietl olim pyrobolarii viam universae carnis recens praeteritis diebus ingressi, cujus negotii uberior disquisitio et effectuatorum effectuatio in affuturam sessionem differtur.

285.

1756. 05. 21.

103. oldal, 4. sz.

A városi tanács, néhai Snaidhoffer Lőrinc vagyonának felkutatására – vagyona az árváival kapcsolatos kiadások fedezésére fordítandó –, kiküldi a városi árvák atyját, illetőleg Kollár Péter esküdt írnokot.

Pro inventanda vero Laurentii condam Snaidhoffer substantia ad compendiandas ejus orphanis expensas magistratualiter ordinatus orphanorum curator et Petrus Kollár juratus cancellista exmittuntur relationem facturi.

286.

1756. 05. 21.

103. oldal, 5. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Czeuner Rajmund festőlegény számára – a festőlegény már hosszabb ideje Bíró György városi képkereskedőnél lakik –, annak érdekében, hogy életkörülményeit, illetőleg vagyoni állapotát illetően tanúsítványt szerezhessen, egy Bécs városi tanácsához szóló ajánlólevelet adnak ki.

Rajmundo Czeuner sodali pictori apud Georgium Biró imaginum quaestorem hujatem a longiori jam tempore commoranti fine facilius consequendi super statu et conditione sua attestati ad magistratum Viennensem exarandae commendatoriae literae resolvuntur.

287.

1756. 05. 21.

104. oldal, 1. sz.

A városi szószóló által, a károsult réttulajdonosok nevében benyújtott kereset tárgyában – a károsultak házához kiosztott rétekből, az új út nyitásakor, jelentős darabot vettek el – a vizsgálat lefolytatását, a városi kapitány távolléte miatt, annak visszajöveteléig, felfüggesztik.

Petitum denique in pratis suis ad domos adrepartitis damnificatorum per novae viae erectionem factamque notabilis plagae ex eisdem pratis avulsionem per tribunum plebis nomine eorundem propositum, ob absentiam domini capitanei usque ejus adventum in suspenso relinquitur.

288.

1756. 05. 21.

104. oldal, 2. sz.

Néhai Czech Mátyás árvájának: Czech Jánosnak (anyja: Varjassy Éva) ügyét tárgyalván, mostohaapjának: Vándor István szenttamási lakosnak kérelmére – tárgy: az anyai és apai vagyonból az árvát megillető vagyonrész kihasítása és a kihasított vagyonrésznek az árva jövőbeni eltartására fordítása –, a feleket: az árva atyai nagybátyját: Czech Józsefet és anyai nagynénjét, Miskolczi András özvegyét, illetőleg mostohaapját meghallgatván, illetve az általuk bemutatott írásos dokumentumokat megvizsgálván, a városi tanács a következő határozatot hozta: a város

szőlőhegyén fekvő azon szőlőskert, amely a mondott árva szülőanyjának halálával annak (ti. anyjának) férjére: Vándor Istvánra szállt, mint örökség jogán bírandó és az árvát egyenesági (közvetlen) öröklés címén megillető tulajdon, a művelésére fordított összegnek (kizárólag a folyó évben ráfordított összegnek) megtérítése fejében, az árva birtokába juttatandó – nem képezvén akadályt, hogy házasságkötésük alkalmával az anyja, törvénytelen módon rendelkezvén, a szőlő egy részét a férjének adta –, a többi, jegyzékbe vett ingó vagyontárgy viszont (kivéve egyes, a jegyzékben tételesen felsorolt vagyontárgyakat, úgymint kádakat, hordókat, szőlőpréseket, valamint a csizmadia mesterség művelésére használatos szerszámokat, illetőleg még egy ládát és egy rézmozsarat – ezek mind, azonnal, az árvának átadandók), a felek ez irányú összes jogigénye érvényét vesztvén, a mostohaapját illetik meg.

Postremo assumpto negotio Joannis Czech orphani Matthiae condam Czech ex Eva Varjassy progeniti ad instantiam ejus vitrici Stephani Vandor Sancto Thomensis incolae intuitu portionis materno-paternali dicto orphano excindendae eidemque futura subsistentia per amplissimum Magistratum fiendae dispositionis, quo in passu mentionati orphani patruo Josepho Czech, amita item vidua utpote Andreae Miskolczy ab una et nominato Stephano Vandor saepefati orphani vitrico partibus ab alia sufficienter auditis productisque ab utrinque documentis excussis determinatum est vineam in promonthorio hujusce civitatis sitam a morte genitricis orphani Evae utpote Varjassy Stephani Vandor consortis remansam qua jus avitum redolentem dictumque orphanum jure immediatae successionis respicientem eidem orphano erga solam hoc anno jam factae cultivationis conscientiose limitandae refusionem (non obstante illegali matris dispositione ratam ex eadem marito suo Stephano Vandor occasione initi cum eo matrimonii ordinante) adiudicari, reliquam autem inventatam mobilem substantiam (cadis, doliis, torculari, instrumentis item ad [operam] opificium cothurnariorum spectantibus una cum cista ac denique aeneo mortario aut cupreo allembico in mentionato inventario uberius expressatis exceptis atque illico orphano resignandis) cassatis ab utrinque universis praetensionibus vitrico relinqui.

*

Május 28-án Szilcz József albíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 28^a mensis Maii sub praesidio domini Josephi Szilcz qua substituti iudicis, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

289.

1756. 05. 28.

105. oldal, 1. sz.

felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. május 7-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a kamara elrendeli, hogy Esztergom sz. kir. város tanácsa ezentúl, minden esetben, az általános vagy házi számadásaihoz [a házi pénztár bevételeiről és kiadásairól készült számadásaihoz] csatolja, függelékként, az egyéb bevételeiről készített számadásait (templom-,

menhely-, árva-, serfőzőház-, bor-, tégláégető-, magvaszakadás-, városgazda-, vám- és hasonló számadások).

lectum est excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato Posonii die 7^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum circulare intimatum hoc et id committens, quatenus deinceps amplissimus Magistratus ecclesiae, xenodochii, pupillorum, domus braxatoriae, vini, fornacis lateritiae, caducitatum, oeconomi, telonii et alia particularia ratiocinia, si et in quantum libera ista et regia civitas his et similibus proventibus gauderet, generalibus seu domesticis rationibus suis per modum accessorii semper accludat.

290.

1756. 05. 28.

105. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. május 17-én, Pozsonyban kiadott rendeletét, amellyel a Helytartótanács – a folyó év május 10-én, a céhkiváltságokat biztosító kiváltságlevél kiállításával kapcsolatban [hivatalába] felterjesztett tájékoztató [tartalmának] ismeretében – meghagyja a városi tanácsnak, hogy városuk kézműveseit, mesterségük gyakorlásától való felfüggesztésük büntetésének terhe mellett, figyelmen kívül hagyván szerény anyagi helyzetükre való hivatkozásukat, szorítsák rá arra, hogy két hónapon belül eszközöljék ki a szükséges kiváltságlevél kiállítását, a végzettekről hivatalát tájékoztatandó. A városi tanács mindent megtesz annak érdekében, hogy – következő ülésén a szóban forgó helytartótanácsi rendelet [tartalmát] a kiváltságlevéllel nem rendelkező városi céhekkel közölvén – azok, az előírt határidőn belül, a kért kiváltságlevelet elnyerhessék.

Lectum [est] praeterea excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 17^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum mandatum erga submissam de dato 10^{ae} mensis Maii anni labentis in privilegialium articulorum caehalium extractionis merito informationem intuitu gremialium opificum, ultronee etiam non obstante allegato egeni status eorundem opificum motivo, sub poena suspensionis ab opificio intra praefigendum iisdem idcirco bimestralem terminum ad talismodi privilegiorum indispensabilem extractionem adigendam superque effectu excelso Consilio Regio submittendam informationem exposcens. Cujusmodi gratiosae excelsi Consilii Locumtenentialis Regii ordinationis futura sessione cunctis caehis privilegiis regiis destitutis intimandae desideratus effectus, ut intra praescriptum tempus consequi possit, amplissimus Magistratus omnem curam habiturus est.

291.

1756. 05. 28.

106. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. május 20-án, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a Helytartótanács, az uralkodó vonatkozó rendeletére hivatkozva, meghagyja a következőket: a jövőben, a porosz tartományokból, a császári és királyi, illetőleg örökös tartományokba, lenből, gyapjúból illetve gyapotból készített termékeket, kizárólag 60 százalékos vám mellett lehet csak behozni, ellenben, 100 aranydukát lefizetésének terhe mellett, tilos, fordított viszonylatban, a [tüzelő]fa, szén, illetőleg hamuzsír kivitele – a körözüny tartalma, a szokásos módon, a miheztartás végett, nyilvánosságra hozandó.

Lectum est denique et alterius ordinis excelsi Consilii Locumtenentialis Regii ibidem [Posonii] die 20^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum circulare intimatum ex benignissima Suae Maiestatis Sacratissimae ordinatione merces universas ex lino, lana et gozipio confectas e ditionibus Borussicis in haereditaria regna et provincias caesareo-regias in futurum non nisi erga 60. procento computatum vectigal advehendas fore, e converso autem lignorum, carbonum et cinerum clavellatorum ex his ditionibus in illas educationem sub poena 100. aureorum ducatorum prohibitam esse intimans, quod ipsum pro singulorum notitia et accurata observatione solito modo publicabitur.

292.

1756. 05. 28.

106. oldal, 2. sz.

Felolvasták a pesti városi tanács 1756. május 22-én, helyben kelt válaszlevelét. (A levél tárgya: néhai Steszka Bernát fiú árváinak – az árvák jelenleg Esztergom sz. kir. város tanácsának gondviselése alatt állnak – száz forintnyi elismert követelése adósukkal, egy a pesti városi tanács joghatósága alatt álló személlyel szemben.) Az esztergomi városi tanács döntése értelmében magára a városra hárul annak feladata, hogy a követelt pénzüsszeget, az adóstól, megszerezze; a pesti városi tanács, a maga részéről, a szükséges intézkedéseket már megtette: abban az esetben, ha a felek, a szóban forgó adós egyéb adósságainak és más adósterheinek tekintetében sem tudnának megegyezni, akkor az ügy elintézését egy Conti nevezetű pesti polgárra bízta. Egyszersmind a pesti városi tanács, egy másik: a Hebenstrait-féle száz forintnyi pénzüsszeg minél hamarabb történő átküldését illetően, megismételi korábbi kérését.

Legebantur item honoratae responsoriae Magistratus Pesthiensis sub dato ibidem die 22^a labentis mensis et anni emanatae intuitu centum florenorum liquidae praetensionis orphanorum Bernardo-Steszkaianorum sub curatela hujatis Magistratus existentium apud debitorem quendam jurisdictioni attacti Pesthiensis Magistratus subjectum habitae. In ordine ad quam consequendam iterato amplissimus Magistratus affidatur, jam eos factos esse per Magistratum Pesthiensem ordines, ut si non ad semet etiam ad minus per partes prae reliquis debitoris praeattacti debitis et oneribus isthoc persolvatur, negotio isthoc Pesthiensi civi Conti nominato concredito. In reliquo autem reiteratur per attactum Magistratum intuitu 100. florenorum Hebenstraitianorum quo maturius transmittendorum prius jam facta requisitio, cujus intuitu oportuna disponentur.

293.

1756. 05. 28.

107. oldal, 1. sz.

Felolvasták a városi Szent Anna-templomnál lévő ferences rendház részére bizonyáglevél alakjában kiállított irat – tárgya: a város által a rendház részére évente kiszolgáltatandó három szekényi széna, cserébe egy bizonyos, jelen időpontig a mondott rendház használatában volt, ám jelenleg újra a város tulajdonában lévő rét használatáért, a [széna, a ferences atyákhoz], négyesfogat által [fuvarozandó] – fogalmazványát. A városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó bizonyáglevél rendházhoz való kikézbésítését, illetőleg a mondott rét [átruházásával] kapcsolatban korábban kiállított okiratok átvételét, már amennyiben a rendház rendelkezik ilyenekkel, Szilcz Józsefre bízta.

Legebatur praeterea conceptus literarum in forma assecurationis venerabili conventui ad Sanctam Annam patrum Franciscanorum datarum super quotannis a parte civitatis in locum prati hactenus per attactum conventum usuati et nunc recepti praestandis tribus curribus foeni, quatuor jumentis praejunctis. Cujusmodi literarum eidem conventui fienda immanuatio et priorum literarum, si quas intuitu attacti prati idem conventus habet, receptio domino Josepho Szilcz concredita extitit.

294.

1756. 05. 28.

107. oldal, 2. sz.

A Hubinyi József számadásainak felülvizsgálatával megbízott városi bizottság, írásban benyújtott jelentésének tanúsága szerint, a számadásokban – Hubinyi Józsefnek az 1755. április 1. és 1756. április 1. közötti időszak folyamán viselt kétrendbeli gondnoki tiszteről, úgymint a városi plébániatemplom és kápolnák, illetőleg a Szentháromság Társulat, illetve Szentháromság-szobor felügyeletéről készített számadásai –, lényegi kifogást, nem talált; ennek megfelelően, a városi tanács határozatának értelmében, a számadó részére, felmentőlevelet adnak.

Demum scriptam fecit inclyta deputatio relationem super peracta revisione et censure duplicis ordinis rationum Josephi Hubinyi super curatoratu videlicet ecclesiae parochialis et capellarum ac etiam almae Congregationis Sacratissimae Trinitatis ac statuae itidem Sacratissimae Trinitatis pro anno 1755. a prima utpote mensis Aprilis usque eandem 1756^{ti} gesto confectarum; ubi nulla reali difficultate adinventata, ratiocinanti literae absolutionales resolutae sunt.

295.

1756. 05. 28.

107. oldal, 3. sz.

Kollár Péter városi esküdt írnok néhai Snaidhoffer Lőrinc vagyonával kapcsolatban – a hátrahagyott vagyontárgyaknak az örökösök számára történő jegyzékbe vételéről – írásbeli jelentést készített. A hagyatékot illető felülvizsgálati eljárás lefolytatását, illetőleg azon módozat kidolgozását, hogy miként lehetne a szóban forgó vagyont az örökösök javára fordítani, a következő tanácsülésre halasztják, a tanácsülés időpontját az özvegyel közlendő, illetve Majer Mihályt ugyanazon tanácsülésre beidézendő.

Scriptam item fecit juratus cancellista Petrus Kollár relationem super inventata et conscripta substantia Laurentii condam Snaidhoffer pro parte successorum ejusdem peracta. Cujusmodi negotii revisio et accomodatio ad id, ut orphanis prospici queat, in affuturam sessionem viduae quoque intimandam ac Michaële etiam Majer pro eadem citando differtur.

296.

1756. 05. 28.

108. oldal, 1. sz.

Takács Mátyás városgazda bemutatván az 1755. évre vonatkozóan általa készített háztartási számadásokat, a számadások felülvizsgálatára kiküldik Szabó János, Meszlényi József, Vidra

András és az esküdt jegyzőt, tanácsstagokat, valamint a szószólót, utóbbit [képviselőtársainak] társaságában.

Praesentavit etiam Matthias Takács civitatis oekonomus rationes suas oeconomicales anni 1755^{ti}, pro quarum revisione domini Joannes Szabó, Josephus Meszlényi, Andreas Vidra et juratus notarius, nec non tribunus plebis cum eidem adjungendis deputantur relationem facturari.

297.

1756. 05 .28.

108. oldal, 2. sz.

Szilcz József [tanácsstag] átadta a városi tanácsnak a József császár és király által a helybeli kerekedő céhnek adományozott kiváltságlevelet – a kiváltságlevél tartalmát a városban, valamint Esztergom és néhány szomszédos vármegyében az előírásoknak megfelelően [annak idején] kihirdették; a kiváltságlevelet a későbbiekben, Campion János elhunytával, annak özvegye, Esztergomból Pestre való átköltözésekor, a tanácsstagnak kiszolgáltatta, aki azt, biztosíték gyanánt, a város levéltárában helyeztette el.

Hac occasione dominus Josephus Szilcz resignavit amplissimo Magistratui privilegiales articulos piae memoriae Josephi imperatoris et regis hujati mercatorum societati clementer collatos et solemniter, tam per civitatem, quam et inclytum comitatum ac alios etiam vicinos comitatus publicatos, ad manus suae dominationis per mortem domini Joannis condam Campion deventos per viduamque dicti domini Campion occasione sui hinc Pestinum discessus immanuatos, pro securitate attactorum mercatorum ad archivum civitatis repositos.

298.

1756. 05. 28.

108. oldal, 3. sz.

Miskolczy András özvegye: Varjassy Erzsébet, illetőleg Czech József a városi tanács színe elé járulván, magukat Czech Mátyás fiú árvája – szülőanyja: Varjassy Éva – jövőbeni gyámjának, illetve az árva kis vagyona gondozójának nyilvánították. Az árva nagynénje iránt nagyobb vonzalommal viseltetett, mint nagybátyja iránt, ezért az árvát nagynénje gondviselésére bízták, a következő feltételekkel: az özvegy köteles az árvát megfelelően gyámolítani, a szükséges élelemmel és ruházattal ellátni, továbbá annak szőlejét jó állapotban fenntartani, illetőleg a termés fejében művelni; minderről, az árva részére, köteles írásbeli biztosítékot adni, amely biztosítékot saját fia: Csepreghy János is tartozik aláírásával ellátni.

Postremo Elisabetha Varjassy Andreae condam Miskolczy vidua ab una ac Josepho Czech partibus ab altera in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus seque intuitu futurae curatelaе orphanı Matthiae condam Czech Joannis ex Eva Varjassy progeniti ejusque substantiolaе insinuantibus idem orphanus nominatae viduae habita ejusdem majoris inclinationis ad hanc qua amitam suam, quam ad patruelem praementionatum inclinatione ea lege concreditus extitit, ut ejusdem curam quam optimam habeat vineamque in bono statu conservandam erga ejusdem fructuum percipiendorum mercedem cultivet dictumque orphanum victu et amictu convenienti provideat. Cuius intuitu eadem vidua scriptam datura est de se cautionem subscriptione filii quoque sui Joannis Csepreghy pro securitate attacti orphanı roborandam.

299.

1756. 05. 28.

109. oldal, 1. sz.

Horváth Istvánnak, akit hitelezőjének: Szántai Ferencnek kérelmére, a városi tanács a színe elé idéztetett (és aki ott meg is jelent), ismételten szigorúan meghagyták, hogy mivel az adósságának törlesztésére kiszabott [újabb] határidő [is] már lejárt, hitelezőjének követelését végre elégítse ki. Az adós a szentgyörgymezői szőlődombon fekvő szőlejét ajánlotta fel adósságának fedezetéül; minthogy azonban abból nem tudja teljes mértékben tartozását törleszteni, ezért a feleknek azt tanácsolták, hogy egyezzenek ki egymással: békés úton rendezzék az adósság kérdését – ennek megfelelően az ügy elsimítását – a feleket, illetőleg az adós feleségét, illetve mostohafiát maga elé kéretvén-idéztvén – Szilcz József [tanácstagra] bízták.

Stephano denique Horváth debitori ad instantiam creditoris ejusdem Francisci Szántai in praesentiam amplissimi Magistratus citato et personaliter comparenti, siquidem terminus pro contentatione debiti jam elapsus foret, eidem iterato modis saeverissimis injuncta est creditoris sui contentatio, qui licet quidem vineam suam in promonthorio Sancto-Georgiensis sitam fine hoc denominasset, quia nihilominus eadem satisfactioni huic plenariae non sufficeret partibus modis amicis fienda conventio commendata est dominoque Josepho Szilcz earundem, ita et uxoris et privigini denominati debitoris in praesentiam sui citatio ac rei hujus placidior accomodatio concredita est.

300.

1756. 05. 28.

109. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében az árvák atyját megbízták azzal, hogy a Vorner János fiú árvájának a tanács felügyelete-kezelése alatt álló vagyona [ti. az elárverezett, azaz hitelbe kiadott vagyona, pontosabban az annak megfelelő összeg] után járó kamatokat, az árvát élelmezendő, illetve ruházattal ellátandó, fizesse ki az árva anyjának.

Denique ex substantia sub magistratuali curatela existenti habita Joannis Vorner orphani obvenientis interusurii extraditio matri ejusdem orphani in sortem ejus victus et amictus orphanorum curatorum commissa extitit.

*

Június 14-én Szilcz József albíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethó Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 14^a mensis Junii sub praesidio domini Josephi Szilcz substituti judicis, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

301.

1756. 06. 14.

109. oldal, 3. sz.

felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. május 25-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara meghagyja a városi tanácsnak, hogy Jaksics János zászlótartónak őrizetük alatt, letétben lévő iratainak lajstromozását, felülvizsgálatát, és az állítólag az irataival együtt őrzött, egyéb, nem reá vonatkozó dokumentumoktól való elkülönítését, a zászlótartó, avagy [az általa] megbízandó személy jelenlétében, őket az eljárásról való megjelenésre írásban felkérve, végezzék el; a fellelt iratok közül a hivataluk által kiadott külön rendeletekben meghatározottak továbbra is letétben tartandók. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, tudatja a Kamarával, hogy leiratuk tartalmát, mondott rendeleteik másolatát csatolván, a zászlótartóval, írásban, már közölték, továbbá hogy a jelzett eljárásról való részvételt, ugyancsak írásban, ugyanőt, már felkérték.

legebatur primum excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato Posonii 25a Maji anni labentis emanatum gratiosum rescriptum intuitu actorum et literalium instrumentorum domini signiferi Joannis Jaksics sub sequestro amplissimi Magistratus existentium in praesentia suae dominationis aut hominis, cui id munus concrediderit, registrandorum, revidendorum et priorum ab alienis, quae inter eadem asservari perhibentur, segregationem, fineque hoc erga attactum dominum Jaksics praemittendam invitationem ac denique talismodi registratione peracta específicos reperiendorum actorum excelsae Camerae Regiae ordines sub sequestro fiendam detentionem amplissimo Magistratui committens. Cujusmodi excelsae Camerae Regiae dispositio penes acclusam decreti copiam memorato domino vexillifero jam intimata suaque dominatio fine praemisso invitata est literatorie.

302.

1756. 06. 14.

110. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. május 31-én, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a Helytartótanács, az uralkodó vonatkozó rendeletének értelmében, tudatja a városi tanáccsal, hogy a hóhér tisztét ellátók, lévén az igazságszolgáltatás folyamatában mint végrehajtó közegek, továbbá segédek gyermekei, azon szegényfoltól, amellyel – a közvélekedés szerint – szüleik magukat bemocskolták, menteseknek tekintendők; ugyanők bármely mesterségre kitanulására, [inasként], a fentebb említett okokra való hivatkozással ez ellen senki sem támaszthat nehézséget, sőt ez még vita tárgyát sem képezheti, Ófelségének országaiban és az örökös tartományokban, bárhol is lett légyen, felfogadhatók és ily formán, házasságkötés tekintetében, tisztességes személyeknek tartandók – a körözüny tartalma nyilvánosan kihirdetendő. A körözüny záradékában a Helytartótanács azt is kinyilvánítja, hogy ezen rendelet („tisztára mosás”) révén a zsolnai hóhér: Pecsenska Jakab három hajadon lányát illető [ez irányú] kérése elintézésre nyer. A városi tanács határozata értelmében az uralkodó mondott rendeletének tartalmát, a városban, a következő szombati napon fogják kihirdetni.

Lectum est item excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii 31^a recens evoluti mensis Maji anno currenti emanatum gratiosum circulare intimatum ex clementi Suae Majestatis Sacratissimae resolutione lictoris munus obeuntium velut justitiae ministrorum horumque administratorum proles a macula illa, quam parentibus earum vulgi opinio appingit, immunes esse atque adeo ad quaevis addiscenda opificia abque ulla praevia de causa movenda quaestione aut difficultate in regnis et ditionibus Suae Majestatis Sacratissimae haereditariis ubique recipiendas

ac taliter pro honestis etiam quoad ineunda connubia reputandas fine requisitae publicationis amplissimo Magistratui significans, ac una ad calcem lictoris Zsolnensis tres in capillis filias Jacobi utpote Pecsenska per hancce cohonestationem demissae supplicationis suae complementum consecuturas adiciens. Cujusmodi benigna Suae Majestatis Sacratissimae resolutio in gremio hujus quoque civitatis proximo sabatho publicanda ordinatur.

303.

1756. 06. 14.

111. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 3-án, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács tudatja a városi tanáccsal, hogy az építőmesterek és kőművesek által városukban elkövetett visszaélések folytán – a mondott személyek, szombati napokon, munkaidejüket egy órával megrövidítették –, a további visszaéléseknek elejét veendő, minthogy az esztergomi mesteremberek budai és pesti [iparostársaik] példáját követték, utóbbi városok tanácsa is meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Legebatur etiam sub dato 3^{ae} currentis mensis et anni ibidem [Posonii] expeditum ejusdem excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii gratiosum rescriptum intuitu sufferendi abusum in gremio civitatis hujus per murarios et architectos in ordine ad intermissionem unius horae ex conducto labore diebus sabathis attentati, fine quo, siquidem ad exemplum civitatum Budensis et Pesthiensis praeattacti opifices provocassent, apud earundem civitatum Magistratus quoque oportuna disposita haberi intimans.

304.

1756. 06. 14.

111. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 9-én kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy amennyiben Leszer János Venceszláv és ágyasa: Stauglin Magdolna, illetőleg Kaczbergher Lőrinc Bécs városából futva távozott, [szökésben lévő] tolvajoknak, a körözüvényhez csatolt személyleírásuk alapján, városuk területén, a nyomára bukkannának, akkor őket vegyék őrizetbe, elfogatásuk tényét hivataluknak jelentendő. A városi tanács, a mondott személyek kapcsán, késelem nélkül megtette a szükséges intézkedéseket.

Lectum extitit praeterea et alterius ordinis sub dato 9^{ae} currentis mensis et anni ejusdem excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii gratiosum circulare intimatum Joannis Venceslai Leszer et ejus concubinae Magdalena Stauglin ac Laurentii Kaczbergher furti reorum Viennaeque profugorum penes advolutam eorum personalem descriptionem eorum, si nefors in gremio civitatis hujus comperirentur, comprehensionem superindeque submittendam excelso Consilio Regio informationem amplissimo Magistratui committens; circa quas personas oportunae jam factae sunt dispositiones.

305.

1756. 06. 14.

111. oldal, 3. sz.

Felolvasták a budai városi tanács 1756. május 22-én, Budán kelt és a helybeli (Esztergom sz. kir. városi) üvegyártó-céh követelése tárgyában írt válaszlevelét – a levélhez mellékelték a Vimmer Ferenc korábban esztergomi, jelenleg budai polgár és iparos (üvegyártó-mester) [műhelyében] tevékenykedő inast: Schmitth Pált illető írásos dokumentumokat –, amelyben a budai tanács megismétli a korábbi, baráti hangnemben megfogalmazott kérését: a helybeli üvegyártó-céh hagyjon fel a mondott mester és inasával szemben támasztott követeléseivel.

Lectae fuere praeterea magistratus Budensis sub dato ibidem 22^a Maj anno currenti expeditae unacum advolutis documentis intuitu Pauli Schmitth sodalis vitriarii apud Franciscum Vimmer perprius hujatem, nunc autem Budensem civem et magistrum vitriarium tyronem agentis in ordine ad praetensiones hujatis vitriariorum caehae responsoriae literae priorem amicam petitionem intuitu consopendarum formatarum per hujatem caeham contra memoratum civem et magistrum Vimmer ac nominatum etiam Paulum Schmith praetensionum reiterantes.

306.

1756. 06. 14.

112. oldal, 1. sz.

Felolvasták, illetőleg kihirdették Baráth Mihály özvegyének: néhai Novák Anna Máriának végrendeletét. Az özvegy még 1755. augusztus 11-én végrendelezett, az előírásoknak megfelelően, itt, Esztergom sz. kir. városában, végrendeletében Pethő Sebestyént tévén meg összes vagyonának örökösévé. A városi tanács, határozatában, az örökösnek a vagyon birtokába – saját kérésre – történő bevezetésére, illetve beiktatására kiküldi Szilcz József és Komáromy László [tanácstagokat].

Reseratum denique lectum et publicatum est testamentum honestae mulieris Annae Mariae condam Novák Michaëlis condam Baráth relictæ viduae die 11^a mensis Augusti anno recens evoluto 1755. hic in civitate solemniter conditum, quo mediante dominus Sebastianus Pethő in universalem nominatae testatricis substantiae haeredem denominatus in bona introducendus et statuendus erga praeviam suae dominationis eatenus factam requisitionem ordinatur, fine quo domini Josephus Szilcz et Ladislaus Komáromy deputantur relationem facturæ.

307.

1756. 06. 14.

112. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Károly herceg nevét viselő magyar gyalogosezred kapitányának: Kiss Péternek a folyamodványát, amelyben a kapitány azt kéri a városi tanácstól, hogy térítsék meg azt a kárt, amelyet neki, illetve a mondott ezrednek az 1755 decemberében [itt, Esztergom sz. kir. városában], Fiktl András és Jaksics János zászlóvivő háza között támadt tűzvész okozott (vagyontárgyaik és ruházatuk a lángok martalékává lett) – még azelőtt, hogy az esetet jelentené a Haditanácsnak. Minthogy a városi tanács, ez ügyben, [a külső tanácscsal] együttes ülést tartván, illetőleg közösen vizsgálódván, a tűzvész keletkezésének okát nem tudta feltárni, a kapitány pedig az eddigi vizsgálatok eredményével, illetve a tanúk vallomásaival nem volt (legkevésbé sem volt) megelégedve, a kapitány, [csak] számára ismert okokból kifolyólag, a nyomozást végző tanács

tisztességén és szavahihetőségén csorbát ejtvén, vallomástételre köteleztető parancslevél birtokában, a tanácstól esküjét vette, s ezzel együtt a tanácsot, a szóban forgó ügyben, tanúvá tette, aminek következtében a tanács, ugyanebben az ügyben mint bíró, már nem járhatott el – következképp, ez ügyben, a kapitány a saját, illetékes [hatásághoz] kell, hogy forduljon.

Postremo lecta est domini capitanei inclytæ legionis pedestris ordinis militiae Hungaricæ principis Caroli Petri Kiss instantia, virtute cujus damni tum sibi, cum et inclytæ legioni per conflagrationem rerum et vestimentorum occasione exorti anno recens præterito 1755to mense Decembri intra domos Andrea Fiktl et domini Joannis Jaksics signiferi incendii illati resartitionem et debitam excontentationem, priusquam ad excelsum Bellicum Consilium rem referat, petit. Cujusmodi petitionis intuitu, siquidem amplissimus Magistratus mixtam servando sessionem communemque peragendo inquisitionem originem et causam mentionati ignis eruere non valuisset, dominus autem capitaneus talismodi inquisitione ibidemque expressatis testium fassionibus minus contentus, ex causis et rationibus sibi cognitis non tamen sine gravi inquirentis Magistratus honoris et fidedignitatis laesione penes mandatum compulsorium amplissimum Magistratum adjurari procurans eundem in causa hac testem effecisset, sequaciter [constat] eum qua talem, utpoti testem, simul judicem in causa hac agere nequire ideoque dominum instantem ad suam competentiam relegari.

308.

1756. 06. 14.

113. oldal, 1. sz.

Traxler Márton Sopron vármegyéből származó katolikus vallású váci vasáru-kereskedő a városi tanácsnak személyesen benyújtott folyamodványában kinyilvánítja, hogy megvásárolván a helyben (Esztergom sz. kir. városában)[előállított] vasáruval való kereskedés [jogát], egyszersmind ugyanott letelepedni is szándékozik, ennél fogva kéri a tanácsot, hogy vegyék fel őt városuk polgárainak sorába. A városi tanács a vasáru-kereskedő kérésének helyt ad, amennyiben az a [polgár]esküt leteszi, illetőleg a szokásos 23 forintnyi polgárdíjat megfizeti.

Demum Martinus Traxler origine Soproniensi comitatu eodem catholicus, alias ferri quaestor Vacziensis in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparens penes porrectam eatenus scriptam instantiam detexit, qualiter idem hujatis ferri quaesturam emendo mansionem suam isthic figere intentionaretur petendo semet in numerum reliquorum concivium adscribi; cujusmodi petitioni erga praevidiam juramenti et solitæ civilis florenorum 23. taxæ depositionem delatum est.

309.

1756. 06. 14.

113. oldal, 2. sz.

A városi kézműveseket, illetőleg a városbeli céhek saját, illetve testületükbe kebelezett tagjait, a városi tanács színe elé idéztetvén, és ott a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. május 17-én kiadott, saját tanácsuk május 10-i felterjesztésével kapcsolatos leiratának tartalmát velük ismertetvén, figyelmeztették: amennyiben még nem nyertek volna az uralkodótól céhes kiváltságlevelet, akkor annak kiadását, a szóban forgó leirat szellemében, mesterségük gyakorlásától való felfüggesztés büntetésének terhe mellett, most kezdeményezzék, két hónapot kapván minderre. A városi tanács, tájékozódás céljából: ti. annak érdekében, hogy az efféle

ügyekben, a többi királyi városhoz hasonlóan: velük egységben járhasson el, levelet intéz Buda, Pozsony és Győr városához.

Quibus praehabitis opifices et caehalistae tum gremiales, cum et gremialibus civitatis hujusce caehis incorporati erga praeviam citationem in praesentiam amplissimi Magistratus comparentes ii nimirum, qui privilegialibus articulis destituuntur, penes communicationem recentissime interventi et ex superabundanti sub dato utpote 17^{ae} evoluti mensis Maj anni currentis in facto extrahendorum privilegiorum regionum provocative ad submissas eatenus sub 10^a ejusdem mensis Maj a parte Magistratus literas emanati excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii gratiosi intimati serio ac districtim ad extractionem talismodi privilegiorum intra bimestre spacium innomissae fiendam sub effective subsequenda suspensionis ab opificio poena commoniti sunt. Ut autem negotium isthoc uniformiter aliis etiam regiis civitatibus institui queat, visum est fine accipiendae eatenus requisitae informationis civitatibus Budensi, Posoniensi et Jauriensi literas exarandas venire.

310.

1756. 06. 14.

114. oldal, 1. sz.

A városi tanács, a napokban elhunyt Hiettl János Jakab egykori tüzér ügyében – a tüzért Strajter József [házában] érte a halál; az elhunyt utódot nem hagyott hátra (magvaszakadás) –, a következőképpen határozott: az elhunyt és a Strajter József között kötött szerződés értelmében az utóbbit megillető, még fennálló tartozások kiegyenlítését, valamint a temetési és egyéb költségek, illetve adósságok kifizetését követően [az elhunyt vagyonának] megmaradt, fel nem használt részét, a városi plébániatemplom szükségleteire, a templomatyának át kell adni; az eljárás lefolytatásával az ez ügyben már kijelölt bizottságot bízták meg, a bíró helyére Szilcz [tanácstagot] állítván.

Intuitu denique caducitatis Joannis Jacobi Hiettl olim pyrobolarii nuper dierum viam universae carnis isthic apud Josephum Strajter ingressi determinatum extitit, quatenus complanata adhuc restantia virtute initi ejusdem Hiettl cum memorato Josepho Strajter contractus eidem competente exolutisque funebralibus et aliis expensis atque debitis residuitas necessitatibus parochialis ecclesiae applicetur templi curatoris consignanda; fine cujusmodi effectuationis authorisatur eatenus jam ordinata deputatio domino Szilcz in locum domini judicis substituto relationem factura.

311.

1756. 06. 14.

114. oldal, 2. sz.

A városi tanács Szilcz József és Pethő Sebestyén [tanácstagokat] kiküldi a városban jogszerűen tartózkodó Trauttmonstorff-vértesezred ezredeséhez azzal, hogy közöljék vele a panaszát: az idevezényelt Perszinan kapitány tanácsuk becsületét megsértette, emiatt kéri tőle, hogy kötelezze a kapitányt megfelelő elégtétel nyújtására.

Non secus domini Josephus Szilcz et Sebastianus Pethő ad dominum colonellum inclytae legionis cataphractorum Trauttmonstorffianae hic nun recte existentium deputantur querimoniam a parte Magistratus contra dominum capitaneum Perszinan civitati illocatum in facto attentatae dehonestationis proposituri convenientemque eatenus satisfactionem petitori.

312.

1756. 06. 14.

114. oldal, 3. sz.

Pethő Sebestyén városi kapitány javaslatára a város által a Nyáras-szigeten nemrégiben létesített csatornákat, lehalászás céljából, bérbe adják, mégpedig: a sziget alsó végén húzódó két csatornát a város szegődményes hajósainak, a felső végén lévő (egyetlen) csatornát pedig [...] József halásznak; a bérleti díj, egy évre, csatornánként hat forint.

Tandem erga propositionem mentionati domini Sebastiani Pethő civitatis capitanei visum est canales illos, quos recenter in insula Nyáras amplissimus Magistratus fieri curaverat, et quidem in fine inferiore memoratae insulae duos, singulum erga sex florenorum annuam solutionem conventionatis civitatis nautis, in superiore fine vero unum itidem erga sex florenorum annue fiendam praestationem piscatori Josepho piscandos exarendare.

313.

1756. 06. 14.

114. oldal, 4. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, meghagyja a városi kamarásnak, hogy Farkas György szíjgyártónak, két városi ló számára készített hámokért, 25 forintot, illetőleg Sissay János szolgabírónak, minthogy nemrégiben, a városba telepített katonaság által megkísérelt húskimérés ügyében, vizsgálatokat folytatott le, egyszersmind tekintettel a várost [érintő egyéb] ügyekben nyújtott fáradozásaiért, 6 forintot fizessen ki.

Domino autem camerario committitur helciorum pro duobus civitatis equis requisitorum Georgio Farkas lorario florenorum 25., domino vero judici nobilium Joanni Sissay inquisitionis pro parte civitatis recenter peractae in facto attentatae per militiam hic illocatam carnum macillationis habita reflexione complurium jam suae dominationis in negotiis civitatis praestitorum fatigiorum florenorum 6. persolutio.

314.

1756. 06. 14.

115. oldal, 1. sz.

A városi jegyző bemutatta, az 1756. április 1–1757. április 1. közötti naptári évre vonatkozóan, a városi plébániatemplom, illetőleg kápolnák alapítványi, illetve saját pénztőkéjéről, továbbá a Szentháromság Társulat, illetve Szentháromság-szobor[alapítvány] pénzeiről készült [számadás-, illetőleg előleges kamatbevétel-] kivonatokat. A szóban forgó kivonatokat Hubényi Józsefnek, a városi plébániatemplom és kápolnák gondnoka, illetőleg az említett Társulat és szobor[alapítvány] felügyelőjének a kezébe adták, a beszedendő tételeket gondosan behajtandó. Összege: a plébániatemplom és kápolnák esetében a tőke 2420 forintot, a behajtandó kamat pedig 335 forint 40 dénárt tesz ki, míg ugyanez, a mondott társulat és szobor[alapítvány] esetében 207 forint 15 dénár, illetve 22 forint 80 dénár.

Denique dominus notarius praesentavit triplicis ordinis extractus super pecuniis utpote et capitalibus ecclesiae parochialis et capellarum tum fundationalibus, cum etiam attactae ecclesiae et capellarum propriis, ac etiam pecuniis Congregationis Sanctissimae Trinitatis et statuae ejusdem

Sanctissimae Trinitatis pro anno currenti 1756. a prima utpote mensis Aprilis usque eandem 1757. concinnatos et expeditos Josepho Hubényi qua templi et capellarum curatori ac attactae Sanctissimae Trinitatis Congregationis et statuae inspectori pro sui directione accurataque incassandorum incassatione sub authentico extraditos. Faciunt itaque insimul parochialis ecclesiae et capellarum in capitalibus 2420. florenos, interusurium 335 florenos 40. denarios, Congregationis et statuae Sanctissimae Trinitatis in capitali 207 florenos 15. denarios, in interesse 22 florenos 80 denarios.

*

Június 28-án Pomházy Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 28^a Junii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomhazy, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

315.

1756. 06. 28.

115. oldal, 2. sz.

felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. május 31-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács, a fűzfák, illetőleg egyéb, gyorsan növő [fa]fajták ültetése kapcsán, hivatkozva az uralkodónak e tárgyban még 1755. június 20-án kelt rendeleteire, az iránt tudakozódik, hogy a városi tanács milyen fajtájú növényeket (cserjéket) ültetett, és hány darabot; meghagyván egzsersmind a tanácsnak, hogy a közelgő ősz folyamán, a köz javára végzendő lássanak hozzá a mondott növények ültetéséhez, és a munka menetéről, a jövőben, negyedévenként, minden további felszólítás nélkül, hivatalukat mindig időben és a részletekbe menően tájékoztassák.

lecta fuere distincta intimata et quidem primum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 31^a evoluti mensis Maj anni currentis intuitu implantationis salicum aliorumque facilius succrescentium germinum cum provocatione ad factas jam eatenus virtute benigni mandati regii anno praeterito 1755. die 20^a mensis Junii ordinationes, tum nunc indilatam superinde informationem exposcens num et qualium fruticum ac germinum quantoque numero facta sit talismodi implantatio? cum etiam proxime secuturo autumno operi huic plantationis qua in utilitatem publicam directo omni cum solertia manum admovendam, ac super progressu talismodi plantationis a modo in posterum statis temporibus singulis quippe angariis, non expectata ulteriori commonitione non generalem, verum specificam informationem inomisse submittendam amplissimo Magistratui committens.

316.

1756. 06. 28.

116. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 4-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács, hivatkozván az ugyanazon év április 6-án kelt leiratára, szabatos tájékoztatást kér a piacra vitt halak áráról, közelebről: mi volt az ára, fajtánként részletezve, egy mázsa halnak, a halat első kézből vásárolván; egyszersmind meghagyja a városi tanácsnak: hirdesse ki, hogy a külhoni halárusok, illetve hallal kereskedők, a jövőben, Pozsony városába szabad bebocsátást nyernek, ahol is árujukat korlátozás nélkül árusíthatják. A tanács, határozatában, kimondja: a fenti rendeletnek megfelelően késedelem nélkül felterjesztendő, a halak áráról, a legutóbbi két hónapról (május és június hó) szóló táblázatos kimutatás; a jövőben pedig, a szóban forgó kimutatás, havonta lesz felküldendő.

Secundum [intimatum] sub dato ibidem [Posonii] die 4^a currentis mensis et anni ejusdem excelsi Consilii Locumtenentialis Regii provocative ad intimatum sub dato 6ae mensis Aprilis anni currentis emanatum sub finem cujusvis mensis genuinam informationem super piscium pretio, quo vel in foro publico vel alias a prima manu centenarius cujuslibet speciei divenditorum comparari poterat exposcens ac una faciendam publicationem passu in eo amplissimo Magistratui committens, quod piscatores pisciumque quaestores exteri ad civitatem Posoniensem deinceps libere admittendi pisces suos ibidem quoque divendere possint. In ordine ad quam dispositionem, quantocius submittenda erit pro praeteritis mensibus Majo et Junio, requisito modo elaboranda pretii piscium tabella in futurum menstrualiter rite expedienda.

317.

1756. 06. 28.

116. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 10-én kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy az alábbi ügyekben tegye meg a szükséges lépéseket: az alsó-ausztriai Übensis városának börtönében fogva tartott Philippus Freindhoffer, másként Baungartner nevezetű tolvaj ügye, továbbá az Itáliából megszökött katonák, illetőleg a Laxenburgból eltulajdonított tárgyakkal Bécsből futva távozott másik tolvajnak az ügye – a Helytartótanács a leiratban közli mind a két tolvaj személyleírását, illetőleg az eltulajdonított tárgyak jegyzékét, utasítván a tanácsot, hogy amennyiben a fent nevezett személyeket városuk területén felismernék és letartóztatnák, illetőleg az ellopott tárgyaknak a nyomára bukkannának, akkor erről hivatalukat értesítsék. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, a szükséges intézkedéseket késedelem nélkül megtette.

Tertium [intimatum] itidem excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii sub dato 10a currentis mensis et anni emanatum penes acclusionem cujusdam Philippi Freindhoffer alias Baumgartner furti rei et in carceribus in inferiore Austria civitate Übensi detenti ex ratione subversantium gravium circumstantiarum penes ejusdem personae descriptionem, ita et duplicis ordinis specificationis, unius profugorum ex Italia militum, alterius vero rerum quarundam Laxenburgo furto sublatarum continentis ac itidem furis ejusdem Vienna profugi descriptionem expressantis fine comprehensionis praemissarum delinquentium personarum, si nefors in gremio civitatis hujus comperirentur rerumque praespecificatarum furto ablatarum, si et in quantum isthic invenirentur, indagationis serias dispositiones faciendas amplissimo Magistratui committens superindeque informationem exposcens; cujus intuitu oportuna jam disposita sunt.

318.

1756. 06. 28.

117. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. június 18-án, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara, az uralkodó rendeletére, Jaksics János zászlótartó elkülönített iratainak a felküldését kéri. A városi tanács, minthogy az ügy halasztást semmiképpen nem tűr, ismételten felszólította a zászlóvivő felettesét, az ezredest, hogy haladéék nélkül készíttessen jegyzéket a zászlóvivő iratairól; egyszersmind levelet intézett az Udvari Kamarához, melyben közli, hogy a szóban forgó jegyzéket azért nem tudja felküldeni, mert azt még a zászlótartótól nem kapta meg.

Quartum [intimatum] denique excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato ibidem [Posonii] die 18^a currentis mensis et anni domini vexilliferi Joannis Jaksics sequestrata acta ex benigno jussu regio submittenda postulans. Cujusmodi res siquidem moram minime pati visa fuerat, reiterata est erga eundem dominum Jaksics in conformitate praehabita gratiosae ab excelsa Camera Regia ordinationis fine mentionatae quantocius peragendae suae dominationis actorum registrationis hic instituendae invitatio colonello suae dominationis inviata et acclussa ac una superinde excelsae Camerae submissum rescriptum petitam registrationem ob non acceptum adhuc ab eodem domino Jaksics responsum in praesens institutam non esse.

319.

1756. 06. 28.

117. oldal, 2. sz.

Felolvasták az 1756. május 11-én, Ingolstadt városában kelt és Streven Ferenc Vilmos Esztergom sz. kir. városi polgár követelésének ügyében – adósa Maria Barbara Poppin, Ingolstadt városából –, válasz gyanánt írott becsűlevelet, amely levélben foglalt ígéret szerint az adósság törlesztése, kellő biztosíték nyújtása mellett, késedelem nélkül, időben meg fog történni.

Praeterea lectae fuere sub dato Ingolstadii die 11a praeteriti mensis Maj anno currenti emanatae intuitu praetensionis domini Francisci Vilhelmi Streven hujatis civis ibidem in domina Maria Barbara Poppin habitae aestimatae responsoriae literae eidem domino creditori sufficientem securitatem et innoissam in terminis fiendam contentationem spondentes.

320.

1756. 06. 28.

118. oldal, 1. sz.

Felolvasták a pesti városi tanács 1756. május 11-én, helyben kiadott válaszlevelét, amelyben az ottani tanács tudatja: az építőmesterek, illetve kőművesek által elkövetett visszaélések tárgyában – az említett mesteremberek, szombati napokon, a szerződésben vállaltakhoz képest egy órával kevesebbet dolgoztak –, a visszaélések megszüntetése érdekében, a Magyar Királyi [Helytartó]tanács ez ügyben hozott rendelete értelmében fog eljárni; egyszersmind az ellenük való fellépés hatékonysága érdekében azt kéri, hogy a(z itteni) városi tanács, a saját építőmestereit, illetve kőműveseit, maga is szorítsa rá az említett rendeletben foglaltaknak a betartására. A városi tanács, határozatának megfelelően, a fentiek betartására utasította a jelen ülésen megjelent helybeli kőműveseket.

Lectae itidem alterius ordinis responsoriae magistratus Pesthiensis sub dato ibidem die et anno [die 11^a praeteriti mensis Maj anno currenti] exmissae intuitu attentati abusus murariorum et architectorum per intermissionem unius horae ex conducto labore diebus sabathi, cujus abolendi intuitu quemadmodum se excelsi Consilii Regii mandatum accepisse significant, ita in vim responsionis certum reddunt amplissimum Magistratum mentionatos murarios et architectos suos ad observationem talismodi mandati in effectu quoque per se compellendos; quod ipsum hac sessione praesentibus hujatibus murariis fine accuratae itidem observationis et conformationis significatum et serio commissum est.

321.

1756. 06. 28.

118. oldal, 2. sz.

Felolvasták Józan Mihálynak Pethő Sebestyén ellenében, egy újonnan készített vízlevezető árok ügyében benyújtott tiltakozólevelét – az új árok, a régitől eltérő nyomvonalon: a folyamodó fél szőleje, illetőleg a másik fél pincéje közelében halad –, amelyben azt kéri, hogy részére, jelen folyamodásáról, állítsanak ki bizonyságlevelet. Józan Mihályhoz csatlakozott Pomházi Mátyás bíró is, aki ugyanott, az új árok közelében, hasonlóképpen saját pincével rendelkezik, s amelyre nézve, a szóban forgó árok, [közelsége miatt], ugyanúgy veszélyeket rejteget, tiltakozván Pethő Sebestyén szóba hozott tette ellen, kérelmezvén, hogy ez ügyben rendelkezjen el helyszíni vizsgálatot. Válaszként Pethő Sebestyén, mindkét folyamodó ellenében, maga is tiltakozással élt. A városi tanács, határozatában, elrendeli: Józan Mihály részére a kért bizonyságlevél kiadandó, illetőleg a helyszíni szemle elvégzésére Szilcz József és Lukácsy István tanácsstagok, a melléjük ideiglenesen – ezen ügy kapcsán – kinevezett helyettes hegybírák: Hajdú János és Pergh Lipót társaságában, kiküldendőek.

Legebatur expost Michaëlis Jozan protestatio contra dominum Sebastianum Pethő propter noviter erectum penes vineam protestantis et ejusdem domini Pethő cellarium cum immutatione antiqui cursus aquaeductum petentis superinde literas testimoniales sibi extradari; cui protestationi dominus etiam judex Matthias Pomházi qua ibidem prope cellarium habens in quantum suae dominationi quoque idem aquaeductus praejudiciosus et damnosus foret semet conjungendo protestatus est contra memoratum domini Pethő factum petendo oculatam eatenus determinari, saepenominato domino Pethő utrique protestationi reprotestante. Super qua protestatione parti postulanti literae testimoniales extradandae ordinantur ac praeterea fine petita oculatae domini Josephus Szilcz et Stephanus Lukácsy cum sibi adjungendis Joanne Hajdú et Leopoldo Pergh qua pro actu hoc substitutis montanistis deputantur relationem facturi.

322.

1756. 06. 28.

119. oldal, 1. sz.

Felolvasták Fajchtinger József özvegye: Fogl Ilonának volt tanácsstag-férje fizetésének tárgyában – a tanácsstag fizetésének még nem folyósított része kapcsán – benyújtott kérelmét. Kérelmének, minthogy a város által hozott rendszabályok ezt lehetővé teszik, helyt adván, a városi tanács, határozatában, meghagyta a városi kamarásnak, hogy az özvegyasszony részére, a január 1. és április vége közötti időszakra járó, még ki nem utalt fizetés-hányadot (a záró időpont, amikor volt férjét, a hivatalban, más személy váltotta fel): tételesen 31 forint 66 és $\frac{2}{3}$ dénárt, a járási pénztár pénzéből, fizesse ki.

Legebatur denique dominae Helenae Fogl domini Josephi condam Fajchtinger viduae intuitu residuitatis senatorialis salarii domini et condam mariti sui supplicantis instantia. Cujus petitioni velut hactenus practicatae civitatis hujus normae conformi delatum extitit residuitasque per dominam instantem non percepta florenos 31. denarios 66 ²/₃. constituens a prima quippe mensis Januarii usque ultimam Aprilis, terminum utpote quo alter domino et marito condam memoratae dominae instantis in officio suffectus est computando eidem resoluta est per dominum camerarium ex cassa particulari persolvenda.

323.

1756. 06. 28.

119. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Kollár Pétert, illetve a városi árvák atyját: Kosztka Pétert megbízták azzal, hogy néhai Snaidhoffer Lőrinc fiú árváinak vagyont: mind az ingóságok, mind pedig az ingatlanok értékét – összeírásuk és jegyzékbe vételük már korábban megtörtént – becsüljék fel, majd a vagyont, részletekben, árverésen értékesítsék.

Expost Petro Kollár et orphanorum curatori Petro Kosztka orphanorum Laurentii condam Snaidhoffer praevis jam inventatae et conscriptae substantiae mobilis aequae ac immobilis aestimatio et licitatione tenus fienda disfractio commissa est relationem scriptam facturis.

324.

1756. 06. 28.

119. oldal, 3. sz.

Majer Károly özvegyét, hitelezőinek kérésére a városi tanács elé idézvén, figyelmeztették: adósságát rendezze, 15 napot kapván – könyörületből – minderre. Ugyanezen alkalommal a városi tanács úgy határozott, hogy Bíró János özvegyének, illetve Rabb Istvánnak házait, minthogy hitelezőik követelését, az előre kitűzött határidőt túllépve, még mindig nem elégítették ki, árverésre bocsátja, adósságukat eladott házaik árából törlesztendő – az árverés és értékesítés lebonyolításával a városi bírót bízván meg.

Caroli vero condam Majer viduae in praesentiam amplissimi Magistratus ad instantiam ejusdem creditorum citatae et comparenti penes seriam commonitionem fine complanationis debitorum suorum passivorum una adhuc quindena ex superabundanti indulta est. Eadem occasione visum [est], ex quo pluribus jam praefixis terminis neglectis creditoribus suis minime satisfacissent, domos viduae Joannis condam Biró et Stephani Rabb subhastare et ad rationem excontentationis creditorum dividere, subhastatione et dividitione domino judici concredita.

325.

1756. 06. 28.

120. oldal, 1. sz.

A városi tanács, a színe elé idézett helybeli, királyi kiváltságlevéllel még nem rendelkező céhek [képviselőinek], hosszas tárgyalásokat követően, ismételten és nyomatékkal meghagyta, hogy a szóban forgó kiváltságlevelek kiadását, mesterségük gyakorlásától való felfüggesztés büntetésének terhe mellett, még ebben a hónapban eszközöljék, ellenkező esetben, a határidő leteltével, a

büntetést, esetükben, ténylegesen végrehajtják. Időközben a tanács megkapta a többi [helybeli] céh által nyert kiváltságlevelek másolatait; kivételt képeznek a kerékgyártók és a német vargák céhe – a tanács tőlük is követeli kiváltságlevelük másolatának hivatalához való, minél hamarabb történő eljuttatását, utasításának végrehajtását a városi bíróra bízván.

Demum in praesentiam Magistratus citatis et comparentibus etiam hujatibus caehis regiis privilegiis destitutis post prolixiores pro et contra factos discursus eisdem iterato et quidem serio sub ordinata suspensionis ab opificio poena extractio talismodi privilegialium articulorum hoc mense adhuc fienda commissa est, casu in contrario post effluxum hujus constituti termini ipsum quoque realem experturi sunt memoratae poenae effectum. Interea vero ab eisdem transumpta privilegiorum eorundem ab aliis utpote caehis extracta magistratualiter recepta sunt, rotariis et sutoribus Germanicis exceptis, quibus etiam talismodi transumptorum privilegiorum suorum proxime fienda resignatio imposita est, effectuatione domino judici concredita.

326.

1756. 06. 28.

120. oldal, 2. sz.

Hok, másként Magos Ferenc vásárbíró, több éven át nyújtott hű szolgálataira való tekintettel, miután a szokásos [polgár]díjat (23 forint) befizette, illetőleg esküt letette, a városi polgárok közé felvették.

Hac occasione Franciscus Hok alias Magos hujas et fori judex una habita reflexione compluribus jam annis exhibitorum ejus fidelium servitiorum erga solitae florenorum 23. taxae et juramenti consueti depositionem reliquorum civium numero adscriptus est.

327.

1756. 06. 28.

120. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Hajdú András fiú árvájának, illetőleg Gyarmathi János özvegyének, saját kérésükre: szükségleteiknek fedezésére, a városi árvák atyja felügyelete alatt lévő pénztőkéjük után járó kamatok [teljes egészében] – az árvának 17 forint, az özvegynek pedig a maradék rész – kifizetendők.

Joannis condam Gyarmathi viduae nec non Andreae condam Hajdú orphano Stephano huic quidem floreni 17., illi autem residuitas interusurii a capitalibus eorum sub cura et administratione magistratualiter ordinati orphanorum curatoris habitis obvenientis pro modernis eorum necessitatibus erga factam eorum petitionem extradandae ordinantur.

328.

1756. 06. 28.

120. oldal, 4. sz.

Pomházi Mátyás városi bíró bemutatta a Boros György, néhai pap vagyona terhére eszközölt kifizetésekről készült kimutatást – a volt pap gondozására, majd temetésére, illetőleg egyéb szükségletek kielégítésére összességében 67 forint 35 dénárt fordítottak –, mely összeget 100

forintot kitevő vagyonából elvévén, a vagyon megmaradt részét: 32 forint 65 dénárt, minthogy az az elhunyt édestestvéreit: Klárát és Rozáliát illetik, anyjának adták ki.

Postremo dominus iudex Matthias Pomházi praesentavit scriptam specificationem sumptuum et expensarum ex substantia reverendi domini condam Georgii Boros clerici in ejus curam et ex post sepulturam ac alias quoque necessitates factarum florenos 67 denarios 35. constituentium, quibus a substantia ejus florenorum 100. subtractis, luculenter prodiret remansisse florenos 32. denarios 65. germanis ejus sororibus Clarae et Rosaliae cedentes et matri immanuatos.

329.

1756. 06. 28.

121. oldal, 1. sz.

Az Esztergom vármegyei részgyűlésről visszatérő városi küldöttek személyesen előadott jelentése szerint a gyűlésen rendeletet hoztak a hús és kenyér árának szabályozásáról; egyszersmind a vármegye akként nyilatkozott, hogy az építőmesterek és kőművesek által elkövetett visszaélések dolgában – szombati napokon azok a kelleténél egy órával kevesebbet dolgoztak – minden segítséget meg fog adni annak érdekében, hogy az efféle további visszaéléseknek elejét vegyék, feltéve, ha a városi tanács a szomszédos Pest, illetve Buda város tanácsait ez ügyben megkeresi, és egyúttal ezen törvénytelen eljárás megszüntetését maga is kezdeményezi.

Denique relationem oralem fecerunt domini deputati ex particulari comitatus congregatione reduces, in ordine ad interventam carnum et panis limitationem ac etiam quoad attentatos abusus murariorum et architectorum, quoad intermissionem unius horae diebus sabathi ex conducto labore inclutum comitatum, ut hi tolli valeant, omnem assistentiam daturum, dum modo vicinas quoque Pestensem et Budensem civitates eatenus amplissimus Magistratus requirat ac ibi etiam illegalitatem isthanc sufferri procuret.

*

Július 3-án Pomházy Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 3^a mensis Julii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházy, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

330.

1756. 07. 03.

121. oldal, 2. sz.

felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 21-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét – a körözüvény mellékletét képezi a különféle pénzek árfolyamát szabályozó új rendelet –, amelyben a Helytartótanács, hivatkozván a még 1755. szeptember 15-én hozott rendelkezésére, az uralkodó

utasítására felszólít az abban foglaltaknak pontos betartására, egyszersmind tudatja, hogy a súlyukra és [nemesfém]tartalmukra nézve hibás, a mondott rendelkezésben részletesen ismertetett, tilalom alá eső külföldi veretek értéküket veszítetteknek tekintendők, emiatt elrendeli azoknak, az országra és az uralkodó egyéb tartományaira nézve, adott határidőn belül forgalomból való kivonását, illetőleg a határidő túllépése esetén: elkobzását. A városi tanács határozatának értelmében az uralkodó szóban forgó utasítása, a közeljövőben, a köz tájékoztatására, a szokott módon kihirdetendő.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 21^a Junii anni labentis emanatum gratiosum circulare intimatum cum acclusa nova norma cursus distinctarum monetarum provocative ad ordinationem anno adhuc praeterito 1755to 15^a Septembris interventam ejusdem ex benigno jussu regio accuratam observationem vetitarumque et ibidem uberius denotatarum monetarum ab ponderis et intrinseci valoris defectu forensis cussus respective devaluationem, respective autem intra statutum terminum e regno et ditionibus Suae Majestatis Sacratissimae exterminationem ac evoluto termino effectivam confiscationis poenam ordinans ac committens. Cujusmodi Suae Majestatis Sacratissimae benigna dispositio pro publici notitia solito modo proxime publicanda erit.

331.

1756. 07. 03.

122. oldal, 1. sz.

Bemutatásra került, kivonatos formában, a város részéről a városi plébániatemplom építésére fordított kiadásokról – [folyó év] május és június havi kiadások: összesen 499 forint 36 és fél dénár – készült kimutatás.

Praesentatae sunt praeterea extractualiter expensae mensibus Majo et Junio a parte civitatis in parochialis ecclesiae aedificium factae florenos 499. denarios 36 1/2 constituentes.

332.

1756. 07. 03.

122. oldal, 2. sz.

Bemutatásra került Snaider Antal vargának kimutatása azon cipókról, amelyeket nemrégiben a város szegődményes őrei számára készített (nyolc pár cipő, áruk összesen 11 forint 20 dénár). A városi tanács határozatának értelmében a cipők ára, a vargának, a városi kamarás által megtérítendő.

Ita et [praesenta est] specificatio sutoris Antonii Snaider florenorum 11. denariorum 20. pro octo paribus calceorum conventionatis civitatis satrapis recenter factorum, quos erga dandam assignationem dominus camerarius exolvit.

333.

1756. 07. 03.

122. oldal, 3. sz.

Kumerer György városi zenész mint felperesnek Hoffmon József tímármester, városi polgár ellen indított perében, ügyüket – a napokban Keller Antal házában [összeszólalkozván], közöttük

tettegességre (verekedés, testi sértés) került sor – tárgyalván, kihallgatták a feleket, majd az igazságra fény derülvén, ítéletet hirdettek, melynek értelmében a felperest az ügyben ártatlannak találván, az alperest börtönbüntetéssel sújtották, egyszersmind összesen 12 forint megfizetésére – 4 forintot a felperesnek, a elszenvedett fájdalomkért; 4 forintot az orvosnak, a sebesült (felperes) ellátásáért; végezetül pedig, bírság címén, ugyancsak 4 forintot a városi pénztár javára fizetendő – kötelezték.

Postremo assumpto Georgii Kumerer musici hujatis at actoris contra Josephum Hoffmon civem et magistrum cerdonem velut incattum in facto verberationis et cruentationis negotio recens evolutis diebus in domo domini Antonii a Keller interventu partibus earumque testibus sufficienter auditis compertaque rei veritate partis actoris indemnitate memoratus incattus in florenis 4. eidem actori pro dolore, nec non itidem florenis 4. pro praestita cura chirurgo, in sortem vero mulctae cassae civitatis inferendae itidem in florenis 4. insimul itaque in florenis 12. ultra perpersum arestum convictus extitit.

*

Július 5-én Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző és Komáromy László tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 5ta mensis Julii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario et Ladislao Komáromy senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

334.

1756. 07. 05.

123. oldal, 1. sz.

felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. június 25-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét – tárgya a csalással vádolt Szvetics Mihály József kóborló szerzetes, illetőleg az Alsó-Stájerországba való, emberöléssel gyanúsított Mattheus Golop ügye –, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy amennyiben – mellékelt személyleírásuk alapján – a szóban forgó két személyt városukban felismernék, akkor őket fogják el; továbbá ha a kóborló szerzetesnél iratokat találnának, akkor azokat vizsgálják meg, és amennyiben felvetődne a gyanú, hogy hamisítottak, akkor – vonatkozó észrevételeik kíséretében – azokat hivataluknak küldjék fel. A városi tanács, a fentebb említettek kapcsán, a szükséges intézkedéseket, késelem nélkül megtette.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 25^a Junii anni currentis emanatum gratiosum circulare intimatum cujusdam Michaëlis Josephi Szvetics vagabundi ecclesiastici ob attentatas maleversationes et Mathei Golop ex inferiore Styria homicidii rei, si nefors in gremio civitatis comperirentur, penes advolutam eorundem personarum descriptionem comprehensionem eorum ac in casu comprehendendi vagi illius ecclesiastici ejus scriptorum, quae nefors penes se haberet, investigationem et revisionem, et in quantum fors suspicionem falsae confectionis incurrerent, eorundem cum positis eatenus reflexionibus excelso Consilio fiendam

submissionem amplissimo Magistratui committens. Quorum intuitu oportuna jam disposita habentur.

335.

1756. 07.05.

123. oldal, 2. sz.

Felolvasták Jaksics János zászlótartó 1756. június 22-én Verebélyen kelt válaszlevelét, amelyben a zászlótartó tudatja, hogy a Magyar Királyi Udvari Kamara által elrendelt jegyzékbe vételhez – ti. saját iratainak a városi tanács által történő jegyzékbe vételéhez – a hozzájárulását megadja, kérvén mindazonáltal, hogy a jegyzékbevitel elvégzésének időpontját szeptember hó végére, ti. a városba (Esztergom sz. kir. városába) való megérkezésének időpontjáig, halasszák el. A városi tanács, határozatának értelmében, a zászlótartó kérelmét, hogy az ügyben való (saját) eljárásának jogosságát, minden eshetőség esetére, igazolni tudja, továbbítja az Udvari Kamarához.

Legebantur praeterea sub dato Verbae 22^a ejusdem mensis Junii et anni modo labentis domini signiferi Joannis Jaksics responsoriae intuitu suae dominationis actorum per excelsam Cameram Regiam Hungarico-Aulicam Magistratui commissae registrationis ad talismodi registrationem suum quoque assensum praebentis, verum ejusdem extensionem usque mensem Septembris sui utpote huc adventum flagitantis; cujusmodi petium visum est excelsae Camerae Regiae perscribere fine eo, ut in omnem casum et rei hujus exitum Magistratus factum suum indemnizare queat.

336.

1756. 07. 05.

123. oldal, 3. sz.

A városi bíró bemutatta Zsemberi György kádármester, városi polgár hitvesének: Pergner Mária Annának – saját (ti. az asszony) mostohaleányát: Scherer Margitot illető 125 forintnyi összegről kiállított, és a város által kinevezett árvák atyja őrizetébe adott – kötelezvénylevelét. A kötelezvénylevelet, a városi tanács határozatának értelmében, a mostohaleánynak kiszolgáltatták.

Demum dominus judex praesentavit literas quasdam obligatorias Mariae Annae Pergner Georgii Zsemberi hujatis civis et magistri viotoris consortis super florenis 125. ejusdem privignam Margaretham Scherer concernentibus sub curatelam magistratualiter ordinati orphanorum curatoris tradendas, quae eidem consignatae sunt.

337.

1756. 07. 05.

124. oldal, 1. sz.

A városi bíró bemutatta Haller Jakab hitvese: Fischer Anna Mária végrendeletét, amelyet [annak idején], lezárt [lepecsételt] állapotban – az érdekelt felek jogbiztosítéka gyanánt – a városi levéltárban helyeztek el.

Praesentavit item [dominus judex] scriptum quodpiam in forma testamenti confectum Annae Mariae Fischer Jakobi Haller consortis clause confectum fine securitatis eorum, quorum intererit, ad archivum repositum.

338.

1756. 07. 05.

124. oldal, 2. sz.

A városi kapitány bemutatta a város területén újonnan ültetett fűzfákról és egyéb cserjékről összeállított jegyzéket, amelynek alapján – a városi tanács határozatának értelmében – egy rovatos kimutatás készítendő, s a kimutatás, a Királyi Helytartótanácsához, a legrövidebb időn belül felterjesztendő.

Praesentavit denique dominus civitatis capitaneus conscriptionem salicum et reliquorum fruticum recenter in terreno civitatis hujus implantatorum, ex qua elaboranda tabella excelso Consilio [Locumtenentiali] Regio quantocius submitienda erit.

*

Július 17-én Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok, továbbá Klastromy András Esztergom sz. kir. város plébánosa, illetőleg Missics István esztergomi főszolgabíró mint külön ezen alkalomra meghívottak jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 17° mensis Julii sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus, nec non admodum reverendo domino Andrea Klastromy civitatis plebano, perillustri item ac generoso domino Stephano Missics hujus incltyi comitatus Strigonisensis judice nobilium qua pro actu praesenti specialiter convocatis celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

339.

1756. 07. 17.

124. oldal, 3. sz.

a városi plébániatemplom építésének ügyét tárgyalván, az alábbi kérdések vetődtek fel: vajon az oldalfalak, minthogy az alapok nagyobbreszt már elkészültek, Schrom mérnök-építész terve szerint: a torony [alatti] homlokfalnak egyenes vonalban tartsanak – s ily formán kapcsolódjanak a toronyhoz –, vagy sem?; továbbá: a templom alapfalai elkészülvén, a hátralévő kőműves-munkák elvégzésére a város kivel szerződhetne? Utóbbi kapcsán, hosszas egyeztetéseket követően megbízták az építész, hogy írásban, pontokba szedve, ismertesse a tárgyra vonatkozó elképzeléseit; egyszersmind döntés született arról, hogy az alapfalak, az általa készített rajznak, illetve szóbeli útmutatásának megfelelően, egyenes vonalban tartva kapcsolódjanak hozzá a toronyhoz, de úgy, hogy a toronytest továbbra is szilárdan álljon. Végül a városi tanács akként határozott, hogy a szokott módon, helyszíni szemle keretei között, a belső és külső tanácsbeli nemes tanácsstagok jelenlétében, megtekintik a már lerakott alapokat.

assumptum est negotium aedificii ecclesiae parochialis et quidem in ordine ad frontispicium dictae ecclesiae intuitu lateralium ecclesiae murorum, siquidem fundamenta majore in parte iam in consummationem vergerent, num iidem recta versus frontispicium turris ducenda sint linea et taliter secundum factum projectum domini architecti et geometrae Schrom cum turri conjungendi nec ne?

An non item extractis semel ecclesiae fundamentis laborem et consummationem ecclesiae aedificii in ordine ad laborem murariorum civitas erga ineundam conventionem cuiusdam concredere vellet; cujus intuitu prolixionibus pro et contra factis discursibus in ordine ad ineundam conventionem intuitu laboris ecclesiae cuiusdam concredendi praenominato domino architecto delatum est, quatenus scripto et quidem punctatim intentionem suam exhibeat, interea etiam determinatur secundum factam domini architecti delineationem et oralem quoque declarationem citra attamen turris debilitationem fundamentorum lateralium recta linea versus fontispicium ecclesiae continuatio eorumque cum turri conjunctio. In reliquo instituto est solennis positorum jam fundamentorum oculata cum concursu etiam dominorum nobilium civitati ingremiatorum ac exteriorumque senatorum.

340.

1756. 07. 17.

125. oldal, 1. sz.

Az Esztergom sz. kir. városában, Szent Magdolna napján tartandó országos vásár időpontja közeleghív, a városi tanács, minthogy egy nappal előtte állatvásárt kíván tartani, a külső tanács közreműködésével rendeletbe adta, hogy – helyszíni szemlét követően – a budai kapu előtti térségen kijelölendő egy, a mondott állatvásár tartására alkalmas terület, ahol a város a maga részéről italméréseket állít majd fel, többet vagy kevesebbet, a várható igényeknek megfelelően; továbbá hogy lovasőrök alkalmazandók, megfelelő számban, a [vásári] cédulák beszedésére, mely cédulák kiadásával – a cédulák a városi kapitány által hivatalból őrzött városi pecséttel lepecsételendők –, illetőleg az igavonó és egyéb állatok után, legeltetési illeték címén járó pénzek – állatonként 4 dénár – behajtásával, méltányos napidíj fejében, megbízandó a város esküdt írnoka: Rajzl Jeremiás, valamint Lőrinczy János külső tanácsbeli tanácsos, akik számára, arra alkalmas helyen, egy sátor állítandó fel, és melléjük, segítség gyanánt, egyszersmind biztonságuk érdekében, a heti vásárok alatt szolgálatban lévő rendes őrök rendelendők ki. Egyebekben való, szükség szerinti intézkedési jogkörrel, a tanács, a városi kapitányt ruházta fel.

Quibus peractis, intuitu imminentium publicarum civitatis hujus nundinarum in diem Sanctae Magdalenae incidentium, siquidem pridie illarum nundinas pecorum instituere civitati visum fuisset, factae fuere oportunae dispositiones cum concursu exterioris etiam senatus elaboratae, in eo principaliter subsistentes, quatenus oculata praevis plaga illa ante portam Budensem sita locus oportunus pro celebrandis attactis pecorum nundinis assignetur, in quo pro ratione visae necessitatis plura aut pauciora a parte civitatis educilla ordinentur. Obequitatores signa super praestitis praestandis extradanda incassaturi itidem pro ratione necessitatis convenienti numero constituantur, pro cujusmodi signorum sub sigillo civitatis apud dominum civitatis capitaneum ex officio asservari solito expediendorum extradatione et a singulo pecore aut jumento titulo taxae pascui denariorum 4. desumptione juratus civitatis cancellista Jeremias Rajzl cum eidem adjungendo prudenti ac circumspecto Joanne Lőrinczy exteriore senatore conveniens diurnum habituri denominantur. Ob id suis dominationibus in loco oportuno tentorium extruendum erit fineque sufficientis securitatis pro requisita assistentia ordinariae vigiliae tempore nundinarum servari solitae ad latus suarum dominationum ordinabuntur. In reliquo tam harum, quam et pro re nata requisitarum dispositionum effectuatio domino civitatis capitaneo concredita est.

341.

1756. 07. 17.

126. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. július 1-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara, az uralkodó utasítására, hivatkozván a vonatkozó [korábbi] leiratokra, meghagyja, hogy Jaksics zászlótartó iratait, mellőzve azok ellenőrzését, illetve jegyzékbe foglalását, az őrzésükre szolgáló ládával együtt, a ládát lakattal lezárva és lepecsételve, gyorsposta(kocsi) útján, hivatalukba küldjék fel. A városi bíró a fentiekkel kapcsolatban a következőket jelentette: a Királyi Kamara szóban forgó rendelkezésében foglaltak szerint eljárván, az említett iratokat, ládástul, a hozzájuk csatolt iratokkal – kiadjuk a városi tanács – együtt, a Kamarának már felküldték, továbbá hogy – tájékoztatás végett – a zászlótartót, az ügyében végzettekről, írásban értesítették.

Demum lectum est excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato Posonii die prima currentis mensis et anni emanatum gratiosum intimatum ex benigno jussu regio reflexe ad priora jam eatenus accepta intimata scripta domini signiferi Jaksics citra praeviam inspectionem aut registrationem una cum cista, in qua composita sunt, sub sera et sigillo medio currus diligentiae postalis altefatae excelsae Camerae Regiae transponenda injungens. Cujusmodi gratiosae excelsae Camerae Regiae ordinationi jam satisfactum praememorataque scripta una cum cista penes acclusas quoque literas nomine Magistratus exaratas transmissa id ipsumque pro sui directione memorato domino signifero per scriptum haberi [esse] dominus judex retulit.

*

Július 19-én Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 19^a mensis Julii sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

342.

1756. 07. 19.

126. oldal, 2. sz.

a gabona tizedszedését, minthogy annak ideje közeleg, a változékony időjárás miatt fellépő esetleges károsodásokat elkerülendő, a városi tanács alkalmasnak vélte – amennyiben akadályba nem ütközik – [még] a héten, pénteki napon elvégeztetni. Annak érdekében, hogy a saját gabonáját [ti. a tizedet] mindenki, a lehető legrövidebb időn belül, be tudja szállítani, kiküldték Pethő Sebestyén városi kapitányt és Vidra András [tanácsstagot] Kussanics György helybeli [ti. esztergomi főkáptalani] prefektushoz, hogy szándékukat [ti. a tanácsét] illő módon közöljék vele, miszerint felkérlik őt mint a főkáptalan itteni tizedszedőjét: a korábbi gyakorlatnak megfelelően legyen irányítója a tizedszedési munkálatoknak. A kiküldöttek a tanácsülésről, mondott felhatalmazásuk birtokában, távozván, azonnal útra keltek, majd [megbízatásukat teljesítvén] visszatértek, és

jelentették: a prefektus, a tanács felkérését kegyesen elfogadta, egyszersmind jelezte, hogy mindenben a királyi város szándéka szerint, illetőleg az eddigi [tizedszedési] gyakorlat betartásával fog eljárni. A városi tanács meghagyja a kapitánynak, hogy közölje a külső tanáccsal: a fentiekkel kapcsolatban a város is, a maga részéről, a szükséges intézkedéseket megteszi, illetőleg hogy a prefektusnak illő ebédet fog biztosítani.

imminente decimationis frugum campestrium tempore, siquidem ad praecavenda damna per mutationem temporis facile emergibilia oportunitum videretur hacce hebdomada, et quidem nisi obex quispiam occurrat, affuturo die Veneris talismodi decimationem instituere, ut nimirum unusquisque fruges suas quo citius convehere valeat, deputantur ad hujatem reverendissimum dominum praefectum Georgium Kussanics domini capitaneus Sebastianus Pethő et Andreas Vidra intentionem hancce amplissimi Magistratus suae dominationi reverendissimae significaturi ac una eandem pro peragenda talismodi decimatione qua decimatorem venerabilis archicapituli isthic constitutum convenienter invitaturi ac simul norma hactenus practicata eam peragendaam suam dominationem reverendissimam requisituri. Qui continuo ex sessione isthac in delata sibi isthac provincia proficiscentes abindeque reduces retulere penes reciprocam honorificam amplissimo Magistratui denunciationem suam dominationem reverendissimam quemadmodum grato animo talismodi intimationem accepisse, ita se quoque menti et intentioni regiae civitatis conformare ac in reliquo normae hactenus practicatae accommodare velle. Proinde ut hac in parte quoque a parte civitatis oportuna disponantur et dari consuetum domino decimatori prandium convenienter ordinetur domino capitaneo concreditum extitit dispositionibus his cum exteriori etiam senatu communicatis.

343.

1756. 07. 19.

127. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. június 28-án, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a helytartótanács, az uralkodó utasítására, meghagyja a városi tanácsnak, hogy a hadiadót, illetve -járandóságot, valamint a városban állomásozó szerződéses katonaságnak járó „kiegészítő krajcárokat”, mind a folyó [katonai] évre esedékest, mind pedig a korábbról elmaradtakat, hiánytalanul fizesse be.

Expost lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 28^a evoluti mensis Junii anni currentis emanatum gratiosum circulare intimatum ex benigna Suae Majestatis Sacratissimae hortatione non modo restantiarum ast etiam currentis quanti seu obtingentis, ita et cruciferi adjumentalis militiae contractive dislocatae pro sua competentia praestandi quam et exactissimam depensionem ad antevetendam severiorem quoque executionem amplissimo Magistratui committens.

344.

1756. 07. 19.

128. oldal, 1. sz.

Felolvasták a budai, győri és pozsonyi városi tanács 1756. július 13-án, ugyancsak 13-án, illetve 16-án kiadott válaszleveleit – tárgyuk: uralkodói utasításra a Királyi Helytartótanács által több ízben kibocsátott leiratok, melyekben a Helytartótanács meghagyta a céhtagoknak és kézműveseknek, hogy szerezzék meg a[z iparuk úzéséhez szükséges] királyi kiváltságlevelet –, amelyek útján a

tanácsok, nemrégiben történt megkeresésére, tudatják a helybeli (ti. Esztergom sz. kir. városi) tanáccsal, hogy ez ügyben, a maguk részéről, milyen intézkedéseket hoztak.

Legebantur praeterea magistratum civitatum Posoniensis sub dato 16ae, Jauriensis sub dato 13^{ae} ac denique Budensis sub ejusdem 13^{ae} omnium omnino mensis currentis Julii et anni labentis exaratae honorificae responsoriae in facto caehalistarum et opificum per Suam Majestatem Sacratissimam virtute plurimarum jam per excelsum Locumtenentiale Consilium Regium reiteratarum intimationum ad extractionem regionum privilegiorum modis quoque compulsivis adigi commissorum, erga vicine factam hujatis amplissimi Magistratus requisitionem cum motivorum et fundamentorum suorum expressatione informationem super factis per se eatenus ordinationibus continentes.

345.

1756. 07. 19.

128. oldal, 2. sz.

Felolvasták a budai városi tanács 1756. július 13-án, helyben kiadott válaszlevelét, amelyben a tanács, a városuk építőmesterei és kőművesei által elkövetett visszaélések kapcsán – szombati napokon azok a szerződés szerint felvállalhoz képest egy órával kevesebbet dolgoztak; ugyanakkor, maguknak, a szokásos egész napra járó teljes bért követelték; példájukat aztán az itteni (Esztergom sz. kir. városi) építőmesterek és kőművesek is követték, amiért is a helybeli tanács tőlük [ti. a budai városi tanácstól] ezen, a közre nézve oly káros, törvénytelen gyakorlat megszüntetését kérte – tudatja, hogy a szóban forgó gyakorlat Bécsben is él, továbbá hogy a további intézkedések dolgában a Királyi Helytartótanácshoz fordultak, és hogy most a [válaszra] várnak. Ez ügyben a következő döntés született: minthogy a helybeli helyőrség esetében – itt az említett építőmesterek és kőművesek, fizetésüket, a királyi kincstártól kapják – a szóban forgó visszaélések felszámolása csak nagy nehézségek árán lehetséges, a városi tanács, utalván az e tárgyban korábban már benyújtott előterjesztésére, segítségért, maga is, a Királyi Helytartótanácshoz fog folyamodni.

Lectae fuere praeterea etiam alterius ordinis magistratus Budensis sub dato ibidem die 13^a currentis mensis et anni expeditae responsoriae in ordine ad abusum per murarios et architectos Budenses practicum et horum exemplo per hujates etiam attentatum, quoad utpote unius horae diebus sabathi et conducto labore intermissionem eoque non obstante adaequatae mercedis seu consueti diurni per eosdem exactionem, erga requisitione petitam illegalitatis et inconvenientiae hujus publico damnosae abrogationem morem hunc Vienna quoque vigere ac ideo id ipsum fine ultronearum dispositionum semet excelso quoque Consilio Locumtenentiale Regio repraesentasse abindeque praestolari amice notificantes. Quo in passu siquidem abusus isthic notabiliter publico damnosus foret sed neque citra gravissimas molestias hujates murarii et architecti ab eodem cohiberi possent, nihi in vicinia quoque nostra et cumprimis civitate Budensi, ad quam prae reliquis provocant seque ejusdem exemplo tuentur, talismodi abusus sufferatur accedente eo quoque, quod et in hujate praesidio, ubi ex aerario regio mentionati murarii et architecti solvuntur, abusus iste tolleretur, sequaciter ejus sublatio nobis tanto difficilior sit id ipsum fine oportuni remedii excelso Consilio Locumtenentiale Regio cum reflexione ad perprie factam eatenus remonstrationem humillime repraesentandum decernitur.

346.

1756. 07. 19.

129. oldal, 1. sz.

Felolvasták a győri városi tanács 1756. július 13-án kelt békés hangnemű válaszlevelét, amelyben azt kérik azt itteni (Esztergom sz. kir.) városi tanácstól, hogy a Nagy István csizmadiamestertől, győri polgártól, keresztelési illeték címén, itteni csizmadiák által jogtalanul behajtott összeget (70 dénárt) fizesse vissza; ellenkező esetben arra kényszerülnek, hogy az esetet jelentik a Királyi Helytartótanácsnak; egyszersmind biztosítják az itteni tanácsot, hogy ha a győri kézművesek, mostanában vagy a jövőben, bárkit is az esztergomi kézművesek közül, esetlegesen, hasonló illetékek megfizetésére kényszerítenének, amint erről bizonyóságot nyernek, utóbbiaknak, minden esetben, megfelelő elégtételt fognak adni. Ez ügyben a következő határozat született: a mondott helybeli (esztergomi) csizmadiák céhét a szóban forgó gyakorlat folytatásától eltiltván, Nagy Istvánnak az említett keresztelési illeték visszafizetendő; egyszersmind erről, a jószomszédi viszony és barátság fenntartása érdekében, a győri városi tanács illó módon értesítendő.

Legebantur denique sub eodem 13^{ae} labentis mensis et anni emanatae magistratus Jauriensis responsoriae literae, ultronee quoque resarcitionem denariorum 70. per hujates cothurnarios in Stephano Nagy cive et magistro cothurnario Jauriensi titulo baptismalis taxae illegaliter desumptorum amice ac in forma requisitionis ab amplissimo Magistratui petentes, ne casu in contrario talismodi inconueniens illegaleque factum excelso Consilio [Locumtenentiali] Regio repraesentare necessitentur, affidantes simul amplissimum Magistratum, quod si gremiales eorundem opifices, ad quos hujates exemplificative provocationem fecissent, quempiam ex hujatibus talismodi illegalibus oneribus et taxis ne fors gravassent aut gravare in futurum attentarent, pro re nata, ubi eatenus certiorati fuerint, parem semper daturi satisfactionem. Erga quas sublato talismodi hic loci quoque abusu eoque dictae cothurnariorum caehae interdicto memorato Stephano Nagy attacta baptismalis taxa restituenda ordinatur, quod ipsum bonae vicinia et amicitiae servandae causa convenienter etiam rescribere visum memorato Jauriensi magistratui.

347.

1756. 07. 19.

129. oldal, 2. sz.

A városi főbíró bemutatta Fischerin Apollónia 1756. június 12-én, Budán kelt és főbírói hivatalához címzett levelét, amelyben azt kéri az asszony, hogy férje elhalálózván, annak rámaradt szerény értékű vagyonát vegyék hatósági felügyelet alá.

Exhibuit demum dominus ordinarius judex litteras missiles sub dato Budae 12^a Junii anno currentis emanatas Apolloniae Fischerin suae dominationi sonantes et directas fine sub curam magistratualem accipiendae ab obitu matris ejusdem remansae substantiolae demisse supplicantis.

348.

1756. 07. 19.

130. oldal, 1. sz.

A [városi főbíró] bemutatta Czech József 1756. július 4-én, Esztergom sz. kir. városában, mostohafiainak: Vemmer Ferenc, András és Mátyás nevére kiállított és Kosztka Péter városi árvák atyjának – a behajtandó [összegek] behajtására – átadott kötelezvénylevelét.

Praesentavit item [dominus ordinarius judex] literas obligatorias Josephi Czech super florenis 62. de dato Strigoniensis die 4^a currentis mensis et anni expeditas ejusque privignos Franciscum, Andream et Matthiam Vemmer concernentes pro sui directione et accurata percipiendorum perceptione Petro Kosztka magistratualiter ordinato orphanorum curatori consignatas.

349.

1756. 07. 19.

130. oldal, 2. sz.

A városi főbíró bemutatta a dorogi postahivatal elismervényét arról, hogy a hivatal, gyorskocsi útján, a Jaksics zászlótartó iratait tartalmazó ládát, a Királyi Kamara részére, továbbította.

Praesentavit denique idem dominus judex postae Doroghiensis recognitionem super ibidem facta postali diligentiae immanuatione cistae scripta domini signiferi Jaksics comprehendentis excelsae Camerae Regiae transmissae.

350.

1756. 07. 19.

130. oldal, 3. sz.

[A városi főbíró bemutatta], kivonatban, a budai postahivatal vezetőjének a dorogi postamesterhez írott levelét, amelyben a hivatalvezető utasítja a postamestert, hogy a jövőben az összes, [Esztergom sz. kir. városától jövő] levélre és felterjesztésre (kivéve a Királyi Kancellária, Királyi [Helytartó]tanács vagy a Királyi Kamara részére kiadottakat, illetőleg – büntetőperек esetében – az összes kiadványt, bárhonnán érkezzék is), tekintet nélkül az efféle kiadványok hátoldalán szereplő feljegyzések tartalmára, a szokásos postai illetéket rója ki, az illetékkivetés tényét saját számadásában rögzítendő.

Nec non [praesentavit idem dominus judex] extractum literarum domini postae Budensis praefecti memorato domino postae magistro Doroghiensi exaratarum eidem committentium, quatenus deinceps literas et repraesentationes quascunque civitatis (exceptis excelsae Cancellariae, Consilio Regio et Camerae Regiae aut in causis criminalibus aliorum quoque exarandis), non obstante signatura ex officio dorsaliter talismodi expeditionibus superinscribi solita, solitae taxae postporti subjiat ratiocinioque suo inducat.

351.

1756. 07. 19.

130. oldal, 4. sz.

A [várostól] kiküldött bizottság jelentést nyújtott be az 1756. június 14-i tanácsülés néhai Hiettl János Jakab tüzér vagyona tárgyában hozott határozatának végrehajtásáról. A tanács, végzésének értelmében, a jelentést, minden tekintetben jóváhagyván, jövőbeli biztosíték gyanánt, a városi levéltárban helyeztette el.

Postremo domini deputati scriptam fecerunt relationem super peracta in conformitate latae sub sessione diei 14^{ae} Junii anni currentis magistratualis determinationis effectuazione negotii Joannis Jacobi condam Hiettl pyrobolarii substantiam concernentis, qua in omnibus approbata et ratihabita futuram ad cautelam in archivum reposita est.

352.

1756. 07. 19.

131. oldal, 1. sz.

Endrődy Pál pozsonyi kanonoknak Kalmár Tamás és Závody Ádám nevű adósaival szembeni követelését (36 forint), az 1723. évi törvény 107. cikkelye értelmében: saját érdekében, jövőbeni biztosíték gyanánt, betáblázták.

Et reverendissimi domini Pauli Endrődy canonici Posoniensis debitum activum florenorum 36. apud Thomam Kalmár et Adamum Závody existens vigore articuli 107. 1723. futura domini creditoris pro cautela intabulatum extitit.

*

Augusztus 5-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok, valamint Klastromy András városi plébános mint jelen alkalomra külön meghívott személy jelenlétében tanácsulást tartottak, mely alkalommal

Die 5ta mensis Augusti sub praesidio domini Matthiae Pomházi judicis ordinarii, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus, nec non admodum reverendo domino Andrea Klastromy hujate plebano qua pro actu praesenti specialiter convocato celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

353.

1756. 08. 05.

131. oldal, 2. sz.

a városi jegyző bemutatta a Vidra András városi kamarás által készített kamarai számadásokat – tárgyév: 1755, összesített végösszeg: 9373 forint 20 és fél dénár; a számadásokat a kamarás a szokott módon állította össze, és azokat [a számvevőség] is már felülvizsgálta. A városi tanács

határozata értelmében a számadások, jóváhagyás végett, mai kelet alatt, a város pecsétjével hitelesített levél útján, a Királyi Kamarához felterjesztendők.

exhibuit et praesentavit dominus notarius rationes cameraticas domini Andrae Vidra camerarii pro anno 1755. confectas et jam censuratas ac revisas florenos 9373. denarios 20 1/2. in se continentes suo modo expeditas, quae sub authentico civitatis excelsae Camerae Regiae sub hodierno dato modo consueto fine approbationis transmittendae ordinantur.

354.

1756. 08. 05.

131. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A városi plébániatemplom építésének ügyét tárgyalván, a belső tanács, a külső tanáccsal egyetértésben, megszavazta, hogy az építkezést – az alapok elkészültét követően a Schrom építész-*geometra* által készített és írásban benyújtott tervezetnek, szerződéskötést céljából történő, részletes vitáját későbbre halasztották – tovább folytatják, a következőképpen: kellő biztosíték birtokában a teljes templom felépítésével, azaz nem csak a részmunkálatok elvégzésével, megfelelő díjazás ellenében, vagy az említett építész, vagy más erre alkalmas, tudományosan képzett mesterember bízandó meg; egyszersmind hogy az építész által rajzolt tervlapokból két példányt készíttetnek, egy példány az építkezésre megbízást nyerő személynek, a másik pedig a városi tanácsnak juttatandó.

Expost assumptum extitit negotium aedificii ecclesiae parochialis, quo jam in consummatis fundamentis constituto et projecto fine ineundi contractus per dominum geometram Schrom scripto concinnato discusso, ejusdem uberiore quoad particularitates investigatione et disquisitione tantisper in suspenso relicta, interea continuatio attacti aedificii ordinata est unitisque cum exteriore senatu votis in eo coalitum extitit, quatenus erga accipiendam sufficientem cautionem aedificium hocce integraliter, non autem per partes seu supramentionato domino geometrae et architecto Schrom seu alteri cuiquam idoneo et scientifico in arte isthac magistro conveniendo pretio concredatur erigendum, in reliquo et id summe necessarium visum est, quatenus facta per eundem dominum Schrom delineatio in dupplici expediatur et praeparetur, quarum una penes eum, qui aedificii hujus structuram suscepit, altera vero penes amplissimum Magistratum pro sui directione et observandorum faciliori observatione manebit.

355.

1756. 08. 05.

132. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. július 5-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy amennyiben az alábbi bűnügyekben [körözött] személyek közül – 1. magyar nemzetbeli katonák, akik Itáliában [állomásozó] csapattesteiket elhagyták; 2. Sigmond Sára, gyújtogatással vádolt személy, aki férjével: Molnár Józseffel és fogdaőrükkel: Domrády Jánossal együtt (utóbbiakat nemrégiben elkövetett lopással gyanúsítják) megszökött nagybányai börtönéből; 3. az ország különböző vidékeiről egybegyűlt zsidók, akik folyó év május 24-én Prónay Gábor acsai (Pest vármegye) rezidenciájába betörvén, onnan jelentős mennyiségű készpénzt (8163 forint 45 dénárt) és ezüst tárgyakat tulajdonítottak el –, mellékelt személyleírásuk alapján, városuk területén bárkit is

felismernének, akkor vegyék őket őrizetbe. A városi tanács, a fenti ügyekben, késedelem nélkül megtette a megfelelő intézkedéseket.

Expost legebantur diversa excelsi Consilii Locumtenentialis Regii ac unum excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae gratiosa intimata, et quidem primum sub dato Posonii die 5^a currentis mensis Julii et anni emanatum militum quorundam nationis Hungaricae in Italia signa sua deserentium, Sarae item Sigmond incendii criminis reae et ex carceribus civitatis Nagy-Banyensis cum marito suo Josepho Molnár ac ipso carcerum custode Joanne Domrády furti recens comissi suspectis profugae, Judaeorum denique ex diversis regni partibus confluentium, e numero illorum quippe, qui 24ª evoluti mensis Maj anno currenti domini Gabrielis Pronay residentiam Acsensem in comitatu Pesthiensi sitam expilarunt summamque florenorum 8163. denariorum 45. ac res alias argenteas furto sustulerunt, si nefors in gremio civitatis comperirentur, penes personarum praememoratorum delinquentium descriptionis transmissionem, eorum comprehensionem amplissimo Magistratui committens, quorum intuitu oportuna jam disposita habentur.

356.

1756. 08. 05.

133. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. július 5-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy Pantelia Belgradik szerb [nemzetiségű] gonosztevő bűnügyében – a vád szerint nevezett egyén meggyilkolt egy török kereskedőt, továbbá meglapta a grüenthali kolostor szerzeteseit, s végül: nagy valószínűséggel ún. egészségügyi passzusokat [járvány idején megfelelő egészségi állapotról kiállítandó igazoló iratokat] hamisított; a gyilkosságot feltehetően két hajóslegény társaságában követte el –, a mellékelt személyleírás alapján, rendeljenek el nyomozást, és amennyiben a tettesek közül városukban bárkit is felismernének, akkor kerítsék őket kézre; a történekről hivataluk azonmód értesítendő. A városi tanács, ügyekben, késedelem nélkül meghozta a szükséges intézkedéseket.

Secundum. [Legebatur excelsi Consilii Locumtenentialis Regii] sub dato eodem ibidem [Posonii die 5^a currentis mensis Julii et anni emanatum intimatum] cujuspian Rasciani Pantelia Belgradik nuncupati homicidii in quodam Turcico mercatore perpetrati, sed et furti in claustro Grüenthaliensi commissi rei ac etiam falsarum literarum passualium probabilius in re sanitatis emanatarum confectoris, penes personae ejusdem transmissam descriptionem, si ne fors in gremio hujusce civitatis comperiretur non solum ex ratione vindicativae justitiae, ast etiam subversantis boni publici, seriam ejusdem perquisitionem, ita et duorum Navarchorum ex loco patradi memorati homicidii profugorum ex ratione suspectae complicitatis, si quo casu in civitate isthac comperirentur, comprehensionem superindeque instantanee submittendam excelso Consilio Regio informationem committens. In ordine ad quos etiam requisitae jam factae sunt dispositiones.

357.

1756. 08. 05.

133. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. július 5-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy – mellékelt személyleírása alapján – rendeljék el a 11. életévében járó Sillyei József városukban való kerestetését – nevezett személy a Bars megyei Léva mezővárosából származik; a Nyitra városi kegyesrendi alapítványi internátusban

nyert elhelyezést, ahonnan 1755 szeptemberében, állítólag protestáns hitű barátai rábeszélésére, megszökött –, és amennyiben felismernék: őrizetbe vételét, hivatalukat a végzettekről tájékoztatandó. A városi tanács, a fenti ügyben, késedelem nélkül meghozta a szükséges intézkedéseket.

Tertium. Itidem [legebatur Consilii Locumtenentialis Regii] sub dato eodem et ibidem [Posonii die 5a currentis mensis Julii et anni emanatum intimatum] penes personae pueri cujuspiam Josephi Sillyei nondum 12um annum egressi et ex comitatu Barsiensi opido Leva oriundi Nitriaeque apud patres Piaristas in fundationali convictu accomodati abindeque anno recens praeterito 1755. mense Septembri, uti credi par est, persuasione amicorum surorum acatholicorum profugi descriptionem ex ratione subversantis ejusdem pueri manifesti animae periculi ejusdem in gremio civitatis hujus quoque seriam perquisitionem ac ubi comperiretur comprehensionem superindeque excelso Consilio Regio fiendam informationem amplissimo Magistratui committens, cujus intuitu etiam necessaria jam facta est dispositio.

358.

1756. 08. 05.

134. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. július 8-án, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara közli az uralkodó 1756. június 8-án megjelent rendeletének szövegét, mely szerint az uralkodó a városi jegyzőt mindkét hivatalában [ti. jegyzői s egyszersmind városi tanácsosi hivatal] megerősíti, tanácsosi fizetés, részére, azonban csak a rendelet keltével biztosítandó.

Quartum. [Legebatur] sub dato ibidem [Posonii] die 8^a evoluti mensis et anni labentis excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae gratiosum intimatum intuitu interventae sub dato 8^{ae} mensis Junii anni currentis benigne Suae Majestatis Sacratissimae resolutionis quoad duplex domini notarii officium suam dominationem in utroque confirmantis, senatorali nihilominus salario non nisi a dato hujusce resolutionis per suam dominationem percipiendo.

359.

1756. 08. 05.

134. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Helytartótanács 1756. július 29-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács tudatja a városi tanáccsal: az uralkodó elrendelte, hogy a magyar lovasezredek – név szerint: Nádasdi-, Baranyai-, Mórocz-, Hadik-, Splényi-, Fecstetics- és Kálnoki-féle ezredek – létszámát, ezredenként, 200 fővel – ló és lovas – növelni kell. E rendelet értelmében, amennyiben a második és harmadik ezred [újoncszedői] – minthogy ezen ezredek számára a budai körzetben jelöltek ki toborzóhelyeket – eljutnak városukba, akkor kötelesek [ti. a városi tanács] nekik minden szükséges támogatást megadni. Egyszersmind – folytatja a Helytartótanács – a közeli német örökös tartományokból, a toborzások elől, Magyarországra menekülőknek, tilos – korábban hozott, s most megújított rendelkezések értelmében – bármiféle menedéket nyújtani, hanem kézre kerítvén, őket vissza kell küldeni és átadni, értesítéssel és a [költségek] megtérítésével, azon törvényhatóságnak, amelynek joghatósága alá tartoznak. A városi tanács, határozatának értelmében, a fentiekkel kapcsolatban megteszi a szükséges lépéseket, minden segítséget megadván a királyi rendeletekben foglaltak végrehajtására.

Quintum. Denique [legebatur] sub dato ibidem [Posonii] die 29^a recens evoluti mensis Julii anni labentis emanatum excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii gratiosum intimatum gratiose intimans Suam Majestatem Sacratissimam legionibus equestribus Hungaricis Nadasdianae, Baranyaianae, Moroczianae, Hadikianae, Splényianae, Festeticsianae et Kálnokianae singulae 200. equitum et equorum auctionem benigne resolvisse, quae praefatae legiones, siquidem pro collectione militum loca assignata jam haberent secundaeque et tertiae praenominatis legionibus districtus Budensis obtigisset, ubi eas in gremium ne fors civitatis pertingere fine praemisso contigerit eisdem omnem necessariam assistentiam amplissimus Magistratus praebere velit. Caeterum renovantur perprius jam factae dispositiones in ordine ad id, ne subditis ex vicinis Suae Majestatis Sacratissimae ditionibus haereditariis germanicis ex ratione institutae ibidem etiam militum collectionis in regnum isthoc profugientibus ullum receptaculum detur, verum praevia ratione comprehensi in patriam suam remittantur, praevie facta jurisdictioni, a qua profugerunt, insinuatione eidemque erga bonificandorum bonificationem talismodi profugi extradentur. In ordine ad quas benignas Suae Majestatis Sacratissimae duplicis ordinis dispositiones a parte quoque civitatis hujus opportunae fient dispositiones inque promovendorum summum servitium regium amplissimus Magistratus omnem adhibiturus est possibilem operam.

360.

1756. 08. 05.

135. oldal, 1. sz.

A városi tanács, szóbeli kérelmére, szegény voltára való tekintettel, többek mérvadó véleményét elfogadván, Szőke, másként Kakas Horváth Mihálynak, házépítés céljából, fekvésének megfelelő áron, egy telket juttat – az ügylet lebonyolításával a városi kapitányt bízván meg.

Postremo erga oralem eamque humillimam Michaëlis Szőke Horváth alias Kakas instantiam ex ratione notae paupertatis, sed et pluribus condignis reflexionibus in considerationem sumptis resolvitur eidem fundus pro erigenda domuncula commodus per dominum civitatis capitaneum assignandus pretio condigno, itidem per suam dominationem pro qualitate loci ordinando tradendus.

*

Augusztus 13-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklété alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Komáromy László és Meszlényi József tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 13^a mensis Augusti sub praesidio domini Matthiae Pomházi judicis ordinarii, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

361.

1756. 08. 13.

135. oldal, 2. sz.

a városi tanács Nicolaus Popovics városi kereskedőt – a kereskedő a macedóniai Lipsia, másként Szipiszka városából származik; vallására nézve ortodox (görög keleti), Komárom sz. kir. városában polgárjoggal bír –, kérelmére, miután megfizette a szokásos illetéket (23 forint), illetőleg letette a polgáresküt, felvette városuk polgárainak a sorába.

ad demissam oretenus propositam Nicolai Popovics quaestoris hujatis ex Macedonia civitate Lipsia aliter Szipiszka nominata oriundi graeci ritus antiqui instantiam idem qua liberae et regiae civitatis Comaromiensis civis erga depositam ordinariam florenorum 23. taxam praestitumque solitum concivilitatis juramentum in aliorum civitatis hujus civium numerum receptus extitit.

362.

1756. 08. 13.

135. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 3-án, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács tudatja a városi tanáccsal, hogy a jövőben a (hólyag)kövek eltávolításával foglalkozó vándorló orvosokat, gyógyító tevékenységük gyakorlásától, fel kell függeszteni; továbbá hogy az idegen, céhtestülethez nem tartozó orvosok, városukban, csak abban az esetben folytathatják praxisukat, ha arra Josephus Bergbeg pozsonyi orvostól, az egészségügyi tanács tagjától – vizsgákra bocsáttatván – jóváhagyást nyernek, és erre vonatkozóan írásos bizonyítványt is szereznek; végezetül pedig ismerteti az uralkodó meghagyását: városuk, halottszemlék végzésére, rendszeresítsen külön orvosokat, akik egy-egy elhunyt után 12 krajcár tiszteletdíjat kapjanak – mely tiszteletdíj a városi pénztár terhére fizetendő, amennyiben az elhunyt a legcsekélyebb vagyonnal sem rendelkezett. A városi tanács, határozatának értelmében, a fentiekkel kapcsolatban, intézkedéseket, jövő ülésén fog hozni.

Lecta fuere excelsi Consilii Locumtenentialis Regii duplicis ordinis gratiosa intimata, et quidem primi ordinis die 3^a mensis et anni nunc currentis Posonii emanatum detentionem et ab exercenda praxi medica arteque chyrurgica cohibitionem vagabundorum lithotomiam exercentium medicorum vero sive physicorum et extraneorum coetuique privilegiato non incorporatorum chyrurgorum ad exercendam in civitate praxim, nisi per dominum Josephum Bergbeg medicum Posoniensem et sanitatis consiliarium examinerum, approbatorum et ab eodem scriptum testimonium in futurum non admissionem; specialium denique in civitate pro visitandis erga taxam 12. cruciferorum mortuorum cadaveribus a singulo cadavere, et quidem si mortuus nihil substantiae habuerit, ex cassa civitatis persolvendam chyrurgorum constitutionem ex benigna Suae Majestatis Sacratissimae voluntate amplissimo Magistratui intimans. Circa quae opportuna sub futura sessione fient per amplissimum Magistratum dispositiones.

363.

1756. 08. 13.

136. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. július 27-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy – mellékelt személyleírásuk alapján –

rendeljük el, városukban, a következő, emberöléssel vádolt, szökésben lévő személyeknek, név szerint Illona János, Kiss János és Holya Jánosnak – nevezettek tettüket a Borsod vármegyei Aszaló mezővárosban követték el –, valamint Mészáros Jakab és Józsefnek – utóbbiak a győri káptalan jobbágysai, lakhelyük: a Győr vármegyében fekvő Abda település, büntették: egy katona halálra verése – körözését, illetve kézre kerítését; figyelmeztetvén egyszersmind a városi tanácsot az 1754. augusztus 22-én kiadott leiratában foglaltak betartására – utóbbi értelmében a városi tanács, a szökésben lévők ügyeiről, a szomszédos városokat köteles tájékoztatni, és minderről a Helytartótanácsot tartozik (jelentés útján) értesíteni.

[Lectum fuit] alterius ordinis [excelsi Consilii Locumtenentialis Regii] de dato 27^{ae} Julii anno currenti 1756. ibidem [Posonii] emanatum [intimatum] descriptionem Joannis Illona, Joannis Kiss et Joannis Holya homicidii in oppido Aszalo inclyto comitatui Borsodiensi adjacente patrati reorum, non secus Jacobi et Josephi Mészáros subditorum venerabilis capituli Jauriensi ex possessione Abda inclyto comitatui Jauriensi ingremiata lethalis verberationis cujusdam militis reorum profugorum amplissimo Magistratui fine necessariae eorundem in civitate hac perquisitionis et comprehensionis communicans ac ad observationem intimati die 22a Augusti 1754. intuitu repraesentationis casuum profugii vicinis civitatibus eadem fidelia qua excelso Consilio Regio repraesentantur, et quibus profugium insinuatum fuerit, eadem occasione praetitulato Consilio Regio fiendae perscriptionis emanati amplissimum Magistratum reflectens.

364.

1756. 08. 13.

136. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. június 21-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara meghagyja a városi tanácsnak, hogy Trikk Keresztély keresete tárgyában – Szilcz József városi tanácsstag 35 forinttal adósa – tájékoztassák hivatalukat: ha majd sort kerítenek ügyük tárgyalására, az elégtétel nyújtás dolgában, mire haladnak.

Ultimo praesentatum et lectum extitit excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae Posonii sub 21ª Junii anno currenti emanatum gratiosum intimatum intuitu praetensionis florenos 35. constituentis Christiani Trikk contra perillustrem ac generosum dominum Josephum Szilcz senatorem discussionem causae seu praetensionis ejusdem satisfactionisque impensionem ac de effectu excelsae Camerae Regiae informationem submitti praecipiens amplissimo Magistratui.

*

Augusztus 16-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok, továbbá Missics Mihály volt esztergomi alispán, Klastromy András városi plébános, valamint Szentgály János és Missics István, Esztergom vármegye adószedője, illetve szolgabírája mint [külön] meghívottak jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 16ta mensis Augusti sub praesidio domini Matthiae Pomházi judicis ordinarii, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus, nec non spectabili ac perillustri domino Michaelae Missics inclyti comitatus hujus Strigoniensis emerito vicecomite, admodum reverendo domino

Andrea Klastromy plebano civitatis, perillustribus item ac generosis dominis Joanne Szentgály perceptore et Stephano Missics iudice nobilium praefati comitatus qua convocatis celebrata est sessio magistratualis,

365.

1756. 08. 16.

137. oldal, 1. sz.

a városi plébániatemplom építésének ügyét tárgyalván, tüzetes vizsgálat tárgyává tették az építkezés irányításának kérdését. Tanulmányozván Lucas Schrom geometrának – mint az építőanyagok [beszerzését kivéve] az építkezés egészének lebonyolítására kizemelt személynek – a megköthető szeződés egyes pontjaira való tervezetét, arra jutottak, hogy mielőtt újból megfontolás tárgyává tennék: az építkezés vezetésével Schrom geometrát bízzák-e meg, avagy valaki más, efféle mesterségeiben jártas mestert, előtte a Kamara elnökével, akinek indítványára és jóváhagyásával vette kezdetét az egész vállalkozás, ez ügyben, tanácskozni fognak. A városi tanács kiküldte a városi főbíró, hogy a fentiekkel kapcsolatban keresse fel a vidéken (Vácott, avagy Gödöllőn) tartózkodó kamarai elnököt.

occasione cujus assumpto aedificii ecclesiae parochialis negotio in ordine ad ejus structuram domino geometrae Lucae Schrom intergraliter exceptis materialibus concredendam praehabitoque super eo uberiori discursu ac mutua consultatione lectis denique ex superabundanti punctis per praenominatum dominum Schrom pro ineundo contractu concinnatis adinventum extitit, ut priusquam eadem structura ecclesiae repetito domino Lucae Schrom aut alteri cuicumque ejusmodi artisperito magistro concredatur, cum sua excellentia domino quippe comite Camerae praeside, cum cujus consilio et approbatione idem negotium inchoatum extitit, communicetur; in eum finem domino ordinario iudice civitatis ad suam excellentiam actu Vaczii aut in Gödölle commorantem deputato.

366.

1756. 08. 16.

138. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében kirendelik Szilcz József és Lukácsy István városi tanácsstagokat, hogy a közeljövőben városukba (Esztergom sz. kir. városába) látogató Jankovics Miklós primási teljhatalmú megbízottat, a tanács nevében, üdvözölgék, és egyúttal – a városi plébániatemplom ügyében hozott döntése kapcsán: önzetlenségéért – köszönetet mondjanak neki.

Ad spectabilem dominum Nicolaum Jankovics suae celsitudinis primatialis plenipotentiarium proxime Strigonium venturum domini senatores Josephus Szilcz et Stephanus Lukácsy suam dominationem spectabilem nomine amplissimi Magistratus salutatum ac pro gratuita suae celsitudinis erga ecclesiam parochialem resolutione grates reposituri eatenusque relationem facturi deputati sunt.

367.

1756. 08. 16.

138. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 9-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak: készítsen részletes kimutatást arról, hogy a táborozásra induló tisztek feleségei milyen címen maradnak hátra városukban és tartózkodnak ténylegesen ott, az ingyenes lakhatás kedvezményével élve – a kimutatást hivataluknak felküldendő. A városi tanács, határozatának értelmében, válaszlevelében megírja a Helytartótanácsnak: nincsen feljogosítva arra, hogy a fentebb érintett tisztii feleségek ügyében – azaz a fenti kimutatás dolgában – eljárjon.

Post hac lectum erat excelsi Consilii Regii Locumtenentialis sub dato Posonii die 9^a Augusti anno currenti emanatum gratiosum intimatum circumstantiali circa uxores officialium ad campamenta proficiscentium, quae utpote officialium uxores cujus nominis in gremio civitatis hujus remaneant et num effective hic subsistant gratuitae habitationis beneficio utentes, informationem titulato Consilio per amplissimum Magistratum submitti praecipiens. Cujusmodi gratiosae commissioni, ut satis fiat, excelso Consilio perscribetur, quod civitas ista talem competentiam cujus [nominis] officialium uxores hic remanerent et actu subsisterent, non habuerit.

368.

1756. 08. 16.

138. oldal, 3. sz.

A városi tanács, határozatában, elrendeli, hogy Trikk Keresztély volt váci kocsmárosnak Szilcz József városi tanács tag elleni keresete tárgyában a Királyi Kamarának megírandó: a tanács tag azt a pénzüsszeget, amelyből a volt kocsmárost ki kellene fizetnie, nem hajtotta be.

In negotio autem praetensionis Christiani Trikk antea diversorioris Vaciensis contra senatorem dominum Josephum Szilcz id excelsae Camerae Regiae rescribendum ordinatur, quod pecuniam illam, ex qua praenominatus praetendens excontentari debuisset, praetitulatus dominus Josephus Szilcz non incassaverit.

369.

1756. 08. 16.

138. oldal, 4. sz.

A végrendekezésénél közreműködők jelentették, hogy Szabó Ilonának, Gerendás Gergely özvegyének 1756. augusztus 15-én tett végrendeletét, saját, illetőleg a többi érdekelt személy biztosítéka gyanánt, a városi levéltárban letétbe helyezték.

Testamentum denique per Helenam Szabó Gregorii condam Gerendás relictam viduam de dato 15^{ae} mensis et anni suprascripti [Augusti 1756.] conditum domini testamentarii retulerunt pro ejusdem testatricis ac quorum intererit securitate ad archivum civitatis repositum.

*

Augusztus 21-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok, továbbá Klastromy András városi plébános, valamint Szentgály János Esztergom vármegyei adószedő mint [külön] meghívottak jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 21^a mensis Augusti sub praesidio domini Matthiae Pomházi judicis ordinarii, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus, admodum item reverendo domino Andrea Klastromy civitatis parochio, nec non perillustri ac generoso domino Joanne Szentgály inlyti comitatus hujus Strigoniensis perceptore qua convocatis celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

370.

1756. 08. 21.

139. oldal, 1. sz.

a városi főbíró, visszatérvén Vácról, ahová a napokban, a városi tanács döntése alapján, kiküldetett, jelentette: Vácott a kapott utasításnak megfelelően, a városi plébániatemplom ügyében, a tervrajzok, valamint a Lucas Schrom geometra által, szerződéskötés céljából benyújtott, pontokba szedett tervezet birtokában, a [királyi] Kamara elnökével tárgyalván, a következő választ kapta: a város [Esztergom sz. kir. városa], a felvállalt munkát – a mondott plébániatemplom felépítését –, az egyház vagyona erejéig teljesítse; abban az esetben pedig, ha ezen anyagi eszközök elfogynának, személy szerint ő magát értesítse. Egyébiránt a városi tanács elővigyázattal járjon el, amikor a szóban forgó munka elvégzésére a szerződést megköti: kire is bízza a vállalkozás lebonyolítását.

dominus ordinarius judex civitatis Vacio a sua excellentia, quo nuper dierum per amplissimum Magistratum deputabatur, redux retulit juxta datam sibi instructionem praescitum ecclesiae parochialis negotium simul cum delineationibus et projecto per dominum geometram Lucam Schrom fine ineundi contractus punctatim apposito cum sua excellentia domino comite Camerae praeside communicasse idque responsi loco accepisse, quatenus civitas susceptum aedificandae ecclesiae opus ipsamet ad vires sumptuum ecclesiae perficiat, in casu autem, ubi hi defecerint, suam excellentiam amplissimus Magistratus informare noverit, cuiusmodi vero tale opus erga ineundam conventionem concredere cautus sit Magistratus.

371.

1756. 08. 21.

139. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városi főbírónak, kiadásait (hat forint) – a főbíró a napokban Vácott járt, a [Királyi Kamara] elnökénél, a városi plébániatemplom ügyében, kiküldetésben –, megtérítik; a pénzek kifizetése, nyugta ellenében, a városi kamarás által, a városi pénztár terhére eszközözendő.

In sortem refusionis expensarum per dominum judicem proxime praeteritis diebus Vacium ad suam excellentiam dominum comitem Camerae praesidem in negotio civitatis parochialis ecclesiae deputatum factarum resoluti sunt floreni sex, quos penes assignationem dominus camerarius ex cassa civitatis exoluturus est.

372.

1756. 08. 21.

140. oldal, 1. sz.

Szentgály János, valamint – közvetítésével – nádasi Tersztyánszky János özvegye: Svár Borbála és annak fia: nádasi Tersztyánszky József, továbbá Pethő Sebestyén és Muzsik Ferenc, a városi tanács színe előtt, a Hajsmon-leszármazottaknak a személynöki székhez mint fellebbviteli fórumhoz áttett perében, mint alperesek, saját teljhatalmú megbízottat állítottak Pomházi Mátyás városi főbíró személyében.

Expost dominus Joannes Szentgály et medio ejus spectabilis domina Barbara Svár spectabilis ac perillustris domini Joannis condam Tersztyánszky de Nádas relicta cum suo domino filio, spectabili quippe ac perillustri domino Josepho Tersztyánszky de eadem Nádas, nec non dominus Sebastianus Pethő et Franciscus Muzsik personaliter praesentes in causa successorum Hajsmonianorum ad generosam sedem personalatus appellata dictosque dominos et dominam passiva concernenti in suum plenipotentiarium elegerunt et constituerunt dominum Matthiam Pomházi ordinarium civitatis judicem.

373.

1756. 08. 21.

140. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 9-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy a leirathoz mellékelt iratmásolatban foglaltak kapcsán – a Károly főherceg nevét viselő, Magyarországon állomásozó gyalogos ezred főparancsnoka: Mirek, a városukban [Esztergom sz. kir. városában] dúló árvíz idején az ezredének okozott károkról jelentést nyújtott be a Helytartótanácsához –, a történekről, késelem nélkül, részletekbe menően tájékoztassa hivatalukat; továbbá amennyiben jogosnak bizonyul a főparancsnok kérése: az elszenvedett károkért, ezredét, kárpótlás illeti meg, akkor a mondott ügyet, békés úton, rendezze. A városi tanács, határozatában, a Helytartótanácsot, a fentiekkel kapcsolatban, a következőkről értesíti: az ügy nem városukra, hanem a vármegyére [Esztergom vármegye] tartozik, az ezred ugyanis a vármegye közvetítésével bérelt, szállás gyanán, házakat, szám szerint hármat – közülük kettőnek a mennyezete alabástrom[lapokkal] van borítva, míg a harmadiké deszkával –, továbbá egy elegendően szilárd, készletek tárolására igen alkalmas boltozott helyiséget – ennél fogva ha az említett ezred kapitánya a katonák fegyvereit és ruháit a felsorolt építményekben őriztette volna, akkor az ezred, tűzvész esetén, semmiféle kárt nem szenvedett volna.

Lectum demum est gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii Posoní 9^a Augusti anni labentis supraacti emanatum intimatum una cum copia repraesentationis domini Mirek Regiae Suae Celsitudinis archiducis Caroli legionis pedestris ordinis supremae armorum in regno Hungariae praefecturae tribuni super damno per inundium in civitate ista exortum praefatae legioni causato coram Excelso Consilio positae circumstantialem informationem intuitu expositionis memoratae querimoniae quantocius submittendam, pro casu autem justo titulo petita bonificationis cum nominato domino tribuno placidioribus tractando quo meliori modo rem totam accommodandam esse amplissimo Magistratui committens. Quamobrem excelsum Consilium quantocius super eo erit informandum, quod competentia haec non civitatis sed inclyti comitatus fuerit, quae in quarterio, quod competens erat, per inclytum comitatum sibi conducto habuit tria cubicula, ex quibus duo tectum seu contabulaturam ad laquear ex alabastro ductum, tertium vero ex asseribus aedificatam habent et unam fornecem satis munitam et rerum conservationi

aptissimam, ideo si dominus praefatae legionis capitaneus arma et vestes militum in praedeclaratis cubiculis aut fornice illa conservasset, occasione incendii nullum in iis damnum passus fuisset.

374.

1756. 08. 21.

141. oldal, 1. sz.

Herbály János özvegye: Balás Judit, valamint Herbály Imre fiú árvája ügyét, Somodi György jelenlétében tárgyalván, a következő döntés született: a városi tanács 1756. január 6-i [e tárgyban hozott] határozatában foglaltak jelen esetben is alkalmazandók.

In negotio denique Judithae Balás Joannis condam Herbali viduae et orphani Emerici Herbali in praesentia Georgii Somodi assumpto et discusso determinatum extitit priorem die videlicet 6ta mensis Januarii anno currenti interventam magistratualem determinationem nunc quoque stabiliri.

*

Szeptember 3-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 3° mensis Septembris sub praesidio judicis ordinarii domini Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

375.

1756. 09. 03.

141. oldal, 2. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 18-án kelt leiratát, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy a fűzfák ültetésekor – az 1756. május 31-i leiratukban foglaltak értelmében – nagyobb gondossággal járjon el, továbbá hogy a fák ültetése körül végzettekről negyedévente tájékoztassa hivatalukat. A városi tanács, határozatának értelmében, őszre tervezi a faültetési-munkálatok elvégzését.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato 18^{ae} mensis Augusti anni currentis gratiosum rescriptum in ordine ad submissam a parte Magistratus in negotio implantationis salicum informationem reflexe ad intimatum die 31^a Mai anno currenti interventum majorem operis hujus diligentiam et submittendam angariatim informationem amplissimo Magistratui commendans, quo in passu eae fient dispositiones, ut affuturo autumno talismodi implantatio cum omni exactitudine instituat.

376.

1756. 09. 03.

142. oldal, 1. sz.

Felolvasták és kihirdették Holtzer Márton özvegyének: néhai Kralinger Erzsébet asszonynak végrendeletét. A városi tanács határozatának értelmében a végrendelet másolati példánya az elhunyt jelenlévő lányának: Kruch Tóbiás szűcsiparos, helybeli polgár feleségének kiadandó.

Expost referatum et publicatum extitit testamentum honestae mulieris Elisabethae condam Kralinger Martini condam Holtzer viduae in praesentia filiae ejus hujatis civis et pellionis Tobiae Kruch consortis, cui etiam paria ejusdem extradabuntur.

377.

1756. 09. 03.

142. oldal, 2. sz.

A Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 3-án hozott és az ugyanezen hó 13-i ülésén kihirdetett rendeletének értelmében: a szomszédos tartományokban burjánzó ragályos kór [tovaterjedésének] meggátlása végett, a beteg személyek megvizsgálására, illetőleg halottkémlés céljából, tiszteletdíj fejében – ez vizsgálatonként 12 krajcár, mely díj, az érintett személy szegény volta (vagyontalansága) esetén, a városi pénztár terhére fizetendő –, esküjüket letévén, Viasz József és Eötvös Mihály városi orvosok lettek alkalmazva. Az orvosok, a megvizsgált személyeknek, avagy hozzátartozóiknak, a vizsgálat megtörténte igazolásául, egy a pecsétjükkel ellátott cédulát kell adniuk, amely cédulát, halottak esetében, a plébános, mielőtt az elhunyt személyt elföldelnék, köteles tőlük kikérni. Az orvosok dolga továbbá, hogy vizsgálataikról havonta tájékoztassák – a vizsgálat napjának, a beteg nevének, illetőleg a betegség nemének feltüntetésével – a városi [tiszt]i orvost, illetőleg a városi bírót – előbbit szóban, utóbbit azonban írásban. Ragályos betegségbe esett személy estén pedig az esetet azonnal tartoznak jelenteni: először a városi [tiszt]i orvosnak, aki a társaságukban köteles a beteget megvizsgálni, majd közösen a városi bírónak – jelen intézkedések a városi fertálmesterek által, tudomásul végett, házról-házra járva, kihirdetendő.

Josephus autem Viasz et Michaël Eötvös hujates chirurgi praevia juramenti depositione virtute gratiosae excelsi Consilii [Locumtenentialis] Regii sub dato 3^{ae} recens evoluti mensis Augusti interventae et sub sessione 13^{ae} diei attacti mensis publicatae dispositionis ad praecavendum contagiosae luis in vicinis provinciis serpens malum, quod Deus ter optimus clementissime avertere dignetur!, pro visitandis et oculandis infirmis ac mortuorum cadaveribus erga mercedem 12. cruciferorum in casu paupertatis visitoribus ex cassa civitatis exolvendam, a singula visitatione computandam, constituti sunt, visitatis aut eorum hominibus signa proprio sigillo munienda ad actum hunc peractae talismodi visitationis legitimandum deservitura extradituri, quorum reproductio domino parochi, antequam talismodi cadaver humi tradatur, petenda incumbet, attacti vero chirurgi menstruatim genuinam super visitatis infirmis eorumque cadaveribus cum expressione diei, nominis infirmi et infirmitatis relationem domino civitatis physico communicandam scripto exhibebunt domino judici, in casu denique periculosae et suspectae cujuspiam infirmitatis eandem illico attacto domino physico significare, idem autem cum saepefatibus chyrurgis eandem oculare superindeque domino judici fidelem relationem facere erunt obligati dispositionibus his pro cujusvis notitia et observandorum observatione per quartalistas domatim intimandis.

378.

1756. 09. 03.

143. oldal, 1. sz.

A városi tanács, néhai Bíró János mézszármester, helybeli polgár színük elé idézett özvegyének, hitelezői követelésének teljesítésére, könyörületből, további 15 napot engedélyezett, azzal a megszorítással, hogy ezen újabb határidő túllépése esetén adósságát, vagyona terhére, be fogják rajta hajtani.

Demum viduae Joannis condam Biró civis et magistri Ianionis in praesentiam Magistratus citatae ex superabundanti una adhuc quindena fine contentandorum creditorum suorum judicialiter praefixa est cum comminatione casu in contrario realis et effectivae executionis.

379.

1756. 09. 03.

143. oldal, 2. sz.

A városi tanács, a színe elé járuló Kalmár Tamás süvegesmester, helybeli polgárt – a süvegesmester, hitelezői kérésére: nehogy megszökjön, tömlöcbe került –, miután kihallgatta, komolyan intette, hogy egyéb tartozásait is, úgy a város, mint a városi plébániatemplom felé, törlessze: mind a tőkerészt – 150, illetve 24 forint –, mind pedig a tőkepénz után járó kamatot illetően; egyszersmind úgy határozott, hogy továbbra is zár alatt tartják, továbbá hogy levélben értesítik Gyöngyös mezővárosát: vagyontárgyai oda, fiához szállítandók, majd ott bírói zár alá veendőek.

Thomas vero Kalmár civis et magister pileator Hungaricus ob metum profugii ad instantiam creditorum suorum in arestum positus in praesentiam amplissimi Magistratus comparens ac sufficienter auditus intuitu quoque satisfactionis debiti civitatis florenorum 150. in capitali, ita et alterius ordinis debiti florenorum 24. ecclesiae parochialis obvenientisque interusurii complanationis serio commonitus est, fine quarum praetensionum a parte civitatis visum est eundem certificare, interea etiam ad instantiam memoratorum creditorum in custodia detineri, oppido autem Gyöngyössiniensi intuitu rerum mentionati Thomae Kalmár illuc ad filium suum isthinc absportatarum sub sequestrum juridicum summendarum literas requisitionis exarare.

380.

1756. 09. 03.

143. oldal, 3. sz.

Feldl Lipótnak Szanthoffer Pál elleni perében, az egymás ellen benyújtott keresetek kapcsán – Feldl Lipót házának eladása, illetőleg megvétele tárgyában, a szóban forgó kereseteket, a felek már több ízben benyújtották a városi törvényszéknek, anélkül, hogy akkor a szükséges bizonyítékok a rendelkezésükre állottak volna –, az 1756. március 9-i [törvényszéki] végzés értelmében a feleket meghallgatván, illetőleg indítékaikat és bizonyítékaikat tanulmányozván, a bevallási illeték (40 forint) dolgában az eladó, a bíróság előtt, eskü alatt – testületi eskü; eladó az esküt felajánlotta, vevő pedig azt elfogadta – vallotta, hogy vevője [annak idején] magára vállalta az illeték teljes összegének megfizetését. A törvényszék végzése értelmében vevő köteles a szóban forgó illetéket leróni, beszámítva a már teljesített befizetéseket; egyéb kérdésekben a törvényszék korábbi (március 9-i) döntésének vonatkozó pontjai alkalmazandók.

Postremo assumpto negotio Leopoldi Feldl ab una et Pauli Szanthoffer partibus ab alia in facto quarumpiam praetensionum pro et contra partes inter praefatas formatarum ex venditione videlicet et emptione domus attacti Feldl promanatarum ac repetitis jam etiam vicibus in figura praesentis iudicii absque tamen requisitis probis propositarum, ubi reflexe ad determinationem 9^{ae} Martii anno currenti interventam sufficienter auditis partibus earumque probis et motivis excussis, intuitu taxae fassionalis florenos 40. facientis ejusdemque assumptae in rata medietate aut vero totalitate persolutionis occasione emptionis dictae domus factae memorato Feldl juramentum offerente dictoque Szanthoffer illud acceptante, siquidem in figura juris illico corporale deposuisset saepofatus Feldl juramentum onus taxae fassionalis mentionatorum 40. florenorum integraliter in se assumpsisse dictum Szanthoffer, ejusdem persolutio eidem imposita est imputatis jam factis praestationibus, in reliquo autem attacta determinatio 9^{ae} Martii stabilita.

381.

1756. 09. 03.

144. oldal, 1. sz.

A városi tanács, a helybeli árvák atyja szóbeli előterjesztésére, következőképpen határoz: az árvák atyja kezelte tőkepénz után járó kamatokból Major Lőrinc, illetőleg Herbály Imre árváinak, szükségleteik fedezésére, 18, illetve 6 forint fizetendő.

Erga oralem orphanorum magistratualiter ordinati curatoris expositionem ordinantur orphanis Laurentii Major floreni 18. Emerici Herballi autem floreni 6. pro eorum necessitatibus ex interusuris a capitali sub curatoratu existenti habito obvenientibus penes dandam assignationem exolvendi.

382.

1756. 09. 03.

144. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városi kamarásnak a város által gazdálkodásra és egyéb célra fordított, és általa – ti. a kamarás által – kifizetett pénzösszegekről [készített számadásait] jóváhagyták; továbbá a Körvtélyes (Kertvélyes) és Nyáras szigeti átkelőkhöz rendelt hajósoknak, szerződés szerinti éves bérük (20 forint), kifizetendő. A város által tett kiadások, részletezve: kaszálásra, majd a széna boglyába rakására: 216 forint 50 dénár; a város gabonájának aratására, valamint egyéb célra: 18 forint 50 dénár; a szántóföldi termények tizedszedése alkalmával a dézsmaszedő étkeztetésére (ebéd), illetve egyebekre pedig: 30 forint 29 dénár.

Dominus autem camerarius introporrectas [rationes quoad] a parte civitatis partim in ejus oeconomiam, partim vero alias necessitates factas expensas ex cassa per se exolutas penes earum requisitam legitimationem acceptari petendo, eaedem acceptatae sunt; ita et floreni 20. conventionalis duabus nautis in trajectu ad insulas Kertvélyes et Nyáras ordinatis annue praestari soliti ex cassa solvendi ordinantur. Memoratarum expensarum autem series est sequens: in falcationem et foeni congestionem in cumulos expensi floreni 216. denarii 50., in messem frugum civitatis et alias necessitates floreni 18. denarii 50., in prandium occasione decimationis frugum campestrium decimatori dari solitum et alias expensas insumpti sunt floreni 30. denarii 29.

*

Szeptember 6-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6^a mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

383.

1756. 09. 06.

145. oldal, 1. sz.

Pisoff János, Josephus Hoban, illetőleg Josephus Praun – származási helyük a Besztercebánya [környéki] Úrvölgye, az ausztriai Duna menti Klosterneuburg (Neuburgh), illetve a Sváb kerületi Biberach (Bibroch) városa – a szokásos polgár-esküt letették.

Joannes Pisoff Neosoliensis ex valle dominorum, Josephus Hoban ex Austria loco Neuburgh ad fluvium Istrum sito et Josephus Praun ex circulo Svevico civitate Bibroch oriundi solitum concivilitatis juramentum deposuere.

384.

1756. 09. 06.

145. oldal, 2. sz.

Lieszkovszky Mihály, akinek Kalmár Tamás – az 1755. szeptember 22-én, kötelezvénylevelél alapján betáblázott hitelezői követelés értelmében – 140 forint 13 dénárral tartozik, adósa háza értékének felbecsültetése, illetőleg követelésének kielégítése érdekében, a városi tanácshoz keresetet nyújtott be.

Expost dominus Michaël Lieszkovszky, cui Thomas Kalmár juxta suas obligatorias literas anno proxime praeterito 1755. 22^a Septembris intabulatas florenis 140. denariis 13. teneretur, adeoque qua creditor ejusdem semet insinuando fine dicti Thomae Kalmár domus aestimationis sibique independendae adaequatae satisfactionis amplissimum Magistratum requisivit.

385.

1756. 09. 06.

145. oldal, 3. sz.

Szilcz József és Lukácsy István városi tanácsstagok betérjesztették a Szendrei Jakab hitvесе: Burán Katalin, Lajtос István hitvесе: Szendrei Katalin és Gyenes János hitvесе: Szendrei Anna helybeli lakosok kérésére Hajdú Márton özvegye: Kerék Judit ellen indított vizsgálat lefolytatásáról [készült jegyzőkönyvet]. A jegyzőkönyvet teljes terjedelmében áttanulmányozván, az ügyben való további vizsgálódást, a városi tanács határozatának értelmében, a következő tanácsülésre halasztották.

Domini vero Josephus Szilcz, Stephanus Lukácsy senatores retulerunt inquisitionem pro parte et ad instantiam Catharinae Burán Jacobi Szendrei, Catharinae Szendrei Stephani Lajtос et Annae

Szendrei Joannis Gyenes inhabitatorum hujatum conthoralium peractam contra Juditham Kerék Martini condam Hajdú viduam, qua per extensum perlecta negotium isthoc fine uberioris ejusdem indagacionis ad aliam sessionem dilatatum est.

386.

1756. 09. 06.

145. oldal, 4. sz.

A városi tanács színe előtt Takács István vállalását – a napokban, Szilcz József albíró előtt, jelen időpontig tartó hatállyal, kezességet vállalt Hajdú Márton özvegye: Kerék Judit felett – felmondta.

Hac occasione Stephanus Takács fidejussioni suae, quam nuper dierum penes praefatam Juditham Kerék Martini Hajdú viduam coram perillustri et generoso domino Josepho Szilcz qua substituto eorum judice usque in praesens duntaxat assumpserat, coram amplissimo Magistratu renunciavit.

387.

1756. 09. 06.

146. oldal, 1. sz.

Major András fiú árvájának kérelmére – kérelmét Hettneki János személyesen adta elő –, a városi tanács határozatának értelmében, Kosztka Péter városi árvák atyja révén, a mondott árva részére – ruhadarabok és egyéb holmik vásárlására, az árvát megillető tőkevagyon után járó kamatokból, nyugtatvány ellenében –, 18 forint fizetendő ki.

Ad instantiam denique orphani Andreae Major per Joannem Hettneki oretenus propositam resolutum est, ut orphanorum curator Petrus Kosztka praenominato orphano pro vestimentorum et aliarum rerum sibi necessarium comparatione exsolvendorumque exolutione interusurium a capitali eundem orphanum concernente obveniens et florenos 18. constituens erga quietantionales extradet.

388.

1756. 09. 06.

146. oldal, 2. sz.

A Királyi Helytartótanács, az 1756. augusztus 30-án, Pozsonyban kiadott leiratával, mellékletként, elküldte a város által felterjesztett 1752. és 1753. évi adószedői számadásokkal kapcsolatban tett észrevételekről, illetve a bennük feltárt hiányosságokról készült jelentés-kivonatot, a szóban forgó tételekkel kapcsolatos hibákat kijavítandó. A városi tanács ülésén, a mondott leiratot, mellékletével együtt, teljes terjedelmében felolvasták.

Legebatur demum gratiosum sub dato Posonii 30^a Augusti anni currentis emanatum intimatum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii considerationum et difficultatum ex submissis pro annis 1752. et 1753. perceptoralibus civitatis hujus rationibus erutarum extractum fine observationis punctorum in eodem appositorum, emendationis emendandorum et effectuationis effectuatorum in advoluto amplissimo Magistratui transmittentis, qui extractus etiam per extensum perlectis extitit.

Szeptember 10-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 10ma mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

389.

1756. 09. 10.

147. oldal, 1. sz.

felolvasták, illetve bemutatták Hettlinger Jakab özvegye: Milner Terézia, Végh János hitvese: Valter Jusztina, illetőleg Petrovszky Pál hitelezőknek Majer Károly özvegye: Keller Erzsébettel szembeni keresetleveleit. A városi tanács határozatának értelmében az adósnak, adósságának – mely nyilvánvaló, azaz nem képezheti vita tárgyát – [törlesztésére], határidő gyanánt, a folyó (szeptember) hó 27–30 közötti időterminust tűzik ki.

praesentatae et exhibitae sunt actiones dominae Teresiae Milner domini condam Jacobi Hettlinger relictae viduae, dominae item Justinae Valter domini Joannis Végh consortis et Pauli Petrovszky creditorum utpote Elisabethae Keller Caroli condam Majer viduae in facto liquidi contra hanc viduam, cui terminus 27^{ae} cum subsequenibus modo labentis mensis et anni praefigitur.

390.

1756. 09. 10.

147. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Kalmár Tamás ügyében – Kalmár Tamás a mai napon eladott háza árából, a város felé, tartozását (150 forintnyi adósság, illetve a városi plébániatemplomot megillető 24 forintnyi hagyaték) kiegyenlítette, ennél fogva a város, irányában, követelésétől elállt –, a további hitelezők, illetőleg a Szaller-örökösök – utóbbiak igényt tartanak az anyai örökségre – követelése tárgyában a [további] vizsgálódást és a döntés meghozatalát a következő, hétfői napon tartandó tanácsülésre halasztják, a peres feleket, az ülés időpontját illetően, előzetesen értesítendő.

Thoma vero Kalmár ex pretio domus per se hodierna die venditae civitati tam quoad florenorum 150. debitum, quam etiam legatum florenorum 24. ecclesiam parochialem concernens satisfaciente adeoque actione civitatis cessante reliquis ejusdem creditoribus, ita et Szallerianis jus et successionem maternam praetendentibus fine revisionis et decisionis eorundem negotii futura diei Lunae sessio ordinatur termino partibus praevis intimando.

391.

1756. 09.10.

147. oldal, 3. sz.

A Haismon-árvák a városi tanács színe elé járulván, kérésükre, részükre a tanács határozata értelmében, házuknak a városgondnok ellenőrzése mellett történő megújítására és egyéb szükségleteik kielégítésére, a gyámjuk felügyelete alatt lévő pénztőkéjük után járó kamatokból, nyugta ellenében, 150 forintnyi összeg kiadandó; továbbá az említett árvák és a városi pékek céhe között folyó perben, a köztük lévő ellentétek elsimítására, tanácsülés gyanánt, a közelgő pénteki nap tűzendő ki – a peres felek, ennek időpontjáról, a városi bíró által, előzetesen kiértékelendők.

Orphanis autem Haismonialis in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus erga facta eorum oralem eamque humillimam instantiam floreni 150. in reparationem domus eorum praevis per curatorem oculandam aliasque necessitates ex interusurio a capitali eorum sub curatoratu existentium habito obveniendi penes dandam assignationem extradabuntur; fine revisionis vero eos inter et hujatem pistorum caeham vigentium et sub lite existentium praetensionum et controversiarum earumque accommodationis sessio affuturae diei Veneris partibus interessatis praevis per dominum judicem intimanda praefigitur.

392.

1756. 09.10.

147. oldal, 4. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Nicolaus Szamasza fűszerkereskedőt, illetőleg Mergl András szabót – előbbi Velencéből, Mielli községből származik, utóbbi egy helybeli polgár fia, vallásukra nézve mindketten katolikusok –, miután a szokásos esküt letették és a [polgár]díjat (40, illetve 8 forint) lefizették, a városi polgárok sorába iktatták.

Demum Nicolaus Szamasza natione Veneta ex possessione Mielli oriundus professione quaestor materialista et Andreas Mergl hujatis civis filius sartor catholici deposito solito juramento, ille erga taxam 40., hic vero 8. florenorum reliquis civibus adnumerati sunt.

393.

1756. 09. 10.

148. oldal, 1. sz.

A városi törvényszék döntése értelmében Laitos István és társai perében – Hajdú Márton özvegye: Kerekes Judit sérelmére elkövetett tolvajlás büntettségével gyanúsítják őket –, az alperest és mostohalányát kihallgatván, az alperes kérelmére, a per tárgyalását – a felperes ellen végzendő nyomozás lefolytatásáig – felfüggesztették.

Postremo in negotio Stephani Laitos et cointeressatorum in facto furti ex suspitione contra Juditham Kerekes Martini condam Hajdú viduam, ubi audita parte incatta ejusque etiam privigna, parti incattae petitum respirium fine peragenda contrainquisitionis admissum est.

*

Szeptember 13-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 13^a mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

394.

1756. 09. 13.

148. oldal, 2. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. szeptember 2-án, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a Helytartótanács – 1756. június 10-én kibocsátott leiratára hivatkozva – meghagyja a városi tanácsnak, hogy Philippus Framdhoffer, másként Paumgartner bűnelkövetéssel vádolt személyre vonatkozóan szolgáljanak felvilágosítással, illetőleg, amennyiben városuk levéltárában fellelnék, iratait, eredetiben, küldjék fel hivatalukhoz. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, azonmód válaszlevelet intézett a Helytartótanácsához, amelyben közölte: a kért személyre vonatkozóan semmilyen információval nem rendelkeznek, illetőleg hogy személyével kapcsolatban semmiféle iratot nem találtak városuk levéltárában.

lectum extitit excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 2^a currentis mensis et anni emanatum gratiosum circulare intimatum provocative ad intimatum sub dato 10^{mae} Junii anni currentis expeditum intuitu cujusdam delinquentis Philippi Framdhoffer alias Paumgartner informationem, ac si in archivo civitatis reperirentur, ejus intuitu actorum quoque originalem submissionem exposcens, cujus intuitu jam rescriptum est amplissimum Magistratum nullam habere notitiam talismodi personae, minus quaequam acta in archivo civitatis ejus intuitu reperiri.

395.

1756. 09. 13.

148. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közösen hozott határozatának értelmében a szüret [kezdetének] időpontjául, arra számítván, hogy az időjárás kedvező lesz, folyó (szeptember) hó 27. napját tűzték ki. Egyúttal szabályozták a munkabéreket, a következőképpen: napibér fejében a [szőlőt] szedőknek 6, a puttonyosoknak 20, a szőlőt taposóknak 20, a szőlőprést kezelőknek 25, a szőlőt kapálóknak, illetve karót szedőknek 20–20, a szőlővenyige ültetőknek 20 és a trágyahordóknak 15 dénár jár; egyéb, szürettel kapcsolatos intézkedések meghozatalát egy később megtartandó tanácsülésre halasztván. Kiküldik egyszersmind Pethő Sebestyén és Komáromy László tanácsstagokat az esztergomi főkáptalan jószágigazgatójához, a jószágigazgatót a szürettel kapcsolatban hozott fenti intézkedésekről tájékoztatandó, illetőleg a királyi város és Szenttamás mezőváros földjei között – a kertekkel átellenben fekvő (királyvárosi) vágóhíd mellett – futó, javításra szoruló út ügyét elébe tárandó.

Expost siquidem tempus vindemiarum dietim appropinquaret, cum concursu etiam exterioris senatus visum est terminum vindemiarum in 27um labentis mensis, nisi tempus contrarium suadeat,

ordinare, in ordine ad quas confirmatur per omnia laborum limitatio, quae sic sequitur: colligens habebit pro die denarios 6., staphilophorus vulgo puttony hordó denarios 20., tritor racemorum denarios 20., torcularius denarios 25., fossor, pallorum collector denarios 20., vitis plantatorii denarios 20., portantes fimum denarios 15., aliis requisitis dispositionibus in affuturam sessionem suspensis. Eapropter domini Sebastianus Pethő et Ladislaus Komáromy senatores ad dominum reverendissimum hujatem praefectum venerabilis archicapituli fine suae dominationis reverendissimae directionis deputantur dispositiones has amplissimi Magistratus significaturi, ac una hac occasione negotium quoque reparandae viae intra civitatis regiae et oppidi Sancto-Thomensis terrena ducentis penes lanienam regiae civitatis versus hortos existentem sitae proposituri.

396.

1756. 09. 13.

149. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Ferdinkó János, a helybeli jezsuita rendház főnöke a városi tanács színe elé járulván és kérelmét, rendháza nevében, a szőlők négyszögölére kivetett adó mértékének mérséklése tárgyában, előadván, a külső és a belső tanács egyhangú szavazatával, a következő döntés született: minthogy a szóban forgó rendház, szőlői után – a rendház négy szőlőskerttel bír, amelyek összterülete, a legutóbbi mérnöki felvétel szerint, 16 és $\frac{1}{16}$ négyszögöl; korábban a szőlőbirtokosokat a szőlők kapája [területmérték] után adóztatták; a jezsuita atyáknak, a jövőben, tekintettel a városban, a köz javára tett erőfeszítéseikre, továbbá ájtatos tevékenységükre: szombati napokon, a város piacterén, a Szentháromság-szobor előtt, megbízásukból és költségükön, diákok fennhangon loretoi litániákat kántálnak, a polgárok [adó]osztályába sorolták be – a polgárokhoz és idegenekhez hasonlóan fizetett adót, sőt a részadó fizetése alól – ezen adónem szerint a polgárok a bor akója, az idegenek pedig a szőlő kapája után adóztak – mentesülve volt, nehogy a szőlőhegyi [szőlőknek] négyszögölökre történt új felosztása, és az [ennek megfelelően] kivetett adó (négyszögölenkénti két rajnai forint) miatt a rendházat, említett mentességére nézve, kár érje, a szőlők négyszögölére kivetendő adónak, mértékének változásával arányosan, csak a felét kell fizetniük – jelen kiváltság azonban csupán a rendház által a jelen pillanatban, a fentebb megállapított terület szerint bírt szőlőkre értendő, azaz nem vihető át más, egyéni javadalomként birtokolt szőlőkre.

Hac occasione admodum reverendo patre Joanne Ferdinkó residentiae Societatis Jesu hujatis superiore in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparente instantiamque suam ex parte attactae residentiae intuitu admittendi cujuspiam alleviaminis ex taxa in vineas a proportione quadrantum adrepartita oraliter proponente, cum consursu quoque exterioris senatus unanimi voto conclusum est, siquidem memorata residentia patrum Societatis Jesu a vineis suis numero 4. sedecim quadrantum et unius sedecimae, secundum recentissimam dimensionationem capacibus perprius, dum nimirum vineae earumque possessores secundum numerum fossorum proportionate taxabantur, in classe civium ex reflexione haborum isthic publicorum studiorum exindeque in hanc quoque civitatem promanantis boni, ac ob assumptam etiam singulis diebus Sabathi ante statuam Sanctissimae Trinitatis in publico civitatis hujus regiae foro sitam litaniarum Lauretanarum alta voce per studiosos propriis impensis ordinandos decantandarum obligationem posita fuerit, sequaciter minus aliis non civibus et extraneis solverit, quin ab ipsa etiam portionali taxa, quam cives a singula vini urna, extranei autem a singulo vineae fossore pendebant immunitas fuerit, ne per modernam promontorii in quadrantes subrepartitionem et dimensionationem impositamque ad singulum quadrantem duorum florenorum Rhenensium taxam habitae immunitati ejusdem residentiae praejudicetur, eandem a modo in posterum habita praememoratorum fundamentorum

reflexione a proportione augendae vel minuendae quadrantibus vinearum imponendae taxae, non nisi ratam medietatem ejusdem soluturam, immunitate hac ad modernarum solum vinearum per saepifatam residentiam possessorum capacitatem, quadrantes videlicet sedecim et unam sedecimam constituendam intellecta, neque ni alios, veluti beneficio personali transferibili.

397.

1756. 09. 13.

150. oldal, 1. sz.

Néhai Knepl Mihály vagyonának lajstromba vételét, illetőleg a vagyonnak örökösei között történt felosztását elvégezvén, a végzettekről a kiküldöttek, írásban, benyújtották jelentésüket.

Expost domini deputati scriptam fecerunt relationem super peracta inventatione conscriptioneque substantiae domini condam Michaëlis Knepl ac subsecuta inter successores ejusdem divisione.

398.

1756. 09. 13.

150. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Haban József orvos, valamint Praun József szabó, újonnan várományos városi polgárokat, írásban benyújtott kérésükre – folyamodványukban, indokaikat kifejtvén, a polgárdíj mérséklését kérik –, tekintettel arra, hogy az orvos nagyobb részét Magyarországon nevelkedett, a szabó pedig már hosszú évek óta itt, a városban lakván, a korábbiak során, amikor a polgárdíj mértéke még nem volt ilyen magas, már több ízben folyamodott a polgárjog elnyeréséért, a szokásos, honi országlakosok által fizetendő polgárdíj (23 forint) [lerovása] ellenében, a városi polgárok sorába fölveszik; ezen kedvezményt Popovics Miklósról is – azon okból, hogy Komárom királyi városának már polgára – kiterjesztvén.

Demum erga humillimam Josephi Haban chyrurgi et alterius itidem Josephi Praun sartoris neo-receptorum civium scripto porrectam instantiam intuitu cujuspiam alleviaminis taxae civilis ex motivis et fundamentis instantionaliter expositis supplicantium determinatum est illum fundamento eo potissimum, quod in regno isthoc majori in parte enutritus fuerit, hunc vero quod longioribus jam annis isthic commorans perprius jam, ubi adhuc taxa civilis adeo elevata non fuerat iteratis quoque vicibus pro sui in concivilitatem fienda receptione institerit, erga consuetam regnicolarum 23. florenorum taxam in concivilitatem admitti, favore hoc ad Nicolaum quoque Popovics ex ratione ea, quod jam civis civitatis regiae Comaromiensis extiterit, extenso.

399.

1756. 09. 13.

151. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közös határozata értelmében a városi hajdúk, illetve a városi őrparancsnok részére – tekintettel a folyó év során a városban állomásozó katonaság számára nyújtott szolgálataikra, illetve az e téren való fáradozásukra –, egyszeri alkalommal, fejenként egy, illetve, az őrparancsnoknak, két mérő gabonát juttattak.

Drabanis vero civitatis et vigiliarum magistro pro aliqua remuneratione ob praestita notabiliter decursu anni hujus propter illocatam isthic militiam majora et graviora servitia perpessaque fatigia supplicantibus singulo unus sapo, vigiliarum magistro autem duo saponis frumenti concurrentibus etiam exterioris senatus votis citra tamen consequentiam resoluti sunt.

400.

1756. 09. 13.

151. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közösen hozott határozata alapján a városi helyőrség parancsnokának, a város és a helyőrség között meglévő baráti viszony és harmonikus kapcsolatok miatt, illetőleg ezen jó viszony jövőbeni fenntartása érdekében, egyszeri alkalommal, térítésmentesen, két szekérnyi szénát – a szekerek, szénával, jól megrakandók –, illetőleg négy akó bort adnak – utóbbi majd a közelgő szüreten lesz kiszolgáltatandó.

Domino vero praesidii hujus commendanti ob servatam et in futurum quoque fovendam bonam amicitiam et harmoniam titulo gratuitu citra tamen consequentiam duo bene onerati currus foeni a parte civitatis itidem cum consursu exterioris senatus resoluti sunt, eodem titulo quatuor etiam urnae vini proximis vindemiis suae dominationi illustrissimae dandae.

401.

1756. 09. 13.

151. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közösen hozott határozatának értelmében a két városi hegymester részére – tekintettel arra, hogy a szokottnál többet kell dolgozniuk és fáradozniuk – azon felül, amit szürettek alkalmával, a tizedszedő helynél nyújtott fáradozásaikért kapnak (ti. 4 forint), fejenként még 2 forintot adnak.

Duobus montium magistris vero agnito eorundem laborum et fatigiorum augmento concurrentibus etiam exterioris senatus votis ultra florenos 4., quos singulus eorum pro fatigio in vindemiis ad stationem decimalem praestari solito percipit, floreni adhuc duo singulo ordinantur.

402.

1756. 09. 13.

151. oldal, 4. sz.

Szaller Ágoston, valamint nővére: Anna, Toóth Mihály hitvese a városi tanács, Szaller István pedig a városi bíró színe előtt – az utóbbi helyen történekről maga a bíró tett jelentést –, tekintettel (közös anyától származó) féltestvérük: Kalmár Tamásnak szegény voltára, illetve adósságaira, az ellene benyújtott keresetüktől (ti. az anyai vagyonból való öröklésre vonatkozó követelésüktől) elálltak.

Hac occasione Augustinus Szaller et soror ejus Anna Michaëlis Toóth consors in praesentiam amplissimi Magistratus, Stephanus autem Szaller coram domino iudice sua dominatione id ipsum

referente personaliter comparentes cassarunt, annihilarunt et mortificarunt universas praetensiones suas ex praetensa successione in jure materno contra uterinum fratrem suum Thomam Kalmár formatas, visa ejusdem miserabili et debitis onusta sorte.

403.

1756. 09.13.

152. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közösen hozott határozatának értelmében engedélyezték, hogy Kalmár Tamás – aki tartozott a városnak 150, a városi plébániatemplomnak pedig 24 forinttal – az ezen tartozásai után fizetendő kamatokat, tekintettel arra, hogy a városi árok készítésekor házában esetlegesen kárt okoztak, magának megtartsa. Egyszersmind meghagyták, hogy a tömlöcből bocsássák szabadon; illetőleg a városi bírót megbízták azzal, hogy (Kalmár) [egyéb] adósságait, a jelenlétében, bírói zár alatt lévő 400 forintnyi pénzösszegének a terhére, rendezze.

Qua in considerationem sumpta amplissimus etiam Magistratus unitis exterioris senatusque votis eidem Thomae Kalmár interusurium a summa florenorum 150., quibus cassae civitatis teneretur, ita et florenorum 24. ecclesiae parochialis legatorum interusurium condonavit, sumpto in reflexionem isthic etiam damno, quod eidem Kalmár per erectionem fossati a parte civitatis factam in ejus domo casu irrogatum est. Caeterum eundem ex aresto dimittere visum est, onerum autem illius ad vires summae florenorum 400. sub sequestro judiciario existentium complanatio in praesentia ipsius instituenda domino judici concredita est.

404.

1756. 09. 13.

152. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Luzinszky Ferencnek, a tőle még 1754-ben hitelbe kapott 9 mérő gabona ára, a gabona mérőjét 2 forintjával számítván, nyugta ellenében, kifizetendő.

Postremo numero 9. saponis frumenti anno adhuc 1754. a Francisco Luzinszky pro necessitate civitatis mutuo erga florenorum 2. a singulo sapone computandorum persolutionem accepti erga dandam assignationem exolvendi ordinantur.

405.

1756. 09. 13.

152. oldal, 3. sz.

Szovicska János adósságát – 120 forinttal tartozik Gyurko Ignácnak –, az 1723. évi törvény 107. cikkelye alapján, hitelezője érdekében: jövőbeli biztosíték gyanánt, betáblázták.

Florenorum denique 120. debitum, quo Joannes Szovicska Ignatio Gyurko tenetur, vi articuli 107. 1723. futura ejusdem creditoris pro cautela intabulatum est.

*

Szeptember 17-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Meszlényi József tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 17^a mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

406.

1756. 09. 17.

152. oldal, 4. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. szeptember 6-án kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács a következőket tudatja: az uralkodó elrendeli, hogy – jelen körülmények kényszerítő erejénél fogva, egyszersmind személyes szolgálata, illetőleg a közjó érdekében – a vármegyék, városok és különálló kerületek, a hiányzó katonai egységek pótlására (Magyarországon hat új ezred állítandó fel), a lehető legrövidebb időn belül, annyi újoncot állítsanak ki, amennyi porta (házas ingatlan) van az országban – minden egyes hadrendbe állított újonc után a hadiadóból 10 forint levonandó; továbbá az újoncok tartását, étellemezését, a sorozás napjától kezdődően – s ez úgyszintén beszámít a hadiadóba –, biztosítsák; fegyverekkel, megfelelő öltözettel, illetőleg egyéb, a katonai élethez szükséges eszközökkel való ellátásuk az uralkodó által eszközözendő.

lectum est sub dato 6ae currentis mensis et anni gratiosum escelsi Consilii Locumtenetialis Regii circulare intimatum Suam Majestatem Sacratissimam modernis gravibus circumstantiis ita exigentibus summoque suo servitio regio ipsiusque regni bono exposcentibus benigne cupere, quatenus per comitatus et civitates ac districtus separatos ad supplendum sex legionum per regnum statutarum defectum tot capita tyronum, quot quivis portas regni sibi admensas habent, quo celerius fieri potest statuatur, clementer in reliquo resolvendo, ut a quovis statuendo tyrone floreni 10. ex quanto contributionali defalcentur, intertentione eorundem a die assentationis in quantum contributionale imputanda armis, amictu cunctisque militaribus requisitis per Suam Majestatem Sacratissimam suppeditandis.

407.

1756. 09. 17.

153. oldal, 1. sz.

Felolvasták Szamassza Miklós fűszerkereskedő folyamodványát – a kereskedő, a minap, a városi polgárok közé felvételt nyert –, amelyben azt kéri, hogy az [általa fizetendő] polgárdíj mértékét csökkentsék. A városi tanács határozatának értelmében engedélyezték, hogy a polgárjog elnyeréséért – tekintettel a következőkre: gyerekkora óta e városban élt, illetve nevelkedett; ezen idő alatt, midőn a polgárdíj összege még alacsonyabb volt, több ízben kérelmezte felvételét a helyi polgárság sorába –, az országlakosok által fizetendő polgárdíj-összeget (23 forint) rója le.

Lecta est praeterea instantia Nicolai Szamassza materialistae recens in numerum civium suscepti fine cujuspiam alleviaminis taxae civilis humillime supplicantis, cujus intuitu fundamento ex eo, quod instans isthic a pueris fuerit atque hic educatus perprius jam, dum videlicet memorata taxa in

tantum elevata non fuerat, pro sui in concivilitatem receptione iteratis etiam vicibus institerit, eidem erga 23. florenorum regnicolarum videlicet taxam concivilitas admissa est.

408.

1756. 09. 17.

153. oldal, 2. sz.

A városi kiküldöttek jelentést nyújtottak be a Takács Mátyás városgondnok által készített – 1755. évi – számadások felülvizsgálatáról és ellenőrzéséről. A városi tanács határozatának értelmében, tudomásul véve a felülvizsgálat során tett, a számadások hiányosságaira vonatkozó észrevételeket, a hiányosságok pótlandók, illetőleg a számadó részére, a felmentőlevél, kiadandó.

Expost scriptam fecere domini deputati relationem super revisis et censuratis rationibus Mathiae Takács civitatis oeconomii pro anno 1755. confectis, ubi approbatis inclytæ censuræ reflexionibus et per eam expositis difficultatibus, quatenus eisdem satisfiat, opportuna disponentur, ratiocinanti quoque satisfaciendorum satisfactione imposita, cui in reliquo solitæ literæ absolutionales extradandæ determinantur.

409.

1756. 09. 17.

153. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, Hoósz András részére, szóbeli folyamodványára – azt kéri, hogy adjanak neki ajánlólevelet annak érdekében, hogy testvére: Hoósz János Mihály ellenében, követelésének hathatósabban tudjon érvényt szerezni; kérelmét, a tanács felé, a városi bíró közvetítette –, az igényelt ajánlólevelet kiállítják.

Erga oralem vero Andreae Hoósz per dominum iudicem propositam instantiam eidem literæ commendatoriae fine facilioris consecutionis prætensionis suæ in fratre suo Joanne Michaële Hoósz habitæ resolvuntur.

410.

1756. 09. 17.

153. oldal, 4. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, a korábban hozott rendelkezésekre való tekintettel, szüret alkalmával a városi dézsmaszedő tartsa magát ahhoz a szabályhoz, hogy – a korábbi gyakorlatnak megfelelően – addig nem lehet a tizedszedéshez hozzákezdeni, illetőleg a szüreti cédulákat kiadni, amíg a porció-adót, illetve a házi-adót, [az adózók], előzetesen s igazolt módon, be nem fizették; ugyanezen alkalommal kell megejteni az elmulasztott bevallások megtételét – az ebből bejövő adópénzek a városi pénztár számlája javára írandók. Utóbbi rendelkezéssel kapcsolatban, egy soron következő tanácsülésen, további intézkedések hozandók.

In reliquo visum est illud quoque in forma instructionis per civitatis decimatorem tempore vindemiarum observandæ ex præhabitis ordinationibus reiterare, quatenus secundum hactenus practicatam normam nullibi citra prævie legitimatam portionalis quanti domesticæque adrepartitæ deductionem collectio admittatur schædaque vindemialis extradetur, sed et fassiones

neglectae eadem occasione celebrandae obveniensque ad rationem cassae civitatis desumenda taxa ordinatur, cujus quidem posterioris intuitu futura sessione uberiores fient dispositiones.

411.

1756. 09. 17.

154. oldal, 1. sz.

Haismon Bertalan fiú örököseinek kérelmét – ezzel együtt követeléseiket, különös tekintettel a városi pékek céhével szemben, egy évi bérleti díj-hátralék (60 forint) kapcsán támasztott követelésükre –, Laisz János hitvese: Haismon Zsófia, illetve Muzsik Ferenc nyugállományú városi árvák atyja jelenlétében tárgyalván, és a feleket, ennek során, meghallgatván, illetőleg követeléseiket elbírálván, az 1755. január 8-i tanácsülési jegyzőkönyv [vonatkozó bejegyzése] alapján, a céhet – annak okán, hogy az, Haismon Zsófia jelenlétében, a mondott árvák atyja színe előtt, [annak idején] az említett bérleményt felmondta – felmentették a szóban forgó éves bérleti díj megfizetése alól; a felek egyéb követeléseinek felülvizsgálatát és azoknak, remény szerint békés úton való, végleges rendezését egy későbbi tanácsülésre halasztották.

Instantia vero orphanorum Bartholomaeo-Haismonianorum eorumque formatae diversae praetensiones cum primis intuitu praetensive restantis unius anni arendae florenorum 60. contra caeam hujatum pistorum praesente quoque Sophia Haismon Joannis Laisz consorte et Francisco Muzsik qua emerito orphanorum magistratualiter ordinato curatore assumptibus partibus, ita et earum ab utrinque formatis praetensionibus sufficienter exauditibus et discussis, provocative ad protocollationem sessionis 8^{ae} Januarii anni 1755. ab onere solutionis memoratae unius anni praetensae 60. florenorum arendae, fundamento ex eo, quod eidem dicta caeha praesente nominata Sophia Harismon coram antelato emerito curatore renunciaverit, eadem caeha absoluta est, reliquarum partes inter praeattactas vigentium praetensionum revisione ac finali decisione sub spe amicabili ad proximam sessionem in suspenso relicta.

412.

1756. 09. 17.

154. oldal, 2. sz.

Muzsik Ferencnek Kalmár Tamás elleni keresetét – a kereset tárgya: Kalmár adóssága – tárgyalván, s ennek során a peres feleket meghallgatván, a következő határozat született: Muzsik Ferenc, minthogy nem lehet bíró a saját perében, köteles azon pénzüsszeget (39 forint 33 dénár), amelyet – a pénzüsszeget Gyarmathi János gyámság alatt álló özvegye vagyonából Kalmár Tamás anyja: Csuffalovics Máriának ítélték meg, és azt az 1753. március 23-i [tanácsülésen] hozott határozat értelmében a városi pénztárba fizetni rendelték –, annak idején mint árvák atyja, önhatalmúlag: követelése fejében, a saját részére, visszatartott volt, kiszolgáltatni – a szóban forgó összeg Muzsiknak a [jelenlegi] városi árvák atyja kezelése alatt lévő adóssága kiegyenlítésére fordítandó; egyszersmind Muzsiknak említett keresete, Kalmár Tamás ellenében, változatlanul fenntartandó.

Postremo praetensione Francisci Muzsik liquidum debiti contra Thomam Kalmár praesentibus ac sufficienter auditis partibus examinata et excussa determinatum est Franciscum Muzsik veluti in causa propria iudicem sibi agere nequentem ad restitutionem florenorum illorum 39. denariorum 33., qui ex massa Joannis condam Gyarmathi viduae sub curatoratu existentis habita memorati Thomae Kalmár matri Mariae Csuffalovics adjudicati et ad cassam civitatis, uti ex determinatione

23^{ae} Martii anni 1753. *interventa uberius videre esset, ordinati fuere idemque Muzsik id temporis orphanorum curator in sortem praetensionis suae propria auctoritate detinuerat, obligari eandemque summam in excontentationem debiti sub administratione orphanorum curatoris existentis assignari, in reliquo autem saepefato Muzsik ad dictum Kalmár regressum in salvo relinqui.*

*

Szeptember 20-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 20ma Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

413.

1756. 09. 20.

155. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. szeptember 7-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács – hivatkozván az uralkodó utasítására már korábban hozott, és több ízben megújított rendelkezéseire – szigorúan meghagyja a városi tanácsnak: minden igyekezetével azon legyen, hogy mind az esedékes hadiadót, annak időarányos részét, hiánytalanul fizesse be, mind pedig az e téren fennálló tartozását mihamarabb törlessze. A városi tanács határozatának értelmében, a fentiekkel kapcsolatban, a szükséges intézkedések [késedelem nélkül] meghozandók.

lectum est gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 7^a currentis mensis et anni emanatum intimatum rexlexe ad priores easque iteratas dispositiones ex benigno jussu regio amplissimo Magistratui serio ac districtim intimans, quatenus sollicito conatu ac promptitudine omni pro posse in id contendat, quo tam currens contributionale quantum pro rato temporis rite defectuque sine omni persolvatur, cum et restantiae adhuc inexolutae haerentes proximius et effective adjustentur. Cuiusmodi gratiosae dispositioni ut omni possibili modo satisfaciat requisita disponentur.

414.

1756. 09. 20.

155. oldal, 2. sz.

Felolvasták Kovárszky János, Borbála és Márton kérelmét, amelyben a folyamodók azt kérik, hogy az apjuk: néhai Kovárszky János végrendelete kapcsán őket ért sérelem ügyében rendeljenek el vizsgálatot. A városi tanács határozatának értelmében kiküldik Komáromy László, Meszlényi József tanácsstagokat és az esküdt városi jegyzőt a vizsgálatot elvégzendő, a folyamodók állítólagos sérelmét elbírálandó és a peres feleket meghallgatván, az igazságot eldöntendő.

Legebatur etiam humillima Joannis, Barbarae et Martini omnium omnino Kovárszky instantia fine peragenda inquisitionis revisionisque eorum praetensae injuriae ex testamento patris eorum Joannis condam Kovarszky eis causatae magistratualem deputationem supplicantium, erga quam domini Ladislaus Komaromy, Josephus Meszlényi senatores et juratus notarius deputantur petitam inquisitionem peracturi attactamque instantium injuriam revisuri et pro aequo et justo auditis partibus decisuri superinde autem relationem amplissimo Magistratui facturi.

415.

1756. 09. 20.

156. oldal, 1. sz.

Tonnai Vencel (Venceslaus) kérelmére – a folyamodó azt kérte, hogy a mostohaleányai ellen folyó perében az 1756. május 7-i tárgyaláson, követeléseit ügyében hozott ítéletet változtassák meg – a városi törvényszék, a feleket meghallgatván, a következőképpen döntött: minthogy kérelme jogosságának alátámasztására a folyamodó nem tudott újabb érveket felhozni, ezért ügyében a korábban hozott ítélet értelmében kell eljárni. Ennek megfelelően arra kötelezték, hogy mostohaleányai követeléseit folyó évi Szent Márton-napig (november 11.) maradéktalanul elégítse ki.

Expost Venceslao Tonnai negotii sui in facto habitatum ejus praetensionum contra privignas suas 7^a adhuc Mai anni currentis revisarum ac decisarum alterationem quaerente, auditis ab utrinque partibus earumque motivis determinatum est dicto Tonnai nihil novi in vim petiti sui adducente priorem decisionem stare eique fine adaequatae contentationis privignarum suarum terminum Sancti Martini proxime affuturi judicialiter praefigi.

416.

1756. 09.20.

156. oldal, 2. sz.

A Haismon Bertalan (fiú) árváinak, illetve a városi pékek céhének perében, a peres feleket meghallgatván, illetve követeléseiket felülvizsgálván, a következő döntés született: minthogy annak idején, az városi árvák atyjának színe előtt, Laisz János hitvese: Haismon Zsófia, az árvák legidősebb nővéreként mint természetes gyámanyjuk, a szerződésben kikötött bérleti díjról lemondott, ezért a pékek céhét az 1753. december elsejétől számított időszakra járó bérleti díj [lerovása] alól, felmentették; egyszersmind a mondott árvák tartoznak a céhnek, annak követelésére – a céh keresete szerint, a [bérleti] szerződésben, ezen összeg megtérítésére, nem vállaltak kötelezettséget –, 28 forintot fizetni.

Demum in causa orphanorum Bartholomaeo Haismonianorum ab una et caehae hujatum pistorum partibus ab alia partibus sufficienter auditis earumque pro et contra factis praetensionibus plene revisis et discussis determinatum est ultronee etiam caeha pistorum veluti contractam arendam in tempore coram magistratualiter constituto orphanorum curatore praesente etiam sorore natu maxima et naturali curatrice eorundem orphanorum, Sophia nimirum Haismon, Joannis Laisz consorte resignante ab onere contractae arendae a prima Decembris anni 1753. computatae absoluta memoratos orphanos ad florenorum 28. praetensionis per caeham legitimatae, siquidem ejus obligationem in contractu non assumpsisset, persolutionem per eos sponte et benevole etiam oblatam obligari.

417.

1756. 09. 20.

157. oldal, 1. sz.

Haban József orvos, városi polgárt, a városi tanács színe előtt, Knor Mátyás pék jelenlétében, utóbbinak [nála] szolgáló fiának – ugyanannak kérésére történő – ellátása ügyében, szóban beterjesztett kérelmére, biztosították arról, hogy az ellátásért megfelelő bérezés jár; egyszersmind a mondott legényről való gondoskodást, a továbbiakban is, mint az arra legalkalmasabb személyre: reá bízták.

In reliquo Josephus Haban hujas civis et chyrurgus in praesentiam amplissimi Magistratus comparens praesente quoque Matthia Knor pistore erga factam oralem humillimam instantiam suam intuitu curationis servilis cujusdam pueri memorati Knor erga hujus petitem susceptae magistratualiter super accipienda conveniente mercede assecuratus est, ultroneeque cura attacti pueri ejusdem solertiae quam optime commendata extitit.

418.

1756. 09. 20.

157. oldal, 2. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, megtiltotta, az okozandó kár megtérítésének terhe mellett, hogy városuk szőlőhegyén, a jövőben, bárki is, pince készítése alkalmával, a kiásott földet a vízlevezető árokba hordja, és ezzel a vizek [szabad] lefutását megakadályozza.

Visum est denique ad praecavenda complurima damna hac occasione ordinare, ne a modo imposterum in hujate vinearum promonthorio cellaria erigere volentes effodiendam terram quispiam sub poena refusionis causandi damni in aquae ductus locaque aquarum decursibus exposita locare praesumat.

419.

1756. 09. 20.

157. oldal, 3. sz.

A városi bíró bemutatta a Kalmár Tamás adósságainak – az adósságok rendezésének ügye reá (a bíróra) volt bízva – kifizetéséről szóló írásbeli kimutatást. A városi tanács határozatának értelmében a kimutatást, jövőbeni biztosíték gyanánt, a városi levéltárban helyezték el.

Postremo praesentavit scriptam specificationem dominus judex sibi concredita exolutionis debitorum Thomae Kalmár, quae futuram ad cautelam in archivum civitatis reposita est.

*

Szeptember 24-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal,

Die 24ta mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

420.

1756. 09. 24.

157. oldal, 4. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

a külső és a belső városi tanácsnak a közlegő szürettel kapcsolatban közösen hozott határozata értelmében Langh Ferenc városi esküdt írnokot kirendelik a fő dézsmafedő helyre (*ad stationem majorem*), aki ott magát, a városnak járó tized beszedése kapcsán, köteles a jelenlegi gyakorlathoz tartani, a szőlők négyszögölére kivetett dézsma-hányadok tekintetében pedig, minden egyes négyszögöl után, a nyolcad és tizenhatod [dézsma-részek] fejében, tartozik a városi lakosoktól 40 dénárt, az idegenektől pedig, a múlt évben élt eljárásnak megfelelően, két forintot behajtani – a szokásos számadási kötelezettség terhe mellett. Fáradozásainak fejében őt, azon illetéken (egy garason) felül, amit a várost megillető tizedet beszoigáltatók, a tizedcedula [kiállításáért], a tizedszedőnek, adni szoktak, 12 forint illeti meg, egyéb illetékektől azonban elesik. Melléje adnak továbbá két hegymestert, az ilyenkor szokásos utasításokkal ellátva – őket, irányában, esküjük kötelezi –, valamint egy városi őrt – napi 25-25 dénár fizetséggel.

cum concursu etiam exterioris senatus in negotio imminentis vinearum collectionis determinatum est Franciscum Langh civitatis juratum cancellistam ad stationem majorem ordinari, qui ultra instructionem hactenus dari solitam in ordine ad desumptionem decimae civitati obvenientis semet conformabit in praesens observatae hic loci praxi, ad imputationem vero elaborandae erga singulos vinearum quadrantes adrepartiendae quottae a singulo vineae quadrante et sic proportionaliter ab octavis et sedecimis denarios 40. ab hujatibus quippe incolis indiscriminatim intelligendo, ab extraneis autem florenos duos norma anni praeteriti desummet superinde solitas redditurus rationes. Pro cujusmodi fatigio ultra grossum illum, quem decimam civitati praestantes a singula scheda praestitae decimae dare consuevissent decimatorique cedere asoleret, sublatis universis aliis taxationibus eidem floreni 12. ordinantur. In reliquo duo montium magistri erga hactenus habitam instructionem et juramentalem obligationem suae dominationi, ita et satrapa civitatis cum diurno denariis 25. adjunguntur obligationi suae rite satisfacturi.

421.

1756. 09. 24.

158. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács közösen hozott határozatának értelmében, a köz javára való tekintettel, Muzsik Ferenc háza előtt, Viasz József háza közelében, a város költségén, egy kis híd építendő, továbbá az érintett területen keresztülhaladó vízfolyás [medre] kellőképpen rendbe hozandó – jelen intézkedések végrehajtásával a városi kapitányt bízták meg.

Visum est praeterea et id cum concursu exterioris senatus disponere, quatenus ponticulus ante domum Francisci Muzsik prope domum Josephi Viasz locatus veluti publico necessarius sumptibus civitatis requisite instruat, ita et ibidem existens aquae defluxus omni meliore modo reparatur ac

renovetur, effectuatione harum dispositionum domino civitatis capitaneo relationem facturo concredita.

422.

1756. 09. 24.

158. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, Makai Lőrinc részére a vizsgálatot elvégzendő, kiküldték a városi bírót, illetve Valther Imrét és az esküdt jegyzőt.

Expost domini iudex, Emericus item Valther et juratus notarius pro peragenda pro parte Laurentii Makai inquisitione deputati sunt relationem facturi.

423.

1756. 09. 24.

158. oldal, 3. sz.

A városi esküdt jegyző bemutatta az éves gabonatermésből történt kiutalásokról – a kiutalások a városi hivatalnokok és egyéb hivatali szolgák javára történt, a juttatott terméshányad összességében 412 pozsonyi mérőt tesz ki – összeállított kimutatás-kivonatot. A városi tanács határozatának értelmében a kimutatás, tájékoztatás végett, a városi gondnoknak kiadandó.

Idem vero dominus juratus notarius praesentavit super praestando dominis civitatis officialibus ac aliis servitoribus anno frumenti deputato metretas Posenienses in summa 412. constituenti elaboratum extractum oeconomio civitatis pro sui directione extradandum.

424.

1756. 09. 24.

158. oldal, 4. sz.

A városi kádárok céhének szóban előadott folyamodványára a városi tanács, határozatában – tekintettel az e tárgyban már korábban meghozott rendelkezésekre –, megtiltotta, hogy a kádárok céhébe nem tartozó kádármesterek (azaz kontárok), a város területén, az iparukat űzhessék.

Demum erga positam a parte hujatis vietorum caehae in forma instantiae oralem querimoniam intuitu inhibendorum ac sufferendorum quorumvis laborum dictam caeam concernentium per obvios quosvis eidem caehae non ingremiatos magistros non levi cum damno et praejudicio dictae caehae in gremio civitatis hujus exerceri observatorum supplicantium, [determinatum est] erga cujusmodi instantiam habita reflexione hac in parte jam praehabitarum ordinationum in intellectu earum universos et singulos eidem caehae non ingremiatos magistros ab attentandis talismodi laboribus inhiberi, gratuitis aut sibi ipsi exhibitis ultronee etiam indultis.

425.

1756. 09. 24.

159. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városukban gabonáért kolduló budai karmelita konventbeli szerzetes atyának, az ínséges időkre való tekintettel, a városi gondnok által, egy pozsonyi mérő gabona kiadandó.

Postremo [determinatum est] isthic frumentum mendicanti Budensis Conventus patri Carmelitae pro ratione penuriosi temporis a parte civitatis unam metretam Posoniensem resolveri per oeconomum civitatis erga dandam assignationem praestandam.

426.

1756. 09. 24.

159. oldal, 2. sz.

A városi tanács, a városi ügyész előterjesztésére, a következő határozatot hozta: minthogy az esztergomi főkáptalannak a királyi város területén fekvő szőlőjéből a város, a múltban, jövedelmet húzott, sőt annak idején, Illés főkáptalani jószágigazgató hivatali éveiben, a város, onnan, a hátralékokat behajtatta, jó néhány éve azonban a főkáptalan – azon nyilvánvaló célból, hogy kérdésessé tegye: a mondott szőlőt illetően, valóban városi földterületről van-e szó –, a korábbiakban gyakorolt haszonvételnek útját állta, a város jogának biztosítása érdekében – mivel a szőlőt illetően, az elbirtoklás esete nem áll fenn –, a következő megyegyűlésen, írásbeli óvás nyújtandó be.

Visum est denique hac occasione illud quoque erga factam per dominum civitatis fiscum propositionem ordinare, quatenus ad sustentandum jus civitatis proxima comitatus congregatione intuitu vineae venerabilis archicapituli Strigoniensis, quae alias in terreno regiae civitatis indisputato situaretur et a qua perprius semper praestanda civitati praestabantur, quin et antiquae restantiae per civitatem tempore reverendissimi domini Illés attunc venerabilis archicapituli hujatis praefecti desumpta sunt, nunc tamen jam a compluribus annis praestandorum praestatio procul dubio fine eo, ut elibertari terrenumque civitatis regiae controversum reddi valeat, denegaretur, scripta porrigatur protestatoria cautela, ex quo adhuc praescriptionem jus civitatis non incurrisset.

*

Szeptember 28-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Meszlényi József tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 28^a mensis Septembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

427.

1756. 09. 28.

160. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. szeptember 16-án, Pozsonyban kiadott körözünyét, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy amennyiben Dumitrovics Tamás aradi lakost – Dumitrovicsot, minthogy azon vidék lakói közül számos egyént rávett a kivándorlásra, fogságra vetették; ám ő, a katonai hatóságok őrizetéből, megszökött –, mellékelt személyleírása alapján, városuk területén felismernék, akkor vegyék őrizetbe, és erről hivatalukat késedelem nélkül tájékoztassák. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, azonmód megtette a szükséges intézkedéseket.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 16ta Septembris anni currentis gratiosum circulare intimatum penes personalem Thomae Dumitrovics incolae Aradiensis complurium illarum partium incolarum ad emigrandum seductionis rei ex eoque incaptivati de manu tamen custodiaque militari semet subducentis et profugi descriptionem ejus, si nefors in gremio civitatis reperiretur, comprehensionem superindeque submittendam illico eidem excelso Consilio informationem amplissimo Magistratui commitens. Cujus intuitu requisita jam disposita sunt.

428.

1756. 09.28.

160. oldal, 2. sz.

Felolvasták Gyöngyös mezőváros 1756. szeptember 18-án, helyben kelt válaszlevelét, amelyben a mezőváros jelzi Esztergom sz. kir. város tanácsának, hogy Kalmár Tamás süvegesmester, esztergomi polgár vagyonának dolgában – a mester vagyontárgyait, Gyöngyös városában lakó fiához: Andráshoz, titkon már átszállították, illetőleg szeptember 3-i megkeresésükre bírói zár alá vették –, tőlük, további utasításokra vár. A királyi város tanácsának határozata értelmében a mezőváros, írásban, felkérendő: a mester vagyontárgyait – ott, helyben – árverezzék el, s a bevételből, itteni hitelezői még nem rendezett követeléseinek kielégítésére, [a megfelelő] pénzösszeget, késedelem nélkül utalják át.

Legebantur etiam oppidi Gyöngyös sub dato ibidem die 18^a currentis mensis et anni honoratae responsoriae res Thomae Kalmár hujatis civis et magistri pileatorum Hungarici ad filium ejus praefato in oppido commorantem Andream clam hinc asportatas erga requisitionem sub dato 3ae hujus mensis factam sub sequestrum judicarium jam acceptas haberi intimantes senatumque dicti oppidi ab ultroneis dispositionibus amplissimi Magistratus praestolaturae. Super quibus in forma ultroneae requisitionis rescribendum veniet, quatenus res illae ibidem divendantur pecuniaeque ex pretio distrahendorum percipiendae transmissio fine contentandorum adhuc restantium isthic creditorum quantocius admaturetur.

429.

1756. 09. 28.

160. oldal, 3. sz.

A városi kiküldöttek írásbeli jelentést nyújtottak be a Makai Lőrinc részére eszközölt vizsgálat elvégzéséről – [a vizsgálati jegyzőkönyvet], Makainak, másolatban, kiadták.

Expost domini deputati scripto relationem fecere super peracta pro parte Laurentii Makai inquisitione eidem in paribus extradita.

430.

1756. 09. 28.

160. oldal, 4. sz.

A városi asztalosmestereknek a városi tanács színe előtt személyesen előadott folyamodványára, összhangban az e tárgyban már korábban hozott rendelkezésekben foglaltakkal, a tanács, határozatában, megtiltotta, hogy bárki, aki nem tartozik a mondott asztalosmesterek céhébe – köztük a folyamodók által említett személy: ifjabb Kóssa András Esztergom vármegyei szegődményes hajdú –, [városuk területén] asztalosmunkát végezzen. A végzésnek megfelelően, a tanács üléséről, az említett hajdú ügyében, kirendelték Pethő Sebestyén és Szabó János tanácsstagokat Esztergom vármegye alispánjához, mely kiküldöttek, megbízatásukat teljesítvén, jelentették a tanácsnak: az alispán, kérelmüknek helyt adván, a mondott hajdút, a kontármunka gyakorlásától, el fogja tiltani.

Erga vero oralem hujatum magistrorum arculariorum in praesentiam amplissimi Magistratus comparentium instantiam intuitu abolendorum et inhibendorum universorum laborum eorum caeam respiciendorum per quosvis caehae illorum non ingremiatos ac signanter juniorem Andream Kóssa inclyti comitatus hujusce conventionatum hajdonem hactenus in gremio hujus civitatis non levi eorum cum damno et praejudicio exerceri observatorum supplicantium abolentur et inhibentur in conformitate eatenus jam praehabitarum ordinationum universi ejusmodi dictae caehae non ingremiatorum labores; fine eo etiam ex actuali consessu domini Sebastianus Pethő et Joannes Szabó senatores ad dominum spectabilem vicecomitem intuitu inhibendi suprafati comitatensis hajdonis ab attentandis talismodi laboribus deputati sunt, qui abinde reduces retulerunt suam dominationem spectabilem eundem omnino ab attendando talismodi opificii exercitio inhibituram.

431.

1756. 09. 28.

161. oldal, 1. sz.

Majer Károly özvegyének hitelügyeit, az érintett felek, valamint ügyvédjeik jelenlétében, tárgyalván – három hitelügylet, az özvegy adós volta vitán felül áll –, a városi tanács, határozatában, a megegyezésre kész felek pereinek felülvizsgálatára – a hitelösszegek számbavételére –, perszüneti időterminus gyanánt, a jövő október hó 28. és rákövetkező napjait tűzte ki.

Demum assumptis triplicis ordinis causis creditorum viduae Caroli condam Majer in facto liquidorum debitorum partibusque et earum advocatis in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus inque diem juristitii proxime quippe affuturi mensis Octobris 28um et subsequentes fine ineundi computus compromittentium causarum revisio in eundem terminum extensa est et deliberatum, uti videre foret in iisdem processibus.

432.

1756. 09. 28.

161. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében kiküldik a városi kapitányt, hogy Majer Károly özvegyének vagyontárgyait, az özvegy hitelezőinek érdekében, vétesse bírói zár alá.

Dominus civitatis capitaneus fine apprehendendae et sub sequestrum judicarium ad rationem creditorum summendae mobilis substantiae suprafatae viduae Carolo-Majerianae exmittitur relationem factururus.

433.

1756. 09. 28.

161. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Haismon-árváknak – azon 150 forinton felül, mely összeget, az 1756. szeptember 10-i tanácsülésen [hozott döntésnek megfelelően], jelen szükségleteik kielégítésére, az őket megillető kamatokból, az árvák kaptak –, ismételt kérésükre – annak idején, írásban benyújtandó folyamodványukra, a városi árvák atyja által, ugyanazon forrásból –, 50 forint fizetendő ki; továbbá, minthogy – miként az árvák atyja tudtul adta – a kötelezvénylevelekben [kitűzött] határidők még nem teltek le, ezért kamatfizetés még nem történt, ellenben az árvák tőkevagyonából 200 forintnyi összeg már rendelkezésre áll, ezen utóbbiból Haismon Fülöpnek – mivel nagykorúvá válván, már gyakorolta a kézműves-mesterséget, ezért a gyámság alól kikerül –, az őt megillető rész, kiadandó.

In reliquo ultra florenos 150. sub sessione 10ae currentis mensis et anni ex interusurio orphanorum Haismonianorum pro modernis necessitatibus eisdem orphanis assignatos erga reiteratas eorum petitiones et sollicitationes nihilominus tamen futura majore pro cautela erga exhibendam dum et quando per eosdem scriptam instantiam floreni adhuc 50. assignantur per curatorem orphanorum exolvendi, et siquidem referente eodem curatore ex interusuriis eorum vel ob id, quia termini obligationum necdum effluxissent, nihil incassatum haberet, verum capitale quodpiam 200. florenorum recte persolutum haberetur, idem Philippo qua alioquin jam perfectae aetatis ac opificium etiam jam exercenti adeoque curatelam excedenti ad ratae ejus imputationem extradandum determinatur.

434.

1756. 09. 28.

162. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Kitzperger Sebestyén kőfaragómesternek, a helybeli plébániatemplom részére, az újonnan épült vízlevezető csatornánál végzett munkájáért – erről, írásban, jelentés készült –, a városi kamarás által, a városi pénztár terhére, 4 forint fizetendő ki.

Sebastiano vero Kitzperger magistro lapicidae dominus civitatis camerarius [erga fatigium] scripto exhibitum in neo-erecto aquae ductu seu canali ad ecclesiam parochialem praestitum florenos 4. ex cassa persolvat.

435.

1756. 09. 28.

162. oldal, 2. sz.

A városi tanács, határozatában, meghagyja a városi bírónak, hogy Bíró János özvegyét idézze a színe elé, és szigorúan intse meg: könyörületből még kap egy utolsó haladékot (15 napot) arra, hogy hitelezőinek követelését kielégítse; egyszersmind ha erre, a határidő leteltével, mégsem kerülne sor, akkor a házát bocsássa árverés alá.

Domino denique judici concreditur vidua Joannis condam Bíró in praesentiam sui citanda ac serio intuitu satisfactionis creditorum suorum cum praefixione adhuc unius et quidem postremi ex superabundanti quindenae termini admonenda, quo adveniente contentationeque non secuta nunc pro tunc ejus domus subhastanda ordinatur.

*

Október 15-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László és Meszlényi József tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 15ta mensis Octobris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

436.

1756. 10. 15.

162. oldal, 3. sz.

felolvasták a királyi Helytartótanács 1756. szeptember 30-án, Pozsonyban kiadott körözünylevelét, amelyben a Helytartótanács tudtul adja: az uralkodó – a horvát-szlavón-dalmát báni hivatal, németújvári Batthyány Károly gróf lemondása miatt, üresedésben lévén – fogarasföldi Nádasdi Ferenc grófot, Komárom vármegye örökös ispánját, Fejér vármegyei főispánt, valóságos és címzetes titkos királyi tanácsost, előkelő származására, illetőleg tudása és vitézsége révén szerzett érdemeire stb. való tekintettel, kinevezte horvát-szlavón-dalmát bánná. A városi tanács határozatának értelmében, Nádasdi Ferenc grófnak, kinevezésére való tekintettel, köszöntőlevél irandó.

publicabantur duo circularia intimata excelsi Consilii Locumtenentialis Regii primum die 30ta Septembris anni currentis emanatum Posonii excellentissimum dominum comitem dominum Franciscum de Nádasd perpetuum Terrae Fogaras comitatum Comaromiensis perpetuum, Albensis vero supremum comitem, actualement intimum consiliarium Majestatis titularem habita reflexione eminentis prosapiae, peculialiter vero intemeratae fidei et devotionis, in rebus agendis prudentiae et dexteritatis, insignis denique militaris experientiae compluriumque aliorum suae excellentissimae meritorum toga sagoque comparatorum ad honorem seu dignitatem regnorum Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae bani per resignationem excellentissimi domini comitis domini Caroli de Battyán perpetui in Német Ujvár [domini] titularem vacantem per suam Majestatem

Sacratissimam clementissime promotum et evectum esse clementissimamque hanc resolutionem caesareo-regiam fine publicationis gratiose intimans. Cui domino comiti super collata sibi hac dignitate aggratulatoariae scribentur literae.

437.

1756. 10. 15.

163. oldal, 1. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. szeptember 20-án, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács, közölvén két, Abaúj vármegyébe való molnárnak – a Szepsi mezővárosába való, és jelenleg a Pálffy Lipót-féle ezredben szolgáló molnárok halálosan megsebesítvén egy katonát, ezredüket otthagyták –, illetőleg további katonaszökevényeknek a személyleírását, meghagyja a városi tanácsnak: a katonaszökevények után, városuk területén, nyomozzanak, és ha felismernék, akkor tartóztassák le őket, a letartóztatottak a közeli katonai parancsnokságnak átadandók, illetőleg – sikeres kézre kerítésükről – hivataluk tájékoztatandó. A városi tanács, a katonaszökevények ügyében, azonmód meghozta a szükséges intézkedéseket.

[Publicabatur] allterum [circulare intimatum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii] sub dato diei 20^{ae} ejusdem evoluti mensis Septembris anni currentis ibidem [Posonii] emanatum descriptionem duorum molitorum ex oppido Szepsi inclyti comitatus Abaujvariensis ingremiato ob lethalem unius militis [verberationem] ex legione Leopoldo-Palffiana profugorum, nec non specificationem quorundam desertorum militum fine instituendae eorum in gremio civitatis perquisitionis et comprehensionis, et pro casu comprehensionis et quidem militum proximae militari praefecturae resignationis submittendaeque eatenus informationis cum amplissimo Magistratu communicans, circa quae requisitae jam factae habent dispositiones.

438.

1756. 10. 15.

163. oldal, 2. sz.

Felolvasták Gillig József budai kerületi fő[had]biztos 1756. október 5-én, Budán kiadott levelét, amelyben a főhadbiztos meghagyja a városi tanácsnak: megbízottait, a szükséges dokumentumokkal, illetőleg a [hadi]adó hátralékról vezetett kimutatással, a záró-számadás elvégzésére, jövő (november) hó 2-áig, rendelje ki [Budára].

Lectae item fuerunt literae spectabilis domini districtus Budensis superioris provincialis commissarii Josephi Gillig Buda de dato 5ae Octobris anni currentis exaratae, quibus mediantibus dominos civitatis deputatos ad terminum pro secunda proxime affuturi mensis Novembris fine ineundi computus finalis praefixum cum necessariis documentis et restantia contributionali exmittendos invitat.

439.

1756. 10. 15.

163. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Morocz Péter adós – Morocz, Vozar Pál városi szószóló [jelentése] szerint, az 1755. évre járó kamatokra nézve, Steszka Bernát volt városi polgár szegény

sorban lévő (fiú) árváinak 23 forinttal tartozik –, az árvák háza árának megfelelő teljes összeget, a mondott kamatokkal együtt, nagyobb biztosíték gyanánt, köteles letétbe helyezni, máskülönben az árvák házát kiárusítják, annak, aki a ház árának megfelelő összeget elsőként kifizeti; az adós, jelen határozatról, levél útján értesítendő.

Siquidem vero dominus Petrus Morocz juxta fidedignam domini civitatis tribuni Pauli Vozar [relationem] pro anno 1755. proxime praeterito ex interesse florenis 23. miseris Bernardi condam Steszka civis et inhabitatoris hujatis orphanis restaret, idcirco pro majori eorundem orphanorum securitate determinatum extitit, quatenus pretium domus dictorum orphanorum ex integro et cum praememorato interusurio per praenominatum dominum debitorem deponatur, secus domus eadem alteri et quidem tali, qui pretium illius illico deposuerit, vendatur haecque magistratualis deteminatio quamprimum per literas eidem significetur.

440.

1756. 10. 15.

164. oldal, 1. sz.

A városi főbíró jelentette, hogy a napokban egy bizonyos vándorkereskedőtől – a kereskedő a Pozsony vármegyei Malaczka mezővárosából érkezett, és a „Csaszto Kaiensium” (szent lépcső?) képmásait árulta –, állítása szerint, valami 121 forintot kapott (az átvett pénzermék teljes egészében forgalomból kivont porosz és bajor krajcárok voltak, amely érméket, helyben, szerb és egyéb nemzetiségű egyének, egy garasra 3 krajcárt számítván, császári máriásokra cseréltek). A pénzerméket egy lepecsételt [bőr]zacskóban őrzi, s most az iránt tudakozódik, hogy mi legyen a sorsuk. A városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó pénzermék – minthogy az eredeti érmék használatára (eladás, illetve pénzváltás) a forgalomból való kiiktatásukra (uralkodói utasítás alapján) kitűzött határidő lejárta előtt került sor – a mondott vándorkereskedőnek visszaadandók.

Expost retulit dominus ordinarius judex qualiter sua dominatio perillustris praeteritis diebus a certo peregrino ex inlyto comitatu Posoniensi oppido Malaczka imaginum Csaszto Kaiensium quaestum exercente pecuniam ex meris Prussicis et Bavaricis cruciferis adeoque monetis vetitis et prohibitis consistentem hic loci a Rascianis et aliis pro marianis caesareis sibi commutatam ac florenos circiter 121. per 3. cruciferos singulum grossum computando, ut ille asserit, constituentem accepisset et certo sacco obsignato inclusam apud se detinisset, expetendo opinionem amplissimi Magistratus quid nempe cum eadem pecunia facere et disponere velit, quo in negotio determinatum est: ex quo praevio modo acceptae et detentae praespecificatae vetitae pecuniae collectio et commutatio adhuc intra terminum pro eliminatione ejusmodi vetitarum et proscriptarum monetae specierum ex benigno Suae Majestatis Sacratissimae decreto praefixum intercessisset, eandem praefato peregrino et imaginum quaestori restituendam esse.

441.

1756. 10. 15.

164. oldal, 2. sz.

A városi tanács kirendelte Szilcz József és Lukácsy István tanácsstagokat, hogy az esztergomi főkáptalannak egy a városuk területén fekvő szőleje ügyében jelentést készítsenek, mivel az a szándéka, hogy a megyénél (Esztergom vármegye), a mondott szőlő kapcsán, óvást emeljen Kussanics György főkáptalani jószágigazgató ellen.

Demum domini Josephus Szilcz et Stephanus Lukácsy senatores deputati extiterunt ratione vineae venerabilis archicapituli in terreno hujus regiae civitatis sitae, intuitu cujus protestationem in inclyto comitatu porrigere intenderet civitas ad ejusdem venerabilis archicapituli hujatem praefectum reverendissimum nempe dominum Georgium Kussanics, relationem facturi.

*

Október 18-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 18va mensis Octobris sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

442.

1756. 10. 18.

165. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács [1756.] október 11-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács tudatja a városi tanáccsal, hogy az uralkodó (császár és társuralkodó) rendeletére, a Magyarország területén felállítandó új magyar huszárezred részére: újoncok összeírására, illetve lovak vásárlására, városukba hivatalnokokat és tiszteket rendel ki, meghagyván a tanácsnak, hogy számukra, az ingyenes szálláslehetőség biztosítása dolgában, a szükséges intézkedéseket, tegye meg.

lecta erant duplicis ordinis gratiosa intimata et quidem primum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii Posonii die 11^a currentis emanatum ad rationem novae illius equestri ordini Hungarici legionis ex clementissima augustissimi imperatoris et corregentis resolutione in regno Hungariae erigendae procurandae tyronum conscriptionis et equorum coemptionis officiales et commendatos ad civitatem hanc destinatos haberi intimans necessariaque circa gratuitum tectum et focum disponere amplissimo Magistratui praecipiens.

443.

1756. 10. 18.

165. oldal, 2. sz.

[Felolvasták] a Magyar Királyi Udvari Kamara [1756.] október 8-án, Pozsonyban kiadott [leiratát], amelyben a Kamara meghagyja a városi tanácsnak, hogy az 1747/48. évi városi háziadó-számadásaikkal kapcsolatos újabb, hivatalos vizsgálat során tett észrevételekre, az észrevételek nyilvánosságra hozatala napjától számított hat héten belül, válaszát készítse elő, illetve terjessze fel.

[Lectum erat] alterius ordinis vero excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae ibidem [Posonii] 8^a Octobris emanatum [intimatum] officiales super-difficultates ex rationibus domesticis anni 1747/48. erutas fine necessariae super-replicae intra sex hebdomadas a die perceptionis computandas intuitu earum adornandae et submittendae amplissimo Magistratui communicans,

cujusmodi super-replika, ut intra memoratum terminum submitti queat, quam celerius et quam melius per eum, cui incumbit, determinatur elaboranda.

444.

1756. 10. 18.

165. oldal, 3. sz.

A városi kiküldöttek írásbeli jelentést nyújtottak be a napokban, színiük előtt tett szőlő-felvallásokról. A városi tanács határozatának értelmében a felvallások szövege, a szokott módon, a városi jegyzőkönyvbe bevezetendő.

Facta est dein per dominos deputatos scripta relatio fassionum super vineis nuper dierum coram se celebratarum, quae consueto civitatis protocollo inscribendae venient.

445.

1756. 10. 18.

166. oldal, 1. sz.

A városi kiküldöttek: Kollár Péter városi írnok, illetve Kosztka Péter városi árvák atyja, a városi tanács megbízásából elvégezvén Snaidhoffer Lőrinc néhai városi polgár vagyonának összeírását és a vagyonnak örökösei között való szétosztását, a végzettekről írásbeli jelentést nyújtottak be.

Substantiae item Laurentii condam Snaidhoffer inhabitatoris hujatis virtute amplissimi Magistratus commissionis per Petrum Kollár civitatis cancellistam et alterum Petrum Kosztka curatorem orphanorum conscriptae, distractae, et inter successores ejusdem Laurentii condam Snaidhoffer divisae scripta relatio per eosdem deoutatos facta extitit.

446.

1756. 10. 18.

166. oldal, 2. sz.

A városi tanács elé került a Heberangh József árva gyermek folyó évben történő élelmezésére, ruházkodására, illetve egyéb, (az árva közlése alapján) tételesen részletezett szükségleteinek kielégítésére szánt pénzüsszege (105 rajnai forint, 4 dénár) készült kimutatás. A tanács határozatának értelmében a szóban forgó pénzüsszeg, az árvát megillető kamatok terhére, [a fentebb nevezett célokra], Kosztka Péter városi árvák atyja által kifizetendő.

Postremo porrecta est specificatio expensarum anno currenti in victum, vestitum et alias Josephi Heberangh necessitates ibidem specificatas et per ipsumet recognitas factarum ad florenos Rhenenses 105. denarios 4. exurgentium, quas penes magistratualem commissionem eatenus elargiendam ex interesse eundem orphanum Josephum Heberangh concernente Petrus Kosztka orphanorum constitutus curator exolvit.

447.

1756. 10. 18.

166. oldal, 3. sz.

Szilcz József és Lukácsy István városi tanácsstagok jelentették, miszerint Kussanics György, az esztergomi főkáptalan jószágigazgatója – a tanácsstagok, a napokban, a jószágigazgatóhoz, egy a főkáptalan tulajdonában álló szőlő felmérése ügyében lettek kirendelve –, küldetésük céljáról értesülvén, a városnak a kérdéses üggyel kapcsolatos kétségeit eloszlatandó, kinyilvánította: egy a káptalanjától kapott határjárólevélből kiviláglik, hogy a szóban forgó szőlő nem a város, hanem Szenttamás mezőváros területén fekszik; ennél fogva tudatja a városi tanácossal, hogy ha a szőlő felmérését mégis kierőszakolnák, és utóbb, ez ügyben [ti. a főkáptalan eljárása ellen], Esztergom vármegyénél, óvást nyújtanának be, akkor jómaga, ez ellen, úgyszintén tiltakozással élne.

Demum domini quoque senatores Josephus Szilcz et Staphanus Lukácsy fecere relationem, qualiter dominus reverendissimus Georgius Kussanics hujus venerabilis archicapituli praefectus, quo nimirum nuper dierum in negotio dimensionationis vineae ejusdem venerabilis archicapituli magistratualiter deputabatur, ad propositionem et requisitionem suarum dominationum perillustrium reposuisset declarassetque civitatem nullum in hoc passu posse habere scrupulum, habet enim literas metales per venerabile archicapitulum sibi transmissas, ubi extaret, quod praeattacta vinea non in terreno hujus regiae civitatis sed Sancti Thomae sita sit, caeterum civitas viderit, si ejus dimensionationem violenter attentaverit, quod si porro eatenus coram inclyto comitatu protestata fuerit, eidem reprobabitur.

*

Október 25-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 25ta mensis Octobris sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

448.

1756. 10. 25.

167. oldal, 1. sz.

Komáromy László városi tanácsstag, Vozár Pál városi szószóló és a városi esküdt írnok bemutatták a városukban [termelt] borról készített összeírásukat. Az összeírásra a városi főbíró megbízásából került sor. A borjegyzék szerint a város bora 57, a dézsmabor pedig 103 akót, összességében 160 akót tesz ki. A városi tanács határozatának értelmében a jegyzék, a városi kamarásnak, kiadandó.

domini Ladislaus Komáromy senator et Paulus Vozár civitatis tribunus cum jurato cancellista praesentarunt inventionem et conscriptionem vini civitatis oeconomicalis urnas numero 57. et decimalis urnas numero 103. in toto vero numero 160. urnas constituentis vi exmissionis domini

ordinarii iudicis a se peractam, cujusmodi inventarium vini camerario civitatis pro sui directione extradabitur.

449.

1756. 10. 25.

167. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös ülése

Vidra András [városi tanácsstag], a külső és a belső tanács színe előtt, öt éven át viselt városi tisztségeiről (adószedői, illetve kamarási tisztt) lemondván, mind a két tanácsot megkövette, amennyiben az elmúlt öt év alatt bármelyiket is – akár testületét egészében, akár pedig tagjai bármelyikét – megsértette volna.

Hac occasione senator dominus Andreas Vidra praesente exteriore quoque senatu officium perceptoris et camerarii per quinquennium gestum resignavit deprecando tam amplissimum Magistratum, quam et exteriorem senatum si per decursum praeattactorum quinque annorum in concreto aut particulari offendisset.

450.

1756. 10. 25.

167. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

Kollár Péter városi írnok, a külső és a belső tanács egyhangú szavazatával és egyetértésével, ezer (császári) tallér biztosíték lefizetését követően, [Vidra András] helyére: a városi adószedői, illetve kamarási tisztségre, valamint, ideiglenesen, külső tanácsagnak megválasztván, a két (szokásos) hivatali esküt letette.

In cujus [Andraea Vidra olim perceptoris et camerarii] locum civitatis hactenus cancellista Petrus Kollár erga praestandam mille imperialium cautionem communi amplissimi Magistratus exteriorisque senatus voto et consensu pro civitatis perceptore simul et camerario, non secus et exteriore quoque senatore modo provisorio electus solitum erga utrumque officium deposuit juramentum.

451.

1756. 10. 25.

167. oldal, 4. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Pucz Józseffel levél útján közlendő: a Kollár Péter írnok előléptetésével megüresedett városi írnoki állásra személyét találván alkalmasnak – Pucz öt éven át Zichy Ferenc Moson vármegyei első írnok oldalán a másoló-írnoki tiszttet töltötte be; a latin mellett, mint hírlík, a magyar és német nyelvben is jártas –, őt, a szóban forgó hivatalban, a korábbi fizetéssel fogják alkalmazni.

Ad officium vero cancellistae per praeviam Petri Kollár promotionem vacans Josephus Pucz a spacio quinque annorum apud perillustrem et generosum dominum Franciscum Zichy incltyi comitatus Mosoniensis ordinarium notarium amanuensem agens linguasque praeter Latinam,

Germanicam et Hungaricam, uti refertur, callens adeoque habilis agnitus cum prioris salario eidem per literas notificando resolutus est.

452.

1756. 10. 25.

168. oldal, 1. sz.

A városi tanács egyhangú határozatának értelmében Raiszl Jeremiásnak – származására (őseire), illetve a városi kancellária-hivatalban közel egy éven át nyújtott szolgálataira való tekintettel –, írnoki fizetés gyanánt, évente 25 forint fizetendő.

Jeremiae quoque Raiszl pro salario annuali floreni 25. cum titulo cancellistae aequae communi consensu resolvuntur, habita ejus progenitorum servitiorumque per ipsum jam ab integro ferme anno in cancellaria civitatis praestitorum reflexione.

453.

1756. 10. 25.

168. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Lehrner János, Stugel Péter és Pál, valamint Wogner Keresztély szőlőihez vezető út helyrehozatala – a Szent Orbán-kápolna és a Fejér János özvegyének szőleje között húzódó útnak kijavítása ez idáig még nem történt meg –, a nevezettek írásban benyújtott kérelmére, a városi hegymesterek által, elvégzendő.

Ad demissam item Joannis Lehrner, Thomae et Pauli Stugel, Christiani Wogner instantiam scripto porrectam resoluta est viae inter sacellum Sancti Urbani et vineam dominae relictae domini condam Joannis Fejér ad vineas instantium ducentis hactenus intermissa reparatio per montium magistros effectuanda.

454.

1756. 10. 25.

168. oldal, 3. sz.

A városi tanács elrendeli, hogy Hylovszky Mátyás maróti kasznár megkeresésére a városi bíró adósain (ti. a kasznáréin): Rabb István, Dinnyés János, Groll János, Gyurikovics Márton, Szabó György, más néven Nyalka és Kovács Mihályon, más néven Palyón, adósságukat, hajtsa be.

Ad instantiam denique et requisitionem domini Matthiae Hylovszky provisoris Marothiensis Stephanus Rabb, Joannes Dinnyés, Joannes Groll, Martinus Gyurikovics, Georgius Szabó alias Nyalka et Michaël Kovács aliter Palyó qua debitores suae dominationis jam saepius admoniti decernuntur per dominum judicem exequendi.

455.

1756. 10. 25.

168. oldal, 4. sz.

Bemutatván Jaksics Jánosnak, a bródi gyalogosezred zászlótartójának kötelezvény-levelét – e levél értelmében a zászlótartó, még 1755. január 13-án, Szalkai Istvántól, a Kálnoki lovasezred kapitányától, 1200 forintot vett fel –, a levelet, az 1723. évi törvény 107. cikkelyében foglaltaknak megfelelően: a hitelező számára, biztosíték gyanánt, betáblázták.

Postremo praesentatis domini Joannis Jaksics inclyti regiminis Brodensis pedestris ordinis vexilliferi literis chartabiancalibus anno 1755. recens praeterito 13^a Januarii super florenis 1200. a domino Stephano Szalkai titulati regiminis equestris ordinis Kálnokiáni capitaneo levatis, eadem pro securitate mentionati domini creditoris, ad sensum articuli 107. 1723., intabulatae sunt.

456.

1756. 10. 25.

168. oldal, 5. sz.

A városi tanács határozatának megfelelően György János kötelezvény-levelét – ezen, 1749. október 24-én kiadott levél értelmében nevezett személy, Buri Jánosnak, 32 forint 20 dénár erejéig, adósa –, az 1723. évi törvény 107. cikkelyében foglaltak szerint, jegyzőkönyvezték (betáblázták).

Nec non Joannis György super florenis 32. denariis 20., quibus Joanni Buri tenetur, 24^a Octobris 1749. emanatae literae chartabiancales, ad praescriptum articuli praecitati 107. 1723., improthocollatae extiterunt.

*

November 3-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László és Meszlényi József tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 3^a mensis Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

457.

1756. 11. 03.

169. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. október 14-én, Pozsonyban kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács, a magyar gyalogosezredek állományának kiegészítése tárgyában, hivatkozván az ugyanezen év szeptember 6-án kelt – és mellékletként csatolt – körözüvényére, eleget téve az uralkodó ez irányú akaratának, előírja az ilyenkor követendő eljárás szabályait.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 14^a Octobris anno currenti emanatum gratiosum circulare intimatum in facto completionis et reintegrationis legionum Hungaricarum ordinis pedestris provocative ad intimatum die 6ta recens evoluti mensis Septembris anni labentis circulariter expeditum normam et ideam fine observandorum observationis ad facilius ac una celerius explendam benignam Suae Majestatis Sacratissimae mentem et intentionem gratiose praescribens ac una etiam adnectens.

458.

1756. 11. 03.

169. oldal, 2. sz.

Pethő Sebestyén [városi tanácsstag], uralkodója iránt való hódolói tiszteletét kifejezendő, saját elhatározásából, felajánlott [a magyar ezredek részére] egy lovaskatonát (ló és katona, megfelelő öltözettel és fegyverzettel). A városi tanács határozatának értelmében ezen felajánlás ténye, a Királyi Helytartótanács – [a magyar ezredek állományának] kiegészítése tárgyában – küldendő felterjesztésben, megemlíthető.

Quo perlecto dominus Sebastianus Pethő ad testandum homagiale, qua erga Suam Majestatem Sacratissimam fertur, devotionem proprio motu ac benevoli unum equitem vestitu, armis et equo competentibus instructum obtulit, quod ipsum submittendae a parte civitatis in negotio praemissae completionis [legionum Hungaricarum ordinis pedestris] requisitae excelso Consilio Regio informationi adnectendum ordinatur.

459.

1756. 11. 03.

169. oldal, 3. sz.

A városi tanács, a [magyar gyalogosezredek állományának] kiegészítése ügyében hozott határozatában, elrendelte, hogy városuk – az uralkodó szolgálatában való fáradhatatlan szorgalmát kinyilvánítandó, a királyi Helytartótanács vonatkozó leiratában foglaltaknak megfelelően eljárva, a városuk nádori porta-száma után kiállítandón felül még öt, azaz összesen – 12 gyalogskatonát adjon; döntésükről a külső tanács értesítendő.

Visum est amplissimo Magistratui in facto attactae completionis [legionum Hungaricarum ordinis pedestris] ultra numerum portarum palatinalium civitatis ad demonstrandum peculii hujus regii in promovendo summi principis altissimo servitio indeffesum zelum quinque adhuc milites pedites, adeoque insimul numero 12., in sensu et intellectu praemissi gratiosi excelsi Consilii Regii eatenus emanati intimati statuere, quod ipsum tamen cum exteriori quoque senatu communicandum erit.

460.

1756. 11. 03.

169. oldal, 4. sz.

Pomházi Mátyás és Pethő Sebestyén [városi tanácsstagok], megbízásuknak megfelelően, szóbeli jelentést tettek az Esztergom vármegye napokban tartott közgyűlésén [történekről].

Expost domini Matthias Pomházi et Sebastianus Pethő virtute praehabita exmissionis suae oralem fecerunt relationem super servata recens evolutis diebus generali hujus inclyti comitatus congregatione.

461.

1756. 11. 03.

170. oldal, 1. sz.

Pomházi Mátyás és Szilcz József [városi tanácsstagok], Majer Károly özvegyének hitelügyletei kapcsán, személyesen jelentették, hogy az ezen ügyekben indított per még folyamatban van, amelynek során, annak idején, határozatilag, a felek számadás készítésére köteleztettek volt; kinyilvánítván, hogy az özvegy – aki a mondott számadást illetően, észrevételekkel (véltetően kifogásokkal) élt, amelyeket, írásban, a tanácsnak, be is mutattak – felajánlotta: amint a városi bíró, levél útján, értesíti annak idejéről, a megadott időpontban, a bíróság előtt, meg fog jelenni. A tanács határozatának értelmében, a perben való végső ítélet meghozatalának időpontja, kitűzendő, mely időpont, a bíró által, az özvegyel, a megfelelő időben közlendő.

Non secus idem dominus Matthias Pomházi cum domino Josepho Szilcz oralem fecit relationem super negotio improcessuato creditorum Caroli condam Majer viduae initoque ast non consummato partibus deliberative praefixo computu in eodemque positis a parte nominatae viduae reflexionibus easdem scripto amplisso Magistratui exhibendo ac una declarando, qualiter negotium isthoc minus consummatum haberetur parsque incatta semet dum et quando erga solam literatoriam termini praefigendi intimationem per dominum judicem fiendam comparituram obtulisset. Atque adeo fine causae hujus continuationis finalis decisionis terminus praefigetur in tempore per dominum judicem parti incattae intimandus.

462.

1756. 11. 03.

170. oldal, 2. sz.

A városi tanácsnak jelentették, hogy Májer [Károly] özvegye, a hitelezői által ellenében megindított és jelenleg is zajló per tartama alatt folytatta ingóságainak eladogatás-eltévelyítését. A tanács, házának szemrevételezésére, illetve a házában még fellelhető ingóságainak számbavételére, üléséből, kirendelte Pethő Sebestyén és Komáromy László [tanácsstagokat], akik küldetésüket bevégezvén, a tanács színe előtt megerősítették: [az özvegy maradék ingóságaira nézve] egyértelműen fennáll eltévelyítésüknek a veszélye. A tanács, döntésének értelmében – az ez ügyben már korábban hozott bírói végzésnek megfelelően, a hitelezők érdekében: jövőbeli biztosítékuk gyanánt –, megbízta Pethő Sebestyén városi kapitányt, hogy az özvegy még meglévő ingóságait vétesse bírói zár alá, illetőleg annak borát, valóságos becsértékét a hitel összegébe beszámítván, ideiglenes bírósági letét gyanánt, (egyik) hitelezőjének: Petrovszky Pálnak – aki [a városban], pincéjében, maga is tárol bort –, adja át.

Quia vero fidedigne referretur amplissimo Magistratui, qualiter dicta vidua [Carolo-]Majeriana sub decursu quoque incaminatae a parte ejus creditorum contra eam litis res suas mobiles distraheret ac consumeret, fine domus ejus ita et rerum mobilium ibidem adhuc rependarum oculationis domini Sebastianus Pethő et Ladislaus Komáromy ex actuali consessu deputati et exmissi sunt, qui abinde reduces manifestum dilapidationis periculum imminere retulerunt. Erga cujusmodi fidedignam relationem praehabita alioquin eatenus jam etiam judiciaria deliberatione,

futura creditorum pro cautela, praememoratus dominus Sebastianus Pethő civitatis capitaneus pro imponendo rebus adhuc comperiendis reali judiciario sequestro authorisatur et exmittitur ea dispositione adjuncta, quatenus vinum dictae viduae creditori ejus Paulo Petrovsky alioquin ibidem in cellarario vina sua quoque habenti erga condignum successive aestimandum pretium fidelemque conservationem ad imputationem ejus crediti interimaliter in forma sequestri judiciarii tradat et immanuet.

463.

1756. 11. 03.

171. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Hebrongh-(fiú) árva ügyében – Knobloch György, [az árvát megillető] tőkepénzt, kamatokkal együtt, az árvaszéki hivatalhoz juttatandó, tévedésből, 30 forintnyi kamatot fizetett be, amely összeget azonban, a hivatalban, elmulasztottak bevételezni –, Besztercebánya város tanácsa (e város lakosa Knobloch), az ügy rendezése érdekében, [levél útján], ismételten megkeresendő.

Visum est praeterea in negotio orphani Hebronghiani intuitu florenorum 30. ex interusurio per Georgium Knobloch prestito ac una cum capitali ad officium curatoratus numerato erronee exmissorum ac desumi neglectorum reiterandam a parte civitatis erga magistratum Neosoliensem, cui videlicet idem Knobloch subesset, fine fiendae complanationis amicam requisitionem [expedire].

464.

1756. 11. 03.

171. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Steszka Bernát fiú árváinak élelmezésére, illetve ruházkodására jelen évben tett kiadások, nyugtatvány ellenében, a városi árvák atyja által, megtérítendő.

Sumptus vero et expensae in orphanos Bernardi condam Steszka tam videlicet eorum victum, quam et amictum decursu hujus anni factae erga dandam assignationem per orphanorum magistratualiter constitutum curatorem exolventur.

465.

1756. 11. 03.

171. oldal, 3. sz.

Komáromy László és Meszlényi József [városi tanácstagok], küldetésüket bevégezvén, jelentették, hogy ifjabb Kósa András hitvese: Hertelen Erzsébet a minap, a színük előtt, férje jelenlétében, végrendelkezett, a következőképpen: három, előző férjétől, néhai Vály Jánostól született gyermekeinek: Istvánnak, Jánosnak és Ádámnak jelenlegi férje, a saját vagyona – gazdasága [fejlesztésére] fordított pénzüsszegek – terhére, tartozik 80 forintot adni (ezen, a végrendelkező által házasságába vitt összeg apai jogon illeti meg a három gyermeket); leányának pedig – ő már a jelenlegi férjétől való – a következő, az általa házasságba vitt, ezért leányát anyai jogon megillető állatok és egyéb vagyontárgyak juttatandók (férje által ép állapotban átadandók):

tehén a borjával, ágy ágyneművel, gabonás zsákok, vászontakaró (köznapi nevén: ponyva). A városi tanács, határozatában, a végrendeletben foglaltakat, a végrendelező mostohaapja: Kriskó Mihálynak, illetőleg vér szerinti testvére: Hertelen Klárának a jelenlétében, jóváhagyván, a három, a végrendelezőnek első házasságából született gyermekét, az utóbb említett testvér gyámsága alá rendeli, [eltartásuk költségeire] a mondott 80 forintból évente beszedendő kamatokat biztosítván; egyszersmind arra kötelezi a jelenlegi férjet: Kósa Andrást, hogy a szóban forgó pénzösszeget, végrendeletet tett feleségének, minél előbb fizesse meg, illetőleg hogy [mostohagyermekait] megfelelő módon tartsa el, illetőleg iskoláztassa – utóbbiról, a gyermekek gyámja részére, kötelezvény-levelet tartozván kiállítani.

Demum referentibus dominis Ladislao Komáromy et Josepho Meszlényi, qualiter coram suis dominationibus ad id specialiter deputatis et exmissis honesta mulier Elisabetha Hertelen senioris Andreae Kósa consors praesente et consentiente quoque eodem modo fato marito suo in forma testamentariae dispositionis recens evolutis diebus ordinasset, ut tribus prolibus suis ex priore matrimonio suo susceptis et progenitis Stephano quippe, Joanni et Adamo omnibus omnino Vály ex Joanne condam Vály priore marito suo procreatis ex massa et substantia moderni mariti sui memorati Andreae Kósa floreni 80. qua ejusdem oeconomiae investiti per eundem Kósa exolvantur, per praefatam quippe disponentem ad modo nominatum Kósa allati praenominatosque disponentis tres orphanos filios jure paterno concernentes, filiae vero ejusdem disponentis ex moderno marito memorato quippe Andreae Kósa susceptae Elisabethae nempe Kósa vacca et vitulus, lectus item cum lectisterniis, sacci pro frumento deservientes cum linteo seu tegumento vulgo ponyva vocato per patrem sine defectu extradanda jure materno qua per disponentem allata cedant; cujusmodi dispositione, in praesentia disponentis vitrici Michaëlis Kriskó et Clarae Hertelen germanae sororis magistratualiter ratihabita praenominatae tres proles attactae disponentis ex primo matrimonio susceptae jure sanguinis nexus curatelae modo dictae sororis Clarae Hertelen erga percipiendum eorum substantiae florenorum quippe 80. annum interusurium concreditae sunt. Ob id saepe attactus Kósa summam hanc quantocius eidem persolvat ea obligatione bonae educationis ac convenientis intertentionis habitura, superinde autem danda obligatione orphanorum curatorum consignanda.

466.

1756. 11. 03.

172. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Vas vármegyei Szombathely mezővárosából származó Pucz Józsefet, aki a[z Esztergom sz. kir.] városi írnokok szokásos esküjét letette, 1756. november 1-től [mint városi írnokot] – [hivatalbeli elődjét:] Kollár Pétert, előléptették –, 50 forintnyi fizetés illeti meg.

Postremo Josephus Pucz ex oppido Sabaria comitatu Castriferrei oriundus deposito consueto juratorum civitatis cancellistarum juramento salarium florenorum 50. per promotionem Petri Kollár vacans a prima currentis mensis et anni percipiendum habebit.

467.

1756. 11. 03.

172. oldal, 2. sz.

Kertészy Ádám nyergesújfalui postamesternek a[z Esztergom sz. kir.] városi lakosoknál, illetőleg az ugyanezen város területén ingatlannal bírónál kint lévő hiteleit, saját és övéi jogainak jövőbeli biztosítéka gyanánt, betáblázták. A betáblázott hitelösszegek – adósok neve és tartozásuk – rendben: 1. Gyurkovics Márton: 176. forint 50 dénár; 2. Domian Pál: 101 forint 50 dénár; 3. Buzáss András: 30 forint; 4. Horváth Pál és Asztalos István: 95 forint 50 dénár; 5. Szűcs Ádám, illetőleg adóstársai: 39 forint; 6. Hekkel Tamás: 100 forint; 7. Szijártó István: 72 forint; 8. Nagy Zsigmond: 100 forint; 9. Hoffner Simon: 26 forint 60 dénár; 10. Riff András: 50 forint 50 dénár; 11. Visky István: 18 forint 50 dénár; 12. Závodi Ádám: 30 forint; 13. Millitics Lukács és Babszky János: 62 forint 50 dénár; 14. Szabó Imre János: 73 forint 75 dénár; 15. Bárány Márton: 19 forint 50 dénár; 16. Szovicska János: 140 forint; 17. Ujváry János: 80 forint; 18. Gerendás János, illetőleg adóstársai: 118 forint; 19. Széjjártó István, illetőleg adóstársai: 60 forint; 20. Handai János: 69 forint; 21. Könnyő András, illetőleg adóstársai: 40 forint; 22. Bábszky István: 24 forint; 23. idősebb Kronperger András: 40 forint, 24. ifjabb Kronperger András: 20 forint; 25. Willer Ferenc: 50 forint; 26. György János: 31 forint – [összesen] 1667 forint 85 dénár. Minderről, a városi tanács határozatának értelmében, a postamester részére, a szokott bizonyáglevél kiadandó.

Ac denique credita domini Adami Kertészy postae Nyerges-Ujfalusiensis magistri apud hujates incolas partim, partim vero isthic in terreno civitatis possessionem habentes existentia, suae dominationis et suorum futuram ad cautelam vi articuli 107. 1723. intabulata sunt, et quidem sequentia: 1. Martini Gyurkovics florenorum 176. denariorum 50., 2. Pauli Domian florenorum 101. denariorum 50., 3. Andreae Buzáss florenorum 30., 4. Pauli Horváth et Stephani Asztalos florenorum 95. denariorum 50., 5. Adami Szűcs et reliquorum cointeressatorum florenorum 39., 6. Thomae Hekkel florenorum 100., 7. Stephani Sziiártó florenorum 72., 8. Sigismundi Nagy florenorum 100., 9. Simonis Hoffner florenorum 26. denariorum 60., 10. Andreae Riff florenorum 50. denariorum 50., 11. Stephani Visky florenorum 18. denariorum 50., 12. Adami Závodi florenorum 30., 13. Lucae Millitics et Joannis Babszky florenorum 62. denariorum 50., 14. Joannis Szabó Imre florenorum 73. denariorum 75., 15. Martini Bárány florenorum 19. denariorum 50., 16. Joannis Szovicska florenorum 140., 17. Joannis Ujváry florenorum 80., 18. Joannis Gerendás et reliquorum cointeressatorum florenorum 118., 19. Stephani Széjjártó et reliquorum cointeressatorum florenorum 60., 20. Joannis Handai florenorum 69., 21. Andraae Könnyő et reliquorum cointeressatorum florenorum 40., 22. Stephani Bábszky florenorum 24., 23. senioris Andreae Kronperger florenorum 40., 24. junioris Andreae Kronperger florenorum 20., 25. Francisci Willer florenorum 50., 26. Joannis György florenorum 31., [in summa] florenorum 1667. denariorum 85. Super quo suae dominationi solitae literae testimoniales extradabuntur.

468.

1756. 11. 03.

174. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Pucz József frissen [kinevezett] városi írnok részére azon lakószoba, amely a múltban a városi írnokok elszállásolására volt használatos, ám újabban a törvény ellen vétkező városi polgárok [tömlöceként] szolgál, ismét biztosítandó, hogy oda a nevezett írnok, Langh Ferencsel, bekvártélyozhassa magát.

Denique cum accessu novi civitatis cancellistae praenominati Josephi Pucz comperta necessitate visum est cubiculum illud, quod recenter a solito cancellistarum civitatis hospicio pro delinquentibus civibus avulsum fuerat, eidem hospicio reapplicare, quo idem Pucz semet conferet, hospicium cum Francisco Langh ibidem habiturus.

*

November 6-án Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6ta mensis Novembris sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

469.

1756. 11. 06.

174. oldal, 2. sz.

a városi tanács, a kedvező őszi időjárásra való tekintettel, összhangban a Királyi Helytartótanács vonatkozó leirataiban foglaltakra, elrendelte, hogy a városi kapitány, arra alkalmas helyen, fűzfákat, illetőleg gyorsan növő cserjéket ültetessen; egyszersmind – annak érdekében, nehogy a munkálatok során a városi pénztár terhére, a szóban forgó célra kiadandó pénzösszeg kidobott pénznek bizonyuljon – hagyja, hogy a kapitány, e célból, a szükséges óvintézkedéseket hozza meg; indokolt esetben, a munkavégzést akadályozók, a városi karhatalom útján megbüntetendők.

visa moderni autumnalis temporis commoditate ordinatur in conformitate eatenus interventorum gratiosorum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii intimorum salicum aliorumque id genus facilius succrescentium fruticum in locis aptis et idoneis implantatio, effectuatione salutaris hujus dispositionis domino civitatis capitaneo concredita, eo quoque adjecto, ne sumptus et expensae in opus hoc ex civitatis cassa fiendae inoperosae et inanes sint, eidem domino capitaneo omnes requisitae praecautiones ad conservationem hujusce operis deserviturae incumbent ordinandae, in casu necessitatis magistratuali quoque assistentia operi huic damnum inferentes puniendi.

470.

1756. 11. 06.

174. oldal, 3. sz.

A városi tanács, minthogy elérkezett az ideje, az idej adókiivetéshez szükséges szokásos összeírások és szabályozások elvégzésére, a megszokott (12 forintnyi) fizetség fejében, kirendeli – magához veendő munkatársai kíséretében – Szilcz József városi tanácsstagot.

Adveniente vero jam solitae conscriptionis, limitationis et repartitionis pro nova imposita deserviturae tempore pro eadem peragenda dominus Josephus Szilcz senator cum sibi de more adjungendis deputatur solitam 12. florenorum mercedem habiturus.

471.

1756. 11. 06.

175. oldal, 1. sz.

A városi tanács, határozatában, [Szilcz József városi tanácstagot] megbízza a következővel: annak érdekében, hogy elkerüljék azokat a károkat, amelyeket csaknem minden évben, nagyobb esőzések alkalmával, a [városközpont] közeli szőlőhegyről lezúduló vizek a város lakóinak okoznak, kérje fel, városuk nevében, a városi helyőrség *geometráját* egy helyszíni szemlén való részvételre, s ott kérje ki tanácsát arra vonatkozóan, hogy a csapadékvizet mi módon lehetne, akár nagyobb befektetés árán, elvezetni, és ezzel [a kártalanításra] fordított költségeket – csaknem minden évben jelentkező kiadások – csökkenteni; amennyiben a szemlére ténylegesen sor kerül, a városi bíró által oda, mind a külső, mind pedig a belső tanács tagjai közül, további személyek küldendőek ki.

Non secus suae dominationi [Josepho Szilcz senatori] concreditur invitatio domini geometrae hujatis praesidii nomine civitatis fienda fine peragenda cujuspiam oculatae sequaciter accipiendi suae dominationis consilii in ordine ad anteventenda, quae singulis fere annis intervenientibus potentioribus imbris civitatis incolis procurantia damna per aquarum videlicet ex vicino vinearum promontorio defluxum, qualiter nimirum aquae hae durabili quopiam opere derivari et quotannis fere fieri solitae expensae compendiari valerent, pro cujusmodi oculata in casum attacti domini geometrae comparitionis dominus iudex alios quouque e gremio Magistratus, ita et exterioris senatus deputabit relationem facturos.

472.

1756. 11. 06.

175. oldal, 2. sz.

Majer Károly özvegyének hitelügyleteit – három ügylet – (folytatólagosan) tárgyalván, az ez ügyben való további vizsgálódást, illetőleg a végső ítélet meghozatalát, a felek egyetértésével, folyó év december hónap nyolcadikára, illetve az azt követő napokra halasztották.

Expost in causis triplicis ordinis creditorum viduae Caroli condam Majer reassumptis deliberatum est earumque continuanda revisio et finalis decisio partibus quoque consentientibus in diem 8vum et subsequentes mensis et anni decurrentis dies extensa est, uti videre foret uberius in iisdem processibus.

473.

1756. 11. 06.

175. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a Királyi Kamarának néhai Bajnai Mihály, egykori városi kamarás számadásait illető észrevételeire – a kamarás 1747/48. évi számadásaival kapcsolatban a kamara két ízben is kifogással élt –, válaszlevele (ti. a tanácsé), a Kamarának, késedelem nélkül felküldendő.

Postremo elaborata est magistratualiter duplica super secundi ordinis difficultatibus in rationibus cameralibus domini condam Michaelis Bajnai anni 1747/48. per excelsam Cameram Regiam expositis, quae quantocius eidem excelsae Camerae submittenda ordinatur.

474.

1756. 11. 06.

175. oldal, 4. sz.

Bemutatták az id. Kósa Andrásnak a mostohafiai – Istvánt, Jánost és Ádámot – megillető pénzüsszegekről (80 forint) kiállított kötelezvénylevelét. A városi tanács határozatának értelmében a kötelezvénylevelét, a beszedendő összegek behajtása céljából, a városi árvák atyjának, kiadandó.

Praesentatae fuere literae obligationales senioris Andreae Kósa super florenis 80. privignos suos Stephanum, quippe Joannem et Adamum concernentibus orphanorum curatori pro sui directione et incassandorum incassatione consignandae.

475.

1756. 11. 06.

175. oldal, 5. sz.

Bemutatták a város szükségleteire folyó (1756.) évben tett költségek[ről készült kimutatást]. A városi tanács, a [kimutatást] jóváhagyván, határozatában utasította a városi kamarást a vonatkozó pénzüsszegek kifizetésére. A szóban forgó kiadási tételek a következők: 1. a város saját szőlőjének művelésére, Cassanova Dániel hegymester elismervénye alapján: 61 forint 70 dénár; 2. a városi plébániatemplom részére vásárolt hajó felújítására: 17 forint 73 és $\frac{1}{3}$ dénár; 3. a város területén futó utak kijavítására: 113 forint 90 dénár; 4. a városi [tömlöc]ben fogvatartottak részére kiszolgáltatott élelemre (kenyér: szám szerint 115, valamint bor), továbbá a városban évente négy alkalommal tartani szokott országos vásárok idején [szolgálgó] örök (szám szerint: 24) részére, napidíj gyanánt: 32 forint 95 dénár.

Nec non diversae expensae in necessitates civitatis a parte ejusdem anno hocce currenti factae praesentatae et exhibitae sunt magistratualiter acceptatae et per dominum camerarium erga dandam assignationem exolvendae, et quidem sequentes: 1. Ad cultivationem vineae oeconomicalis civitatis juxta recognitionem Daniëlis Cassanova montium magistri floreni 61. denarii 78.; 2. In restaurationem navis ad necessitates ecclesiae parochialis comparatae floreni 17. denarii 73 $\frac{1}{3}$.; 3. Ad reparationem viarum in territorio civitatis hujus existentium floreni 113. denarii 90.; 4. Pro administrandis ad rationem civitatis captivorum numero 115. panibus, repletura vini ejusdem et diurnis vigilibus numero 24. tempore nundinarum publicarum quater per annum celebrari solitarum conductis solutionibus floreni 32. denarii 95.

*

November 10-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok, valamint Missics Mihály volt esztergomi alispán jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 10° mensis Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est

sessio magistratualis, cujus occasione praesente etiam spectabili ac perillustri domino Michaële Missics hujus inclyti comitatus emerito vicecomite qua specialiter invitato

476.

1756. 11. 10.

176. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. augusztus 30-án, Pozsonyban kiadott körözüényét, amelyben a Helytartótanács, az uralkodó parancsára, az eltérő vallású házastársak számára, előírja annak szabályait, hogy miként neveljék, a katolikus hitelvek szerint, gyermekeiket, illetőleg – amennyiben a katolikus tanoktól eltávolodtak volna – hogy miként vezessék vissza őket az igaz hitre; egyszersmind meghagyja a városi törvényhatóságoknak, illetve a (katolikus) plébánosoknak, hogy a körözüényében foglalt utasításokat pontosan hajtsák végre, a szóban forgó előírások ellen vétők esetében megszabván, a városi ügyészek részére, a követendő eljárás (figyelmeztetés) módját. A városi tanács határozatának értelmében a körözüény szövege, amennyiben a fenti előírások városuk esetében is alkalmazandók, a városi plébánossal közlendő.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 30^a Augusti anno currenti emanatum gratiosum circulare intimatum ex benigno jussu regio disparis religionis matrimoniis in ordine ad educandos ex talibus matrimoniis progenitas in fide orthodoxa aut deviantes ad eam reducendas proles modum ac normam praescribens, jurisdictionatis vero magistratibus et parochis catholicis ejusdem accuratam effectuationem committens, in contravenientes denique actore fisco magistratuali procedendi et animadvertendi methodum statuens. Cujusmodi salutaribus dispositionibus, in quantum nefors civitatem istam quoque tangerent, cum domino quoque hujate plebano communicandis semet omnimode conformaturus est amplissimus Magistratus.

477.

1756. 11. 10.

177. oldal, 1. sz.

Felolvasták Magyar Királyi Udvari Kamara 1756. október 29-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Kamara, a(z Esztergom sz. kir.) város tanácsa – folyó évben tartott tisztújításáról felterjesztett – jelentésének kapcsán meghagyja a tanácsnak a következőket: a tisztújítások alkalmával betartandó előírásokat megszabó uralkodói rendelet értelmében a tisztújítást megelőzően a mondott rendelet felolvasandó, illetőleg az, a köz számára, a közösség anyanyelvén, értelmezendő; ezt követően a tisztújítási eljárás a rendeletben foglaltak szerint lebonyolítandó, s végezetül, a tisztújításról, az előírt határidőre, a megfelelően előszített jelentés, [hivatalukhoz] felterjesztendő.

Lectum est item excelsae Camerae Regiae Hungarico-Aulicae sub dato Posonii die 29^a Octobris anno labenti emanatum super relatione celebratae anno isthoc magistratualis restorationis a parte civitatis hujus submissa gratiosum rescriptum ad exacte observandam per Suam Majestatem Sacratissimam clementissime praescriptam restorationis ideam, nisi graviorem indignationem regiam in effectu experiri velit amplissimus Magistratus, attactae ideae occasione suscipiendae restorationis praeve fiendam perlectionem et ad notitiam publicam vernacula lingua interpretationem ac dein conformiter ejusdem tenoribus ipsam restorationem suscipiendam et terminandam desuperque relationem juxta ideae praescriptum adornandam et intra statutum terminum infallibiliter submittendam praecipiens.

478.

1756. 11. 10.

177. oldal, 2. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. november 2-án, Pozsonyban kiadott leiratát – a leirat melléklete: a városba ültetett és rendeleti úton megszabott fizetéssel ellátott Trautmannsdorf-ezred fél százada részére (folyó év július, augusztus és szeptember hónapokban) kifizetett illetményekről szóló táblázatos [kimutatás] –, amelyben a Helytartótanács meghagyja a városi tanácsnak, hogy – az uralkodó rendelkezésének megfelelően, a jelenleg is zajló háborúra, illetőleg hivataluknak vonatkozó, nemrégiben kibocsátott leirataira való tekintettel – a mondott századnak, illetményüket, pontosan fizessék ki, illetőleg az elmaradt hadiadó- és pótdó-kifizetéseket (utóbbiak esetében ez több évre visszamenőleges hátralék), jelen katonai év végéig, hivataluk értesítése mellett, teljesítsék. A tanács határozatának értelmében a Helytartótanáccsal közlendő, hogy a legutóbbi, hadibiztos által végzett zárszámadás alkalmával minden szóban forgó illetmény-, illetve adóhátralék-kifizetés megtörtént.

Lectum est denique ejusdem altefati excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 2^a decurrentis mensis et anni gratiosum intimatum una cum adnexa competentiae et factae praestationis in gremium civitatis cum sua ordinantiali competentia assignatae legionis Trauttmontorfianae mediae centuriae pro praeteritis mensibus Julio, Augusto et Septembri tabella, ex benigna dispositione regia habita cum primis moderni belli ratione, reflexe quoque ad praecedaneas excelsi Consilii Regii eatenus non pridem intimatas dispositiones, tum memoratae centuriae competentiam rite defectuque sine omni praestanda et reliquum contributionale quantum aequae ac praeteritorum annorum, prout et subsidionalis quanti restantias, cum fine anni hujus militaris persolvendum et adjustandum desuperque sibi informationem submittendam praecipiens. Cujusmodi benignis Suae Majestatis Sacratissimae ordinationibus quemadmodum effective jam a parte civitatis hujus satisfactum foret omniaque occasione novissimi finalis computus commissariatici complanata haberentur ita eatenus submittenda excelso Consilio Regio petita informatio ordinatur.

479.

1756. 11. 10.

178. oldal, 1. sz.

Majer Károly özvegyét, Keller Erzsébetet, apja jelenlétében, a városi tanács színe előtt, miután felolvasták a kérelmét – folyamodványában az özvegy, hitelezőivel szemben (hitelezői, tartozásai ügyében, a városi tanács előtt, eljárást kezdeményeztek) ellenkeresettel, illetve bizonyos észrevételekkel élt –, meghallgatván, illetőleg szóban forgó – részben a városi plébániatemplomot, részben pedig a városi árvák pénztárát illető – hitelügyleteit felülvizsgálván, a már ez ügyben kirendelt városi küldöttek feladatává tették a felek kereseteivel kapcsolatos átfogóbb körű vizsgáldást, valamint a [hitelösszegekre vonatkozó] számadás – a számadás összeállítása már folyamatban van – elkészítését, az egész ügyet végre lezárandó.

Expost legebatur humillima viduae Caroli condam Majer Elisabethae Keller instantia contra-praetensiones partim, partim autem reflexiones creditoribus suis credita sua coram amplissimo Magistratu instantionaliter promoventibus a parte memoratae instantis obversas continens, quarum intuitu eadem instans cum domino Keller genitore suo in praesentiam amplissimi Magistratus comparens oretenus quoque exaudita, ita et creditis civitatis hujus parochialem ecclesiam partim,

partim vero cassam orphanalem respicientibus examinatis et discussis horum et illarum praetensionum uberior indagatio consummandusque jam incaminatus computus praehabita eatenus deputationi magistratuali concreditur eaque ad imponendum negotio huic finem ultro etiam authorisatur relationem factura.

480.

1756. 11. 10.

179. oldal, 1. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső tanács együttes ülésen hozott határozatának értelmében – a magyar gyalogosezredek hadkiegészítése ügyében, az uralkodó utasítására alkotott királyi [helytartó]tanácsi rendeletben foglaltaknak megfelelően –, a városuk nádori portaszáma után kiállítandó, már ténylegesen besorozott újoncok létszámán felül, még további újoncok állítandók hadba (azaz összesen 12); utánuk fejenként, [a fizetendő hadiadóba], 10-10 forint beszámítandó.

Cum concursu demum exterioris etiam senatus in facto completionis militum legionum utpote Hungaricarum pedestrium virtute gratiosi intimati excelsi Consilii Regii ex benigno Suae Majestatis Sacratissimae ordinatione interveni conclusum est ultra numerum a proportione portarum palatinalium civitatem hanc concernentium ultraque jam effective per civitatem conductos ac assentatosque milites tyrones in intellectu mentionati gratiosi intimati erga acceptationem a singulo capite 10 florenorum plures adhuc ad numerum quippe 12. expensis attamen attactis 10. florenis commensurandis conducendos.

481.

1756. 11. 10.

179. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Pethő Sebestyén [városi tanácstagot] és a városi ügyészt, felvállasiadó-hátralékának – a városi törvényszék előtt tett felvállásának megfelelően: a háza után (a város pénztárába) fizetendő adó hátralékának – ügyében, Felkis József Esztergom vármegyei esküdt főjegyzőhöz kirendelték.

Postremo domini Sebastianus Pethő et fiscus civitatis in negotio restantis taxae fassionalis ab erupta et coram hocce amplissimo foro fassa quoque domo obvenientis cassamque civitatis concernentis ad dominum Josephum Felkis inlyti comitatus hujusce ordinarium juratum notarium deputati sunt relationem facturū.

*

November 12-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Missics Mihály volt esztergomi alispán, valamint Szilcz József, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 12^a mensis Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus spectabili ac perillustri domino Michaële Missics inclyti comitatus hujusce Strigoniensis emerito vicecomite qua specialiter convocato, dominis item Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó et altero Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

482.

1756. 11. 12.

179. oldal, 3. sz.

folytatták Majer Károly özvegye: Keller Erzsébet hitelügyleteinek a felülvizsgálatát, annak érdekében, hogy kiderüljön: az ügyletek ügyében, a peres eljárások során, pontosan milyen ítéletek is születtek.

continuabatur revisio causarum creditorum Elisabethae Keller Caroli condam Majer viduae, in quibus quales latae sint sententiae, ex processibus earum plenius videre esset.

483.

1756. 11. 12.

180. oldal, 1. sz.

Felolvasták Makay Lőrincnek Szilcz József ellen – házának (ti. Makay háza) megvásárlása kapcsán, egy bizonyos, [Szilcz] felvállási adóját illető pénzösszeg (35 forint) miatt – benyújtott keresetlevelét. A városi tanács határozatának értelmében a keresetlevél, mellékleteivel együtt, válaszadás céljából, az alperes részére kiadandó.

Expost Laurentii Makay contra dominum Josephum Szilcz in facto cujuspiam florenorum 35. praetensionis ex taxa utpote fassionali ab empta instantis domo obvenientium promanantis exhibita instantia lecta est, quae una cum acclusis fine requisitae replicae parti incattae extradabitur.

*

November 15-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Valther Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 15^a mensis Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Emerico Valther, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

484.

1756. 11. 15.

180. oldal, 2. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. október 21-én, Pozsonyban kiadott körözüvénét, amelyben a Helytartótanács, az uralkodó parancsára, egyszersmind hivatkozván az e tárgyban korábban már kibocsátott saját rendelkezéseire, a pénzváltással (az árfolyammal) kapcsolatban, a jelenlegi háborús viszonyokra való tekintettel, pótlólag intézkedik. A városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó helytartótanácsi rendeletek, pontos betartásuk érdekében, nyilvánosan kihirdetendők.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 21^a mensis Octobris anni delabentis emanatum gratiosum circulare intimatum in re monetaria quoad ejus cursum modernis belli circumstantiis ita exigentibus ex benigno jussu regio cum provocatione ad priores eatenus interventas dispositiones per formam supplementi quaequam ordinans, cujusmodis ordinationes, ut accurate observentur, pro singulorum notitia publicandae erunt.

485.

1756. 11. 15.

180. oldal, 3. sz.

Felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. november 4-én, Pozsonyban kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács, a budai városi tanács felterjesztése kapcsán: Wimmer Ferenc üveggyártó-mester, budai polgár ügyében – a helybeli (Esztergom sz. kir. városi) üveggyártók céhe keresetet nyújtott be a budai üveggyártók céhe ellen; keresetük tárgya: nem ismerik el a budai céh eljárását, amely szerint Wimmer mester Schmith nevű inasát legénnyé avatták –, hivatkozván a kézművesek által elkövetett kihágások kapcsán, a további kihágásoknak elejét veendő, még 1733-ban kibocsátott körözüvényeikre, meghagyja a (helybeli) városi tanácsnak, hogy járjon el a felek kibékítése érdekében, a következők szerint: kötelezze a helybeli üveggyártók céhét arra, hogy a mondott inas legénnyé választási [eljárását], ez irányú döntését érvénytelenítvén, szabályosnak ismerje el; tiltsa meg, hogy a céh, a legénytől, a [még] inassá válásakor kifizetett díjon (egy forint) felül, további összegeket követeljen; egyszersmind szólítsa fel a céhet, hogy a legénynek, keresztlevelét, amelyet törvénytelen módon visszatartott, adja vissza; végezetül: utasítsa a céh mesterét, hogy a követelt 80 forint dolgában, jogigényének, szabályos peres eljárás keretében szerezzen érvényt. A városi tanács, a fentiekkel kapcsolatban, megbízza a városi bírót, hogy az említett rendelet tartalmát a városi üveggyártók céhével közölje, illetőleg hogy a szükséges, ez irányú intézkedéseket tegye meg.

Lectum est et alterius ordinis ejusdem excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato Posonii die 4^a currentis mensis et anni erga remonstrationem magistratus Budensis emanatum gratiosum intimatum in negotio Francisci Wimmer civis et magistri vitriarii Budensis intuitu quippe controversiarum formatarumque exinde per hujatem vitriariorum ceham contra ceham Budensem praetensionum quoad mentionati Wimmer vitriarii Budensis tyronem Schmith vocatum per ceham Budensem sodalem creatum per hujatem nihilominus ceham pro tali minus recognitum, provocative ad circulariter in anno adhuc 1733. factas intuitu sufferendorum mechanicorum excessuum dispositiones, rei hujus compositionem amplissimo Magistratui committens ea lege quippe, quatenus improbato hujatis vitriariorum cehae talismodi facto mentionatum sodalem vitriarium Schmith pro sodali legitime creato recognoscere ab ipsoque pro praenotatione tyronis facta ultra unum florenum nihil exigere, literas vero ejus baptismales per ceham illegitime detentas eidem

restituere eadem hujas vitriariorum ceha teneatur sitque obligata, quod quemadmodum amplissimus Magistratus ei injungendum habebit; ita in reliquo, siquidem juris respectu praetensorum 80. florenorum hujati cehae ingremiatus magister vitriarius semet habere confideret, eatenus eum ad prosequendorum sua via prosecutionem inviare noverit. Cujusmodi interventae gratosae dispositionis intimatio hujati vitriariorum cehae fienda effectuandorumque effectuatio domino judici concreditur.

486.

1756. 11. 15.

181. oldal, 1. sz.

A városi árvák atyja: Kosztka Péter a városi tanács színe előtt, saját érdekében: jövőbeni biztosíték gyanánt, megtiltotta, hogy bárki is, a felügyeletére bízott tőkepénzből, valamely összeget – anélkül, hogy erről akár jómaga vagy a tanács tudna, illetőleg erre beleegyezését adná –, hitelbe kiadjon, avagy kihelyezzen.

Hac occasione Petrus Kosztka qua magistratualiter ordinatus orphanorum curator in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparens futura sui pro cautela specialem oretenus interposuit protestatoriam cautelam intuitu elocationis aut transmutationis qualiumcunque summarum et capitalium curae et administrationi suae dominationis concreditarum sine praescitu et assensu sui aut amplissimi Magistratus per quemcunque attentandae.

487.

1756. 11. 15.

181. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Haismon Bertalan árva fiúgyermekeinek, a városi tanács színe előtt szóban előterjesztett kérelmére, jelen szükségleteikre, az őket megillető tőkevagyon után járó – és már behajtott – kamatpénzekből, a városi árvák atyja által, 76 forint 10 és $\frac{4}{5}$ dénár kifizetendő, azzal, hogy az intézkedés egyszeri alkalomra szól, illetőleg hogy a kifizetést a még esedékes kamatok behajtásának időpontja előtt eszközölni kell; egyszersmind az 1756. szeptember 10-i, illetve 28-i tanácsülésein e tárgyban hozott határozatok érvényüket veszítik, minthogy a nevezett árvák, pénzt, tőkevagyonukból, nem szándékoznak felvenni.

Expost erga demissam orphanorum Bartholomaei condam Haismon coram amplissimo Magistratu oraliter factam instantiam eis pro modernis necessitatibus ex incassatis interusurialibus summis a capitalibus eorum obtentis floreni 76. denarii 10. et $\frac{4}{5}$. interimaliter usque nimirum residuorum etiam interusuriorum incassationem virtute praesentis determinationis (cassatis in reliquo eatenus jam factis sub sessionibus 10^{ae} et 28^{ae} recens evoluti mensis Septembris ordinationibus, ex quo ex capitalibus suis iidem orphani nihil levare vellent) erga dandam assignationem per curatorem exolvendi ordinantur.

488.

1756. 11. 15.

182. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében néhai Matulai Mátyás leányának: Annának, kérelmére, pénze, az őt megillető [vagyon tárgyakkal] egyetemben – minthogy eljegyeztetvén, gyámjának felügyelete alól felszabadult –, a városi árvák atyja által kifizetendő, illetve kiadandó.

Erga parem vero humillimam filiae Matthiae condam Matulai Annae instantiam determinatum est, siquidem alioquin sponsaliis jam per eam contractis semet curatela exueret, ejus summam una cum eo, quod intererit, per curatorem orphanorum [ei] adaequate extradandam.

489.

1756. 11. 15.

182. oldal, 2. sz.

Knor Mátyás és Maixner Ferenc városi pékmesterek, illetőleg a Haismon-árvák a városi tanács színe előtt megjelenvén, a perecek sütésének dolgában – folyó évben, a perecsütés joga (saját bevallása szerint) Meixner mestert illetné meg; minthogy azonban ő, rossz anyagi helyzete miatt, mesterségét nem tudja gyakorolni (mindazonáltal a perecsütés, illetőleg a [kész] pékterméssel való kereskedés jogát, magának, mégis megtartotta, pontosabban nem adta el másnak), a mondott (fiú) árvák viszont, már annak idején, panaszt tettek amiatt, hogy a perecsütés dolgában őket elmellőzik–, a tanács közvetítésével, békésen megegyeztek. Az egyezés értelmében, a perecek sütésének joga, folyó évben, a mondott árvákat illeti meg; Maixner mesternek pedig, könyörületből, segítség gyanánt, a céhpénztár terhére, 4 forint kifizetendő.

Demum Mathia Knor et Francisco Maixner hujatibus pistoribus magistris ab una, nec non orphanis Haismonianis jus pisturae foventibus partibus ab altera in presentiam Magistratus comparentibus et intuitu imminentis spirorum pisturae disceptantibus ab utrinque uberius exauditis, esto quidem memoratus Maixner seriem talismodi spirorum pisturae hocce anno semet respicere praetenderet, quia nihilominus propter inopiam suam opificium exercere nequiret, talismodi autem jus spira pinsendi cuiquam vendere adeoque quaestum per id exercere nec practicum foret, quin potius cautum esset, e converso autem dicti orphani jam perprius etiam semet praeteritos fuisse in spirorum pistura querularentur, erga amplissimi Magistratus mediationem amice convenerunt ea lege, ut nominato Maixner opificium suum exercendi ex ratione notae paupertatis inhabili titulo commiserationis in aliquantulum sublevamen ex cassa cehae floreni 4. persolvantur, quaestionatum autem spirorum pisturam anno isthoc saepefati orphani Haismoniani habeant. Cuiusmodi conventioni idem quoque Maixner accessit.

490.

1756. 11. 15.

182. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében – a városi szószólónak, több külső tanácsstag társaságában, a színe (a tanács) előtt, a tűzifa-kiosztásra tett indítványára (ti. hogy a tűzifát, a város lakói számára, ház[telkeik nagyságához] mérten osszák ki) – a városi kapitányt, a vágásra alkalmas erdőterület kijelölése céljából, a helyszínre kiküldik.

Postremo tribuno cum sibi adjunctis exterioris senatus comembris in praesentiam Magistratus comparentibus erga factam per eos propositionem intuitu fasciculorum lignorum focalium incolis erga domos proportionate resolvendorum dominus civitatis capitaneus fine oculandae sylvae commodaeque pro sectione instituenda plagae exmittitur relationem factur.

491.

1756. 11.15.

183. oldal, 1. sz.

A városi tanács színe előtt Majer Károly özvegye: Keller Erzsébet, illetve annak hitelezői – szembesítésüket (meghallgatásukat, illetőleg követeléseik felülvizsgálatát) követően –, a tanács közvetítésével, az özvegy által fizetendő összegeket illetően, békés úton megegyeztek; tételesen, a jog diktálta rend szerint: Pigino Ferenc patikáriusnak, a hitellelében foglaltaknak megfelelően, 12 forint; Pisoff János orvosnak 8 forint; Luzsinszky Ferencnek, összes követelését egyben kielégítendő, 34 forint; a Szakmari-örökösöknek, a hitellelükben foglaltaknak megfelelően, 2 forint 84 dénár; Hejszer Károlynak pedig 4 forint fizetendő; egyszersmind, a tanács határozatának értelmében, az özvegy érdekében, kérelmére: háza és kézműves [műhelye] eladása megkönnyítésére, illetőleg – több vevő jelentkezése esetén, a hitelek rendezése céljából – nagyobb tőkevagyon képzésére, Pozsony, Nagyszombat, illetve Sopron városának értesítőlevél küldendő.

Denique facta est creditorum viduae Caroli condam Majer Elisabethae quippe Keller praetensiones suas instantionaliter sollicitantium praesente eadem vidua debitrice in figura amplissimi Magistratus confrontatio, ubi auditis sufficienter partibus earumque praetensionibus ab untrunque suo modo examinatis erga amplissimi Magistratus mediationem sponte ac benevole modis amicis convenerunt in summis sequentibus observata juris prioritare per eandem viduam persolvendis et quidem: pharmacopaeus Franciscus Pigino secundum auszugales in florenis 12., chirurgus Joannes Pisoff in florenis 8., Franciscus Luzsinszky quoad suas praetensiones integraliter in florenis 34., successores Szakmariani secundum auszugales in florenis 2. denariis 84., Carolus Hejszer quoad suam praetensionem in florenis 4., cui viduae erga demissam ejus instantiam ad facilitandam domus et opificii ejusdem distractionem procurandumque nefors in concursu plurium emptorum majorem etiam excontentandorum creditorum fundum literae significatoriae Posonium, Tyrnaviam et Sopronium nomine Magistratus exarandae resolutae sunt.

*

November 22-én Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt írnok, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsulást tartottak, mely alkalommal

Die 22^a mensis Novembris sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

492.

1756. 11. 22.

184. oldal, 1. sz.

a kirendelt városi bizottság bemutatta Dvornikai András 1756. november 20-án tett végrendeletét. A lezárt végrendeletet, a tanács határozatának értelmében, a város levéltárában helyezték el.

praesentarunt domini deputati testamentum Andreae Dvornikai anno currenti 1756. die 20. delabentis mensis [Novembris] solenniter conditum et clause confectum, quod ejusdem testatoris et successorum pro cautela ad archivum repositum est.

493.

1756. 11. 22.

184. oldal, 2. sz.

Lukácsy István és Meszlényi József városi kiküldöttek bemutatták a Hetlinger úrnő, illetve Majer Károly özvegye közt folyó perben – a per, a városi tanács előtt, adósság tárgyában zajlik –, a felek által, az összes érdekelt személy nevében kötött megegyezésről kiállított egyezséglevelet. Az egyezséglevél, a tanács határozatának értelmében, a peres [iratokhoz] csatolandó.

Praesentarunt item domini Stephanus Lukácsy et Josephus Meszlényi qua specialiter pro hoc actu requisiti nomine etiam reliquorum scriptam transactionem seu accordam inter dominam Hetlingerianam ab una et viduam Carolo-Majerianam partibus ab alia intuitu processus coram amplissimo Magistratu in facto liquidi defluentis initam, quae eidem processui inserenda veniet.

494.

1756. 11. 22.

184. oldal, 3. sz.

Szoda István és Szilágyi Miklós városi kövezetvám-szedők bemutatták az 1755. évi bevételekről (május 1. és december 31. közötti időszak) készített számadásaikat. A városi tanács határozatának értelmében a számadások felülvizsgálatával a város frissen kinevezett kamarását: Kollár Pétert bízták meg.

Praesentarunt denique Sztephanus Szoda et Nicolaus Szilágyi pecuniae emplastralis perceptores rationes suas super hoc proventu a prima Mai 1755. usque ultimam Decembris ejusdem confectas, quarum revisio Petro Kollár qua noviter electo civitatis camerario concredita est relationem facturo.

495.

1756. 11. 22.

184. oldal, 4. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, a városi bíró szóbeli indítványára, az újonnan felállítandó császári magyar lovasezred részére történő – városukban végzendő – újonc-toborzásra kinevezett személy – Baranyay János kapitány – köteles kinevezéséről, hadbiztos útján, közleményt kiadni; továbbá: minthogy a Királyi Helytartótanács vonatkozó, katonaállítással kapcsolatos leirata

– a leirat eljutott hozzá (a városi tanácshoz) is – értelmében az [összeírók számára] kötelesek ingyen szálláshelyet biztosítani – ezzel kapcsolatban Esztergom vármegye felajánlotta, hogy szerény mértékben, segítség gyanánt, részükre, tűzifát fog juttatni –, a mondott kapitány, távozásakor, széna- és zabporcióját illetően, tartozik a várost nyugtatni, a városi bíró pedig, egyetértésben a vármegyével, mindezek kapcsán, a szükséges intézkedéseket megtenni.

Erga oralem domini judicis propositionem visum extitit hic in tyronum collectione constitutum dominum nunc eigendae inclytae legionis Suae Maiestatis Imperatoriae equestris ordinis militiae Hungaricae capitaneum Joannem Baranyay fine communicandae assignationis commissariaticae requirere, et siquidem intuitu talismodi militum collectionis civitas intimatum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii accepisset virtuteque ejusdem gratuitum tectum et focum praestare obligaretur, inclytus autem comitatus lignis in moderata quantitate semet succursurum obtulisset, portiones denique suas foeni et avenae mentionatus dominus capitaneus cum discessu suo quietaturus esset, cointelligenter cum inclyto comitatu dominus iudex requisita disponet.

496.

1756. 11. 22.

185. oldal, 1. sz.

A városi tanács, a folyó (november) hó 24-én, [Érseki] Vízivárosban tartandó vármegyei közgyűlésre, kiküldte két tanácstagját: Lukácsy Istvánt és az esküdt jegyzőt.

Expost domini Stephanus Lukácsy et juratus notarius pro generali comitatus congregatione die 24^a delabentis mensis in Aquatica Civitate celebranda a parte civitatis deputati sunt relationem facturi.

497.

1756. 11. 22.

185. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Gyöngyös mezővárosa, Kalmár Tamás hitelezőinek ügyében – hitelezői kérik, hogy adósuk Gyöngyös mezővárosában, bírói zár alatt lévő és kiárúsításra váró vagyontárgyait minél előbb árusítsák ki, illetőleg hogy bizonyos kegyes (alapítványi) hagyatékok felosztását mihamarább végezzék el –, újból megkeresendő.

Quia vero ex rebus Thomae Kalmár Gyöngyössini sub sequestro judiciario detentis distractioniqoe subjiciendis incassandum pretium creditores Kalmáriani adurgerent, sed et inexoluta adhuc pia quaequam legata admaturationem distractionis exposcerent, visum est factam jam a parte Magistratus requisitionem erga attactum oppidum reiterare.

498.

1756. 11. 22.

185. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében – tekintettel arra, hogy a város gazdasági helyzetének megerősítése céljából szükségszerűen teendő kiadások (igavonó állatokkal rendelkező szolgazemélyzet [bére], évi felújítási munkálatok tetemes költsége) a városi pénztárat oly annyira

megterhelik, hogy nagyon is kétséges: a házipénztári egyenleg javítására, a bevételekből, egyáltalán marad-e valami –, a városuk gazdálkodásából várható haszon számszerű értékének kiszámítására a városi kamarai, illetőleg gazdasági számadások felülvizsgálandók. A jelzett munkálatok elvégzésével Lukácsy István, Szabó János és Vidra András tanácsstagokat, valamint az esküdt jegyzőt, illetőleg a városi szószlót – külső tanácsbeli tagokat magához veendő – bízzák meg.

Demum siquidem amplissimus Magistratus observasset oeconomiam civitatis eidem majori nefors incommodo et damno, quam emolumento esse vel ob id, quod in ejusdem conservationem et promotionem requisita jumenta conditionatique ac annuae sumptuosae reparationes adeo cassam civitatis onerent, ut profecto dubium supersit num quid lucri titulo remaneat ad alleviendam itaque cassam domesticam, visum extitit rationes cameraticas super redditibus et exitibus domesticis, nec non oeconomicales super proventibus oeconomiae fine eruendi civitatis ex ejus oeconomia obvenientis lucri excutere; cujusmodi opus dominis Stephano Lukácsy, Joanni Szabó, Andreae Vidra et jurato notario, nec non tribuno plebis cum sibi ex exteriori senatu adjungendis relationem facturis concreditur.

499.

1756. 11. 22.

185. oldal, 4. sz.

Néhai Fejér András örökösei, név szerint Fejér Ferenc, illetőleg Szegedi Pál és hitvese: Fejér Ilona a városi tanács színe előtt, a tanács közvetítésével, követeléseikre nézve – apai és anyai örökségük dolgában – békés úton megegyeztek, a következőképpen: Szegedi Pál és hitvese, utóbbi testvérének: Ferencnek, a [szülői] ház után 22 forint 50 dénárt, az ingóságok és kisebb vagyontárgyak után pedig 2 forint 50 dénárt fizetnek (a szőlő, illetve a háztartási eszközök kijáró része már korábban nevezett birtokába került) – egyszersmind egyéb kereseteik hatályukat veszítik.

Postremo Andreae condam Fejér successores utpote Franciscus ab una et Paulus Szegedi ejusque consors Helena Fejér partibus ab alia in praesentiam amplissimi Magistratus comparentes erga salutarem amplissimi Magistratus interpositionem et cohortationem intuitu praetensionum suarum quoad successionem materno-paternam amice convenerunt sequenter: ut ultra vineam, quam dictus Franciscus jam possideret, in excontentationem domus florenos 22. denarios 50., effectuum autem et minutiarum florenos 2. denarios 50. (siquidem ex utensilibus etiam ratam jam percepisset) nominatus Szegedi et ejus consors Helena fratri suo Francisco deponere et persolvere teneantur sintque obligati, ad quod etiam benevole et stipulatis manibus accessere cassatis in reliquo ab utrinque universis praetensionibus.

500.

1756. 11. 22.

186. oldal, 1. sz.

Stadt Ignác városi polgár fiát, miután letette esküjüket, felvették az esküdt városi írnokok testületébe – fizetést azonban nem folyósítanak neki.

Quibus praehabitis Ignatius Stadt hujatis civis filius deposito juratorum civitatis cancellistarum juramento in numerum eorum absque tamen salario cooptatus est.

501.

1756. 11. 22.

186. oldal, 2. sz.

Bemutatták a folyó évben, saját célra tett városi kiadásokról [készült kimutatást]. A városi tanács, a kimutatást jóváhagyván, utasította a városi kamarást, hogy a kimutatásban foglalt tételeknek megfelelően, nyugtatvány ellenében, az alábbi rend szerint eszközölje a kifizetéseket: 1. a városi örök részére folyó évben készített 7 pár csizmáért – párját egy forint 50 dénárral számítván –: 10 forint 50 dénár; 2. a város részére vásárolt különféle faárúkért: 56 forint 55 dénár; 3. a városi sarjú lekaszálásáért, összegyűjtéséért és kazlakba rakásáért: 79 forint 55 dénár; 4. a hadbiztossággal, illetőleg a hadipénztárral együtt végzett számadási munkálatok alkalmával – a téli, illetve nyári [katonai negyedévi] számadások összeállítása – felmerült költségek fejében pedig: 18 forint 45 dénár fizetendő.

Tandem praesentatae etiam fuere expensae anno currenti a parte civitatis ad diversas ejusdem necessitates factae magistratualiter acceptatae et per dominum camerarium penes assignationem sequenti ordine exolvendae: 1°: pro 7. paribus calceorum civitatis satrapis anno nunc labenti praeparatorum, quodlibet par a floreno 1. denariis 50. computandum, floreni 10. denarii 50.; 2°: pro diversis materialibus ligneis ad necessitates civitatis comparatis floreni 56. denarii 55.; 3°: ad falcationem, collectionem et in cumulos congestionem cordi civitatis floreni 79. denarii 55.; 4°: expensae occasione computus hybernalis et aestivalis cum commissariatu bellico et Cassa Bancali initi factae exportantes in toto floreni 18. denarii 45.

*

November 26-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 26ta mensis Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Matthiae Pomhazi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus sessio magistratualis celebrata est, occasione cujus

502.

1756. 11. 26.

187. oldal, 1. sz.

Lukácsy István városi tanácsstag jelentése szerint a napokban tartott (Esztergom) vármegyei közgyűlésen – a közgyűlésre mint [a városi ügyek] előadója Gajzler János esküdt jegyző és tanácsstag társaságában küldetett ki – mindössze egyetlen olyan ügyben tárgyaltak, illetőleg hoztak döntést, amely városukat érinti, nevezetesen: a szolgabíróat bízták meg azzal, hogy városukban, az újoncszedést végző tiszteknek járó tűzifát, szabályszerűen kiadja – mely végzés, a vármegyei közgyűlési jegyzőkönyvbe, beiktatandó.

dominus Stephanus Lukácsy senator relationem fecit in generali inclityi comitatus hujus Strigoniensis congregatione nuper dierum celebrata, ad quam idem dominus referens cum domino

Joanne Gajzler aeque senatore et simul jurato notario magistratualiter deputatus fuerat, nihil civitatem hanc concernens actum aut tractatum fuisse praeterquam, quod moderata lignorum officialibus hic in tyronum conductione existentibus administratio domino judici nobilium concredita publico ejusdem comitatus protocollo inserta habeatur.

503.

1756. 11. 26.

187. oldal, 2. sz.

a külső és a belső tanács közös határozata

A külső és a belső városi tanács közösen hozott határozatának értelmében, a városi főbíró szóbeli indítványára, a Szentszék elé terjesztendő azon kérelmük, miszerint a szentszéki hatóság, az alulírott városi alapítványok létesítését, adott, alábbiakban részletezendő feltételek mellett, hagyja jóvá. Tételesen: Pezinia-féle – a Szent Misszió-kápolnában, melyben semmiféle szent-, avagy csodatévő képmás nem található, 720 forint értékben, egy állandóan égő mécsesre tett – alapítvány, azzal, hogy a városi plébániatemplomban, városuk, az alapítványtevő úrnő örök emlékezetére, egy oltárt alapít; Hubert-féle – a városi plébániatemplomban, 600 forint értékben, hasonlóképpen egy állandóan égő mécsesre tett – alapítvány, azzal, hogy a jövőben, a mécsesbe való olajról, városuk köteles gondoskodni; illetőleg Klozer-féle – a saját kegyurai által fenntartott Szent Rozália-kápolnára, 300 forint értékben tett – alapítvány, azzal, hogy az alapítványi pénzalapot, városuk, a plébániatemplom építésére fordíthatja.

Facta dein per dominum ordinarium judicem orali propositione tam amplissimus Magistratus, quam et exterior senatus consensit ad instantiam coram Sacra Sede eatenus instituendam, quatenus, ut fundationes, Pezinianam videlicet ad lampadem in sacello sacrae missionis, ubi nec sanctissima, nec aliqua imago miraculosa asservaretur, perpetuo ardentem legatam ac florenos 720. constituentem, sub conditione erigendi in ecclesia parochiali ad nomen perennemque ejusdem dominae fundatricis memoriam unius altaris, Hubertianam florenorum 600. pariter pro perpetuo ardenti in ecclesia parochiali lampade factam ea lege, ut imposterum de oleo ad eandem lampadem necessario semper et in perpetuum civitas providere debeat sitque obligata, et Klozerianam florenorum 300. ad capellam Sanctae Rosaliae speciales alioquin patronos suos habentem factam civitas ad extructionem memoratae suae parochialis ecclesiae convertere et erogare possit, eadem Sacra Sedes sub praemissis conditionibus per civitatem effective adimplendis indulgere velit.

504.

1756. 11. 26.

187. oldal, 3. sz.

a külső és a belső városi tanács közös határozata

A külső és a belső városi tanács közösen hozott határozatának értelmében a tűzifa-kiosztás az alábbiak szerint eszközendő: a tűzifák fűrészelését-darabolását végző személyeknek 8, a külső tanácstagoknak 6, az egész telekkel bíró jobbágyoknak (*hospites*) 4, a fél telekkel bírónak 2, a zselléreknek egy, illetőleg a városi írnokoknak (Pathó János, Langh Ferenc, Pucz József és Rajzl Jeremiás) és az árvák atyjának (Kosztka Péter) 2, a városi menhelyen elszállásolt koldusoknak pedig 8 öl tűzifa juttatandó – fejenként, [kivéve a koldusokat: nekik összesen.]

Sectio vero lignorum pro nunc orgiatim fienda concordii amplissimi Magistratus et exteriorum senatorum consensu ita ordinata extitit, ut singulus dominorum serratorum numero 8., exteriorum

senatorum numero 6., hospitem integram domum habentium numero 4. mediae sessionis a proportione, inquilinorum autem numero 1. orgiam habeant, Joanni vero Pathó, Francisco Langh, Josepho Pucz, Jeremiae Rajzl cancellistis utpote civitatis et Petro Kosztka orphanorum curatori singulo videlicet eorum numero 2., mendicis denique in xenodochio hujate constitutis numero 8. orgiae resolvuntur.

505.

1756. 11. 26.

188. oldal, 1. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, Kornfeld Mátyás szóbeli kérelmére: 25 forintnyi elmaradt jövedelme megtérítése tárgyában – ifjabb Horváth János Kornfeld szőlejét, 65 forintért, megvásárolta, de a vételárra nézve még 25 forinttal adósa –, meghagyta Frivaldszky Ferencnek mint Horváth kezesének, hogy a szóban forgó 25 forintnyi összeget, amelynek kifizetésére szerződés szerint kötelezettséget vállalt, Kornfeld Mátyásnak térítse meg; a mondott szőlőt pedig, amilyen áron csak tudja, adja el, s annak vételárából magát – a 25 forintnyi összeggel, illetve az utána járó kamatokkal – kárpótolja, avagy a szőlőt tartsa meg magának.

Postremo ad oralem Mathiae Kornfeld instantiam intuitu florenorum 25., quibus juvenis Joannes Horváth eidem pro vinea ab eodem florenis 65. empti adhuc teneretur, Francisco Frivaldszky qua ejusdem Joannis Horváth fidejussori magistratualiter impositum est, ut praefatos 25. florenos, quorum persolutionem semet contractutenus obligavit, dicto Mathiae Kornfeld persolvat et vineam, quo poterit pretio, vendat, repetitos 25. florenos eorumque obtingens interesse sibi exinde bonificaturus aut sibi dictam vineam reservet.

*

November 29-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsulást tartottak, mely alkalommal

Die 29^a Novembris sub praesidio domini judicis ordinarii Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis,

506.

1756. 11. 29.

188. oldal, 2. sz.

néhai Polyákovics Tamás atyai örökségének ügyét tárgyalván, a városi tanács, a színe elé járult örökösöket, illetőleg azok mostohaatyját: Valentovics Pált meghallgatván, a végső döntés meghozatalát, a teljes körű vizsgálatokat még elvégzendő, egy későbbi ülésére halasztotta.

cujus occasione assumptum est negotium domini condam Thomae Polyákovics successorum in facto successionis suae paternae, quibus cum vitrico suo Paulo Valentovics in praesentiam

amplissimi Magistratus comparentibus et ab utrinque exauditis, finalis ejusdem decisio fine uberioris investigandorum investigationis in affuturam sessionem magistratualem extensa est.

507.

1756. 11. 29.

189. oldal, 1. sz.

A városi tanács, határozatában, Szabó János és Komáromy László [tanácsstagokat] kiküldte a mai napon tartandó (Esztergom) vármegyei részgyűlésre.

Expost domini Joannes Szabó et Ladislaus Komáromy ad particularem inclyti comitatus hujus congregationem hodierno die servandam deputati fuere.

*

December 4-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 4^a mensis Decembris sub praesidio domini judicis ordinarii: Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

508.

1756. 12. 04.

189. oldal, 2. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. november 22-én kiadott körözüvényét, amelyben a Helytartótanács – korábbi, hadkiegészítés tárgyában kibocsátott rendelkezéseinek kiegészítéseképpen – a magyar gyalogosezredeknek újoncokkal való feltöltése során jelentkezett nehézségek megszüntetése érdekében intézkedik.

lectum est excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato 22^a evoluti mensis Novembris anni delabentis emanatum gratiosum circulare intimatum in supplementum priorum dispositionum fine tollendarum, quae in merito statutionis pro reintegrandis legionibus pedestris ordinis Hungaricis tyronum occurrerunt, difficultatum quaequam ordinans.

509.

1756. 12. 04.

189. oldal, 3. sz.

Vozár Pál városi szószóló és Pathó János (városi) írnok benyújtották a város gazdálkodása során folyó évben begyűjtött gabonatermésről, illetőleg szénának és szalmának mennyiségéről készített

írásbeli kimutatásukat. A városi tanács határozatának értelmében kimutatásuk, a városi gondnoknak, kiadandó.

Expost Paulus Vozár tribunus et Joannes Pathó juratus civitatis cancellista scriptam fecere relationem super inventatis et conscriptis campi frugibus, foeno item et stramine hoc anno ex civitatis oeconomia perceptis, cujusmodi inventarium oeconomio civitatis pro futura sui directione extradabitur.

510.

1756. 12. 04.

189. oldal, 4. sz.

A városi kiküldöttek írásbeli jelentést tettek a városi gondnok, kamarás, illetve adószedő számadásaiban kimutatott nyereség – a város gazdálkodása során jelentkező nyereség – felülvizsgálatáról.

Facta est praeterea scripta relatio per dominos deputatos super excusso ex rationibus oeconomii, camerarii et perceptoris lucro et emolumento civitatis ex ejus oeconomia deductis deducendis obveniente.

511.

1756. 12. 04.

189. oldal, 5. sz.

Felolvasták a városi asztaloscéh folyamodványát, amelyben a céh azt kéri a városi tanácstól, hogy ifjabb Kósa András – és vele együtt mindazokat, akik nem tartozván a céhükbe, kontármunkát végeznek – mesterségük gyakorlásától tiltsa el; egyszersmind, bizonyos elmaradt befizetés dolgában, Szatzker Péter nevű céhbeli mestertársuk ellen, keresetet nyújtanak be. A tanács határozatának értelmében a céhbe nem tartozók kontármunkáját illetően az e tárgyban korábban már hozott rendelkezések továbbra is hatállyal bírnak; Szatzker céhmester ügyében pedig, a mester ellenkeresetét meghallgatván és az abban foglaltakat megvitatván, sanyarú anyagi helyzetére való tekintettel, a mestert kötelezik, hogy haladék nélkül törlesszen a céhnek egy aranyat, továbbá hogy az elmaradt két negyedévi hozzájárulás (kántorpénz?) fejében, hasonlóképpen késedelem nélkül, a céh pénztárába, fizessen be egy forint 60 dénárt, felszólítván, hogy a jövőben, ezen esedékes negyedéves-befizetést, céhbeli mestertársaihoz hasonlóan, pontosan teljesítse.

Demum lecta est hujatis cehae arculariorum inhibitionem exercitii artis arculariae erga juniorem Andream Kósa et alios quosvis sibi non ingremiatos inque artem eorum involantes magistratualiter fiendam demisse postulantis ac una praetensionem quandam cujuspiam restantiae in con-magistro suo Petro Szatzker formantis humillima instantia, erga quam in ordine ad eos, qui cehae huic ingremiati non forent, in artem ejus attamen non levi cum attactae cehae magistrorum praejudicio et damno involarent, eatenus jam factae ultro etiam confirmantur dispositiones, quoad praetensionem vero contra praenominatum Petrum Szatzker formatam eodem quoque Szatzker exaudito et contra-praetensionibus per eum instantionaliter exhibitis revisis et discussis erga salutarem amplissimi Magistratus cohortationem visa ejus egestate memorata ceha unius aurei persolutione quantocius fienda contentata est ea simul obligatione adjuncta, quatenus neglectam duarum angariarum solitam praestationem florenum unum denarios sexaginta constituentem idem

Szatzker quantocius ad cassam cehae deponere, in futurum vero instar reliquorum con-magistrorum angariatim praestanda rite praestare ac denique cum ceha cointelligenter se habere teneatur.

512.

1756. 12. 04.

190. oldal, 1. sz.

Keller Antal városi kasznár a városi tanács színe előtt bemutatván azon [válasz]levelet, amelyet kérelmére kapott, a levélben foglaltaknak megfelelően azt kérte a tanácstól, hogy biztosítsanak neki a városban egy olyan helyet, ahol – a ráfordítandó költségek megtérítése fejében – egy, az uralkodó részére összehordandó árpa és zab tárolására szolgáló építményt emelhetne. A tanács határozatának értelmében, minthogy városuk nem rendelkezik semmilyen, mondott célra használható [szabad] hellyel, továbbá nagy költségeket emésztene fel, ha most (hirtelenjében) egy efféle építményt kellene felhúzniuk, a kasznár részvételével, helyszíni szemle keretében, megvizsgálandó, hogy a város régi serfőző-háza ilyen célra alkalmas lenne-e vagy sem.

Dominus autem Antonius Keller hujas annonae praefectus in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparens exhibuit quasdam ab instantia sua acceptas missiles literas, virtute quarum amplissimum Magistratum requisivit intuitu praebendae sibi in gremio civitatis erga persolvendum censum aut refusionem expensarum in erectionem extruendi aedificii insummandarum commoditatis pro deponenda avena et hordeo ad rationem Suae Majestatis Sacratissimae isthuc convehendo deserviturae, cujusmodi locum siquidem civitas non haberet, sed neque citra magnos sumptus talismodi commoditas nunc extrui tam peremptorie posset, visum est antiquum civitatis braxatorium, si nefors usui huic applicabile foret, cum concursu memorati domini annonae praefecti oculare.

513.

1756. 12. 04.

191. oldal, 1. sz.

A néhai Pollyákovics Tamás után maradt örökség ügyét tárgyalván – az elhunyt özvegye: Szentgály Borbála és utóbbi férje: Valentovics Pál, illetőleg Pollyákovics fia: Mihály és leánya: Katalin (Zámbó László hitvесе), a városi tanács színe előtt, az apai örökségből megmaradó vagyონrész kiadása dolgában jártak el –, az örökösök által benyújtott [iratok] áttanulmányozása során, az ügyre vonatkozóan, a vagyонleltár alapján, a következőket lehetett egyértelműen megállapítani: a teljes apai örökség, a kirendelt városi megbízottak által készített hivatalos kimutatás (összeírás és értékbecslés) alapján, [eredetileg] 830 forint 98 és $\frac{1}{3}$ dénárt tett ki; ehhez hozzáadandó még a katonasággal szembeni (*apud Bellicum*) követelésük, összeg szerint: 286 forint, 70 dénár, azaz a kettő együttvéve 1117 forint 68 és $\frac{1}{3}$ dénár mint a fenti kereset alapját képező, felosztandó örökségi vagyон; ebből az összegből levonandó 233 forint 79 dénár (a Dessőffy Ferencsel szemben fennálló, 72 forintra rúgó adósság elengedtetett, ennek megfelelően az adósságnak megfelelő összeget, a vagyонjegyzékben, a vagyont terhelő tételekből, törölték), illetőleg 220 forint 20 dénár – a jegyzékben feltüntetett hozományi tétel (az elhunyt gyermekei anyja hozományának megfelelő összeg, az anya számára fenntartandó) az örökségi vagyонba beleértendő –, ezzel marad mindösszesen 663 forint 69 és $\frac{1}{3}$ dénár. A bírói végzés értelmében utóbbi összeg az elhunyt özvegye mint vagyонszerző-társ, illetőleg az elhunyt négy gyermeke között, fele-fele arányban (a gyermekekre jutó hányad pedig, közöttük, egyenlő arányban), megosztandó – ennél fogva az özvegy, a gyermekeknek fejenként, beszámítva a beszámítandókat,

köteles 85 forint 46 dénárt kifizetni. A bíró döntését mind az özvegy, mind pedig házastársa elfogadta.

Postremo successoribus domini condam Thomae Pollyákovics, utpote ejusdem vidua Barbara Szentgály nunc prudentis ac circumspecti Pauli Valentovics conthorali eodemque marito ejusdem ab una et Michaële Polyákovics filio ac Catharina itidem Polyákovics filia Ladislai Zámbo consorte partibus ab alia in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus et intuitu extradandae portionis paternae a morte quippe memorati domini condam Thomae Pollyákovics remansae abinvicem agentibus auditis sufficienter partibus earumque fundamentis et productis [...] excussis ac rite dijudicatis, siquidem ex producto inventario clare appareret totalem substantiam a morte saepefati domini condam Pollyákovics remansam secundum authenticam dominorum magistratualiter deputatorum conscriptionem ac aestimationem ad florenos 830. denarios 98 $\frac{1}{3}$. exurrexisset, praetensionem vero apud Bellicum habitam qua jam liquidam deductis deducendis florenos 286. denarios 70. constituere, adeoque insimul computando summam aquisitioni praesenti substratam atque subdividendam florenos 1117. denarios 68 $\frac{1}{3}$. efficere, subductis exhinc primum et ante omnia florenorum 233. denariorum 79. (siquidem debitum domini condam Francisci Dessóffy florenorum 72. condonatum adeoque ex inventatis oneribus subtractum esset) oneribus, ita et florenorum 220. denariorum 20., in eodem inventario quoque expressata allatura matri praenominatarum proelium Polyakovicsianarum in salvo relicta supputata, prodiret recto calculo arithmetico remanere florenos 663. denarios 69 $\frac{1}{3}$., cujus rata medietas memoratae Barbarae Szentgály viduae domini condam Thomae Pollyákóvics, nunc vero Pauli Valentovics conthorali qua coaquisitricae, altera autem medietas florenos quippe 331. denarios 84 $\frac{4}{6}$. constituens inter quatuor proeles saepenominati domini condam Pollyákovics aequaliter subdividenda judicialiter adinventata est, obveniunt itaque singulae proeli floreni 85. denarii 46. per matrem earum imputatis imputandis exolvendi, cujusmodi ratae integraliter exolvendae obligationem in figura iudicii eadem, ita et supranominatus ejus maritus Paulus Valentovics in se assumpserunt.

514.

1756. 12. 04.

192. oldal, 1. sz.

A városi orvos (*physicus*), a városi tanács színe előtt, jelentést tett a frissen elvégzett halottkémlésről – az előző éjjel, Cassanova Dániel [házában] váratlanul elhunyt kocsmárosné: Furuglyás Erzsébet, született Forgács Erzsébet holttestének megvizsgálásáról –. mely szerint kizárható, hogy a kocsmárosnéval betegség végzett volna. A tanács, határozatában, meghagyta az orvosnak, hogy a továbbiakban is nagy elővigyázattal törődjék betegeivel. Másodszor: a tanács arra intette a színe elé idézett Viasz Józsefet, illetve általa felcsertársát (*con-chirurgus*): Eötvös Mihályt, hogy a korábban már kiadott utasítás értelmében, mind a betegek vizsgálata, mind pedig a halottkémlés során – a városi orvos (*physicus*) felügyelete alatt, vele egyetértésben –, szabályszerűen járjanak el.

Denique domino civitatis physico in praesentiam amplissimi Magistratus peracta praevie oculata cadaveris repentina morte nocte isthac apud Danielem Cassanova sublatae educillatricis Elisabethae Furuglyás natae Forgács comparente ac una nullum ejusmodi suspectum morbum minus periculum quodpiam subversari fidedigne referente, suae dominationi ultronee etiam solers cura et vigilantia infirmorum quam optime commendata est; Josephus vero Viasz in praesentiam amplissimi Magistratus citatus et per eum ejus con-chirurgus Michaël Eötvös in conformitate praehabita jam instructionis ad rite exequendam in oculandis infirmis eorumque mortuis cadaveribus juratam functionem suam et cum cointelligentia ac subordinatione erga

praememoratum dominum physicum observanda praescriptis temporibus fideliter praestandam amplissimo Magistratui relationem magistratualiter serio commonitus est.

515.

1756. 12. 04.

192. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, a köz hasznára való tekintettel, az az utca, amelyik Baranyai Zsigmond Buda utcán álló házától [kiindulva] a Duna felé vezet, és már kisebb esőzések alkalmával sárba fúl – oly vastagon borítja ilyenkor a sár, hogy az az állatok itatását is már jócskán megnehezíti –, amint az időjárás engedi, a városi pénztár terhére, kikövezendő.

Spectata autem boni publici communis quippe commoditatis ratione determinatum est, quatenus platea illa, quae ex platea Budensi a domo domini Sigismundi Baranyai ad Danubium protenditur et tempore exiguarum etiam pluviarum adeo lutosa esse soleret, ut pecorum quoque difficillima reddatur in Danubio adaquatio, quamprimum tempus indulserit sumptibus ex cassa civitatis fiendis lapidibus exponatur.

516.

1756. 12. 04.

193. oldal, 1. sz.

Spanrofft Mihály városi postai kézbesítő bemutatta a folyó évben, a város által feladott, illetőleg a városnak küldött postai levelek (szám szerint 37 levél) kézbesítésekor, illeték címén felszámolt pénzüsszegekről (tételesen 4 forint 30 krajcár) [készült kimutatását]. A városi tanács határozatának értelmében a szóban forgó pénzüsszeg, a városi kamarás által, [a postának], kifizetendő.

Praesentatae per Michaelēm Spanrofft postae expeditorem florenorum 4. cruciferorum 30. pro literis numero 37. decursu anni hujus delabentis beneficio postae pro parte civitatis partim promotis, partim acceptis, titulo postporti obvenientes expensae per dominum camerarium exolvendae determinantur.

517.

1756. 12. 04.

193. oldal, 2. sz.

Felolvasták Rajnicsák Máténak, a városi őrség parancsnokának folyamodványát, amelyben a parancsnok, a városi tanácstól, azt kéri, hogy őt, a legutóbbi újoncszedés alkalmával – újoncok városukban történt verbuválása, illetőleg Budára való elszállítása során – kifejtett fáradozásaiért, illetőleg egyéb, városuknak nyújtott szolgálataiért, [illő] bérezésben részesítsék.

Legebatur denique Matthaei Rajnicsák civitatis vigiliarum magistri intuitu cujuspiam recompensae praestitorum servitiorum habitique fatigii in novissima militum tyronum pro parte civitatis conductione eorumque Budam devectione supplicantis humillima instantia.

*

December 6-án Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, nádasi Tersztyánszky József esztergomi első alispán, Szentgály János Esztergom vármegyei általános adószedő, Sissay János szolgabíró mint Esztergom sz. kir. városában ingatlannal bírók, továbbá Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok, illetőleg a külső tanács jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 6° mensis Decembris sub praesidio domini judicis ordinarii: Mathiae Pomházi, praesentibus spectabili, perillustribus ac generosis dominis Josepho Tersztyánszky de Nadas incltyi comitatus hujusce Strigoniensis ordinario vicecomite, Joanne Szentgály ejusdem incltyi comitatus generali perceptore et altero Joanne Sissay judice nobilium qua nobilibus in gremio civitatis fundos tenentibus et pro actu hoc specialiter convocatis, nec non Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione praesente etiam exteriore senatu

518.

1756. 12. 06.

193. oldal, 3. sz.

a külső és a belső tanács közös ülése

az 1756/57. [katonai] évre kivetendő hadiadó ügyét tárgyalandó, a Szilcz József által – reá lett bízva a kivetendő adótételek összegének megállapítása – írásban beterjesztett [adó]tervezetet felolvasták és megvitatták.

assumptum est negotium novae impositae et repartitionis novi quanti militaris pro anno hocce 1756/57. deservituri, in quo domino Josepho Szilcz, cui negotii hujus elaboratio justaque et proportionata quanti et impositae pro cassa domestica deserviturae repartitio concredita est, scripto relationem faciente projectum scripto exhibitum, perlectum et praesente etiam exteriore senatu discussum extitit.

519.

1756. 12. 06.

194. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, a [városi] házak és telkek felvételekor elkövetett nyilvánvaló hibákra és – az azokból fakadó – aránytalanságokra való tekintettel, nehogy az adózókra emiatt többletterhek nehezedjenek, minden olyan ház és telek mérete, amelyek után ez idáig az adót ölszámítás (*pecunia orgialis*) alapján hajtották be, a városi szőlőhegyen fekvő szőlők [felmérése során gyakorolt eljáráshoz] hasonlóan, mindazonáltal az új adókivetéshez igazodva, az arányosság biztosítása mellett, négyszögölekre átszámítandó – jelen rendelkezés végrehajtására jövő tavasszal, mihelyt a mezei munkálatok mellett erre lehetőség nyílik, azonnal sor kerítendő.

Hac occasione observato manifesto circa hactenus practicatam domorum et aliorum etiam fundorum dimensionationem errore ex indeque secuta improportione visum est tam domos quam et alios quosvis fundos, a quibus utpote pecunia orgialis hactenus desumi solebat, ad numerum orgiarum quadratarum adinstar vinearum civitatis promontorii, observata nihilominus moderna imposita, ne quoquo modo contribuentes magis praegraventur, verum fine duntaxat justae

proportionis reducendos ordinare, cujusmodi dispositio, ut effectum hunc sortiatur, affuturo vere ut primum labores indulserint eidem manus admovenda veniet.

520.

1756. 12. 06.

194. oldal, 2. sz.

A városi tanács, hosszas vizsgálódásokat követően, az – összeírással megbízott személy által – elébe terjesztett hatósági szabályozásra nézve a következő módosításokat eszközölte: árszabályozás tekintetében: egy tehén ára 80 dénár, egy ököré egy forint 20 dénár, egy borjúé pedig 35 dénár legyen; illetőleg az adózás tekintetében, a folyó évben: a pékek által, fejenként, 5 – a műhelyük után kirovott adót elengedik, mivel tevékenységük után már adóznak –, Obinger Simon ács által 6, Till Jakab bognár által 4, a mészárosmesterek által, fejenként, 6 – minthogy szenttamási illetékességű társuk felvételt nyert a(z Esztergom sz. kir.) városi polgárság sorába, állatait, a (királyi) város területén, a többi városi polgárhoz hasonlóan, szabadon legeltetheti, és utánuk a városi polgároknak előírt módon adózik –, Raiszl Ignác gyertyamártó által 14, Fajchtinger Ferenc vaskereskedő által 10, Petrovszky Pál által, kereskedőháza után, ugyancsak 10, Szamassza János itáliai fűszerkereskedő által 12, Luzsinszky Ferenc szappanfőző által 8 és Folk Bálint által, kereskedése után, hasonlóképpen 8 forint fizetendő.

Caeterum factis pro et contra prolixioribus indagationibus circumstantiisque penitus examinatis visum est in serie praesentatae per dominum conscriptorem limitationis sequentes facere modificationes: videlicet, ut vacca una a denariis 80., boves singuli a floreno 1. denariis 20., vituli denique a denariis 35. limitentur; in serie opificum autem et quaestorum pistorum singulus florenos 5. sublata imposta forniciis pistorii, ex quo jam ab opificio taxati forent, faber lignarius Simon Obinger florenos 6., rotarius vero Jacobus Till florenos 4., singulus lanionum magister florenos 6., siquidem suscepta per lanionem Sancto-Thomensem, qui eorum consocius est, concivilitate ejusdem pecora instar reliquorum con-civium liberi pascui in terreno regiae civitatis beneficium habeant, neque norma extraneorum pecorum taxentur, ceraplata Ignatius Raiszl florenos 14., ferri quaestor Franciscus Fajchtinger florenos 10., totidem et Paulus Petrovszky a fornice mercantili, Joannes vero Szamassza italus materialista florenos 12., Franciscus Luzsinszky smigmator florenos 8., Valentinus denique Folk a quaestu florenos 8. pro anno isthoc soluturi sunt.

*

December 10-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsulést tartottak, mely alkalommal

Die 10^a mensis Decembris sub praesidio domini judicis ordinarii Mathiae Pomházi, praesentibus dominis Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

521.

1756. 12. 10.

195. oldal, 1. sz.

felolvasták a Királyi Helytartótanács 1756. december 2-án kiadott leiratát, amelyben a Helytartótanács, az uralkodó rendeletére, közli a városi tanáccsal, miszerint mindazon helyeken, ahol nincs megfelelő méretű, az előírt mennyiségben [beszolgáltatandó] árpa és zab tárolására alkalmas tárház, ott vagy készítsenek ilyeneket – fából (deszkából), az építésükhöz szükséges anyagiakat a császári és királyi kincstár fogja állni –, vagy pedig, a szóban forgó célra, a helyileg illetékes élelmezési tisztek közvetítésével, méltányos bérleti díj fejében, a helybeli lakosok biztosítsanak alkalmas raktárhelyiségeket.

lectum est gratiosum excelsi Consilii Locumtenentialis Regii sub dato 2^{ae} currentis mensis et anni emanatum intimatum ex benigna dispositione regia in locis, ubi depositoria pro recipienda eo adrepartita avenae vel hordei quotta ac ampla haud adsunt, eadem vel ex asseribus quantocius erga refusionem ab aerario caesareo-regio eatenus pro aequitate praestandam construantur vel vero istiusmodi loca depositorii erga conveniendum per annonae officiales in iisdem locis constitutos aequanimem censum per locorum incolas prompte suppeditanda, sequaciter id ipsum pro debita effectuatorum effectuatione ac superinde quid et qualiter adaptatum sit submittenda informatione amplissimo Magistratui intimans.

522.

1756. 12. 10.

195. oldal, 2. sz.

A városi tanács határozatának értelmében Szóda István és Szilágyi Miklós városi kövezetvám-szedőknek, személyesen előadott kérelmére, fejenként két öl tűzifa juttatandó – a tűzifának való fák kivágása és elszállítása a kérelmezők költségén eszközendő; egyszersmind, a [jövőbeni] visszaélések elkerülése érdekében, ugyanazon a helyen történjék a szokásos [értékű] zálog letétele, illetőleg kiváltása, ahol a flastrom-cédulákat kiadják.

Expost Stephano Szóda et Nicolao Szilágyi pecuniae emplastralis strati civitatis perceptoribus in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus erga oralem eorum demissam instantiam singulo duae orgiae lignorum focalium propriis sumptibus secandorum et invehendorum resolutae sunt, et una accurata et exacta pecuniae hujus emplastralis incassatio eorum industriae ac solerti vigilantiae commendata est, eo ad praecavendas fraudes ordinato, ut ibidem pignus dari solitum deponatur, ubi signum emplastrale extrahitur ibidemque iterato etiam recipiatur.

523.

1756. 12. 10.

195. oldal, 3. sz.

A városi tanács, a városi őrség parancsnokának, illetőleg a kéményseprőmester és társainak szóban előadott jelentésére – nevezettek a napokban végezték el a városban található kémények felülvizsgálatát – Karasz urat, illetve Kosztká Istvánt a színe elé idézvé, őket arra kötelezte, hogy házaik (pontosabban: előző műhelyének, illetve utóbbi házának) kéményét – minthogy a mondott ellenőrzés során azokat rossz állapotban találták – hozzák helyre, azon megszorítással, hogy amíg ez meg nem történik, addig házaikban tilos tüzet rakni. Hasonlóképpen megintették Pintér

Sebestyén Kovácsot: nagyfokú gondatlanságáról értesülvén, arra kötelezték, hogy házában, a tűz körbehordása közben (*circa ignem circumferendum*) [ezentúl] kellőképpen elővigyázatos legyen.

Civitatis autem vigiliarum magister cum magistro spacicaminario sibi que adjunctis oralem fecit super recens peracta caminorum visitatione et oculata indagazione relationem, erga quam intellecta domus Karaszianae camini aut potius laboratorii, ita et Stephani Kosztka periculosa constitutione ad praecavendum quodpian toti civitati ejusque incolis facile emergibile damnum eisdem in praesentiam amplissimi Magistratus illico citatis serioque commonitis imposita est attactorum caminorum suorum requisita reparatio, interea vero ab omni ibidem extruendo igne inhibiti sunt, non secus et Sebastianus Pinter faber, ex quo gravem ejus incuriam amplissimus Magistratus intellexisset, ad exactam circa ignem in domo sua circumferendum vigilantiam judicialiter admonitus est.

524.

1756. 12. 10.

196. oldal, 1. sz.

A városi tanács, Rajnicsák Máté városi őrparancsnok szóban előadott panaszára – az őrparancsnokot, a napokban, Mikulik János vármegyei hajdú gyalázkodó szavakkal, sőt ütlegekkel illette, hasonlóképpen, ugyanazon alkalommal, Szentgály János vármegyei főadószedő is, minden ok nélkül, ütlegette – Szilcz József tanácsstagot, illetve Gajzler János városi ügyészt a vármegyei alispánhoz, illetve a mondott főadószedőhöz kirendeli, hogy a helyszínen, ahol a történetek végbementek, beható vizsgálatokat folytassanak, és városuk nevében kérjék: [az elkövetőket] megfelelő elégtétel nyújtására kötelezzék.

Demum erga oralem attacti civitatis vigiliarum magistri Matthaei Rajnicsák instantiam semet recenter per comitatus hajdonem Joannem Mikulik non solum indecentibus verbis, sed et verberibus tractatum, quin et eadem occasione per dominum quoque comitatus generalem perceptorem Joannem Szentgály citra ullam causam praebitamque ansam injuriose verberatum querulantis domini Josephus Szilcz senator et Joannes Gajzler fiscalis ad dominum spectabilem vicecomitem, ac ubi e re fuerit, attactum etiam dominum generalem perceptorem exmittuntur negotium isthoc uberius investigaturi et si oportunum fuerit requisitam quoque a parte civitatis satisfactionem petituri superindeque relationem facturi.

525.

1756. 12. 10.

196. oldal, 2. sz.

A városi törvényszék, a színe elé járuló Romffa István, illetőleg annak mostohaapja: Végh, másként Ménkő Jánosnak a perében – Romffa az apai örökség címén őt megillető pénzösszeg (38 forint 85 és negyed dénár) tárgyában keresetet nyújtott be –, a felek meghallgatását követően, az alábbi ítéletet hozta: a szóban forgó pénzösszeg a mostohaafiút illeti meg; a mostohaapja, az összeget, kényszerbehajtás terhe mellett, jövő évi Szent György napig (április 24-ig) köteles neki kifizetni.

Stephano autem Romffa ab una ejusque vitrico Joanne Végh alias Ménkő partibus ab alia in praesentiam amplissimi Magistratus comparentibus fineque florenum 38. denariorum 85 ¼. praetensionis illum jure successionis paternae concernentibus, iisdem sufficienter

auditis compertaque rei veritate fine adequatae contentationis huic terminus Sancti Georgii proxime affuturi cum comminatione realis etiam executionis judicialiter praefixus est.

526.

1756. 12. 10.

196. oldal, 3. sz.

A városi tanács, a városuk erdeiben való makkoltatás ügyében, az alábbi határozatot hozta: a disznait makkoltató jövevények, valamint azok, akik, kereskedés céljából, disznókat vásárolnak fel, 35 dénárt, a városi polgárok pedig 25 dénárt kötelesek, a város pénztára javára, fizetni – nagyobb példányok esetén egy-egy állat, fiatal állatok esetén pedig azok párjuk után; a szóban forgó makkoltatási-illeték behajtásával, számadás készítésének kötelezettsége mellett, a városi kapitány bízandó meg.

Postremo intuitu desummendae pensionis ad rationem cassae civitatis a setigeris glandiferis in sylvis civitatis constitutis ordinata est 35. denariorum ab extraneis et iis, qui quaestus causa talismodi pecora coemerent, ab hujatibus vero incolis denariorum 25. a singule majore frusto, juvenum autem singulo pari desumenda et incassanda taxa, cujusmodi effectuatio sub onere dandarum rationum domino capitaneo incumbet.

527.

1756. 12. 10.

197. oldal, 1. sz.

Petrovszky Pál hitelezőnek adósával – Keller Erzsébettel, Majer Károly özvegyével – való perét tárgyalván, az alábbi döntés született: a per, a következő napi ülésen, folytatólagos tárgyalását követően, lezárandó.

Ac denique assumpta est causa liquidi Pauli Petrovszky ut actoris contra Elisabetham Keller Caroli condam Majer viduam ut incattam, cujus continuatione in crastinum dilata sessioni finis impositus extitit.

*

December 11-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében

Die 11^a mensis Decembris sub praesidio domini ordinarii judicis Mathiae Pomhazi praesentibus dominis senatoribus Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra

528.

1756. 12. 11.

197. oldal, 2. sz.

Petrovsky Pál és hitvese: Majer Klára hitelezőknek adósukkal: Keller Erzsébettel, Majer Károly özvegyével való perét ismételten tárgyalván, ítélet hoztak – az ítéletet azonban, utólag, [a köz számára], mégsem hirdették ki, minthogy a peres felek, a városi törvényszék közbenjárására, összes keresetüktől elállván, ügyüket illetően, megegyeztek, az egyezséget kézfogásukkal is megpecsételvén. Az egyezés értelmében Keller Erzsébetnek, adósai részére, 200 forintot kell fizetnie.

iterato assumpta extitit causa in facto liquidi Pauli Petrovsky ejusque consortis Clarae Majer ut actorum contra et adversus Elisabetham Keller Caroli condam Majer relictam ut incattam, ubi lata ast tamen non pronunciata sententia, uti videre esset ex processu erga seriam eamque salutarem amplissimi Magistratus cohortationem cassatis ab utrinque universis praetensionibus in florenis 200. per partem incattae absque defectu deponendis convenerunt manibusque coram amplissimo magistratu stipulatis transegerunt, uti series transactionis processui inserta clarius doceret.

*

December 17-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethó Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 17^a mensis Decembris sub praesidio domini judicis ordinarii Mathiae Pomhazi praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethó, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

529.

1756. 12. 17.

198. oldal, 1. sz.

felolvasták kereszthszeghi Csáky Miklós prímás, esztergomi érsek 1756. december 11-én, Pozsonyban kelt válaszlevelét, amelyben az érsek köszönetet mond a városi tanácsnak a neve napja alkalmából küldött szerencsekívánatukért.

lectae sunt sub dato 11^{ae} currentis mensis et anni Posonii emanatae suae Celsitudinis Primatialis domini domini comitis Nikolai Csáky de Kereszthszegh archiepiscopi Strigoniensis i. tit. aestimatissimae responsoriae super facta a parte Magistratus Suae Celsitudini in diem ejus onomasticum aggratulatione.

530.

1756. 12. 17.

198. oldal, 2. sz.

Felolvasták a pozsonyi városi tanács 1756. december 15-én, helyben kelt válaszlevelét, amelyben a tanács, a nekik címzett kérdésre – ti. hogy városuk szappangyártó céhében akad-e olyan tag, aki hajlandó lenne Majer Károly özvegye: Keller Erzsébetnek Esztergom sz. kir. városi gazdaságát, illetőleg szappangyártó-műhelyét átvenni –, közli, miszerint egy olyan céhtag sem jelentkezett, aki a szóban forgó lehetőséggel élve, e célból, Esztergom városába költözne.

Lectae sunt praeterea sub dato Posonii die 15^a delabentis mensis et anni emanatae magistratus Posoniensis honorificae responsoriae in negotio Elisabethae Keller Caroli condam Majer viduae intuitu nimirum factae intimationis erga smigmatorum Posoniensium ceham, si quis e gremio ejusdem praenominatae viduae hujatem oeconomiam ac simul opificium smigmatorium amplecti voluisset, significantes nullum ejusmodi smigmatorum repertum, qui conditionem hanc amplecti seque isthuc eatenus conferre voluisset.

531.

1756. 12. 17.

198. oldal, 3. sz.

A városi tanács, határozatának értelmében, Willer Jánosnak, írásban benyújtott kérelmére – városuknak nyújtott hű szolgálataira való tekintettel, egyszersmind figyelembe véve, hogy milyen nehéz sorban él –, alamizsna címén, egy öl tűzifát, valamint – a városi pénztár terhére fizetendő – két forintot adnak.

Legebatur denique demissa Joannis Willer personae miserabilis intuitu cujuspian elemosinae supplicantis instantia, erga quam habita reflexione ejusdem fidelium apud civitatem praestitorum servitiorum modernaque miserabili conditione eidem titulo elemosinae 1 orgia lignorum focalium, nec non ex cassa civitatis floreni 2. resolvuntur.

532.

1756. 12. 17.

198. oldal, 4. sz.

A városi tanács ülésén felolvasták a következő két levélfogalmazványt: az első egy válaszlevél, amely a tanács nevében, a városukban állami (uralkodói) szükségletre létesítendő, árpa és zab tárolására szolgáló tárház ügyében küldendő a Királyi [Hely]tartótanácsához; a másik pedig egy kérelem, amely városuk nevében, bizonyos [egyházi] alapítványi pénzüsszegeknek átcsoportosítása, illetőleg építkezésre (a városi plébániatemplom felújítására) való fordítása ügyében továbbítandó az esztergomi konzisztóriumhoz. A városi tanács, utóbbi kapcsán, akként határozott, hogy a szóban forgó építkezésre vonatkozó teljes körű tájékoztatás, illetőleg a helyszínen történő tájékozódás céljából – ti. hogy a [várható] ajánlatról személyesen értesülhessenek – kiküldi a városi főbíró, illetve az esküdt jegyzőt.

Lecti sunt etiam bini conceptus, unus nomine Magistratus ad excelsum Consilium Regium in forma rescripti in facto erigendi depositarii pro avena aut hordeo ad rationem Suae Majestatis deponendo, alter autem ad venerabile consistorium Strigoniense intuitu quarundam foundationalium

summarum transmutationis et aedificio ecclesiae parochialis applicationis nomine totius civitatis expediendus, qua occasione visum est in hoc posteriore negotio fine dandae plenioris informationis instantiaeque hujus in locis debitis oralis etiam recommendationis dominos ordinarium judicem et juratum notarium deputare suarumque dominationum dexteritati negotium isthoc concredere.

533.

1756. 12. 17.

199. oldal, 1. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városi [al]bíró megbízandó a városi hajdúk ruházataról való – lehetőség szerint takarékos módon történő – gondoskodással.

Concredita est praeterea domino judici vestitus pro civitatis drabanis onni possibili cum parsimonia procuratio.

534.

1756. 12. 17.

199. oldal, 2. sz.

Felbontották és bemutatták Eöszy Ferenc özvegye: Juhász Zsuzsanna végrendeletét. A városi tanács határozatának értelmében a végrendeletet, a végrendelet dolgában érdekelt személyek érdekében, jövőbeni biztosítékuk gyanánt, a városi levéltárba letétbe helyezték.

Expost exhibitum et praesentatum est clause [confectum] testamentum dominae Susannae Juhász domini condam Francisci Eöszy relictae, quod futura eorum, quorum interest pro cautela, ad civitatis archivum repositum est.

535.

1756. 12.17.

199. oldal, 3. sz.

A városi megbízottak szóban jelentették – a megbízottak, a városi őrség parancsnokának (a vármegyei hajdútól, illetve főadószedőtől elszenvedett bántalmak: ütlegek miatt) nemrégiben tett panaszára, az alispánhoz lettek kirendelve –, hogy [az alispántól nyert] értesülések szerint a mondott őrparancsnok, a saját ügyében (megveretésében) maga is vétkes, illetőleg hogy az alispán, emiatt, az őrparancsnokot, elégtétel nyújtására kötelezte. A városi tanács határozatának értelmében a városi kapitány, az említett megbízottak társaságában, megbízandó a fenti ügyben való beható vizsgálat elvégzésével, eldöntendő: pontosan ki tartozik majd, a történetek miatt, elégtétellel szolgálni.

Domini vero deputati oralem fecere relationem super peracta intuitu positae nuper dierum per civitatis vigiliarum magistrum querimoniae ratione sibi per comitatus hajdonem illatae injuriae ac respective per dominum quoque generalem perceptorem comitatus istius irrogatorum verberum apud dominum comitatus hujusce vicecomitem exmissione acceptaque culpabilitatis attacki vigiliarum magistri informatione ac ob id postulata per dominum vicecomitem eatenus satisfactione, cujusmodi negotii uberior fine dandae aut nefors petendae satisfactionis investigatio, domino civitatis capitaneo et praeattactis dominis deputatis concreditur relationem facturis.

536.

1756. 12. 17.

199. oldal, 4. sz.

Hetneki János szóbeli előterjesztésére, ügyében, az alábbi döntés született: részére, a szükségleteire tett kiadások megtérítésére, a városi árvák atyja kezelésében lévő tőkepénzek után járó – egyébiránt a Novák György (fiú) árváit megillető – kamatok, az árvák atyja által, kifizetendőek.

Postremo erga oralem Joannis Hetneki expositionem ordinatur, quatenus orphanorum curator eidem interusurium orphanos Georgii condam Novák concernens et a capitalibus sub cura et administratione sua habitis obveniens in exolutionem expensarum in eorum necessitates factarum extradet.

537.

1756. 12. 17.

199. oldal, 5. sz.

A városi tanács határozatának értelmében a városuk számára vásárolt két bikáért, illetőleg a bikáknak városukba való hajtásáért, a városi kamarás által, 45 forint fizetendő ki.

Non secus dominus camerarius civitatis duos pro necessitate publica civitatis emptos tauros una cum expensis in eorum huc factam depulsionem erogatis florenis 45. exolvit.

*

December 20-án Pomházi Mátyás bíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Szabó János, Pethő Sebestyén, Gajzler János esküdt jegyző, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 20^a mensis Decembris sub praesidio domini judicis Matthiae Pomházi praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Joanne Gajzler simul jurato notario, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, cujus occasione

538.

1756. 12. 20.

200. oldal, 1. sz.

örökösei jelenlétében felnyitották Eőszy Ferenc néhai özvegye: Juhász Zsuzsannának a napokban írásba foglalt végrendeletét, majd ismertették annak tartalmát. A városi tanács határozatának értelmében a végrendelet másolati példányai, a jelenlévő örökösök részére, kiadandók.

reseratum et publicatum est testamentum praesentibus successoribus dominae condam Susannae Juhász domini condam Francisci Eőszy viduae recens evolutis diebus conditum, cujus paria petentibus attactis successoribus extradabuntur.

539.

1756. 12. 20.

200. oldal, 2. sz.

Kosztka Péter városi árvák atyja, a szokott felülvizsgálat és ellenőrzés alá bocsátandó, bemutatta az 1755–56. évre – november 1. és október 31. közötti időszak – vonatkozó számadásait.

Expost orphanorum magistratualiter constitutus curator Petrus Kosztka exhibuit et praesentavit rationes suas fine revisionis solitaeque censurationis a prima Novembris 1755. usque ultimam Octobris 1756. confectas.

540.

1756. 12.20.

200. oldal, 3. sz.

Felolvasták Poder Bálintnak, a Fekete Sashoz címzett [vendégfogadó] vendéglősének folyamodványát, amelyben a vendéglős azt kéri, hogy a vendégfogadó éves bérleti díjából (100 forint) engedjenek el valamennyit, minthogy az általa bérbe vett helyiségek egy részét, a városban állomásozó, újoncszedéssel megbízott magyar lovaskatonaság részére, igénybe vették. A városi tanács határozatának értelmében az ügyében való vizsgálódást, illetve a véghatározat meghozatalát, egy későbbi tanácsülésre halasztották.

Relecta est praeterea demissa Valentini Poder diversorioris ad Nigram Aquilam intuitu cujuspiam alleviaminis ac relaxatae sibi ex annua centum florenorum arenda gratiose ob id resolvendae, quod pars exarendatae sibi commoditatis ad rationem militiae equestris ordinis Hungaricae isthic in collectione tyronum constitutae adempta sit, supplicantis instantia, cujus uberius revisio ac fienda resolutio in affuturam sessionem extensa est.

541.

1756. 12. 20.

200. oldal, 4. sz.

Keller Antal városi kasznár a városi tanács színe elé járulván, tájékoztatást adott arról, hogy városukban, állami (uralkodói) szükségletre, árpa és zab tárolására, hol lehetne [raktár]helyeket biztosítani. A tanács határozatának értelmében – a döntéshozatalba a kasznárt is bevonták – a városi régi serfőző-ház, illetőleg a fenti célra esetlegesen használható többi építmény, helyszíni szemle keretében, megvizsgálendő, majd a szemle eredményéről, a Királyi Helytartótanács, részletes jelentés útján, értesítendő.

Demum erga domini Antonii Keller hujatis annonae praefecti in praesentiam amplissimi Magistratus personaliter comparentis intuitu cujuspiam loci pro deponenda certa quantitate ad rationem Suae Majestatis praestandae avenae et hordei a parte civitatis praebendi factam insinuationem cum concursu suae dominationis visum est antiquum civitatis braxatorium aliaque nefors in gremio civitatis reperibilia loca apta et idonea oculare eatenusque circumstantialem excelso Consilio Locumtenentiali Regio informationem submittere.

*

December 29-én Pomházi Mátyás főbíró elnöklete alatt, Szilcz József, Lukácsy István, Valter Imre, Szabó János, Pethő Sebestyén, Komáromy László, Meszlényi József és Vidra András tanácsstagok jelenlétében tanácsülést tartottak, mely alkalommal

Die 29^a mensis Decembris sub praesidio domini ordinarii judicis Matthiae Pomházi praesentibus dominis Josepho Szilcz, Stephano Lukácsy, Emerico Valter, Joanne Szabó, Sebastiano Pethő, Ladislao Komáromy, Josepho Meszlényi et Andrea Vidra senatoribus celebrata est sessio magistratualis, occasione cujus

542.

1756. 12. 29.

201. oldal, 1. sz.

Kosztka Péter városi árvák atyja – közelmúltbeli tanácsülésen bemutatott – számadásainak felülvizsgálatára, kiküldték, a belső tanács tagjai közül: Valter Imrét, Komáromy Lászlót, Meszlényi Józsefet és az esküdt jegyzőt, illetőleg a külső tanácsbeliek közül: több tag társaságában, a városi szószólót.

deputati sunt pro censura rationum Petri Kosztká orphanorum magistratualiter constituti curatoris nuperina sessione praesentatarum domini senatores Emericus Valter, Ladislaus Komáromy, Josephus Meszlényi cum domino ordinario notario, nec non tribunus plebis cum nonnullis ex exteriori senatu eidem adjungendis scriptam superinde relationem facturi.

543.

1756. 12. 29.

201. oldal, 2. sz.

Hokk Jánost – származási helye: Vallensis község (Moson vármegye); foglalkozására nézve: mészáros –, igazolási eljárását lefolytatván, miután a szokásos esküt letette, illetőleg a polgárdíjat (23 forint) megfizette, felvették a város polgárainak a sorába.

Expost Joannes Hokk ex possessione Vallensi inclyto comitatus Mosoniensi adjacenti oriundus, professione lanio, erga praeviam sui sufficientem legitimationem depositionemque soliti juramenti et taxae florenos viginti tres constituentis in reliquorum hujatum civium receptus extitit numerum.

544.

1756. 12. 29.

201. oldal, 3. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, Vidra András városi kamarás által, Szilcz József tanácsstag mint városi megbízottnak – a tanácsstag feladata a városi polgárok, illetőleg lakosok 1756–57. évekbeli [várható] jövedelmének felbecsülése, illetőleg számbavétele volt –, a szokásos napidíj (12 forint), kifizetendő.

Postremo denique data domino Andreae Vidra civitatis camerario commissio est, ut domino Josepho Szilcz qua ad conscriptionem et limitationem facultatum universorum hujus civitatis

civium et inhabitatorum anni 1756/57. magistratualiter deputato senatori solitum ex cassa civitatis 12. florenorum diurnum persolvat.

545.

1756. 12. 29.

201. oldal, 4. sz.

A városi tanács határozatának értelmében, [Vidra András városi kamarás által], az alábbi tételek fizetendőek ki: a városi kancellária részére vásárolt spanyol [pecsét]viaszért: 8 forint; a városi [al]bíró és az esküdt jegyző részére pedig – utóbbiak, a városi plébániatemplom ügyében, Nagyszombatba, az [érseki] konzisztóriumhoz voltak kirendelve –, napidíj fejében, illetőleg kocsisuk részére, bér gyanánt, illetve a lovak gondozásáért: 31 forint 75 dénár.

Non secus et [data est Andreae Vidra civitatis camerario commissio, ut] pro necessitate civitatis cancellariae emptam ceram Hispanicam florenos octo, dominis denique judici et jurato notario Tyrnaviam ad venerabile consistorium in negotio civitatis ecclesiae parochialis exmissis in sortem diurnorum, ita et aurigae mercedis ac equorum intertentionis florenos 31. denarios 75. exolvat.

546.

1756. 12. 29.

202. oldal, 1. sz.

A városi tanács, a Királyi Helytartótanácsnak az állami (uralkodói) szükségletre létesítendő gabonaraktár ügyében küldött leiratára – a leirat értelmében, a beszállítandó árpa és zab tárolására, vagy a már meglévő raktárhelyekből kell egyet biztosítani, vagy, a mondott célra, újat kell létesíteni (a költségeket ez esetben meg fogják téríteni) –, illetőleg Keller Antal városi kasznárnak ez ügyben tett tájékoztatására, az alábbi határozatot hozta: jóllehet városuk efféle, a szóban forgó célra használható raktárral nem rendelkezik, és nincs abban a helyzetben sem, hogy ilyet, jelen pillanatban, létesítsen; mégis, azon vannak, hogy az uralkodóval szemben fennálló köteleységüket teljesítsék; ennél fogva a régi városi serfőző-házat, a mondott célra, felajánlják – vállalván, hogy előtte a serfőző-házat, a helyszínen, a kasznár közreműködésére is számítva, vizsgálat alá veszik, majd a szükséges javítási munkálatokat elvégeztetik (költségtérítés címén, a serfőző-ház tárhelykapacitását figyelembe véve, egy pozsonyi mérőnyi tárhely után egy poltura visszajár; illetőleg a tárolásból származó haszon eleste miatt is megilleti őket a költségtérítés); kinyilatkoztatván mindazonáltal, hogy bárminemű, a serfőző-házat [a jövőben] esetlegesen érő károkozás esetén, a város, a károk megtérítését, nem vállalja.

Ac tandem erga gratiosam excelsi Consilii Locumtenentialis Regii in facto suppeditandi cujuspiam loci aut etiam noviter erga fiendam expensarum refusionem erigendi depositorii pro recipienda ad rationem Suae Majestatis Sacratissimae convehenda quapiam avenae vel hordei quotta idonei interventum intimatum ac una factam per dominum quoque Antonium Keller hujatem annonae praefectum eatenus insinuationem, esto quidem civitas loco talismodi apto et idoneo destitueretur neque quodpiam depositorium pro hinc et nunc erigendi in statu foret, ad promovendum nihilominus summum servitium regium, cui civitas haec quoque indefesse ac constanter studet, antiquum braxatorium suum praevie cum concursu dicti domini annonae praefecti oculandum et requisitis reparationibus et sustentaculis fulciendum ad vires modernae capacitatis ejus erga unius polturae a singula metreta Posoniensi titulo refusionis expensarum in memoratam reparationem attacti aedificii insumendarum ac una etiam cessantis lucri pro talismodi deponenda quotta

computandae persolutionem citra tamen assumptionem oneris refundendorum quorumvis damnorum ex casibus fortuitis quovis modo emergibilium offert.